

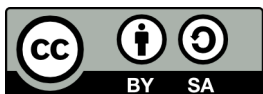

CONSELLERÍA DE POLÍTICA SOCIAL
Memoria 2015

XUNTA DE GALICIA

© Xunta de Galicia. 2016. Consellería de Política Social. Memoria 2015

Elaboración:

Xunta de Galicia, Consellería de Política Social, 2016

Coordinación

Consellería de Política Social, Secretaría Xeral Técnica, Subdirección Xeral de Coordinación Administrativa, Sección de Publicacións e Estatísticas

Revisión

Pepa Dabán Royo

Maquetación

Antonio Lameiro Ces

ISSN: en trámite

URL: https://libraria.xunta.gal/gl/memoria_cps_2015.pdf

Esta obra distribúese cunha licenza CC-Atribución.CompartirIgual 4.0

España de Creative Commons. Para ver unha copia de licenza, visite:

https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.es_ES

Índice

	11	Presentación
CÁPITULO 1	12	Contorno e recursos
	13	1.1 Contorno
	13	1.1.1 Información demográfica
	18	1.1.2 Información socioeconómica
	24	1.2 Recursos
	24	1.2.1 Estrutura orgánica
	26	1.2.2 Recursos humanos
	26	1.2.3 Recursos económicos
	28	1.2.4 Rede de centros
	32	1.3 Normativa
	32	1.4 Publicacións e estatísticas
	32	1.4.1 Área de Publicacións
	36	1.4.2 Área de Estatísticas
	38	1.5 Autorización e inspección de servizos sociais
	38	1.5.1 Área de Rexistro e Autorización
	46	1.5.2 Área de Inspección
	42	1.6 As fundacións de interese galego

CÁPITULO 2	45	Familia, infancia e dinamización demográfica
	45	2.1 Familia
	47	2.1.1 Rede galega de escolas infantís 0-3
	56	2.1.2 Programas e servizos
	70	2.1.3 Residencias de tempo libre
	71	2.1.4 Proxectos
	74	2.2 Menores
	75	2.2.1 Atención a menores en situación de desprotección social
	87	2.2.2 Xustiza penal xuvenil
CÁPITULO 3	95	inclusión social
	95	3.1 Inclusión, inmigración e acción social
	95	3.1.1 Prestacións
	102	3.1.2 Inclusión social e acción social
	111	3.1.3 Inmigración
	114	3.2 Servizos sociais e xestión económica
	114	3.2.1 Coordinación de servizos sociais comunitarios
	120	3.2.2 Rede galega de centros sociocomunitarios de benestar
	122	3.2.3. Accións en materia de desafiuzamentos
CÁPITULO 4	125	Maiores e persoas con dependencia
	125	4.1 Dependencia
	125	4.1.1 Descrición da área de actuación
	129	4.1.2 Proxectos normativos
	131	4.1.3 Implementación do sistema de información
	132	4.1.4 Implementación de instrumentos de xestión da calidade
	133	4.1.5 Planificación
	133	4.1.6 Balance de xestión

Índice

135	4.1.7 Programa de formación non formal e de apoio ao/á coidador/a non profesional
137	4.2 Recursos residenciais e de atención diúrna
137	4.2.1 Recursos comúns e de atención ao alzhéimer
141	4.2.2 Recursos especializados para a discapacidade
144	4.2.3 Proxectos normativos e estudos
144	4.3 Programas, axudas e subvencións
144	4.3.1 Programas de ocio e tempo libre
148	4.3.2 Programas de apoio a familias con persoas maiores persoas con discapacidade e/ ou en situación de dependencia
155	4.3.3 Outros programas
156	4.4 Liñas de colaboración
156	4.4.1 Convenios na área de maiores
161	4.4.2 Convenios na área de persoas con discapacidade
167	4.4.3 Participación e representación
170	4.5 Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas (FUNGA)
172	4.6 Actividades formativas e informativas
172	4.6.1 Actividades formativas
173	4.6.2 Información ao cidadán
CÁPITULO 5	Xuventude e voluntariado
177	
180	5.1 Programas e actuacións no ámbito da xuventude
180	5.1.1 Plan de formación
180	5.1.2 Tipos de carnés
180	5.1.3 Actividades programadas
188	5.1.4 Emancipación xuvenil
189	5.1.5 Difusión cultural

192	5.1.6 Programas europeos
198	5.1.7 Programas de mobilidade
200	5.1.8 Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil
204	5.1.9 Ordes de subvencións no ámbito da xuventude
205	5.2 Voluntariado e participación
205	5.2.1 Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria
205	5.2.2 Subvencións no ámbito do voluntariado (voluntariado xuvenil)
206	5.2.3 O Pasaporte solidario do voluntario
207	5.2.4 Portal do Voluntariado
208	5.2.5 Caixón solidario
208	5.2.6 Programas de voluntariado 2015

índice

PRESENTACIÓN

Un ano máis, presentamos a memoria institucional da actual Consellería de Política Social na cal se recollen as principais liñas de actuación, proxectos e iniciativas desenvolvidos pola Área de Benestar da extinta Consellería de Traballo e Benestar ao longo de 2015. Deste xeito, damos a coñecer á cidadanía as accións levadas a cabo por este departamento co obxectivo de mellorar a calidade de vida das persoas.

Así, dando continuidade ao compromiso de transparencia do actual Goberno galego, desexamos compartir con toda a sociedade a nosa xestión centrada no benestar das persoas. Con esta premisa, os esforzos da Consellería orientáronse para garantir unha maior calidade de vida aos galegos e galegas, con especial atención a aqueles máis vulnerables.

A memoria que teñen agora nas súas mans, dividida en cinco capítulos, fai un percorrido detallado polas actuacións levadas adiante en 2015 en cada unha das grandes áreas da Consellería.

Pero sen dúbida, as actuacións máis salientables orientáronse ao eido da inclusión, coa aprobación da nova Estratexia de inclusión social de Galicia 2014-2020, e á protección da infancia e á conciliación familiar e laboral dentro dos esforzos realizados tamén para impulsar a natalidade, coa posta en marcha dun programa específico: o PAN (Programa de apoio á natalidade). De feito, o reto demográfico é un obxectivo prioritario de presente e futuro. A nosa aspiración é facer de Galicia un lugar mellor para ter fillos/as pero, sobre todo, o mellor lugar posible para ser neno/a. Pero tamén se levaron a cabo importantes melloras no eido dos maiores e das persoas con diferentes capacidades e coa xuventude.

Pero a memoria que agora lles presento non soamente constitúe un exercicio de transparencia e responsabilidade pública, senón tamén unha radiografía da situación dos servizos sociais na comunidade.

Evidentemente non nos conformamos con iso. O compromiso do equipo humano que compón esta consellería é o de seguir mellorando todos os indicadores incluídos no presente documento. Por iso, ademais de deixar constancia do traballo realizado en 2015 tamén supón un punto de partida para seguir traballando, no presente e no futuro, a prol do benestar da sociedade galega.

José Manuel Rey Varela

Conselleiro de Política Social

01

Contorno e recursos

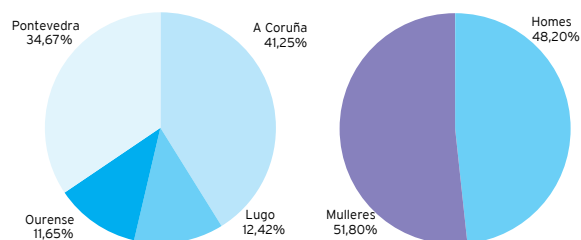
1.1 CONTORNO

1.1.1 Información demográfica

Segundo o *Padrón municipal de habitantes e estatística de poboación 2015* do Instituto Nacional de Estatística, o número de persoas empadroadas en Galicia é de 2.732.347, coa seguinte distribución provincial: A Coruña, 1.127.196 habitantes; Lugo, 339.386; Ourense, 318.391; e Pontevedra, 947.374. As cidades con máis poboación son Vigo, A Coruña, Ourense, Lugo, Santiago de Compostela, Pontevedra e Ferrol.

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	541.292	585.904	1.127.196
Lugo	164.605	174.781	339.386
Ourense	153.043	165.348	318.391
Pontevedra	458.114	489.260	947.374
Galicia	1.317.054	1.415.293	2.732.347
España	22.890.383	23.733.999	46.624.382

Fonte: *Revisión do Padrón municipal de habitantes 2015* do INE

O Padrón municipal é o rexistro administrativo onde constan os veciños do municipio. A súa formación, mantemento, revisión e custodia corresponde aos respectivos concellos e da súa actualización obtense a revisión do Padrón municipal con referencia ao 1 de xaneiro de cada ano

Cidades con máis poboación a 1 de xaneiro de 2015

	Homes	Mulleres	Total
Vigo	139.688	154.410	294.098
A Coruña	113.191	130.679	243.870
Ourense	48.592	57.639	106.231
Lugo	45.630	52.504	98.134
Santiago de Compostela	44.388	51.224	95.612
Pontevedra	39.074	43.465	82.539
Ferrol	32.627	36.825	69.452

Cifras oficiais de poboación a 1 de xaneiro de 2015

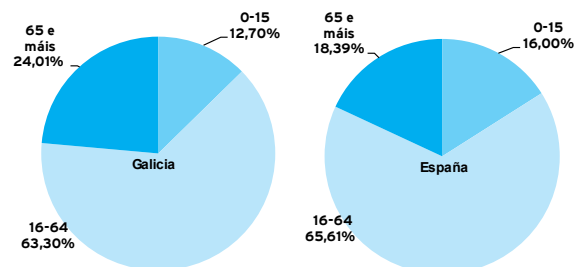
España	46.624.382	
Andalucía	8.399.043	18,01%
Aragón	1.317.847	2,83%
Principado de Asturias	1.051.229	2,25%
Illas Baleares	1.104.479	2,37%
Canarias	2.100.306	4,50%
Cantabria	585.179	1,26%
Castela e León	2.472.052	5,30%
Castela - A Mancha	2.059.191	4,42%
Cataluña	7.508.106	16,10%
Comunidade Valenciana	4.980.689	10,68%
Estremadura	1.092.997	2,34%
Galicia	2.732.347	5,86%
Comunidade de Madrid	6.436.996	13,81%
Rexión de Murcia	1.467.288	3,15%
Comunidade Foral de Navarra	640.476	1,37%
País Vasco	2.189.257	4,70%
A Ríoxa	317.053	0,68%
Ceuta	84.263	0,18%
Melilla	85.584	0,18%

A poboación por grupos de idade

En Galicia e España a distribución por tramos de idade da poboación residente é a seguinte:

	Total	0-15	16-64	> 64
A Coruña	1.127.196	144.993	718.962	263.241
Lugo	339.386	35.619	206.761	97.006
Ourense	318.391	33.298	188.480	96.613
Pontevedra	947.374	133.039	615.288	199.047
Galicia	2.732.347	346.949	1.729.491	655.907
España	46.624.382	7.460.369	30.590.028	8.573.985

Fonte: Revisión do Padrón municipal de habitantes 2015 do INE

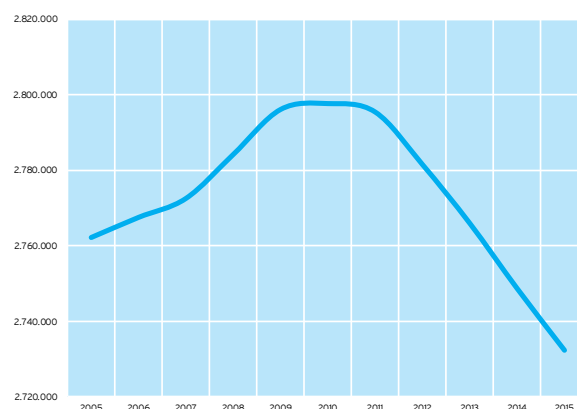
Evolución da poboación

A poboación de Galicia diminuíu un 1,08% en 2015 con respecto ao Padrón de 2005 e a participación no total nacional diminuíu en 0,40 puntos (5,86% en 2015). Ademais, nas provincias de Lugo e Ourense producíronse perdas de poboación do 5,10% e o 6,23% respectivamente con respecto ao padrón de 2005.

A evolución da poboación de Galicia dende 2005 é a seguinte:

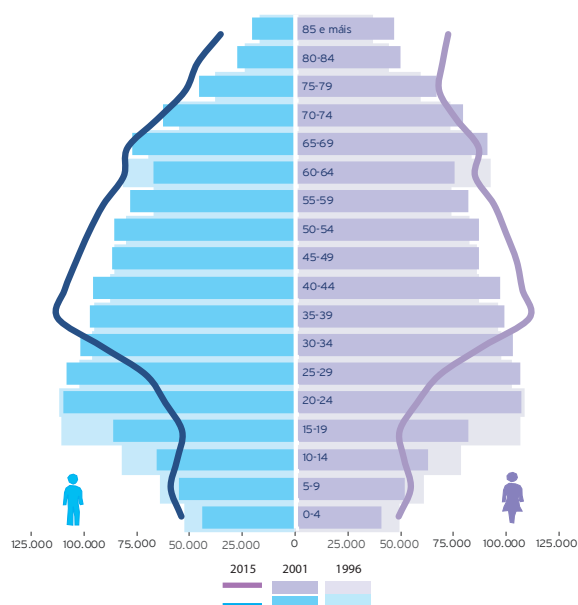
Ano	Homes	Mulleres	TOTAL
2005	1.330.703	1.431.495	2.762.198
2006	1.333.797	1.433.727	2.767.524
2007	1.337.159	1.435.374	2.772.533
2008	1.344.268	1.439.901	2.784.169
2009	1.349.603	1.446.489	2.796.089
2010	1.350.547	1.447.106	2.797.653
2011	1.349.591	1.445.831	2.795.422
2012	1.343.328	1.438.170	2.781.498
2013	1.335.122	1.430.818	2.765.940
2014	1.325.657	1.423.038	2.748.695
2015	1.317.054	1.415.293	2.732.347

Fonte: Revisión do Padrón municipal de habitantes 2015 do INE

Pirámide de poboación galega 1996-2001-2015

Idade	1996			2015		
	Homes	Mulleres	TOTAL	Homes	Mulleres	TOTAL
0-4	52.394	49.635	102.030	53.617	49.885	103.502
5-9	63.911	61.151	125.062	58.708	55.643	114.351
10-14	82.142	78.537	160.678	55.631	52.537	108.168
15-19	110.772	106.713	217.485	53.247	50.313	103.560
20-24	111.666	108.621	220.287	61.244	58.611	119.855
25-29	102.331	102.537	204.869	70.634	69.542	140.176
30-34	96.251	97.545	193.796	91.697	90.233	181.930
35-39	95.463	96.375	191.838	112.613	112.210	224.823
40-44	87.523	87.270	174.793	109.203	108.821	218.024
45-49	85.813	86.218	172.031	103.752	106.126	209.878
50-54	80.234	82.547	162.781	97.824	100.947	198.771
55-59	67.179	74.022	141.202	90.754	95.262	186.016
60-64	81.471	92.488	173.959	81.097	86.289	167.386
65-69	69.827	83.700	153.526	79.254	87.967	167.221
70-74	54.881	73.823	128.704	65.160	77.413	142.573
75-79	37.752	59.633	97.385	51.885	69.206	121.091
80-84	24.023	44.487	68.510	45.836	70.797	116.633
85 e máis	16.713	36.974	53.687	34.898	73.491	108.389

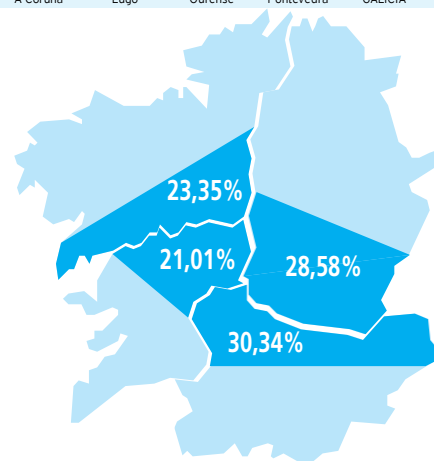
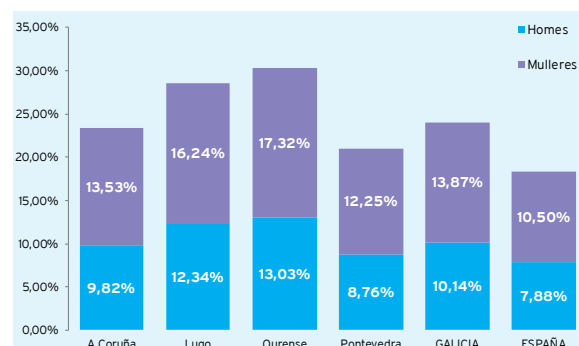

Envellecemento da poboación

Galicia é, sen dúbida, unha comunidade moi envellecida, que presenta unha proporción de maiores de 65 anos do 24,018% (a española, sendo das máis vellas do mundo, sitúase no 18,39%). As provincias de Lugo e Ourense presentan unha situación preocupante, con taxas do 28,58% e 30,34% respectivamente.

	Total	> 64		
		Homes	Mulleres	Total > 64
A Coruña	1.127.196	110.708	152.533	263.241
Lugo	339.386	41.890	55.116	97.006
Ourense	318.391	41.480	55.133	96.613
Pontevedra	947.374	82.955	116.092	199.047
Galicia	2.732.347	277.033	378.874	655.907
España	46.624.382	3.676.272	4.897.713	8.573.985

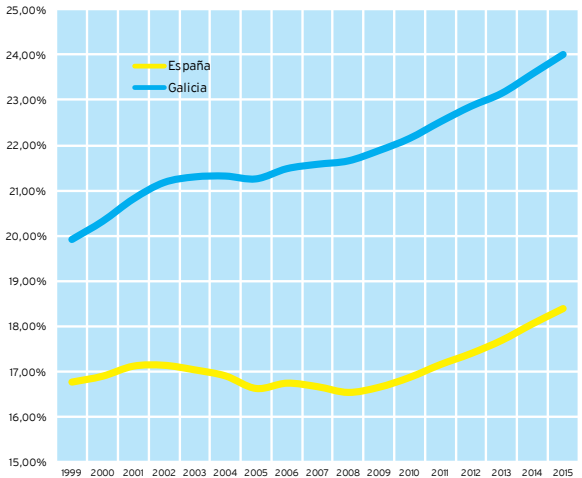
Fonte: Revisión do Padrón municipal de habitantes 2015 do INE

Estas porcentaxes foron en aumento ao longo dos anos, así, desde 1999 a evolución das persoas maiores en Galicia e en España é a seguinte:

Ano	España	Porcentaxe	Galicia	Porcentaxe
1999	6.739.561	16,76%	543.787	19,92%
2000	6.842.142	16,89%	555.075	20,32%
2001	7.037.553	17,12%	568.780	20,81%
2002	7.169.435	17,14%	579.658	21,18%
2003	7.276.620	17,03%	585.977	21,30%
2004	7.301.009	16,90%	586.458	21,32%
2005	7.332.267	16,62%	587.137	21,26%
2006	7.484.392	16,74%	594.496	21,48%
2007	7.531.826	16,66%	598.283	21,58%
2008	7.632.925	16,54%	602.862	21,65%
2009	7.782.904	16,65%	611.821	21,88%
2010	7.931.164	16,87%	619.708	22,15%
2011	8.093.557	17,15%	629.477	22,52%
2012	8.222.196	17,40%	635.879	22,86%
2013	8.335.861	17,69%	640.263	23,15%
2014	8.442.427	18,05%	648.045	23,58%
2015	8.573.985	18,39%	655.907	24,01%

Fonte: Revisión do Padrón municipal de habitantes 2015 do INE

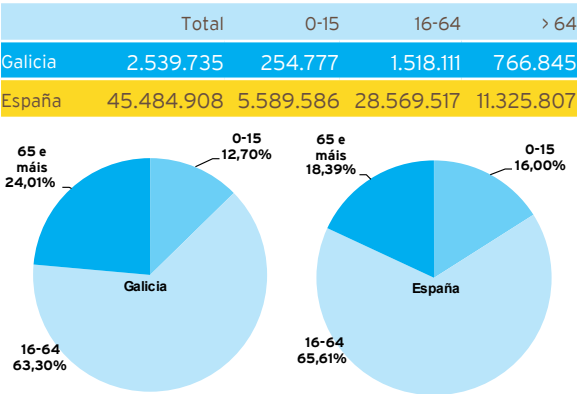
Proxeccións de poboación 2014-2029

Segundo as proxeccións de poboación, 2014-2029 do INE, a poboación maior de 65 anos en Galicia superará as 750 mil persoas no ano 2029, cun crecemento global do 19%.

Ano	España	Porcentaxe	Galicia	Porcentaxe
2014	8.442.887	18,15%	646.872	23,55%
2015	8.589.038	18,50%	654.154	23,92%
2016	8.711.627	18,79%	659.624	24,23%
2017	8.839.906	19,09%	663.839	24,50%
2018	8.995.930	19,46%	670.521	24,87%
2019	9.149.324	19,82%	676.869	25,23%
2020	9.298.024	20,17%	683.167	25,59%
2021	9.466.481	20,56%	689.709	25,97%
2022	9.647.006	20,99%	697.677	26,42%
2023	9.861.695	21,49%	706.411	26,89%
2024	10.086.667	22,01%	715.762	27,40%
2025	10.320.729	22,55%	725.569	27,93%
2026	10.567.129	23,13%	736.426	28,51%
2027	10.807.724	23,69%	746.659	29,07%
2028	11.058.249	24,28%	756.644	29,62%
2029	11.325.807	24,90%	766.845	30,19%

Fonte: Proxeccións de poboación . 2014-2029 do INE

En Galicia e España a distribución por tramos de idade da poboación proxectada en 2029 é a seguinte:

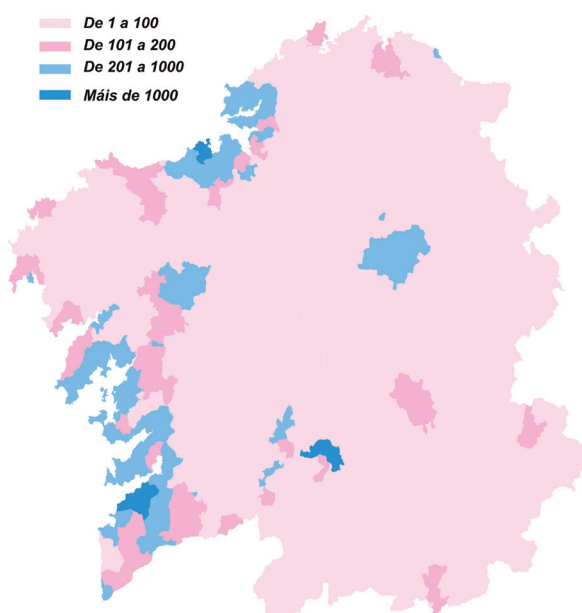

Dispersión da poboación

Entre as peculiaridades que caracterizan a nosa comunidade autónoma destaca a desigualdade na densidade de poboación, que é de 92'39 habitantes/km² de media. Esta concéntrase principalmente na costa e, especialmente, ao longo do eixo A Coruña-Santiago-Vigo.

Outra das peculiaridades que caracterizan a nosa comunidade autónoma é o elevado número de entidades singulares de poboación situadas no seu territorio cun total de 30.240 en 2015 (61.707 en España). Consecuencia directa desta atomización é a baixa densidade de poboación por núcleo poboacional, que na comunidade autónoma galega supón unha media de 90,36 habitantes. O total nacional é de 755,58 habitantes.

A esta dispersión únese unha orografía que dificulta o acceso e as comunicacións e que, polo tanto, incide na ordenación, planificación e desenvolvemento das políticas sociais dun xeito moi importante.

Poboación estranxeira

Segundo o *Padrón municipal de habitantes e estatística de poboación 2015* do Instituto Nacional de Estatística, o número de persoas estranxeiras empadroadas en Galicia é de 90.641 (un 30,68% de incremento con respecto aos 69.363 empadroados en 2005 e un decremento de -7,74% con respecto aos 98.245 empadroados en 2014) o que representa unha porcentaxe do 3,32%, a segunda máis baixa do Estado.

Poboación estranxeira a 1 de xaneiro de 2015

España	4.729.644	10,14%
Andalucía	636.205	7,57%
Aragón	140.183	10,64%
Principado de Asturias	41.340	3,93%
Illas Baleares	192.518	17,43%
Canarias	253.107	12,05%
Cantabria	31.708	5,42%
Castela e León	135.136	5,47%
Castela - A Mancha	178.088	8,65%
Cataluña	1.028.069	13,69%
Comunidade Valenciana	700.211	14,06%
Extremadura	34.337	3,14%
Galicia	90.641	3,32%
A Coruña	32.480	2,88%
Lugo	12.640	3,72%
Ourense	13.554	4,26%
Pontevedra	31.967	3,37%
Comunidade de Madrid	811.128	12,60%
Rexión de Murcia	208.355	14,20%
Comunidade Foral de Navarra	55.893	8,73%
País Vasco	137.816	6,30%
A Rioxa	36.816	11,61%
Ceuta	5.149	6,11%
Melilla	12.944	15,12%

Fonte: *Revisión do Padrón municipal de habitantes 2015* do INE

1.1.2 Información socioeconómica

Enquisa de poboación activa (EPA)

A Enquisa de poboación activa (EPA) é unha investigación continua e de periodicidade trimestral dirixida ás familias, realizada polo INE dende 1964. A súa finalidade principal é obter datos da forza de traballo e das súas diversas categorías (ocupados, parados), así como da poboación allea ao mercado laboral (inactivos). A mostra inicial é de 65.000 familias ao trimestre, quedando reducida na práctica a aproximadamente 60.000 familias entrevistadas de xeito efectivo que equivalen a unhas 180.000 persoas.

A metodoloxía da enquisa modificouse no primeiro trimestre de 2005 por varias causas: a necesidade de adecuarse á nova realidade demográfica e laboral do noso país, debida especialmente ao aumento do número de estranxeiros residentes; a incorporación da nova normativa europea seguindo as normas da Oficina Estatística da Unión Europea (EUROSTAT); e por último, a introdución de melloras no método de recollida.

A base poboacional utilizada a partir do primeiro trimestre de 2005 (base poboacional censo 2001) é a mesma coa que se calculou a serie 1996-2004 (revisada o 30 de marzo de 2005), existindo, polo tanto, continuidade na serie.

Os datos correspondentes á poboación activa, ocupada, parada e inactiva en Galicia e España, expresados en miles de persoas, son os seguintes:

	Total	Activos	Ocupados	Parados
A Coruña	971,7	529,2	445,5	83,6
Lugo	297,5	158,6	133,5	25,1
Ourense	278,1	131,3	106,7	24,7
Pontevedra	806,5	436,1	346,9	89,3
Galicia	2.353,80	1.255,20	1.032,50	222,7
España	38.489,60	22.873,70	18.094,20	4.779,50

Fonte: EPA 4º trimestre 2015 do INE

Termos empregados:

Activos = ocupados + parados

Ocupados: persoas de 16 ou máis anos que durante a semana de referencia traballaron a cambio dunha retribución, ou tendo traballado estiveron ausentes temporalmente del por enfermidade, vacacións, etc.

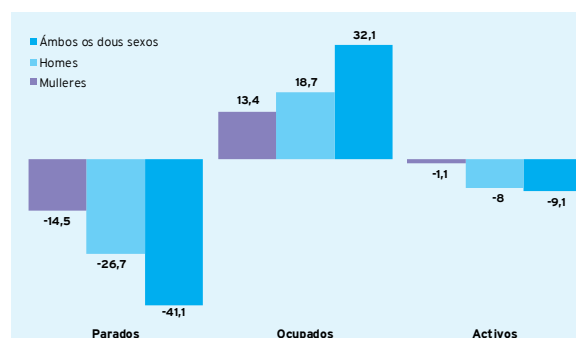
Parados: persoas de 16 ou máis anos que na semana de referencia non tiñan traballo, estaban dispoñibles para traballar e buscaban activamente un emprego.

Variación interanual

Poboación de 16 anos e máis segundo a súa relación coa actividade laboral e sexo. EPA 4º trimestre 2015 con respecto á EPA 4º trimestre 2014 (miles de persoas).

	Total	Activos	Ocupados	Parados
Ambos os dous sexos				
2014T4	2.353,8	1.255,2	1.032,5	222,7
2013T4	2.364,5	1.264,3	1.000,4	263,8
Homes				
2014T4	1.126,80	655,7	544,4	111,3
2013T4	1.132,10	663,7	525,7	138
Mulleres				
2014T4	1.227,00	599,5	488,1	111,4
2013T4	1.232,40	600,6	474,7	125,9

Fonte: EPA 4º trimestre 2015 do INE

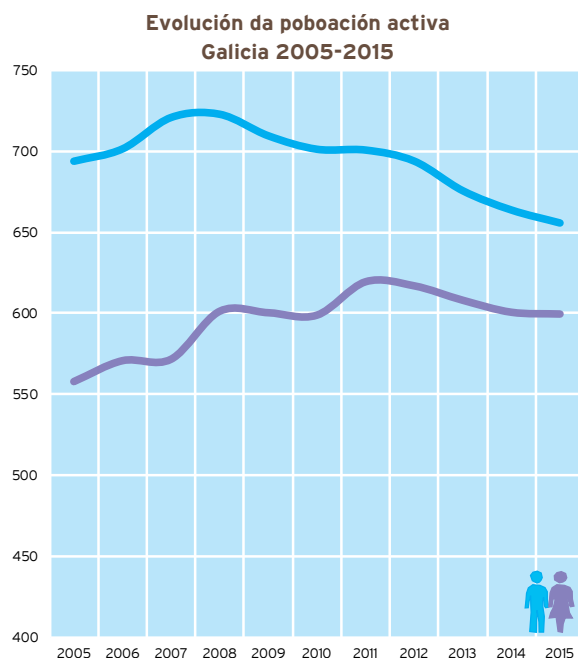
Actividade

A poboación activa en Galicia sitúase no IV trimestre de 2015 en 1.255,2 miles de persoas, o que representa unha taxa xeral de actividade do 53,3%.

A evolución ascendente asóciase ao crecemento experimentado polo colectivo de mulleres activas, cun incremento do 7,48% dende 2005.

Ano	Homes	Mulleres	TOTAL
2005	693,8	557,8	1.251,7
2006	701,4	570,7	1.272,1
2007	720,8	571,6	1.292,4
2008	722,8	601,2	1.324,1
2009	709,5	600,3	1.309,8
2010	701,2	598,8	1.300,1
2011	700,7	619,4	1.320,2
2012	693,9	616,9	1.310,7
2013	675,6	608	1.283,5
2014	663,7	600,6	1.264,3
2015	655,7	599,5	1.255,2

En miles de persoas

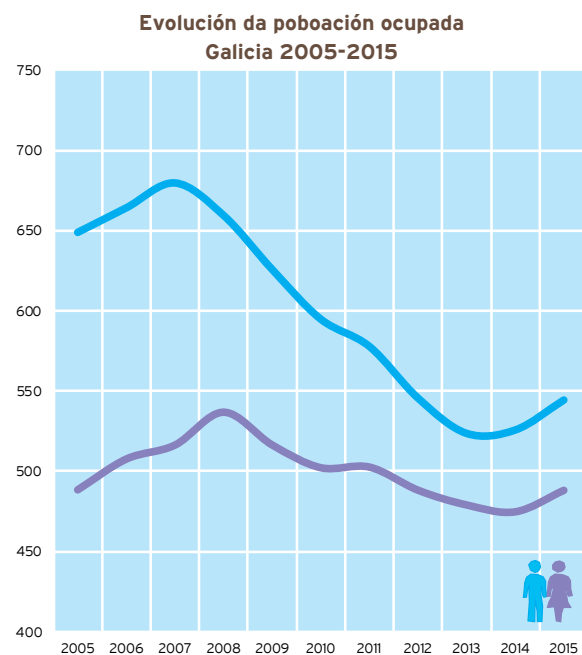

Poboación ocupada en Galicia

A poboación ocupada en Galicia, segundo a EPA do IV trimestre de 2015 é de 1.032,5 miles de persoas, o que representa unha taxa xeral de emprego (porcentaxe de ocupados respecto á poboación total do 43,87% (48,31% homes e do 39,78% en mulleres), cun incremento de 3,21% de ocupados en relación a EPA do VI trimestre de 2014.

Ano	Homes	Mulleres	TOTAL
2005	648,9	488,4	1.137,3
2006	664,2	507,6	1.171,8
2007	679,7	516,3	1.196,0
2008	659,5	536,8	1.196,4
2009	625,8	516,4	1.142,2
2010	594,8	502,2	1.097,0
2011	577,8	502,6	1.080,4
2012	545,6	488,2	1.033,8
2013	523,6	479	1.002,6
2014	525,7	474,7	1.000,4
2015	544,4	488,1	1.032,5

En miles de persoas

Poboación parada en Galicia

A poboación parada en Galicia, segundo a Enquisa de poboación activa do 4º trimestre de 2015 do INE, é de 222,7 miles de persoas, o que representa unha taxa do 17,70.

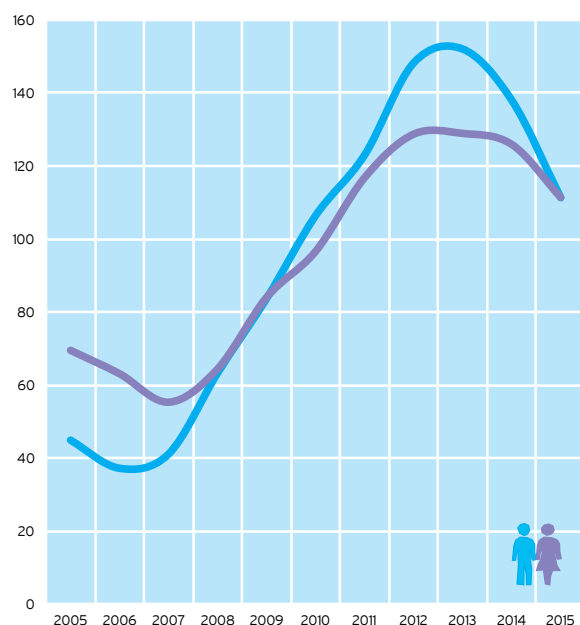
A evolución da poboación parada por sexos é a seguinte:

Ano	Homes	Mulleres	TOTAL
2005	44,9	69,5	114,4
2006	37,2	63,1	100,3
2007	41,1	55,3	96,4
2008	63,3	64,4	127,7
2009	83,7	84	167,6
2010	106,4	96,6	203,0
2011	123	116,8	239,8
2012	148,2	128,7	276,9
2013	152	128,9	280,9
2014	138	125,9	263,8
2015	111,3	111,4	222,7

En miles de persoas

Evolución da poboación parada

Galicia 2004-2014

A distribución da poboación parada por sexos é a seguinte:

	Homes	Mulleres	TOTAL
A Coruña	41,2	42,5	83,6
Lugo	12,1	13,0	25,1
Ourense	11,6	13,1	24,7
Pontevedra	46,5	42,8	89,3
Galicia	111,3	111,4	222,7
España	2.387,6	2.391,9	4.779,5

Fonte: EPA 4º trimestre 2015 do INE-IGE

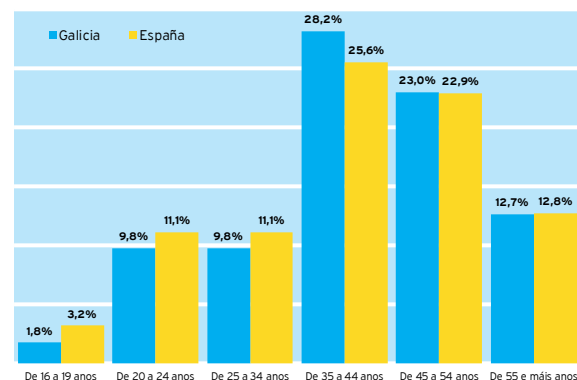
Poboación parada por idade

A poboación parada por idade, a distribución por tramos de idade en miles de persoas en Galicia e España é a seguinte:

	Galicia	España
De 16 a 19 anos	4,0	155,1
De 20 a 24 anos	21,8	532,5
De 25 a 34 anos	54,8	1.165,8
De 35 a 44 anos	62,7	1.221,2
De 45 a 54 anos	51,2	1.095,2
De 55 y más anos	28,2	609,8
Total	222,7	4.779,5

Fonte: EPA 4º trimestre 2015 do INE-IGE

Porcentaxes da poboación parada por tramos de idade

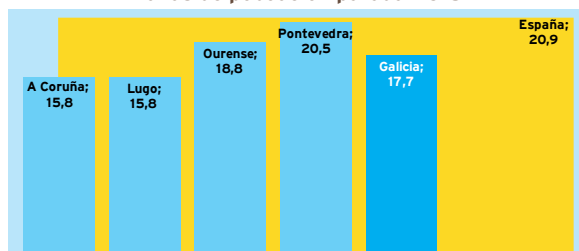
Taxas de paro

En Galicia hai 222,7 mil parados, o que representa unha taxa de paro de 17,7 cunha taxa do 17,0 para os homes e 18,6 para mulleres. As taxas de paro por provincias son as seguintes:

	Homes	Mulleres	TOTAL
A Coruña	15,0	16,6	15,8
Lugo	14,5	17,3	15,8
Ourense	17,5	20,1	18,8
Pontevedra	20,0	21,0	20,5
Galicia	17,0	18,6	17,7
España	19,5	22,5	20,9

Fonte: EPA 4º trimestre 2015 do INE-IGE

Taxas de poboación parada 2015

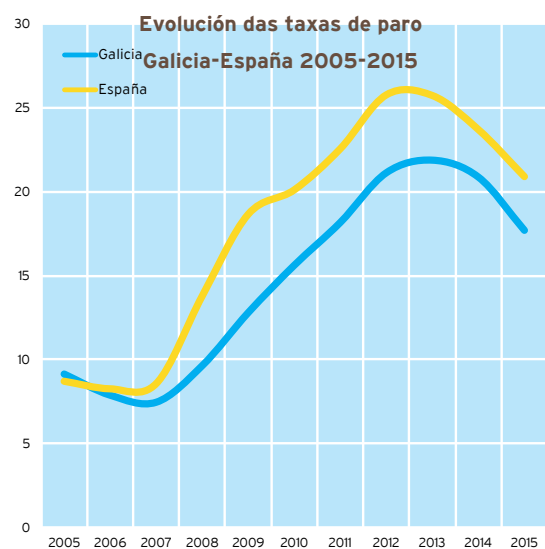
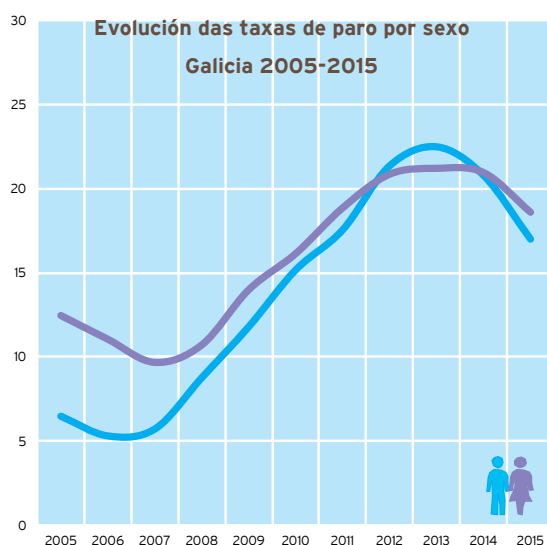
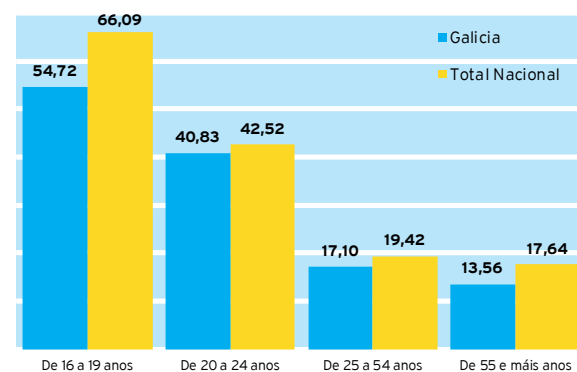
Taxas de paro por idade

A distribución das taxas de paro por tramos de idade en Galicia e España é a seguinte:

	Galicia	España
De 16 a 19 anos	54,72	66,09
De 20 a 24 anos	40,83	42,52
De 25 a 54 anos	17,10	19,42
De 55 e máis anos	13,56	17,64
Total	17,74	20,90

Fonte: EPA 4º trimestre 2015 do INE

taxas de paro por tramos de idade

Seguridade Social

Que é o Sistema da Seguridade Social?

O Sistema da Seguridade Social é un conxunto de réximes a través dos cales o Estado garante ás persoas comprendidas no seu campo de aplicación, por realizar unha actividade profesional, ou por cumprir os requisitos esixidos na modalidade non contributiva, así como aos familiares ou asimilados que tivesen ao seu cargo, a protección adecuada nas continxencias e situacións que a lei define.

Poboación afiliada por comunidades autónomas. 30 de decembro de 2015

España	17.180.590	100,00%
Andalucía	2.814.495	16,38%
Aragón	516.045	3,00%
Principado de Asturias	347.823	2,02%
Illas Baleares	372.031	2,17%
Canarias	715.221	4,16%
Cantabria	198.402	1,15%
Castela e León	858.610	5,00%
Castela - A Mancha	626.910	3,65%
Cataluña	3.051.396	17,76%
Comunidade Valenciana	1.688.847	9,83%
Estremadura	368.257	2,14%
Galicia	934.032	5,44%
Comunidade de Madrid	2.855.682	16,62%
Rexión de Murcia	513.683	2,99%
Comunidade Foral de Navarra	255.998	1,49%
País Vasco	901.915	5,25%
A Ríoxa	118.033	0,69%
Ceuta	21.179	0,12%
Melilla	22.031	0,13%

Fonte: Ministerio de Empleo y Seguridad Social

O Sistema de Seguridade Social está composto polo réxime xeral e réximes especiais. Dentro do réxime xeral tamén se inclúen os sistemas especiais, entre outros, agrario e de empregados do fogar.

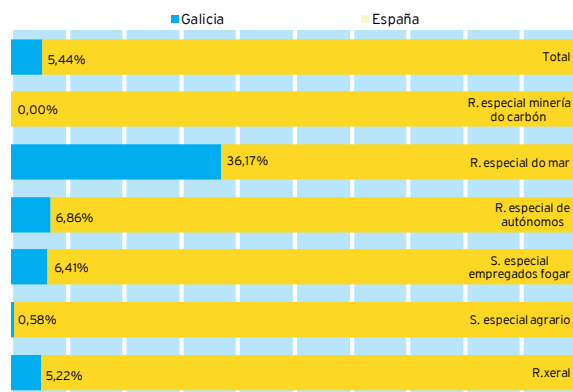
Os réximes especiais son o réxime especial de traballadores autónomos, o réxime especial de minaría do carbón e o Réxime especial de traballadores do mar.

En Galicia e España, o número de traballadores afiliados á Seguridade Social, segundo réximes, a 30 decembro de 2015 foi o seguinte:

	Galicia	España
Réxime Xeral		
R. xeral ⁽¹⁾	664.562	12.730.510
S. especial agrario	4.644	795.474
S. especial empregados fogar	27.498	429.175
Réximes especiais		
R. especial de autónomos	217.058	3.165.812
R. especial do mar	20.270	56.036
R. especial da minaría do carbón	0	3.583
Total	934.032	17.180.590

⁽¹⁾ Incluídos no réxime xeral os datos de coidadores non profesionais, excluídos datos dos sistemas especiais agrario e de empregados do fogar

Fonte: Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Pensionistas

Pensiones contributivas

Son prestacións económicas e de duración indefinida, aínda que non sempre, cuxa concesión está xeralmente supeditada a unha previa relación xurídica coa Seguridade Social (acreditar un período mínimo de cotización en determinados casos), sempre que se cumpran os demais requisitos esixidos.

- Dentro da acción protectora do réxime xeral e dos réximes especiais da Seguridade Social, coas excepcións que, en cada caso e para cada modalidade, se indican no respectivo réxime especial, inclúense as pensións seguintes:
 - Por xubilación.
 - Por incapacidade permanente: total, absoluta e grande invalidez.
 - Por falecemento: viuvez, orfandade e en favor de familiares.
- Dentro da acción protectora do seguro obrigatorio de vellez e invalidez (SOVI), inclúense as pensións de: vellez, invalidez e viuvez.

Pensiones non contributivas

Son prestacións económicas que se recoñecen a aqueles cidadáns que, atopándose en situación de necesidade protexible, carezan de recursos suficientes para a súa subsistencia nos termos legalmente establecidos, aínda cando non cotizasen nunca ou o tempo suficiente para alcanzar as prestacións do nivel contributivo. Dentro desta modalidade, atópanse as pensións de invalidez e xubilación.

Destas prestacións dáse conta no apartado 3.1 do capítulo 3 Inclusión, inmigración e acción social.

Pensiones en vigor a 1 de xaneiro de 2016

Total sistema

	Número	P.media
España	9.353.988	896,30
Andalucía	1.494.255	807,73
Aragón	295.219	939,51
Principado de Asturias	300.416	1.058,71
Illas Baleares	182.274	825,30
Canarias	295.600	830,47
Cantabria	136.751	938,32
Castela e León	604.287	879,34
Castela - A Mancha	362.398	829,34
Cataluña	1.676.791	928,65
Comunidade Valenciana	952.213	825,82
Extremadura	219.552	749,07
Galicia	753.154	756,24
Comunidade de Madrid	1.094.369	1.060,22
Rexión de Murcia	240.170	788,85
Comunidade Foral de Navarra	130.144	1.025,71
País Vasco	533.233	1.110,76
A Ríoxa	67.243	868,06
Ceuta	8.298	917,21
Melilla	7.621	844,72

Fonte: Ministerio de Empleo y Seguridad Social

A distribución por clases é a seguinte:

	Galicia		España	
	Número	P.media	Número	P.media
Incapacidade permanente	68.745	821,64	934.846	927,53
Xubilación	467.517	857,81	5.686.975	1.033,23
Viuvez	186.922	537,07	2.354.686	634,57
Orfandade	23.966	367,21	338.208	373,15
Favor de familiares	6.004	474,29	39.273	522,52
Total pensións	753.154	756,24	9.353.988	896,30

1.2 RECURSOS

1.2.1 Estrutura orgánica

A Consellería de Política Social é o departamento da Administración autonómica ao cal, ademais daquelas competencias e funcións establecidas pola Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia, lle corresponde, de conformidade co Estatuto de autonomía e coa Constitución española, propoñer e executar as directrices xerais do Goberno no ámbito social. Engloban, xa que logo, as competencias en materia de servizos sociais, incluíndo as políticas de familia, infancia e menores, dinamización demográfica, benestar social, inclusión social, servizos comunitarios, atención aos discapacitados e ás persoas maiores, a promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia; tamén atende as políticas de xuventude e voluntariado. Todo o anterior na forma establecida no Decreto 42/2013, do 21 de febreiro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar (DOG nº 46 do 06.03.2013) e nos decretos que a modifican: Decreto 32/2014, do 6 de marzo (DOG nº 52, do 17.03.2014) e Decreto 128/2014, do 25 de setembro (DOG nº 194 do 10.10.2014).

Os anteriores decretos estiveron vixentes ata a publicación do Decreto 116/2015, do 4 de outubro, polo que se modifica a estrutura orgánica da Xunta de Galicia (DOG nº 190 do 04.10.2015). A configuración da nova estrutura orgánica das consellerías foi publicada no Decreto 129/2015, do 8 de outubro (DOG nº 194 do 09.10.2015) e en concreto para a Consellería de Política Social publícase o Decreto 176/2015, do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG nº 322, do 04.12.2015) que derroga o Decreto 42/2013

O Decreto 176/2015, do 3 de decembro, no seu artigo 2 establece que para o exercicio das súas funcións, a Consellería de Política Social se estrutura nos seguintes órganos: O/a

Conselleiro/a, Secretaría Xeral Técnica, Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Xeográfica, Dirección Xeral de Inclusión Social, Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade, Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado e xefaturas territoriais.

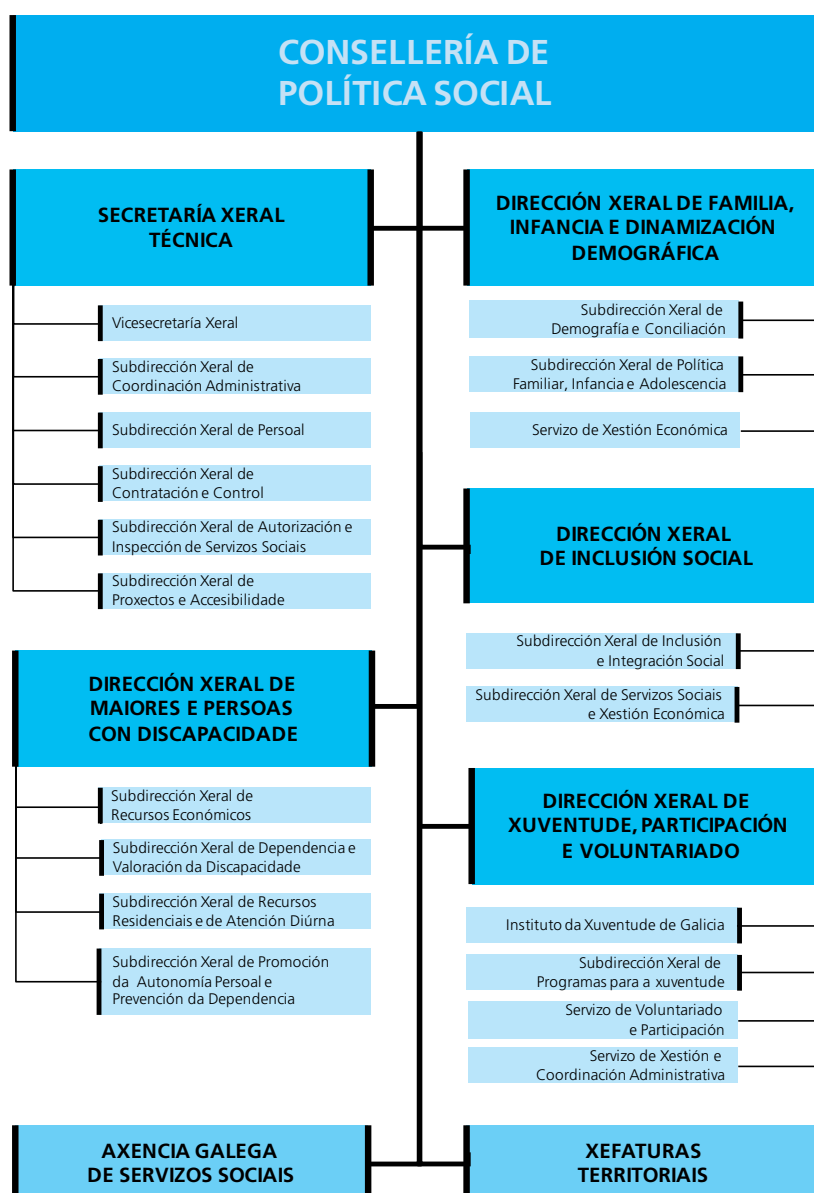
No seu art. 3 establece que quedan adscritos a esta consellería: A Axencia Galega de Servizos Sociais, creada polo Decreto 40/2014, do 20 de marzo, que, como entidade instrumental de dereito público, asumirá de xeito progresivo as competencias en materia de servizos sociais; está dotada de personalidade xurídica pública, patrimonio propio e autonomía na súa xestión.

► Outros órganos

Así mesmo, quedan adscritos a esta consellería os órganos colexiados seguintes con carácter e funcións establecidos nas súas respectivas normas reguladoras:

- a) A Comisión Interdepartamental de Servizos Sociais e Inclusión Social, creada pola Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia.
- b) O Consello Galego de Benestar Social, creado pola Lei 13/2008, do 3 de decembro.
- c) A Comisión Técnica de Accesibilidade e o Consello Galego para a Promoción da Accesibilidade e a Supresión de Barreiras, creados pola Lei 8/1997, do 20 de agosto, de accesibilidade e supresión de barreiras na Comunidade Autónoma de Galicia.
- d) O Consello Galego da Familia e o Observatorio Galego de Familia e da Infancia, creados pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia
- e) O Consello Autonómico de Atención Temperá e a súa Comisión Técnica, creados polo Decreto 183/2013, do 5 de decembro, polo que se crea a Rede galega de atención temperá.
- f) O Consello Galego de Acción Voluntaria e o Observa-

- torio Galego de Acción Voluntaria, creados pola Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria.
- g) O Comité Galego de Políticas de Xuventude, creado pola Lei 6/2012, do 19 de xuño, de xuventude de Galicia
- h) O Consello Asesor e Consultivo da Xuventude de Galicia e o seu Observatorio da Xuventude, creados pola Lei 6/2012, do 19 de xuño.

1.2.2 Recursos humanos

Para a xestión das competencias en 2015, a consellería contou con 4.137 postos. A distribución por área territorial é a seguinte:

	Total	Porcentaxe
A Coruña	1.390	33,60%
Lugo	710	17,16%
Ourense	503	12,16%
Pontevedra	1.234	29,83%
Servizos centrais	300	7,25%
Total	4.137	100%

Distribución por áreas de actuación

En canto á distribución por áreas de actuación pódese subliñar que máis do 75% da relación de postos de traballo está destinado nos centros dos que é titular a Consellería de Política Social:

	Total	Administración	Centros propios
A Coruña	1.390	251	1.139
Lugo	710	139	571
Ourense	503	148	355
Pontevedra	1.234	201	1.033
Servizos centrais	300	287	13
Total	4.137	1.026	3.111

Outro persoal

Ademais dos 4.137 postos de traballo, a Consellería de Política Social contou en 2015 con 133 persoas non incluídas nas RPT (acumulación de tarefas, gabinete,e persoal á disposición do conselleiro)..

1.2.3 Recursos económicos

O orzamento da Consellería de Traballo e Benestar ascendeu no ano 2015 a 741.620.509 euros. A distribución por capítulos do orzamento de 2015 foi a seguinte:

Capítulo I	Gastos de persoal	149.771.230
Capítulo II	Gastos correntes bens e servizos	192.654.683
Capítulo III	Gastos financeiros	0
Capítulo IV	Transferencias correntes	385.275.927
Capítulo VI	Investimentos reais	8.349.569
Capítulo VII	Transferencias de capital	5.569.100
Total		741.620.509

A distribución dos créditos por programas foi a seguinte:

Dirección e servizos xerais de promoción social	50.026.730
Protección e inserción social	63.926.695
Programas de prestacións ás familias e á infancia	76.928.672
Servizos sociais relativos ás migracións	514.320
Servizos sociais de atención ás persoas dependentes	298.430.435
Servizos sociais de atención a persoas maiores e con discapacidade	28.617.482
Programas de solidariedade	1.295.292
Servizos á xuventude	12.951.703
Servizos sociais comunitarios	16.625.753
Dirección e servizos xerais de emprego	7.052.228
Mellora e fomento da empregabilidade	50.731.732
Promoción do emprego, do emprego autónomo e do mercado de traballo inclusivo	37.867.081

1.2 RECURSOS

Formación profesional desempleados	68.200.948
Mellora da cualificación no emprego	6.000.000
Mellora da organiz. E adm. Das relacións laborais e da economía social	14.620.127
Mellora dos sistemas de saúde e seguridade no traballo	7.827.211
Elaboración e difusión estatística	4.100
Total	741.620.509

En canto á distribución por funcións foi a seguinte: 192.299.327 euros corresponden á Área de traballo e 549.317.082 á de benestar.

Acción social e promoción social	549.317.082
Promoción do emprego e institucións do mercado de traballo	192.299.327
Elaboración e difusión estatística	4.100
Total	741.620.509

Contratación

Os contratos (agás contratos menores) iniciados no ámbito desta consellería no ano 2015, a través de procedementos de contratación administrativa son os seguintes:

► Contratos que xeraron gasto para a consellería

	Nº	Importe de licitación	Importe de adjudicación
Aberto	34	10.238.570,05	8.577.122,98
Negociado	20	1.285.397,91	1.151.998,94
Total	54	11.523.967,96	9.729.121,92

A porcentaxe por procedemento de tramitación do importe de adjudicación é dun 11,84% para o negociado e 88,16% para o aberto. A porcentaxe do importe de adjudicación sobre o licitado é do 84,43%.

Adicionalmente, licitáronse os seguintes contratos que quedaron desertos:

	Nº	Importe de licitación
Aberto	4	1.212.552,6
Negociado	0	0,0
Total	4	1.212.552,6

E os seguintes contratos, nos que non se compara o importe de licitación co de adjudicación ao non ser magnitudes comparables (a adjudicación realizouse en función de prezos unitarios):

	Nº	Importe de licitación
Aberto	25	18540920,92
Negociado	4	5532386,36
Total	29	24.073.307,28

Finalmente, o total das prórrogas incorpóranse por separado:

	Nº	Importe prórrogas
Aberto	116	46.508.322,94
Negociado	70	65.589.930,13
Total	186	112.098.253,07

► Contratos que xeraron ingresos para a consellería

	Nº	Importe de licitación	Importe de adjudicación
Aberto	5	1500	2.560,00
Negociado	8	3750	4.420,00
Total	13	5.250,00	6.980,00

E o total das prórrogas incorpóranse por separado:

	Nº	Importe prórrogas
Aberto	5	10.970,76
Negociado	23	22.156,26
Total	28	33.127,02

1.2.4 Rede de centros

A Consellería de Política Social dispón dunha rede de 45 centros sociais, 41 centros para maiores, 4 centros para persoas con discapacidade, 14 centros de menores, 27 centros para a infancia, 2 residencias de tempo libre e 23 centros para a xuventude. A descrición das distintas tipoloxías é a seguinte:

► Centros sociais

Terán a consideración de centros de servizos sociais todos aqueles equipamentos regulamentariamente tipificados nos que se desenvolvan dun modo estable e continuado servizos, programas e actividades de servizos sociais nas distintas áreas sociais

► Centros de atención ás persoas maiores

Son centros de atención ás persoas maiores todos aqueles equipamentos, establecementos ou instalacións nos que se preste, dun xeito estable e continuado, atención directa a un mínimo de 6 persoas con idade igual ou superior a 65 anos, ou, excepcionalmente, maiores de 60 que pola súa situación persoal ou social precisen destes centros.

► Centros para persoas con discapacidade

Son centros destinados á atención de persoas con discapacidade, nos que se lles presta unha atención integral, especializada e terapéutica para o seu axuste persoal, así como unha oferta de actividades rehabilitadoras, ocupacionais, culturais, recreativas e de convivencia para a súa inclusión social e fomento da súa autonomía.

Existen dúas modalidades: centros de atención diúrna no que se inclúen os centros ocupacionais e os centros de día; e centros residenciais nas súas diferentes modalidades, nos que viven dunha maneira temporal ou definitiva, as persoas con discapacidade que por diversos motivos,

xa sexan ambientais, sociais ou persoais teñen dificultades para vivir no seu contorno.

► Centros de atención á infancia

Son centros de atención á infancia aqueles equipamentos que, calquera que sexa a súa denominación, organizan o coidado dos nenos/as no seo dun grupo co fin de contribuír ao seu benestar e ao seu proceso evolutivo, facilitando a conciliación da vida laboral e familiar das familias mediante a súa garda e custodia.

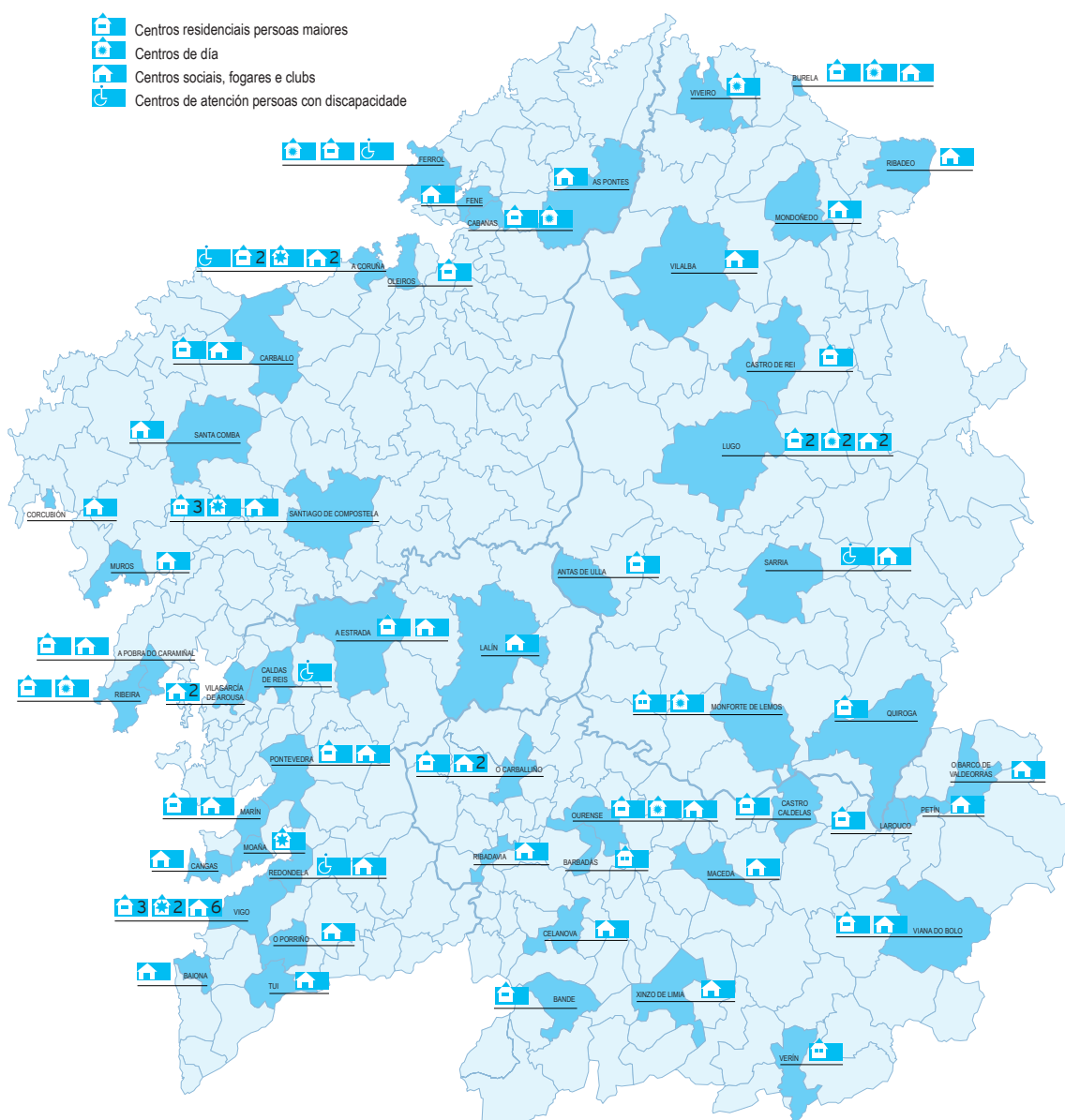
► Centros de menores

Os centros de menores clasifícanse nas seguintes tipoloxías: casas de primeira acollida, casas de familia, minirresidencias, residencias, centros con fogares, centros de reeducación, centros de atención específica, vivendas tuteladas, vivendas de transición á vida autónoma, centros con obradoiros formativos e centros de atención de día.

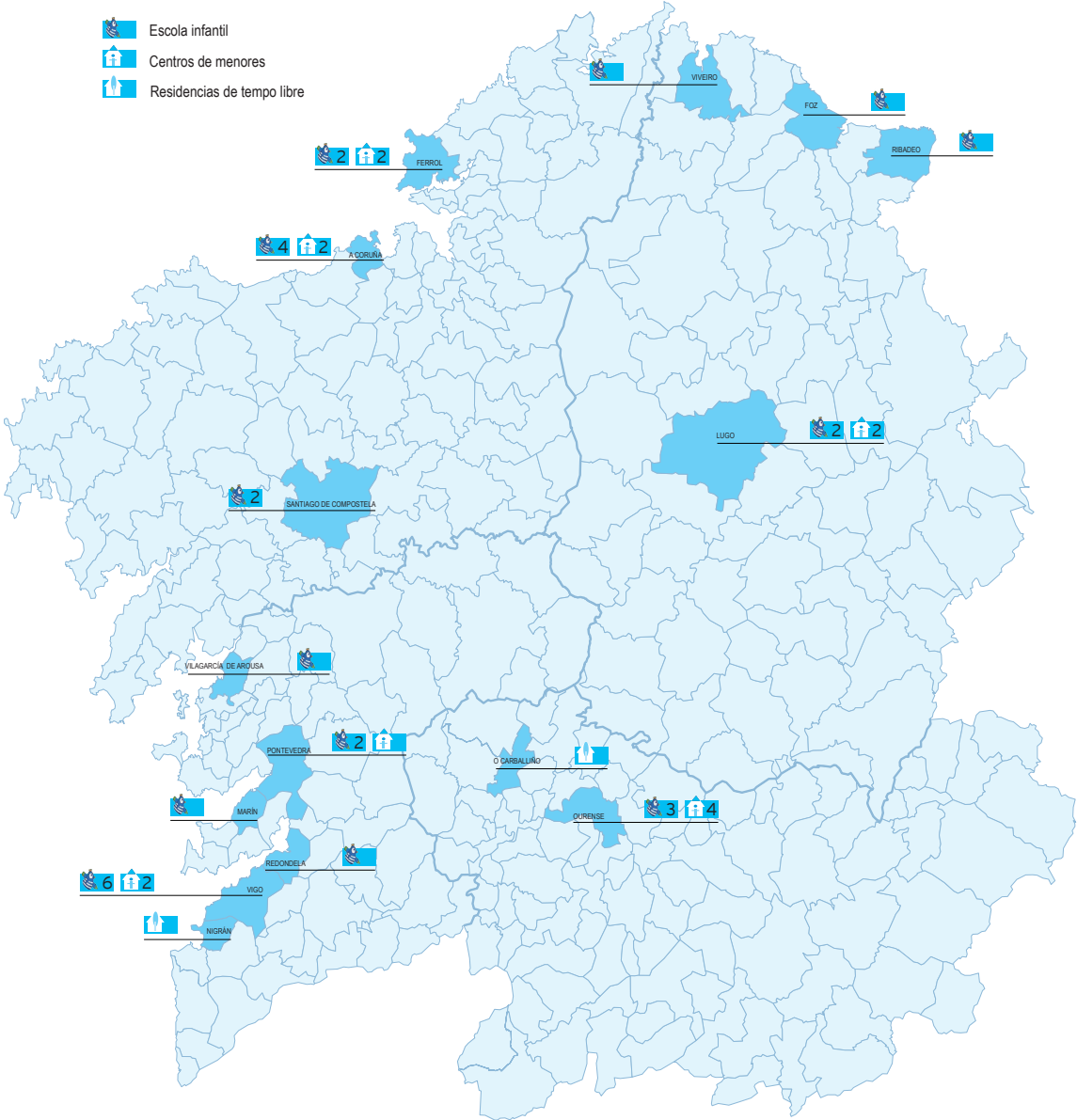
► Centros para a xuventude

Os centros para a xuventude clasifícanse nas seguintes tipoloxías: casas da xuventude, centro coordinador de información e documentación xuvenil e oficinas locais de xuventude, residencias e albergues e campamentos.

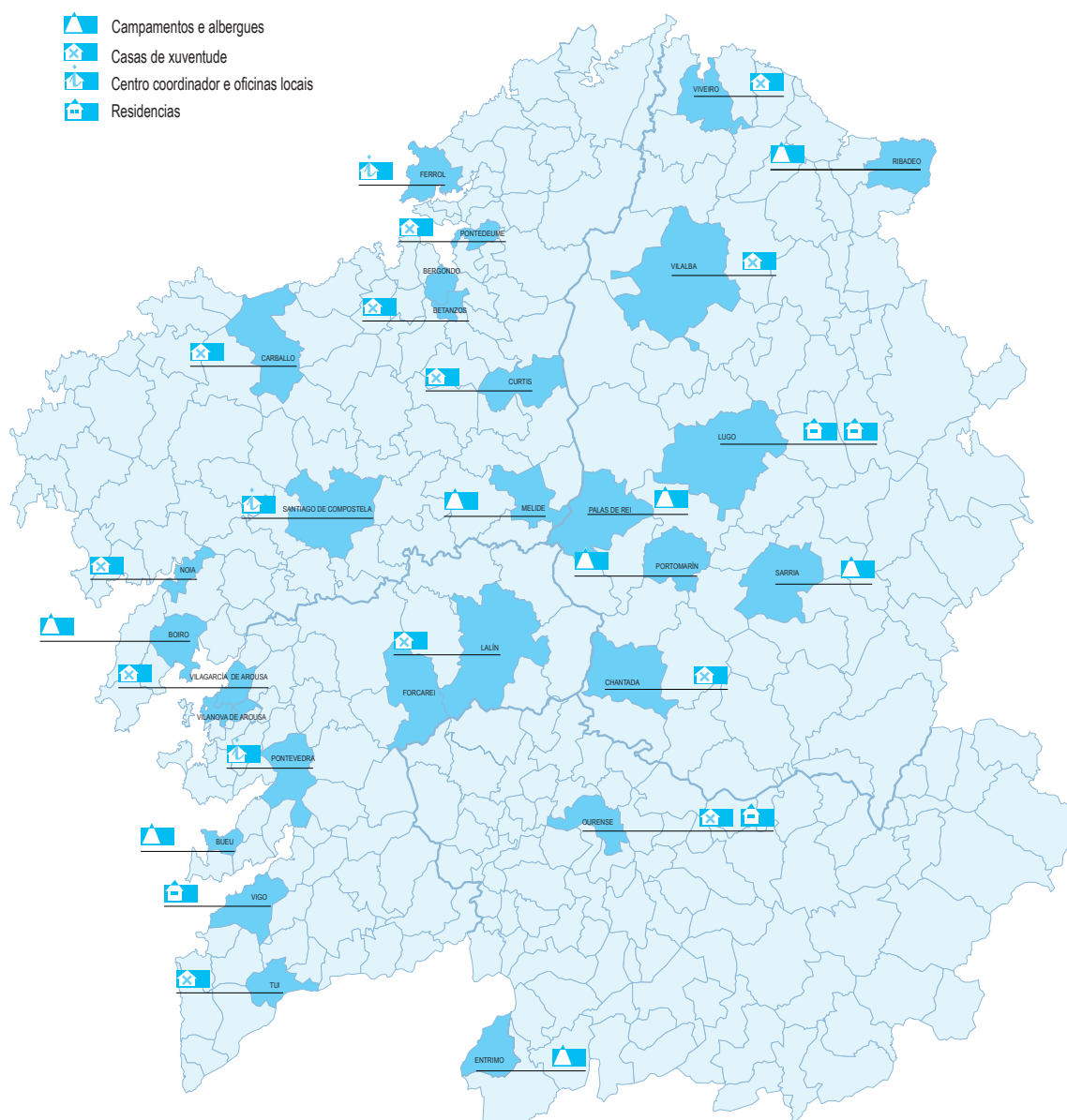
A distribución por concellos dos centros para persoas maiores, persoas con discapacidade e os centros sociais é a seguinte:

A distribución por concellos dos centros para menores, escolas infantís e residencias de tempo libre é a seguinte:

A distribución por concellos dos centros de atención á xuventude é a seguinte:

1.3 NORMATIVA

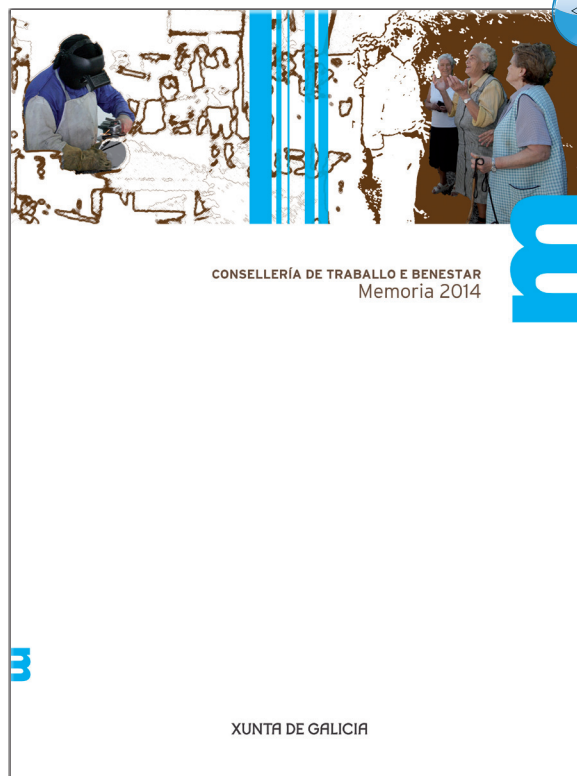
No seguinte acceso pode consultar as normas de maior interese no eido do benestar publicadas no Diario Oficial de Galicia ao longo do ano 2015 e distribuídas por categorías temáticas e data de aparición.

RECOMPILACIÓN NORMATIVA 2015

1.4 PUBLICACIÓNS E ESTATÍSTICAS¹

A Sección de Publicacións e Estatísticas, atendendo o establecido no art. 8 e) do Decreto 176/2015 do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG nº 232, do 04.12.2015), depende orgánica e funcionalmente da Subdirección Xeral de Coordinación Administrativa, adscrita á Secretaría Xeral Técnica, e ten ao seu cargo as seguintes funcións:

¹ A separación da Área de Traballo da de Benestar, como consecuencia da reestruturación das consellerías da Xunta de Galicia obríganos a reflectir unicamente os datos xestionados pola actual Consellería de Política Social.

- Elaboración de publicacións: recompilación da información, redacción, revisión, maquetación, e publicación e posta á disposición dos usuarios de todos os recursos publicables relacionados con temáticas propias da Consellería.
- Coordinación e tramitación de expedientes de publicacións e de todo tipo de documentos -impresos ou electrónicos- que se presentan, para a súa aprobación, ante a Comisión Permanente de Publicacións.
- Asesoramento técnico en calquera dos procesos de edición aos departamentos da consellería que así o requiran.
- Cumprir e facer cumprir entre os distintos departamentos da Consellería, todo canto acordo se tome no Consello e na Comisión Permanente de Publicacións
- Xestión do ISBN, ISSN e depósito legal.
- Actualización e mantemento do catálogo en rede das publicacións editadas pola Consellería e descrición bibliográfica dos recursos publicables e posta á disposición dos usuarios, para a súa consulta, dos recursos publicables a través da páxina web da Consellería de Política social
- Coordinación, como órgano estatístico sectorial da consellería, entre o Instituto Galego de Estatística e as unidades administrativas responsables de operacións ou actividades estatísticas na elaboración ou reestruturación dos proxectos técnicos, actualización, seguimento e difusión dos datos das ditas operacións ou actividades.
- Colaboración co IGE na elaboración, seguimento e cumprimento das operacións estatísticas integradas no Programa estatístico anual (PEA).

1.4.1 Área de Publicacións²

No ano 2015, a Subdirección Xeral de Coordinación Administrativa, a través da Sección de Publicacións, presentou para a aprobación da Comisión Permanente de Publicacións e a súa posterior edición un total de 52 documentos.

Por tipoloxía de publicación, distribúense do seguinte xeito: carteis: 5; dípticos: 6; folletos: 3; libros: 11; publicacións periódicas: 24 (números correspondentes a 7 títulos editados); trípticos: 3.

Producción por tipo de publicación: Ano 2015	
Carteis	5
Dípticos	6
Folletos	3
Libros	11
Publicacións periódicas*	24
Tríptico	3
Total	52

* Os números publicados corresponden a 7 títulos de publicacións periódicas aprobadas na Comisión Permanente de Publicacións.

A edición impresa representa un 26,92% do total -con 14 documentos- fronte á edición electrónica -con 38 documentos- e que representa o 73,08% do total. Todos os títulos correspondentes á edición electrónica foron colgados na rede e tamén unha parte do total de títulos impresos.

Todos os documentos menos un teñen carácter non venal

² As distintas unidades administrativas son as que proporcionan os datos de tiraxe (no caso de edición impresa ou edición electrónica cun dispositivo físico) e orzamento do documento.

Ao longo de 2015 o número de exemplares de todos os documentos editados ascende a 45.550. A tiraxe media por documento excede os 3.000 exemplares e flutúan entre un mínimo de 300 exemplares e un máximo de 20.000. Difiren segundo o tipo de documento que se imprima pero pódese establecer a seguinte táboa.

Tiraxe**	nº de documentos
Ata 500 exemplares	2
Entre 500 e 1.000 exemplares	6
> 1.000 e 3.000 exemplares	3
> 3.000 exemplares	3
Total	14

** Na tiraxe inclúense os documentos impresos e os documentos electrónicos con dispositivo físico.

En canto aos investimentos, o custo total investido en publicacións ascende a 67.682,96 euros

A lingua de publicación utilizada en todos os documentos é o galego aínda que un deles se publicou tamén en castelán e inglés e o outro en castelán.

A distribución de número de documentos, tiraxe e orzamentos dos distintos centros directivos e outros órganos administrativos adscritos á consellería é a seguinte:

Departamento	nº	Tiraxe*	Custo en euros
Secretaría Xeral Técnica	12	0	0,00
Secretaría Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica	6	20.000	6.964,00
Dirección Xeral de Inclusión Social	4	0	1.735,72
Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade	5	10.000	11.462,40
Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado	23	13.750	37.595,84
Consortio Galego de Servizos de Igualdade e do Benestar	2	1.800	9.925,00
Total	52	45.550	67.682,96

O depósito legal

A Lei 23/2011, do 29 de xullo, de depósito legal (BOE nº 182, do 30.07.2011)³ e a súa entrada en vigor o 30 de xaneiro de 2012 tivo como novidade máis destacada o cambio na asunción da xestión do depósito legal que pasa de recaer no impresor a recaer no editor.

A partir de 2012, a Sección de Publicacións e Estatísticas, xestiona o depósito legal das obras editadas (impresas e electrónicas con dispositivo físico) pola Consellería de Política Social.

No ano 2015 solicitáronse 14 números ás oficinas de depósito legal da Coruña. Depositáronse os exemplares preceptivos de cada documento publicado para a súa conservación na Biblioteca Nacional de España, na Biblioteca de Galicia e nos centros de conservación establecidos pola Comunidade Autónoma de Galicia no ámbito das súas competencias.

³ Segundo se recolle no preámbulo da lei, o depósito legal é un servizo público gratuito dirixido ao sector editorial para subministrar orixinais de obras en dominio público e como unha garantía da liberdade de expresión e do acceso á información dos cidadáns... e como unha peza do desenvolvemento económico e social dun país.

Entre as novidades máis salientables destacan: o novo papel que se atribúe ao editor como suxeito depositante principal, o mellor control bibliográfico, a garantía da dispoñibilidade do seu material, a redución das cargas administrativas e o depósito e tratamento dos novos soportes da edición e dos documentos en rede.

A publicación do Real decreto 635/2015, do 10 de xullo (BOE núm. 177 do 25.07.2015), regula o depósito legal das publicacións en liña. Polo tanto, e aínda que se viña practicando desde a publicación da lei, os xestores do depósito legal das publicacións en liña son os centros de conservación, é dicir, a Biblioteca Nacional de España e os que determinen as comunidades autónomas no ámbito das súas competencias. Estes centros son os que determinarán que sitios web e que recursos son os que se capturarán ou depositarán para ser conservados e poder así facilitar a súa consulta. Na Comunidade Autónoma de Galicia o centro de conservación recae na Biblioteca de Galicia

O catálogo en rede

A través deste catálogo en rede a consellería pon á disposición dos usuarios as publicacións editadas polos distintos departamentos e é a Sección de Publicacións a encargada da actualización e mantemento do catálogo.

No ano 2015 colgáronse un total de 34 documentos dos que se dá información bibliográfica detallada cunha breve descrición bibliográfica e o PDF da publicación.

1.4.2 Área de Estatísticas

Na persoa ao fronte da Sección de Publicacións e Estatísticas recae a coordinación do órgano estatístico sectorial⁴ desta consellería. Entre as súas funcións está a de coordinar e difundir as estatísticas propias da consellería e a colaboración co Instituto Galego de Estatística (IGE) na elaboración do Plan galego de estatística e dos proxectos dos seus programas anuais.

Froito desta colaboración é a publicación do Decreto 164/2014, do 26 de decembro polo que se aproba o Programa estatístico anual da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2015.

Segundo este decreto a Consellería de Política Social participou na programación dun total de 6 operacións estatísticas (OE)⁵.

Do estado⁶ das 6 OE, 4 aparecen como operacións en curso⁷, 1 en reestruturación⁸ e 1 en proxecto⁹.

⁴ Os órganos estatísticos sectoriais defínense como as unidades das consellerías encargadas de elaborar as estatísticas que se lles encomende no Plan galego de estatística e nos seus programas.

⁵ A Lei 8/2011 do 9 de novembro, do Plan galego de estatística 2012-2016 (DOG nº 225 do 24.11.2011) define operación estatística como aquela actividade ou conxunto de actividades estatísticas nas que algunha das administracións públicas galegas participa cando menos nunha fase da súa elaboración, a maiores da de difusión. Deberá, ademais, estar clasificada dentro dalgún dos puntos seguintes: a) Censos, b) Enquisas por mostraxe, c) Toma directa de datos, d) Explotacións estatísticas de directorios ou rexistros administrativos, e) De síntese: sistema de indicadores, números índices, contas económicas e proxeccións.

⁶ Estado: característica que define o grao de desenvolvemento dunha OE.

⁷ Un dos estados nos que se atopa unha OE. Refírese a unha operación con proxecto técnico que dá lugar a unha serie cronolóxica.

⁸ En reestruturación: operación que viña estando en curso pero que vai sufrir cambios substanciais no seu proxecto técnico.

⁹ En proxecto: operación nova que aínda non dispón de proxecto técnico

Por órganos superiores e de dirección a distribución é a seguinte:

Secretaría Xeral Técnica: 1 OE

Operacións estatísticas

25-603 Explotación do Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais (RUEPSS): en curso

Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica: 3 OE

Operacións estatísticas

25-601 Estatística de protección de menores: en curso

21-201 Estatística de familias numerosas: en curso

25-606 Estatística de Infancia e adolescencia: en proxecto

Dirección Xeral de Inclusión Social: 1 OE

Operacións estatísticas

25-602 Estatística sobre beneficiarios da Risga e das axudas de emerxencia social: en curso

Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade: 1 OE

Operacións estatísticas

25-701 Explotación do censo de persoas con discapacidade: en reestruturación

Actividade estatística no 2015 na Consellería de Política social

No 2015, a actividade do Órgano estatístico sectorial en colaboración co IGE e cos departamentos responsables da elaboración estatística na consellería, centrouse en avanzar nos proxectos técnicos de dúas OE

- Estatística de Infancia e adolescencia: en proxecto
- Estatística de medidas xudiciais impostas polos xulgados de menores: en proxecto.

Por distintas circunstancias e debido aos cambios substanciais detectados no seu proxecto técnico tamén se traballou na reestruturación do Censo de persoas con discapacidade.

Seguimento do programa estatístico 2015. Consellería de Política Social

Operacións estatísticas (OE)	Número	% Execución
OE novas	2	92,5%
OE en curso	4	100%
Total OE	6	98,5
	Número	Calendario
Índice calendario		
OE nas que se avalía o calendario	4	81,2 %
	Número	Proxectos rematados
Proxectos técnicos		
OE susceptibles de proxectos	2	0

1.5 AUTORIZACIÓN E INSPECCIÓN DE SERVICIOS SOCIAIS

A unidade de autorización e inspección de servizos sociais ten por finalidade verificar o cumprimento da normativa aplicable aos servizos sociais, de xeito que se garantan os dereitos das persoas usuarias e se procure a mellora continua da calidade nos servizos sociais que se presten aos cidadáns no territorio galego.

A súa actuación fundaméntase nos principios de independencia, profesionalidade e especialización, accesibilidade e servizo aos cidadáns, eficacia, obxectividade, responsabilidade e cooperación interadministrativa.

Normativa reguladora

- Lei 13/2008, do 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia (DOG nº 245, do 18.12.2008).
- Lei 3/2011, do 30 de xuño, de Apoio á Familia e a Convivencia de Galicia (DOG nº 134, do 13.06.2011).
- Lei 10/2013, do 27 de novembro, de Inclusión Social de Galicia (DOG nº 249, do 31.12.2013).
- Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia (DOG nº 14, do 20.01.2012).

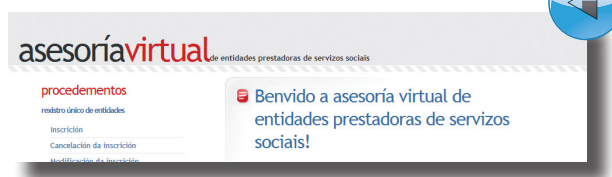
1.5.1 Área de Rexistro e Autorización

1.5.1.1 Rexistro

As entidades prestadoras de servizos sociais, públicas ou privadas, con ou sen ánimo de lucro, que desenvolvan programas ou realicen actividades propias dos servizos sociais no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, con carácter previo ao inicio das súas actividades deben figurar inscritas no Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais (en adiante, RUEPSS).

As persoas interesadas poden consultar a información acerca dos requisitos básicos e os pasos que deben seguir para prestar servizos sociais en Galicia accedendo á “asesoría virtual de entidades prestadoras de servizos sociais” a través do enlace:

<http://avepss.traballoebenestar.xunta.es/>

Ao longo do ano 2015 tramitáronse nesta área os seguintes procedementos: 153 inscricións de entidades, 456 cancelacións de inscricións e 316 modificacións dos datos anotados no RUEPSS referidos ás entidades inscritas.

Evolución das actividades do RUEPSS durante os anos 2011- 2015:

	Inscricións	Cancelacións	Modificacións
2011	149	47	268
2012	129	2.140	308
2013	157	355	289
2014	121	25	260
2015	153	456	316

Información e asesoramento en materia de rexistro e autorización de servizos sociais

- Actualizouse e ampliouse a información vía web relativa aos procedementos de rexistro de entidades e autorización de Servizos Sociais, para facilitar o coñecemento e aplicación das disposicións do Decreto 254/2011, do 23 decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia e a normativa de desenvolvemento da Lei 13/2008, do 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia.

1.5 AUTORIZACIÓN E INSPECCIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS

- Dentro dos contidos da web da “asesoría virtual de entidades prestadoras de servizos sociais”, figuran modelos estandarizados de documentos básicos para o funcionamento dos centros e dos programas que serven de referencia para as entidades prestadoras de servizos sociais.
 - Nesta web rexistráronse un total de 27.517 accesos (cifras similares ao ano 2014) e descargáronse un total de 26.180 documentos.
- b. Implementáronse novas utilidades e contidos na aplicación do RUEPSS
- Optimizouse a información procedente do RUEPSS o que permitiu mediante o tratamento dos datos contidos a obtención de modelos de actas e informes de inspección que supuxeron una axilización da carga de traballo do persoal inspector.
 - O rendemento da aplicación, tras ter mudado ao servidor de referencia, arroxa que a aplicación recibiu 70.610 visitas e descargáronse 393 xustificantes da inscrición.
 - Realizáronse novas explotacións masivas de datos contidos no RUEPSS e deseñadas a medida para outros centros directivos e entidades externas.
- c. Reforzouse o asesoramento ás entidades e/ou ás persoas particulares para a posta en marcha de novos servizos ou a modificación dos existentes.
- Realizáronse 190 asesoramento a entidades prestadoras de servizos sociais para a posta en marcha de novos servizos ou para a mellora na xestión dos servizos que desenvolven.
 - Realizáronse en torno a 75 asesoramentos a concellos. A entrada en vigor do Decreto 99/2012, do 16 de marzo, que regula os servizos sociais comunitarios e o seus financiamento,

obrigou aos concellos a adaptar as ordenanzas reguladoras do servizo de axuda no fogar (SAF) ao disposto na dita norma; aínda xa iniciados no ano 2013, dada a relevancia dos cambios introducidos, entre os que destaca, o cálculo por parte da corporación local do copagamento que corresponde efectuar ás persoas usuarias, fixo necesario reforzar o asesoramento e a colaboración da inspección cos servizos comunitarios das entidades locais, tanto na adaptación como na posterior posta en práctica das citadas ordenanzas, tamén durante o ano 2015.

1.5.1.2 Autorización de centros e programas.

Durante o ano 2015 tramitáronse nesta área os seguintes procedementos: 89 autorizacións de creación ou construción de centros, 83 permisos de inicio de actividades en centros ou programas, 198 modificacións substanciais dos centros e programas e 106 permisos de cesamento de actividades de centros ou programas.

Evolución das actividades do RUEPSS durante os anos 2012-2015

2012	2013	2014	2015
Autorización creación ou construción de centros			
106	126	123	89
Modificación substancial de centros e programas			
183	184	236	198
Permiso de inicio de actividades en centros ou programas			
140	137	136	83
Permiso de cesamento de actividades de centros e programas			
58	73	103	106

Realizáronse 68 reunións de información e asesoramento a entidades prestadoras de servizos sociais para a posta en marcha de novos servizos ou para a mellora na xestión dos servizos que desenvolven.

1.5.2 Área de Inspección

Como cada ano, como traballo previo ao inicio das inspeccións, revísanse e actualízanse os documentos de traballo utilizados nos controis documentais e nas visitas, mellorando os protocolos de calidade de cada unha das áreas. Así mesmo, revisamos os ítems de verificación de datos e os indicadores máis representativos, para axustalos ás novas necesidades e coa finalidade de facilitar ao persoal inspector e ás propias entidades inspeccionadas, a detección de áreas de mellora na prestación dos servizos.

No plan de inspección do 2015 estableceuse como obxectivo acadar a cifra de 1.396 inspeccións, das que se realizaron 1.442, o que significa o cumprimento do plan nun 103,29%. Tramitáronse 24 expedientes sancionadores e rexistráronse un total de 255 queixas e reclamacións.

Durante este ano mantivéronse os compromisos de calidade da unidade, cunha xestión prioritaria das queixas e realizando as visitas de inspección previa ao inicio de actividades una que a documentación do expediente está completa a maior brevidade posible.

Datos comparados de inspección nos 4 últimos anos:

2012	2013	2014	2015
Visitas a centros ou programas			
1.892	1.591	1.499	1442
Tramitación denuncias e reclamacións			
254	232	247	255
Expedientes sancionadores			
49	46	39	24

As cifras das inspeccións realizadas a centros e programas no ano 2015, desagregadas por áreas de actuación, son as seguintes:

Área	nº visitas
Área de comunidade e inclusión social	582
Área de familia e menores	451
Área de maiores, discapacidade e dependencia	409
Total	1.442

Ademais da execución do plan de inspección anual, cómpre destacar as seguintes novidades:

- Diversificáronse e ampliáronse as actividades de inspección. No ano 2014 realizáronse:
 - 159 inspeccións domiciliarias sobre as libranzas vinculadas a servizos de axuda no fogar (en adiante SAF) para a atención a persoas en situación de dependencia e de persoas usuarias do SAF dependente dos concellos.
 - 150 inspeccións a beneficiarios da RISGA, en especial, no referido á comprobación da adecuación das situacións declaradas nos expedientes á situación real de convivencia e ao número de conviventes que forman as unidades familiares.
 - Realizáronse 12 visitas de inspección co obxectivo específico de emitir os informes de verificación do destino das subvencións e o cumprimento dos contratos convenios, de conformidade coas solicitudes efectuadas polas distintas entidades administrativas.
 - Verificouse a efectiva prestación dos servizos de todas as libranzas de servizo para a adquisición de servizos residenciais e de atención diúrna para a atención de persoas en situación de dependencia en todos os centros inspeccionados.
 - Realizouse o informe anual sobre o funcionamento dos centros dependentes do Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar inspeccionados durante o ano.
- Facilitouse a comunicación coas entidades prestadoras fomentando a presentación electrónica de docu-

mentación e permitindo o intercambio de información e datos a través da aplicación RUEPSS. A estes efectos durante o ano 2015:

- As entidades de todas as áreas puideron descargarse o control de legalidade anual da aplicación e achegar polo mesmo medio a información requirida.
- c. Mantívoase actualizado un sitio web no que se desenvolve información sobre a inspección de servizos sociais, as súas funcións e compromisos de calidade. A estes efectos, este ano
- Tras elaborar no ano 2013 un modelo de ordenanza municipal reguladora do SAF que facilitou aos concellos a adaptación da súa normativa segundo o disposto no Decreto 99/2012, desenvóléronse tarefas de asesoramento cara a adaptación prevista no Decreto 149/2013 do 5 de setembro, asegurando un tratamento e interpretación homoxénea do regulamento que garante a súa aplicación coherente e igualitaria en todo o territorio da comunidade autónoma.

Formación e capacitación

No ano 2015 desenvolveuse a cuarta edición do “Curso de capacitación para o desempeño da función de inspección de servizos sociais”. Este curso tivo unha duración de 120 horas e impartíuse na modalidade mixta, de formación presencial e teleformación. Foi destinado a 25 alumnos no marco do programa de formación da Consellería para o ano 2015, en colaboración coa EGAP.

Mellora e renovación da normativa en materia de servizos sociais

- No ano 2015 a unidade liderou a modificación do Decreto 254/2011 do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización e acreditación e a inspección dos Servizos sociais en Galicia, para os efectos da súa adaptación á Lei 20/2013, do 9 de de-

cembro, de garantía da unidade de mercado, respecto do réxime de intervención administrativa no marco dos servizos sociais.

- Impulsou a aprobación do proxecto normativo polo que se determinan os requisitos específicos de funcionamento dos servizos sociais de persoas maiores, con discapacidade e/ou dependencia. Desenvólvese a Carteira de servizos sociais de promoción da autonomía persoal e de atención a persoas en situación de dependencia en Galicia e establécense os requisitos e criterios en materia de acreditación destes servizos.
- Colaborou no desenvolvemento do Catálogo de servizos sociais e nas respectivas carteiras de servizos nas áreas de infancia, menores, inclusión e persoas maiores.

Outras colaboracións:

- Participación nos comités de expertos dos procesos de contratación pública referidos a:
 - contrato servizos, consistente na xestión do programa Mentor, de inserción sociolaboral de mozos e mozas en risco social.
 - servizos de autocontrol das APPCC de centros propios.

1.6 AS FUNDACIÓNS DE INTERESE GALEGO

As fundacións de interese galego son aquelas organizacións constituídas sen ánimo de lucro que, por vontade dos seus creadores, teñen afecto de modo duradeiro o seu patrimonio á realización de fins de interese xeral para Galicia e desenvolven principalmente as súas actividades e teñen o seu domicilio no territorio da comunidade autónoma. Rexeranse pola vontade da persoa fundadora, polos seus estatutos e, en todo caso, pola lei.

O artigo 4 da Lei 12/2006, do 1 de decembro, de fundacións de interese galego establece unha relación de fins que deberán perseguir entre os que atopamos a asistencia social e a inclusión social, promoción do voluntariado, promoción da acción social, promoción e atención ás persoas en risco de exclusión por razóns físicas, sociais ou culturais e outros de análoga natureza.

O Estatuto de autonomía da Comunidade Autónoma de Galicia outórgalle a competencia exclusiva a esta comunidade autónoma sobre réxime das fundacións de interese galego.

Normativa reguladora

- ▶ Lei 12/2006, do 1 de decembro, de fundacións de interese galego (DOG núm.242, do 19 de decembro de 2006).
- ▶ Decreto 14/2009, do 21 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento de fundacións de interese galego (DOG núm.22, do 2 de febreiro de 2009).
- ▶ Decreto 15/2009, do 21 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento do Rexistro de Fundacións de Interese Galego (DOG núm.22, do 2 de febreiro de 2009).
- ▶ Lei 50/2002, do 26 de decembro, de fundacións (BOE núm.310, do 27 de decembro de 2002).
- ▶ Lei 49/2002, do 23 de decembro, de réxime fiscal das

entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado (BOE núm.307, do 24 de decembro de 2002)

- ▶ Real decreto 1491/2011, do 24 de outubro, polo que se aproban as normas de adaptación do Plan xeral de contabilidade ás entidades sen fins lucrativos e o modelo de plan de actuación das entidades sen fins lucrativos (BOE núm.283, do 24 de novembro de 2011).
- ▶ Real Decreto 1270/2003, do 10 de outubro, polo que se aproba o regulamento para a aplicación do réxime fiscal das entidades sen fins lucrativos e dos incentivos fiscais ao mecenado (BOE núm.254, do 23 de outubro).

Funcións de Protectorado

O Protectorado é o órgano administrativo de asesoramento, apoio técnico e control das fundacións e ten por finalidade facilitar e promover o correcto exercicio do dereito da fundación e asegurar a legalidade da constitución, funcionamento e extinción das fundacións.

O Protectorado das fundacións de interese galego será exercido pola Xunta de Galicia a través do departamento con competencia específica sobre a materia propia dos fins de cada fundación, segundo o establecido na Orde de clasificación emitida pola Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza que é a consellería competente en materia de fundacións.

Recentemente produciuse unha nova distribución de competencias na Xunta de Galicia como consecuencia do Decreto 116/2015, do 4 de outubro, polo que se modifica a estrutura orgánica da Xunta de Galicia e o Decreto 129/2015, do 8 de outubro, polo que se fixa a estrutura organizativa dos departamentos da Xunta de Galicia. Polo tanto, produciuse unha readscripción de determinadas fundacións de interese galego á Consellería de Política Social segundo a Orde da Vicepresidencia e Conselle-

ría de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza de 2 de febreiro de 2016 pola que se modifica a adscripción de determinadas fundacións de interese galego e se ordena a súa adscripción ás consellerías competentes para o exercicio das funcións de protectorado (DOG núm.34, do 19 de febreiro). Actualmente a Consellería de Política Social exerce o Protectorado sobre 118 fundacións.

Funcións do Rexistro

As fundacións de interese galego terán personalidade xurídica desde a inscrición da escritura pública da súa constitución no Rexistro de Fundacións de Interese Galego.

O Rexistro é único para toda a Comunidade Autónoma de Galicia, estando adscrito á Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza por ser a consellería competente en materia de fundacións. E terá tantas seccións como departamentos integre a Xunta de Galicia, en cada un dos cales se levará a cabo un rexistro auxiliar.

O Rexistro ten como finalidade ofrecer un sistema de garantía de publicidade material e formal das fundacións, mediante a inscrición do acto de constitución e de toda a secuencia de actos a través dos que se desenvolve a actividade fundacional, á vez que instrumento de seguridade xurídica e canle de información da realidade fundacional galega.

Polo tanto, na Consellería de Política Social existe un rexistro auxiliar do Rexistro de Fundacións de Interese Galego na que se inscribirán todos os actos aos que fai referencia o artigo 21 do Decreto 15/2009, do 21 de xaneiro, das fundacións adscritas á Consellería de Política Social. Entre os actos inscribibles atópanse: a constitución da fundación e os desembolsos sucesivos da dotación inicial, así como o aumento e a minoración da dotación, as modificacións estatutarias, o nomeamento, suspensión, cese e renuncia dos membros do padroado, a fusión, escisión e extinción das fundacións, etc...

Así mesmo no seguinte enlace, as fundacións de interese galego contan con información sobre a súa normativa aplicable e modelos orientativos.

<http://cpapx.xunta.es/que-e-unha-fundacion-de-interese-galego>

02

Familia, infancia e dinamización demográfica

2.1 FAMILIA

2.1. Familia

Marco legal e competencial

O marco legal no que a Consellería de Política Social está a desenvolver as políticas e actuacións en materia de protección e apoio á familia vén establecido pola normativa estatal e comunitaria seguinte:

- ▶ Constitución española,
- ▶ Lei 39/1999, do 5 de novembro, para promover a conciliación da vida familiar e laboral das persoas traballadoras (BOE núm. 266 do 06.11.1999)
- ▶ Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas (BOE núm. 277 do 19.11.2003)
- ▶ Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia (BOE núm. 180 do 29.07.2015)
- ▶ Directivas do Consello Europeo, concretamente, a Directiva 96/34/CE do 03.06.1996.

Tamén pola normativa autonómica, fundamentalmente:

- ▶ Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais (DOG núm. 245 do 18.12.2008)
- ▶ Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia. (DOG núm. 134 do 13.07.2011)

- ▶ Lei 4/2001, do 31 de maio, reguladora da mediación familiar (DOG núm. 117 do 18.06.2001 e corrección de erros DOG núm. 223 do 19.11.2001)
- ▶ Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG núm. 45 do 06.03.2000, modificación no DOG núm 222 do 04.11.2003 e corrección de erros DOG núm. 235, do 03.12.2003), agás o título III do dito decreto derogado pola Lei 3/2001.
- ▶ Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro, polo que se regula a figura do mediador familiar, o Rexistro de Mediadores Familiares de Galicia e o recoñecemento da mediación gratuíta. (DOG núm. 34 do 18.02.2003 e corrección de erros DOG núm. 44 do 04.03.2003)
- ▶ Decreto 129/2015, do 8 de outubro, polo que se fixa a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia (DOG núm. 194 do 09.10.2015)
- ▶ Decreto 116/2015, do 4 de outubro, polo que se modifica a estrutura orgánica da Xunta de Galicia (DOG núm. 190 do 05.10.2015)
- ▶ Decreto 176/2015, do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG núm. 232 do 04.12.2015 e corrección de erros DOG núm. 4 do 08/01/2016)

- Decreto 96/2014, do 3 de xullo, polo que se regulan os puntos de encontro familiar en Galicia. (DOG núm. 145 do 01.08.2014).

A familia, a súa evolución, novas expectativas e demandas

O artigo 39.1 da Constitución española, no que se refire á familia entendida como unidade básica da estrutura social, establece que o deber dos poderes públicos é asegurar a súa protección social, económica e xurídica.

As transformacións que nos últimos anos se veñen desenvolvendo en todos os ámbitos da sociedade están incidindo dunha forma moi directa no concepto tradicional de familia e veñen dar paso a novas formas máis variadas de familia, tanto na súa composición como nas funcións dos membros que a compoñen.

Polo tanto, o apoio á familia e aos núcleos de convivencia debe responder necesariamente á complexidade da nosa sociedade e debe dar solución ás diferentes situacións que impiden ou dificultan tanto a formación e constitución de novas familias ou grupos estables de convivencia, como o desenvolvemento integral das xa constituídas.

Así, debe darse o apoio necesario para paliar as dificultades notorias de conciliación da vida persoal, laboral e familiar, e procurar o sostemento da estabilidade da familia minimizando os danos derivados dos procesos de desestruturación familiar e, en particular, no que afecte aos dereitos dos fillos e fillas e os membros máis vulnerables da familia.

Liñas programáticas e actuacións do ano 2015

Neste proceso de mellorar progresivamente a calidade de vida das familias galegas a Consellería de Política Social, a través da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, estableceu unhas liñas de actuación de carácter preventivo, asistencial e integrador

que teñen como obxectivos:

- Apoiar e mellorar a oferta de servizos de calidade que axuden a conciliar a vida laboral, persoal e familiar como medio para garantir un ambiente favorable para a creación e libre desenvolvemento das familias.
- Promover a corresponsabilidade entre os distintos membros que compoñen a familia.
- Facilitar a adaptación da institución familiar aos cambios que se están producindo na súa configuración e nas súas funcións.
- Axudar con medidas de apoio á infancia.
- Impulsar as políticas de conciliación nas empresas.
- Fomentar as medidas para o acceso á vivenda, ao emprego, e as derivadas do abandono do mundo rural.
- Fomentar os recursos que garantan a posibilidade de ter os fillos e fillas que se desexen.
- Exercer as políticas destinadas a favorecer e impulsar o crecemento demográfico e a renovación xeracional, e reverter o envellecemento poboacional.
- Impulsar e coordinar a execución do Plan para a dinamización demográfica de Galicia 2013-2016, horizonte 2020.
- Promover as medidas contidas na Estratexia de apoio ás familias numerosas de Galicia 2013-2016, horizonte 2020.

A Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, tendo como marco de actuación as liñas programáticas e como obxectivo fundamental mellorar a vida das familias galegas, desenvolveu unha serie de programas: de apoio económico, formalizados a través de ordes de subvencións; outros cun contido informativo de asesoramento ou de carácter educativo; e outros cun carácter meramente administrativo e que outorgan dereitos ás familias, como é a expedición do título de familia numerosa e a tarxeta de carné familiar.

2.1.1 Rede galega de escolas infantís 0-3

A Rede pública de escolas infantís 0-3 de Galicia, está integrada polas escolas xestionadas pola Axencia Galega de Servizos Sociais, as xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar e as de titularidade municipal. Esta rede complétase coas escolas infantís xestionadas polas entidades privadas de iniciativa social sen ánimo de lucro, financiadas parcialmente con fondos públicos.

As políticas que desenvolve a Consellería de Política Social en relación coas escolas infantís teñen como obxectivos fundamentais:

- O sostemento da rede autonómica de escolas infantís 0-3.
- O incremento da oferta de prazas mediante a ampliación da rede pública de escolas infantís.
- O apoio económico ás corporacións locais para que, no ámbito das súas competencias, presten servizos ás familias mediante os recursos de atención á infancia de titularidade municipal.
- A ampliación de prazas sostidas con fondos públicos mediante unha liña de axudas para o mantemento da escolas infantís de iniciativa social.
- A subvención directa ás familias mediante o Cheque infantil, para asistir a unha escola infantil privada da súa elección cando non obteñan praza nunha escola infantil pública ou cando na súa localidade non existan centros públicos.
- A ampliación de prazas sostidas con fondos públicos mediante un concerto de prazas con escolas infantís de titularidade privada situadas nas sete grandes cidades e nos concellos da súa área de influencia, destinadas ás persoas solicitantes que quedan en lista de espera das escolas públicas.
- O equilibrio interterritorial entre o ámbito rural e o ámbito urbano, promovendo servizos de atención á infancia adaptados a ambos contextos.

2.1.1.1 A Rede de escolas infantís 0-3 “A Galiña Azul”

a galiña azul
rede de escolas infantís de Galicia

A Rede de escolas infantís de Galicia “A Galiña Azul” está integrada polas escolas infantís xestionadas pola Axencia Galega de Servizos Sociais e as xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar.

As escolas infantís 0-3 son centros educativos que desenvolven o seu labor no primeiro ciclo da educación infantil, atendendo a nenas e nenos de 0 a 3 anos, proporcionando unha atención integral sen distinción de raza, sexo, condición social ou económica, a través dun programa global que garante o pleno desenvolvemento físico, intelectual, afectivo, social e moral dos nenos/as.

Desde o recoñecemento da importancia dunha adecuada relación entre a escola infantil e as familias, como axentes educativos de primeiro nivel nestas idades, os centros cooperan estreitamente coas familias, na busca

da necesaria coordinación de cara a facilitar a adecuada formación da personalidade das nenas e nenos e o seu posterior desenvolvemento como ser social.

Ademais de ser o recurso educativo por excelencia para a primeira infancia, as escolas infantís convértense, no noso contorno, nun instrumento básico de apoio ás familias, clave para a harmonización da vida persoal, profesional e familiar.

2.1.1.1.1 Escolas infantís 0-3 xestionadas pola Axencia Galega de Servizos Sociais

A Axencia Galega de Servizos Sociais conta con 27 escolas infantís 0-3, distribuídas nas catro provincias galegas, que prestan unha atención integral a nenos e nenas de cero a tres anos de idade.

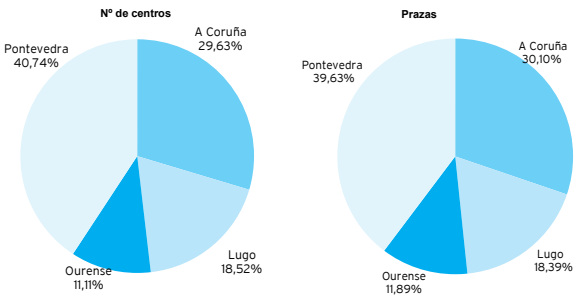
Escolas infantís e n.º de prazas

	Nº unidades	nº prazas
E.I. As Mariñas (A Coruña)	4	61
E.I. O Ventorrillo (A Coruña)	7	107
E.I. Santa María de Oza (A Coruña)	4	61
E.I. Elviña (A Coruña)	7	107
E.I. Catabois (Ferrol)	6	82
E.I. Virxe de Chamorro (Ferrol)	3	53
E.I. Santa Susana (Santiago de Compostela)	6	82
E.I. Vite (Santiago de Compostela)	9	123
Total A Coruña	46	676
E.I. Nª Señora da Purificación (Foz)	4	56
E.I. Nª Señora do Campo (Ribadeo)	7	107
E.I. Nª Sra. do Sagrado Corazón (Lugo)	5	94
E.I. Paradai (Lugo)	8	115
E.I. Casa do Mar de Celeiro (Viveiro)	3	41
Total Lugo	27	413
E.I. Antela (Ourense)	8	115
E.I. A Farixa (Ourense)	5	80
E.I. Virxe de Covadonga (Ourense)	5	72
Total Ourense	18	267
E.I. Bouzas (Vigo)	6	94
E.I. Relfas (Vigo)	5	74

E.I. Rosalía De Castro (Vigo)	7	107
E.I. Caeiro (Vigo)	5	67
E.I. A Estrela - E. Administrativo Xunta (Vigo)	3	41
E.I. San Paio (Vigo)	8	102
E.I. Campolongo (Pontevedra)	7	107
E.I. O Toxo (Pontevedra)	7	107
E.I. E. Administrativo Xunta (Pontevedra)	3	36
E.I. Marisma de Santa Mariña (Redondela)	6	94
E.I. Casa do mar de Marín (Marín)	4	61
Total Pontevedra	61	890
	152	2.246

Resumo provincial e porcentaxes de prazas

	centros	prazas
A Coruña	8	676
Lugo	5	413
Ourense	3	267
Pontevedra	11	890
Total	27	2.246

Todas as escolas infantís da Axencia Galega de Servizos Sociais prestan servizo 11 meses ao ano, de setembro a xullo. Non obstante, co fin de dar cobertura ás necesidades de conciliación das familias do alumnado, está previsto que durante o mes de agosto abra un centro por cada unha das cidades, sempre que exista demanda suficiente para formar unha unidade mixta de 15 alumnos e alumnas.

Durante o mes de agosto de 2015 permaneceron abertas as seguintes escolas infantís:

- Escola infantil Elviña - A Coruña
- Escola infantil Virxe de Chamorro - Ferrol
- Escola infantil Antela - Ourense
- Escola infantil San Paio - Vigo

Escolas infantís 0-3 para fillas e fillos do persoal da Xunta de Galicia

A Axencia Galega de Servizos Sociais conta con dúas escolas infantís destinadas especificamente a fillos e fillas (menores de 3 anos) das empregadas e empregados públicos: a escola infantil do Edificio Administrativo da Xunta de Galicia en Pontevedra e a escola infantil do complexo administrativo da Xunta de Galicia en Vigo, e reserva para este colectivo o 50 % das prazas da escola infantil de Vite en Santiago de Compostela.

Normativa:

- Decreto 329/2005, do 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia (DOG núm. 156 do 16.08.2005).
- Decreto 49/2012, do 19 de xaneiro, polo que se aproba o réxime de prezos das escolas infantís 0-3 dependentes desta consellería (DOG núm. 17, do 25.01. 2012).
- Decreto 91/2014, do 17 de xullo, polo que se modifica o Decreto 49/2012, do 19 de xaneiro, polo que se aproba o réxime de prezos das escolas infantís 0-3 dependentes desta consellería (DOG núm.140 do 24.07.2014).
- Resolución do 7 de agosto de 2013 da Dirección Xeral de Familia e Inclusión, pola que se actualizan os prezos públicos establecidos polo Decreto 49/2012, do 19 de xaneiro, polo que se aproba o réxime de prezos das escolas infantís 0-3 dependentes da Consellería de Traballo e Benestar (DOG núm. 153, do 12.08.2013).
- Resolución do 21 de xullo de 2014, da Dirección Xeral de Familia e Inclusión, pola que se actualizan os prezos

públicos establecidos polo Decreto 49/2012, do 19 de xaneiro, polo que se aproba o réxime de prezos das escolas infantís 0-3 dependentes desta consellería (DOG núm.142, do 29.07.2014).

- Resolución do 11 de febreiro de 2015 pola que se regula o procedemento de adxudicación de prazas nas escolas infantís 0-3 dependentes da Axencia Galega de Servizos Sociais para o curso 2015/2016 (DOG núm. 36 do 23.02.2015).
- Resolución do 4 de maio de 2015 pola que se regula o procedemento de adxudicación de prazas para fillas e fillos do persoal da Xunta de Galicia nas escolas infantís dependentes da Axencia Galega de Servizos Sociais para o curso 2015/16 (DOG núm. 88 do 12.05.2015).

2.1.1.1.2 Escolas infantís 0-3 xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar

O Consorcio pechou o ano 2015 xestionando 7.104 prazas en 132 escolas infantís distribuídas por todo o territorio. (ver mapa na páxina seguinte), das cales 5 son escolas de xestión indirecta.

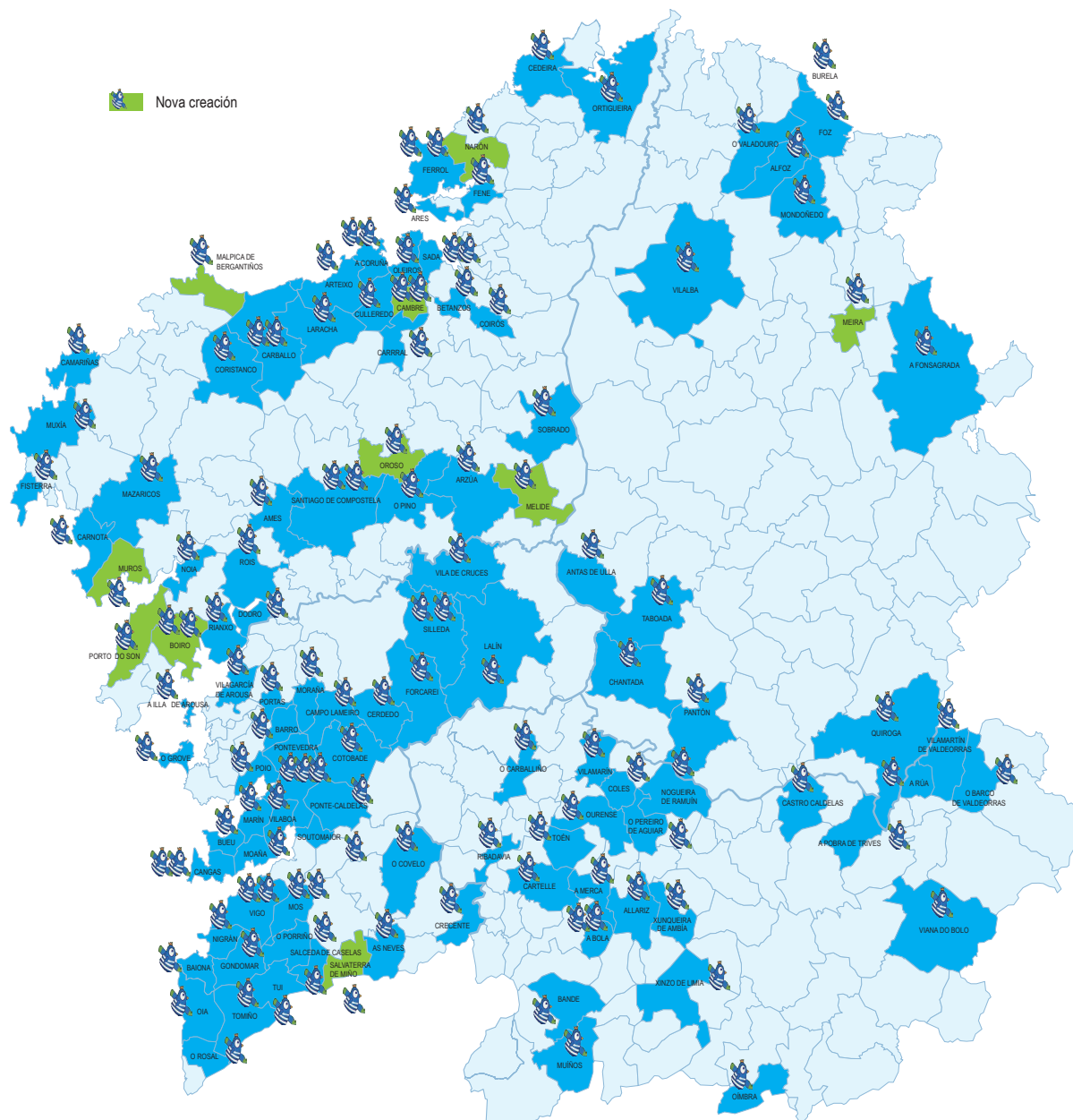
http://www.igualdadebenestar.org/interior.php?txt=arbore_web11&lg=gal

Que son?
Obxectivos
Cales son?

Na actualidade, a Rede conforma 122 centros.

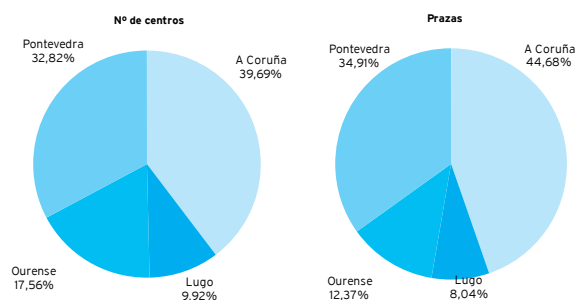
Provincia	Escola	Enderezo	Telefóno
A Coruña	A Coruña (Monte Alto)	Ronda de Monte Alto s/n. 15002	981 108 184
A Coruña	A Coruña (Eirís)	Rúa Javier López López 12, Parque Eirís, 15009	981 100 576
A Coruña	A Lancha	Rúa Río Avilóns 11, 15145	981 926 098
A Coruña	Amea	Rúa de Figueiras s/n. 15995	981 533 930
A Coruña	Arens	Urbanización A Grama s/n. 15624	981 448 679

Distribución municipal das escolas infantís xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar

Distribución provincial das escolas infantís xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar

	nº de centros	prazas
A Coruña	52	3.174
Lugo	13	571
Ourense	23	879
Pontevedra	43	2.480
Total	132	7.104

Ao longo do ano 2015 entraron en funcionamento 11 centros, 9 dos cales foron de nova construción e 2 de subrogación, o que se traduce nun incremento total de 534 novas prazas.

Os centros abertos na provincia da Coruña foron os de Melide con 61 prazas e Cambre - O Temple de 82 prazas, grazas ao Convenio de colaboración coa Fundación Amancio Ortega, así como os de construción propia que foron Boiro - O Saltillo (41), Porto do Son (41), Muros (41), Malpica de Bergantiños (41) e Oroso (41) ao que se engade a subrogación da escola de Narón (82). Na provincia de Lugo subrogouse a escola de Meira (41), e na provincia de Pontevedra a escola de Salvaterra de Miño (61), de construción propia.

No curso 2015-2016 continuou sen actividade a escola de Sobrado dos Monxes por segundo ano consecutivo e ademais pecharon de forma temporal as escolas da Bola, Cartelle e Crecente por non ter demanda suficiente. Pola contra, a escola de Muíños pechada en 2014 - 2015 reabriu as súas portas neste curso escolar

Recursos humanos

As escolas do Consorcio contan, ademais de cos seus propios recursos humanos (persoal educativo e de servizos), con recursos do propio contorno sociocultural na que están situadas (asociacións, concellos...) e cos recursos humanos dos servizos centrais do Consorcio, fundamentais para garantir o bo funcionamento e xestión da Rede. Os recursos de persoal nas escolas están estruturados do seguinte xeito:

	nº
Mestres/as	292
Educadores/as	796
Persoal de servizos xerais (PSX)	171
Total	1.259

Recursos materiais

► Equipamento das novas escolas infantís.

No ano 2015 rematáronse as obras de construción das escolas de Malpica de Bergantiños, Tomiño - Goián, Oroso, Salvaterra do Miño, Porto do Son, Fene - Barallobre, Muros, Burela - Os Castros, Marín - Seixo e Oza-Cesuras, e realizouse o concurso para o seu equipamento.

Igualmente o Consorcio procedeu a efectuar o equipamento con material didáctico e mobiliario da escola infantil de Touro, escola xestionada polo Concello.

Neste mesmo ano, a Fundación Amancio Ortega comezou a construción dunha escola infantil en Arteixo e rematou a construción e equipamento da escola infantil de Cambre-O Temple, segundo o recollido no convenio asinado co Consorcio.

O Consorcio adxudicou no 2015 as obras de reforma e mellora da escola infantil do Grove e da Laracha.

► Equipamento das necesidades básicas.

Ao igual que en anos anteriores, durante o ano 2015 cubríronse as necesidades básicas solicitadas polas escolas infantís a través do programa de compensación de materiais (deseñado, planificado, xestionado e distribuído polo Equipo de Atención Educativa).

► Plataforma [escolasinfantisdegalicia.es](http://www.escolasinfantisdegalicia.es)

Este portal educativo permite a consulta de diversos recursos (audiovisuais, audio, artigos temáticos...) ademais de poñer á disposición de toda a comunidade educativa as experiencias educativas das escolas infantís da Rede A Galiña Azul.

Outra das ferramentas das que dispón esta plataforma é o planeta de blogs, que serve como medio de intercambio de opinións, experiencias e achegas e que vén recibindo de xeito estimativo máis de 175.000 visitas e máis de 1.000.000 de páxinas vistas.

Durante o ano 2015 o Equipo de Atención Educativa, continúa coa publicación de diversos materiais no blogue “Tecendo os fíos na Rede” poñendo á disposición de toda a comunidade educativa os documentos desenvolvidos a partir da análise, valoración e posta en común do conxunto de profesionais das escolas infantís, así como

o resumo do traballado nos cursos de formación de gran formato. Neste blogue tamén se organiza unha biblioteca virtual que recolle os títulos máis relacionados coa etapa educativa de 0 a 3 anos que se teñen á disposición dentro do google libros. Todos estes títulos poden ser visualizados parcialmente. Por outra banda, o blogue pon á disposición das escolas unha ligazón para ver a canle de youtube do equipo de atención educativa, no que se organizan vídeos sobre experiencias educativas, congresos, conferencias, documentais... en relación co ciclo 0-3.

Fortalecemento do proxecto educativo

O Equipo de Atención Educativa participou no curso de formación “Introdución teórico-práctica á Pedagogía Montessori”. Tivo lugar na Facultade de Ciencias da Educación da Universidade de Santiago de Compostela, o 1, 2 e 3 de xullo do 2015, impartido por profesorado da Fondazione Montessori Italia, experto na teoría e práctica desta pedagogía. A participación neste tipo de formación facilita a descuberta e o repensamento das prácticas educativas no primeiro ciclo de educación infantil, servindo de axuda para reflexionar e traballar cos equipos das escolas infantís da Rede nas diferentes comisións educativas.

No ano 2015 procedeuse á ampliación dos fondos bibliográficos dos centros de recursos das distintas bibliotecas, e incorporáronse, aos sete que estaban creados, tres centros de recursos novos: Escola Infantil de Melide, Escola Infantil de Ferrol-Esteiro e Escola Infantil de Cambre-O Temple. Ademais estase traballando na planificación da posta en marcha do novo proxecto das “Maletas viaxeiras” co obxectivo de achegar estes fondos bibliográficos a un maior número de escolas.

Formación continua do persoal das escolas infantís

Neste ano levouse a cabo no Pazo de Congresos de Santiago de Compostela un encontro de profesionais de escolas infantís organizado polo Consorcio Galego de Servizos da

Igualdade e Benestar da Xunta de Galicia. Baixo a epígrafe “Respondendo ás necesidades da infancia a través do ambiente na escola infantil”, na xornada desenvóléronse diálogos sobre lexislación e práctica nestes centros educativos para menores de 0 a 3 anos; analizáronse os modelos de diferentes escolas italianas; e tiveron lugar mesas redondas sobre o rol do educador ou educadora, organización, recursos, tempos, observacións e avaliacións.

Este encontro de profesionais, que deu continuidade a outro celebrado no ano 2010, reuniu a máis de 700 profesionais da educación infantil de primeiro ciclo, e tivo como obxectivo principal que os profesionais que traballan en escolas infantís reflexionaran sobre o papel que xoga o ambiente de aprendizaxe nestes centros de cara a seguir camiñando na mellora da atención á primeira infancia.

- ▶ Ao longo do ano 2015 finalizáronse os seguintes seminarios de formación en centros:
 - “Creación e dinamización dun recanto de expresión lingüística na escola infantil”, organizado pola escola infantil de Mondoñedo, cun total de 20 horas.
 - “Construción dun teatriño e creación e dinamización dun recanto de expresión lingüística II”, organizado pola Escola Infantil de Mondoñedo, cun total de 20 horas.
 - “Repensando espazos, materiais e tempos na nosa escola”, organizado pola escola infantil de Melide, cun total de 30 horas.

Neste tipo de formación, o modelo que se emprega é o da investigación-acción, no que o profesorado pasa de ser obxecto da formación a ser suxeito de acción, en colaboración cos seus compañeiros e compañeiras, establecendo, baixo un marco común, un determinado concepto de desenvolvemento profesional e persoal e, por tanto, de identidade docente

Difusión e publicacións

No mes de Febreiro do 2015, o equipo de atención educativa realiza unha comunicación no 1er Congreso Latinoamericano de Educación Infantil “María Montessori y la nueva escuela infantil, la herencia montessoriana para el siglo XXI”, realizado en Roma (Italia), que levaba por título: “Proxecto educativo marco da Rede de escolas infantís de Galicia (España): a influencia da pedagogía de María Montessori”. No mes de Decembro de 2015 se publica na revista MOMO: Mondo Montessori, o contido desta comunicación.

A participación neste congreso, está enmarcada nas viaxes de estudo, que leva facendo o Equipo de Atención Educativa, dende o ano 2011, e ademais de ser un foro de difusión do proxecto, permitiu: ver e coñecer outra realidade e prácticas educativas no tramo 0-3 anos; posibilitar un foro de debate e intercambios de aprendizaxe con outros profesionais doutras realidades na procura da construción dunha escola de calidade; observar estas experiencias pedagóxicas e a análise e reflexión a partir delas, co obxecto de promover a renovación conceptual e o acompañamento ás escolas da nosa rede. A visión externa desta realidade educativa axudou a visualizar os puntos fortes e os puntos febles do proxecto educativo de cara a fortalecer o bo traballo desenvolvido dentro das escolas infantís.

No primeiro semestre de 2015, publicouse *Guía e outros aspectos básicos para a elaboración do proxecto educativo das escolas infantís 0-3*. Esta guía é un documento que se iniciou no ano 2009 e se configurou recollendo, a través de diversas canles, as achegas das diferentes persoas que conforman os equipos profesionais das escolas infantís e outros profesionais especialistas na primeira infancia, dende o comezo da Rede ata a actualidade. Realizáronse 5000 exemplares que se distribuíron polas diferentes escolas infantís da Rede.

Outra das publicacións que realizou o equipo de atención educativa foi a do artigo que leva por título “Bernard Aucouturier. La Práctica psicomotriz a nivel educativo, preventivo y terapéutico” que foi publicado pola revista RELAdEI (Revista Latinoamericana de Educación Infantil) froito dunha entrevista realizada ao autor Bernard Aucouturier.

Atención á diversidade: nenos/os con necesidades educativas de apoio específico

Ao longo do ano 2015 as actuacións desenvolvidas por parte da Comisión NEAE concretouse na recompilación e valoración das casuísticas na Rede de escolas, con respecto ás nenos e nenos con necesidades específicas de apoio educativo (NEAE) e risco social diagnosticadas e en sospeita. Á súa vez, deuse continuidade ao seguimento e acompañamento aos equipos educativos das escolas, favorecendo o intercambio de información que posibilite coñecer mellor a/o cativa/o, compartindo preocupacións e buscando alternativas que axuden a dar unha mellor resposta educativa de cara ás/aos meniñas/os e ás súas familias.

Ademais desta recompilación realizouse un documento resumo das nenos e nenos con diagnóstico de necesidades específicas de apoio educativo recollidos no conxunto da Rede, desagregado por sexos desde o ano 2010 ata 2015.

Outra das accións levadas a cabo foi a valoración conxunta coas Escolas da localización noutro grupo de idade das nenos e nenos con NEAE, matriculados no centro, tentando así axustar a resposta educativa ás necesidades que os cativos e cativas presentan respectando o seu desenvolvemento evolutivo. Para iso, téñense en conta os informes emitidos polos profesionais que fan o seu seguimento e determinan a necesidade desa consideración. De cara ao consentimento desta localización da cativa e cativo por parte das familias elaborouse unha autorización para que elas a asinen.

No procedemento de admisión do alumnado do curso 2015-2016 concrétnanse as accións que teñen que seguir os centros e as familias, para a solicitude das nenos e nenos que son susceptibles de flexibilización no primeiro ciclo, tanto das nenos e nenos con NEAE que renovan praza como para os de novo ingreso e para os casos con sospeita, que estean en valoración dun diagnóstico.

Á súa vez levouse a cabo un labor de seguimento, orientación, e asesoramento aos equipos educativos da proposta de informe de observación e seguimento das nenos e nenos con NEAE na que se recollen aspectos que se deben tratar seguindo uns criterios comúns dentro da Rede e fomentando a recollida da información de maneira escrita, por parte do conxunto de persoas do equipo da escola que facilite as vías de colaboración e coordinación con outros axentes do contorno.

Por último, continuando coa liña de comunicación e coordinación interprofesional, fixéronse dous encontros presenciais co Equipo de Atención Temperá da Coruña e unha xuntanza coas UDIAF de Bergantiños, Carballo e Salnés. En canto aos encontros co Equipo de Atención Temperá hai que sinalar que no primeiro, o propósito foi formalizar un protocolo de actuación conxunto de cara ao intercambio de información de maneira escrita e verbal; no segundo foi poder compartir visións sobre a evolución das cativas e dos cativos con necesidades específicas aos que se lles posibilitase a permanencia dun ano mais na escola infantil, facendo unha valoración conxunta da decisión compartida, por ambas partes, tendo en conta en todo momento as consideracións das familias. Esta xuntanza posibilitou tamén a consulta de dúbidas ou aclaracións doutras nenos e nenos que comezan como usuarios en AT e dende a escola tense sospeitas sobre a evolución do seu desenvolvemento. Na relación coas UDIAF, o encontro axudou a dar a coñecer as liñas de actuación que se están a dar polas dúas entidades e, á súa vez, xerar un punto de partida para a comunicación e colaboración.

2.1.1.2 Centros infantís 0-3 dependentes de corporacións locais

Ata o ano 2011, os centros infantís municipais concorrían a unha orde anual de axudas para o seu mantemento específica para os centros dependentes das corporacións locais. En 2015, estes centros infantís municipais, destinados a nenos e nenas menores de 3 anos, puideron optar a estas axudas a través do sistema de financiamento previsto para os servizos sociais comunitarios.

Este ano 2015, subvencionáronse a través deste programa un total de 119 centros infantís municipais.

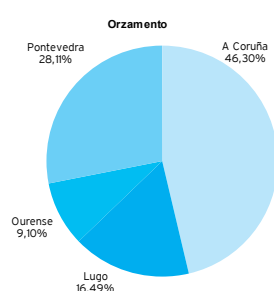
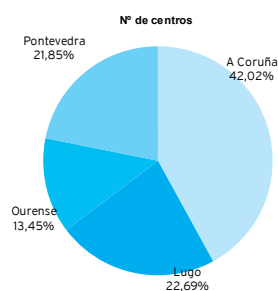
Normativa:

- Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento (DOG n.º 63, do 30.03.2012).

Centros dependentes de corporacións locais subvencionados no ano 2015

Concepto: mantemento

Centros Infantís 0-3		
	nº de centros	Contía das axudas
A Coruña	50	1.134.309,44
Lugo	27	404.085,10
Ourense	16	222.907,51
Pontevedra	26	688.781,55
Total	119	2.450.083,60

2.1.1.3 Escolas infantís 0-3 dependentes de entidades privadas de iniciativa social

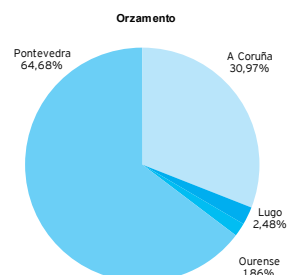
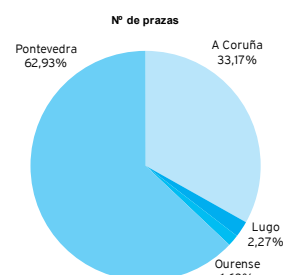
Co fin de ampliar a rede de recursos públicos para a primeira infancia de cero a tres anos, a Consellería de Política Social publica anualmente unha convocatoria de axudas para o mantemento de escolas infantís dependentes de entidades privadas de iniciativa social sen ánimo de lucro.

Normativa:

- Orde do 30 de decembro de 2014 pola que se regulan as bases que rexerán o procedemento de concesión de axudas para o mantemento das escolas infantís 0-3 dependente de entidades privadas de iniciativa social e se procede á súa convocatoria para o ano 2015 (DOG núm. 16 do 26.01.2015).

Escolas infantís 0-3 de entidades de iniciativa social subvencionados pola Consellería de Política Social

	N.º de centros	N.º de prazas	Contía das axudas
A Coruña	17	877	924.231,00
Lugo	2	60	74.132,00
Ourense	2	43	55.599,00
Pontevedra	25	1.664	1.930.111,00
Total	46	2.644	2.984.073,00

2.1.2 Programas e servizos

2.1.2.1 Creación de novas escolas infantís 0-3

Co fin de ampliar a rede de escolas infantís de titularidade pública, no ano 2015 a Consellería de Política Social inviste un total de 301.989,66 euros para a creación dunha escola infantil de titularidade municipal no Concello de Neda e dun Punto de atención á infancia, tamén de titularidade municipal, no Concello de Guntín, con 41 e 20 prazas, respectivamente, para nenas e nenos de cero a tres anos.

2.1.2.2 Programa do Cheque Infantil

Como cada ano, no 2015, a Consellería publica a convocatoria do programa Cheque Infantil, que se materializa nunha axuda económica directa ás familias dos nenos e das nenas que quedan en lista de espera nas escolas infantís públicas ou sostidas con fondos públicos, ou que residen en concellos nos que non existen recursos públicos, con fin de contribuír ao pagamento total ou parcial dunha praza nunha escola infantil privada da súa elección.

Neste exercicio, o crédito para este programa ascende a un total de 1.703.091,50 euros e concedéronse un total de 1.068 cheques para o curso 2015/2016, cuxas contías oscilan entre os 22,5 euros/mes e os 250 euros/mes, en función da aplicación do baremo que se publica na propia orde de convocatoria e dos horarios e servizos solicitados polas familias beneficiarias.

Normativa:

- Orde do 20 de abril de 2015 pola que se regulan as axudas económicas para a atención da primeira infancia en escolas infantís 0-3 non sostidas con fondos públicos a través do programa Cheque infantil e se procede á súa convocatoria (DOG núm. 78 do 27.04. 2015).

2.1.2.3 Concerto de prazas

No ano 2015, a consellería pon en marcha un novo programa destinado a aquelas persoas solicitantes de praza nas escolas infantís da rede pública autonómica que queden en lista de espera por falta de prazas dispoñibles e residan en calquera das sete grandes cidades de Galicia ou nos concellos das súas respectivas áreas de influencia.

A través deste programa, a consellería oferta a aquelas familias que se atopen nas circunstancias anteriormente descritas, a posibilidade de acceder a unha praza concertada, nas mesmas condicións que unha praza pública tanto no que atinxe aos servizos que inclúe como aos prezos a aboar polas familias, nunha escola infantil privada que resultase adxudicataria do concerto de prazas para o primeiro ciclo de educación infantil.

No curso escolar 2015/2016, ofertáronse por medio deste programa un total de 431 prazas en 24 escolas infantís con concerto de prazas, situadas nas sete grandes cidades e nos concellos da súas respectivas áreas de influencia.

Normativa:

- Orde do 3 de xullo de 2015 pola que se regula o procedemento de adxudicación de prazas para nenos e nenas de cero a tres anos nas escolas infantís 0-3 de titularidade privada con prazas concertadas para o curso 2015/16 (DOG núm. 130 do 13.07.2015).

2.1.2.4 Familias numerosas

A normativa vixente en materia de familias numerosas vén recollida na Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas (BOE nº 277, do 19.11.2003) e o Real decreto 1621/2005, do 30 de decembro, polo que se aproba o regulamento da dita lei (BOE nº 15, do 18.01.2006).

Entre os seus preceptos cabe salientar a clasificación das familias numerosas en dúas categorías: xeral (familias con menos de 5 fillos) e especial (familias con 5 ou máis fillos).

2.1 FAMILIA

Esta clasificación matízase coa introdución dalgúns criterios cualitativos: a condición de discapacidade dos fillos, a renda familiar per cápita e o feito dos partos, adopcións ou acollementos múltiples.

Posteriormente, a Lei 40/2007, do 4 de decembro, de medidas en materia de seguridade social, na disposición adicional décimo terceira, amplía o concepto de familia numerosa ao pai ou nai con dous/dúas fillos/as cando falecese o outro proxenitor.

No ano 2015, a Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia contén, na súa disposición final quinta, varias modificacións da Lei 40/2013, do 18 de novembro. A máis salientable é a que establece que o título seguirá en vigor aínda que o número de fillos/as que cumpran as condicións para formar parte do título sexa inferior ao establecido no artigo 2 da Lei 40/2003, mentres polo menos un deles reúna as condicións previstas no artigo 3 da dita lei.

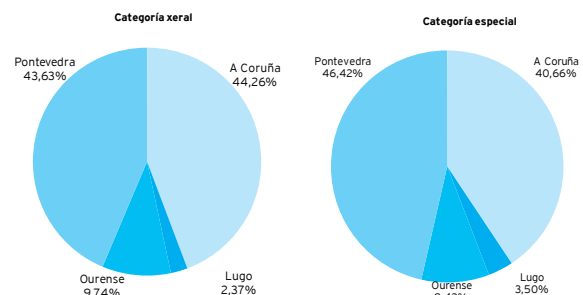
A expedición do título de familia numerosa dá dereito a beneficios de diversa índole entre os que se poden destacar as reducións nas matrículas universitarias, descontos nos medios de transporte: interurbano de viaxeiros, marítimo, aéreo e por ferrocarril, compra de vivenda habitual, etc.

<http://benestar.xunta.es/web/portal/solicitud-e-documentacion-a-achegar-para-a-expedicion-e-renovacion-do-titulo>

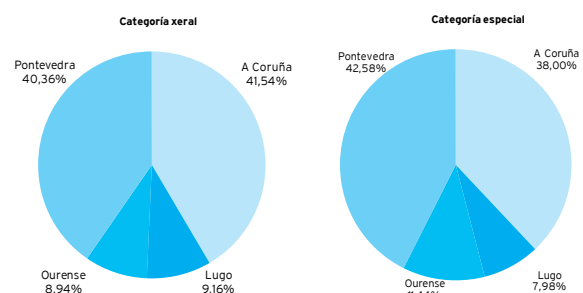
O número de títulos tramitados no 2015 ascende a 9.924; repartidos por provincia e categorías tal e como se reflicte na táboa que se xunta.

	Categoría Xeral	Categoría Especial	Totais
A Coruña	3.786	557	4.343
Lugo	203	48	251
Ourense	833	129	962
Pontevedra	3.732	636	4.368
Total	8.554	1.370	9.924

O número de títulos de familia numerosa en vigor a 31 de decembro de 2015 era de 20.416.

	Categoría Xeral	Categoría Especial	Totais
A Coruña	7.736	681	8.417
Lugo	1.706	143	1.849
Ourense	1.665	205	1.870
Pontevedra	7.517	763	8.280
Total	18.624	1.792	20.416

A Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e a convivencia de Galicia (BOE nº 134, do 13.01.2011), recoñece no capítulo II a especial consideración de determinadas familias, entre as que se atopan aquelas con fillos ou fillas concibidos ou concibidas e non nados ou nadas.

Así o artigo 10 da dita lei sinala que teñen a consideración de familias numerosas aquelas que reúnan as condicións que determina a Lei 4/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas. Segue a dicir que, para os efectos desta lei, asimilárase a descendente, o fillo ou a filla concibido ou concibida, e sempre que mediante a aplicación desta asimilación se obteña un maior beneficio.

Pola súa parte, o artigo 12 establece a forma en que debe acreditarse a condición de concibido ou concibida e non nado ou nada, que é mediante o carné familiar galego. Así mesmo, indícase que este documento terá efectos unicamente na Comunidade Autónoma de Galicia.

Na actualidade, a asimilación á condición de familia numerosa está a realizarse mediante a emisión dun certificado que ademais dos datos persoais recolle a categoría na que se encadra a familia que se recoñece como numerosa e a data de caducidade deste.

Durante o ano 2015 foron expedidos 46 certificados, todos eles de categoría xeral.

	Categoría Xeral	Categoría Especial	Totais
A Coruña	36	0	36
Lugo	0	0	0
Ourense	4	0	4
Pontevedra	6	0	6
Total	46	0	46

Como consecuencia da entrada en vigor, o 18 de agosto de 2015, da Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia, renováronse os seguintes títulos:

	Categoría Xeral	Categoría Especial	Totais
A Coruña	175	0	175
Lugo	40	0	40
Ourense	38	0	38
Pontevedra	141	1	142
Total	394	1	395

2.1.2.5 Carné familiar

Dentro da política do Goberno en apoio á familia, a Xunta de Galicia puxo en marcha, durante o ano 2001, un novo programa de apoio ás familias numerosas denominado “Carné familiar”.

Concíbese como unha medida de apoio social baseada na colaboración entre a Administración autonómica e a iniciativa privada que ten como obxectivo facilitar o acceso das familias numerosas a distintos bens e servizos mediante descontos ou outro tipo de vantaxe e que amplía e complementa os beneficios que actualmente outorga o título oficial de familia numerosa.

O carné familiar é unha tarxeta non financeira, persoal e intransferible ao dispor dos membros das familias numerosas que soliciten a expedición do carné familiar.

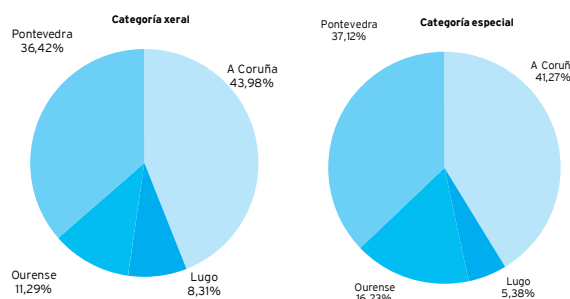
No ano 2015 déronse de alta e de baixa entidades. Na actualidade son 1.119 entidades as que colaboran e que benefician a unhas 62.056 persoas.

<http://benestar.xunta.es/web/portal/carne-familiar>

O número de tarxetas por provincias en vigor ata 31/12/2015 son as seguintes:

	Categoría Xeral	Categoría Especial	Totais
A Coruña	24.737	2.400	27.137
Lugo	4.671	313	4.984
Ourense	6.350	944	7.294
Pontevedra	20.482	2.159	22.641
Total	56.240	5.816	62.056

O teléfono de información para este programa (981.957.782) recolle todas as dúbidas en temas relacionados co carné familiar ou co título de familia numerosa.

2.1.2.6 Transporte metropolitano de Galicia. Aplicación social para as familias numerosas

<http://benestar.xunta.es/web/portal/aplicacion-social-do-transporte-metropolitano-de-galicia>

<http://benestar.xunta.es/web/portal/aplicacion-social-do-transporte-metropolitano-de-galicia>

A Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas e a Consellería de Traballo e Benestar asinaron o día 7/11/2014 un acordo de colaboración para estender os descontos establecidos para o transporte interurbano de viaxeiros na Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas, no eido do Plan de transporte metropolitano de Galicia, nas áreas metropolitanas da Coruña, Ferrol, Santiago de Compostela e Lugo. A finais de abril de 2015 estes descontos ampliáronse ás familias numerosas da área metropolitana de Vigo.

Estes descontos serán do:

- 20 % - categoría xeral
- 50 % - categoría especial

Esta actuación estaba prevista no Plan para a dinamización demográfica de Galicia 2013-2016, horizonte 2020 na área de intervención 3, “Apoio ás familias”, obxectivo estratéxico 4, “facilitar o acceso ao transporte e á mobilidade das familias”, medida 2, “mellora do acceso ao transporte público”, e na medida 35 da Estratexia de apoio para as familias numerosas de Galicia 2013-2016, horizonte, “Plan de transporte metropolitano de Galicia. Programa Tarifario. Políticas sociais”, co fin de favorecer a mobilidade das familias e os seus membros e promover unha maior utilización do transporte público, en especial das familias de especial consideración recollidas na Lei 3/2011.

Persoas beneficiarias

Calquera persoa membro dunha familia numerosa de Galicia (maior de 5 anos) que solicite a súa alta na aplicación social na Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, que cumpra os seguintes requisitos

- Estar incluída dentro dun título oficial de familia numerosa.

- Ser titular dun contrato individual de tarxeta metropolitana de Galicia (TMG) asinado coa empresa colaboradora (ABANCA). No caso de persoas menores de idade o contrato será subscrito polas persoas proxenitoras, titoras ou gardadoras.
- Cubrir o impreso de solicitude de alta na aplicación social xestionada pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica.
- Achegar, xunto coa solicitude, unha copia do contrato individual e unha copia da propia tarxeta.

Validez

O período no que se aplican os descontos correspondentes por familia numerosa coincide co período de validez do propio título de familia numerosa. Polo tanto, cada vez que se renove o título de familia numerosa, deberá comunicarse á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica para que efectúe a correspondente modificación do período de validez na aplicación social.

Bonificacións

As bonificacións por familia numerosa comezarán a aplicarse a partir do 1 de decembro de 2014 e serán acumulables a calquera outra que lle puidese corresponder pola pertenza a outro colectivo con bonificación, cun límite máximo do 100% da viaxe.

As bonificacións percíbense sempre ao final do mes seguinte a aquel no que se xere o dereito ao desconto correspondente, con efectividade desde o día 1 do mes seguinte. Así, os descontos acumulados no mes de decembro, serán computados a finais do mes de xaneiro e estarán dispoñibles para as persoas usuarias a partir do 1 de febreiro.

O prazo para que as persoas usuarias acepten a bonificación é de 2 meses dende a data en que esta se pon á súa disposición. De non aceptar a bonificación neste prazo,

perderase o dereito a ela. Esta caducidade só afecta as bonificacións correspondentes, en ningún caso afecta o saldo da tarxeta.

As bonificacións acumuladas poderán facerse efectivas en calquera caixeiro de ABANCA e en calquera das tarxetas da persoa titular.

- ▶ O número de altas na aplicación social do transporte metropolitano de Galicia para familias numerosas no mes de decembro de 2015 ascendeu a 1.026; destas, 867 correspóndense con títulos de familia numerosa de categoría xeral e 169 con títulos de categoría especial.

2.1.2.7 Portal www.familiasgalegas.org

<http://www.familiasgalegas.org/>

Este portal web concibiuse para crear unha canle de comunicación e información coas familias en xeral, e como espazo de traballo para a rede de profesionais da educación familiar.

Baixo a ligazón www.familiasgalegas.org desenvólvese unha páxina web pública que oferta información e servizos de especial interese para as familias.

O portal estrutúrase nun menú principal e 7 seccións (trámites, guía de comunicación, preguntas frecuentes, axudas/subvencións, documentación, novas/avisos, ligazóns).

No menú principal, as familias galegas poden atopar información sobre os seguintes recursos, dependentes da Concellería de Política Social, destinados ás familias:

Recursos	Número de visitas
Guía de recursos para as familias	12.173
Mediación familiar	2.903
Rexistro de persoas mediadoras de Galicia	707
Mediación intraxudicial	2.551
Puntos de encontro familiar	1.623
Gabinetes de orientación familiar (inclúe o servizo de información en liña)	3.477
Axudas ás familias numerosas	7.144
Carné familiar	2.654
Prestación económica por filla ou fillo menor de 3 anos	9.366
Adxudicación de prazas nas escolas infantís 0-3	4.415
Residencias de tempo libre	13.812

As sete seccións están destinadas a diferentes contidos dinámicos e a trámites como a renovación do carné familiar galego e a solicitude da mediación familiar. Entre os contidos dinámicos pódense destacar as seccións de axudas e subvencións (32.740 visitas) e de novas/avisos (51.717 visitas), que son actualizadas practicamente a diario e nas que as familias galegas poden atopar información sobre calquera axuda, subvención, recurso ou beneficio que poida ser de interese para elas ou para calquera dos seus membros.

2.1.2.8 Prestación económica de pagamento único por fillo/a menor de 3 anos

A Xunta de Galicia co fin de paliar, na medida do posible, os gastos dos primeiros anos de crianza dun fillo/a estableceu, hai algúns anos, deducións da cota íntegra autonómica do imposto sobre a renda das persoas físicas polo nacemento de fillos/as. Non obstante non todas as persoas teñen obriga de efectuar a dita declaración e son precisamente as de menor capacidade económica. A través destas axudas directas, a Xunta de Galicia pretende equiparar este colectivo de persoas, con aqueles que gozan da correspondente dedución fiscal.

A disposición adicional sétima da lei 11/2014, do 19 de decembro, de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2015, prevé que aquelas persoas que, na data do 1 de xaneiro de 2015, teñan ao seu cargo fillas ou fillos menores de tres anos terán dereito a percibir unha prestación de 360 euros pola primeira filla ou fillo, de 1.200 euros pola segunda ou segundo e de 2.400 euros polo terceiro e sucesivos cando, nin elas nin ningunha das persoas que integran a unidade familiar estivesen obrigadas a presentar a declaración polo IRPF correspondente ao ano 2013, nin a presentasen de xeito voluntario aínda sen estaren obrigadas a iso.

En desenvolvemento desta disposición publicouse a Orde do 30 de decembro de 2014, pola que se establecen as bases que rexerán a concesión da prestación económica de pagamento único por fillos e fillas menores de tres anos para o ano 2015 (DOG nº. 21, do 02.02.2015).

- ▶ No ano 2015 presentáronse 5.925 solicitudes, das que 3.139 foron favorables e 2.786 desfavorables.
- ▶ Orzamento: 3.121.560 euros.

2.1.2.9 Gabinetes de orientación familiar (GOF)

O Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG n.º 45, do 06.03.2000), modificado polo Decreto 406/2003, do 29 de outubro (DOG n.º 222, do 14.11.2003) (Corrección de erros: DOG n.º 235, do 03.12.2003), e pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG n.º 134, do 13.07.2011), no artigo 9 sinala que os Gabinetes de orientación familiar se constitúen como un recurso especializado no apoio e promoción da calidade de vida das familias, así como de atención a situacións problemáticas ou de risco que poidan estar asociadas a procesos de desintegración familiar.

A Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia no título I (da familia), capítulo VI (de apoio familiar e da mediación), dedica a sección 1ª, artigos 32 e 33 ao apoio familiar entendido como un proceso encamiñado a facilitar unha dinámica familiar positiva, á solución de problemas e á toma de decisións, ademais de potenciar e desenvolver os recursos familiares.

Establece que no apoio familiar abordanse os problemas que poidan xurdir na familia e por extensión nos membros que a compoñen, prestándolles especial atención ao interese superior e á vulnerabilidade das e dos menores, e atendendo nomeadamente:

- a) As crises do ciclo vital da familia.
- b) As situacións de conflito.
- c) A viabilidade adaptativa do grupo familiar: apoio, protección e desenvolvemento.

E indica que o apoio familiar comprenderá os seguintes niveis de atención:

- a) Informativo, facilitándolles ás familias a información necesaria para favorecer unha mellor comprensión do medio e dos recursos dispoñibles.
- b) Educativo e formativo, proporcionándolles ás familias os medios necesarios para o desenvolvemento integral das súas funcións e das súas habilidades, fortalecendo os vínculos do sistema familiar e facilitando que a dinámica individual e familiar sexa creativa, eficaz e enriquecedora.
- c) Preventivo, de preparación perante as distintas etapas ou situacións polas que pasan as familias no seu ciclo vital.
- d) Axuda persoal e emocional, ofrecendo atención e acompañamento en calquera momento da vida e, en especial, nos momentos de crises provocadas por desgrazas inesperadas, tanto formal a través da terapia familiar como informal a través das redes de axuda mutua ou grupos de apoio familiar.
- e) Orientación, acompañando as familias, ofrecendo asesoramento para a toma de decisións, a resolución de conflitos e a mobilización dos recursos propios e do contorno, así como no proceso de planificación de apoios.
- f) Terapia e tratamento, co fin de superar os dinamismos disfuncionais das familias, facendo posible o seu progreso e a súa adaptación.

Establecendo como finalidade do apoio familiar o fortalecemento, o enriquecemento e a mellora da calidade de vida das persoas no seo familiar e da familia como grupo.

Os gabinetes de orientación (GOF) constitúense como un recurso público de carácter multidisciplinar para a aten-

ción de conflitos familiares e coa finalidade de servir como un instrumento eficaz na protección da familia de acordo coas competencias atribuídas á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica.

Este programa pretende axudar as familias que así o requiran a solucionar situacións de crise ou conflito, eliminando ou, cando menos, atenuando as consecuencias que estas levan aparelladas, previndo e evitando especialmente a implicación das/dos fillas/os nos conflitos dos seus pais.

Trátase dun servizo que actúa como un recurso en estreito contacto cos equipos de atención ao menor, colaborando con eles na atención ás familias de menores susceptibles de ser sometidos a medidas de protección.

Os gabinetes de orientación familiar, dependentes das Xefaturas Territoriais da Consellería de Política Social, están integrados por especialistas en traballo social, dereito e psicoloxía.

Entre os seus obxectivos destácanse:

- ▶ Informar e asesorar tecnicamente as familias sobre as problemáticas sociais, psicolóxicas e xurídicas nas que se puidesen atopar.
- ▶ Proporcionar ás familias o acceso a recursos axeitados para o desenvolvemento de canles normalizadas de convivencia.
- ▶ Dotar as familias das habilidades necesarias para enfrontar as súas necesidades.
- ▶ Evitar a instrumentalización das/os fillas/os, ante as diferentes situacións de conflitividade.

- ▶ Fomentar o mantemento da cooperación parental como protectora da imaxe que as/os fillas/os teñen dos seus proxenitores.
- ▶ Informar, asesorar e prestar asistencia psicolóxica ás mulleres, particularmente a aquelas que se atopen inmersas en procesos de conflitividade familiar.

Os servizos concretos que os gabinetes de orientación familiar poñen á disposición dos usuarios, son os seguintes:

- ▶ Asesoramento sobre aqueles servizos de interese social e comunitario, públicos ou privados, que posibiliten a integración das persoas en redes de apoio social e asesoramento xurídico legal en casos de separación matrimonial, divorcio ou incumprimento de acordos e convenios reguladores.
- ▶ Mediación familiar dirixida a promover procesos de negociación entre os membros da familia co obxecto de acadar acordos que resolvan os conflitos entre outros membros da familia (pais/nais, fillas/os, avoas/ós, etc).
- ▶ Apoio e orientación psicosocial en casos de conflitividade ou crise familiar, conxugal ou interxeracional. Prevención e intervención ante crises específicas dos procesos de educación e crianza das/os fillas/os. Apoio e orientación ás familias en procesos de reestruturación por entrada ou saída dalgún membro no sistema familiar

Para o seguimento do programa, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica implementou unha aplicación informática que posibilita dispoñer en todo momento dos datos actualizados dos distintos gabinetes.

GOF/ Seguimento anual 2015:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Vigo	TOTAL
Demandas					
Recibidas	107	135	200	163	605
Reorientadas	6	1	0	0	7
Atendidas	107	135	200	163	605
Tipoloxía demandas atendidas					
Conflito por ruptura de convivencia	22	43	116	53	234
Crise na parella	18	10	11	13	52
Crise materno ou paterno-filial	29	32	10	53	124
Crise de familia extensa	6	19	1	7	33
Crise mixta	7	11	9	4	31
Outra	23	20	1	28	72
Demandantes de atención					
Mulleres	84	115	180	111	490
Homes	41	52	120	82	295
Parellas	6	12	5	27	50
Grupos familiares	13	36	15	22	86

En xullo de 2012 púxose en marcha o GOF virtual, co que se pretende proporcionar ás familias ou a calquera persoa interesada, información e asesoramento gratuito por parte de profesionais especializados no ámbito da familia e infancia sobre diversas cuestións: servizos, recursos sociais, programas, disposicións legais, etc., pero sen entrar en ningún momento a dar directrices técnicas sobre pautas de comportamento. Este servizo está dispoñible na páxina web <http://familiasgalegas.org/>, no apartado "GABINETES DE ORIENTACIÓN FAMILIAR", dentro do menú principal.

O resultado do ano 2015 foi o seguinte:

	Mulleres	Homes	Total
Menores de 12 anos	-	-	0
De 13 a 18 anos	-	2	2
De 19 a 30 anos	-	-	0
De 31 a 65 anos	8	3	11
Maiores de 65 anos	-	-	0
Total	8	5	13

2.1.2.10 Programa de puntos de encontro familiar

Os puntos de encontro familiar de Galicia están regulados pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG nº. 134, do 13.07. 2011) e, ata o ano 2014, polo Decreto 9/2009, do 15 de xaneiro (DOG nº 17, do 26.01.2009) (Corrección de erros DOG nº 33, do 17.02.2009)

O día 1 de novembro de 2014, entrou en vigor o Decreto 96/2014, do 13 de xullo, polo que se regulan os puntos de encontro familiar en Galicia que derroga o anterior Decreto 9/2009, do 15 de xaneiro, e introduce substanciais cambios normativos, en especial no procedemento de acceso e derivación aos puntos de encontro familiar. Así, coa súa entrada en vigor, o acceso aos PEF deixa de facerse por derivación do órgano xudicial ou do órgano administrativo competente en materia de Servizos Sociais, nos supostos de menores nos que a Comunidade Autónoma de Galicia teña asumida a tutela ou garda, e pasa a realizarse exclusivamente por derivación do órgano de dirección competente en materia de familia da consellería con competencia en materia de familia e menores.

En virtude do establecido no artigo 11 do Decreto 96/2014, do 3 de xullo, e de conformidade co establecido no Decreto 176/2015, do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social, o órgano competente para resolver sobre a derivación dun caso aos puntos de encontro familiar de Galicia é a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica da Consellería de Política Social.

Un punto de encontro familiar é un servizo que facilita e preserva a relación entre as e os menores e as persoas das súas familias en situacións de crise, e que permite e garante a seguridade e o benestar das nenas e dos nenos e facilita o cumprimento do réxime de visitas.

Estas asociacións actúan baixo a coordinación da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica e na máis estreita colaboración co Poder Xudicial e co Ministerio Fiscal. Os puntos de encontro que integran a rede galega están situados nas sete grandes cidades de Galicia.

Os puntos de encontro teñen un carácter multidisciplinar e están integrados por expertos en intervención psicofamiliar, dereito de familia e mediación familiar. Ademais poderán contar coa colaboración de persoal voluntario naquelas tarefas que os profesionais dos puntos de encontro estimen axeitadas.

Os puntos de encontro familiar constitúen un equipamento social, de carácter neutral, especializado para o cumprimento do réxime de visitas establecido pola autoridade competente que ten por obxecto favorecer as relacións entre as/os menores e as súas familias cando, nunha situación de separación, divorcio, ou noutros supostos de interrupción da convivencia familiar, o exercicio do dereito de visitas se ve interrompido ou resulta difícil ou conflitivo o seu cumprimento.

Intervencións que se levan a cabo:

- Intercambio das/dos menores. Consiste na entrega e recollida da ou do menor no punto de encontro familiar.
- Visitas tuteladas. Son as que se desenvolven de forma controlada baixo a tutela dunha persoa profesional que orienta os proxenitores e as fillas e fillos, e supervisa o desenvolvemento do tempo que comparten.
- Intercambio das/dos menores con posibilidade de permanencia no punto de encontro familiar. Está pensado para aqueles supostos nos que o proxenitor/a con dereito a visita careza de vivenda na localidade ou esta non reúna as condicións axeitadas.

- Para o mantemento da Rede de puntos de encontro destináronse no ano 2015 un total de 667.768,04 euros, que se distribuíron como segue:

PEF:	Importe en euros
A Coruña	82.400,00
Lugo	72.128,88
Ferrol	93.000,00
Ourense	89.640,00
Santiago de Compostela	79.618,44
Vigo	137.499,96
Pontevedra	113.480,76
Total	667.768,04

Resumo do seguimento anual 2015:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Vigo	Ferrol	Santiago	TOTAL
Expedientes								
Novos	40	38	29	36	50	31	51	275
Pechados	67	33	25	63	61	42	33	324
Permanecen abertos	114	122	109	110	225	148	168	996
Por violencia de xénero	37	21	10	10	58	29	46	211
Usuarios/as								
Menores	147	116	107	111	287	203	136	1.107
Adultos								
Homes	150	98	78	137	298	166	141	1.068
Mulleres	180	107	72	191	358	182	136	1.226
Tipos de intervención								
Intercambios	2.482	1.630	2.446	4.086	7.609	5.133	2.830	26.216
Visitas tuteladas	150	421	337	0	1.004	373	404	2.689
Visitas s. supervisar	798	210	610	1.364	1.324	315	725	5.346

Nota: Os datos refírense aos casos atendidos durante o ano 2015, incluídos os que veñen de anos anteriores.

2.1.2.11 Programa de apoio a familias monoparentais

O obxecto deste programa é a prestación de apoio ás familias formadas por un único proxenitor con fillos e fillas menores ao seu cargo, mediante o establecemento de accións específicas que teñen como finalidade: potenciar a autonomía das familias monoparentais, axudar á crianza dos nenos e nenas e favorecer a súa socialización, favorecer a incorporación da persoa responsable da familia ao mundo laboral, posibilitarlle a asistencia a actividades de formación laboral ou formación continua e posibilitar o autoemprego, promover a inserción e permanencia laboral das mulleres soas con responsabilidades familiares e favorecer a súa promoción profesional, facilitar que estes proxenitores sós poidan participar en igualdade de oportunidades e dispoñan de tempo para realizar actividades sociais ou culturais e previr situacións de risco social.

O programa vense desenvolvendo desde o ano 2000. No ano 2015 asinou un convenio coa entidade Cáritas Diocesana de Santiago de Compostela.

► Orzamento e beneficiarios:

Con este convenio beneficiáronse un total de 31 familias e 43 menores, o que supuxo un investimento total de 25.000 euros.

2.1.2.12 Programa de apoio psicolóxico-terapéutico

Como medida de apoio psicolóxico-terapéutico a familias con nenas e nenos con enfermidades de longa duración ou terminais, o 02.10.2015 asinou un convenio de colaboración coa Fundación Andrea (Entidade de iniciativa social, sen ánimo de lucro, que ten, entre outras funcións, a protección e defensa das familias que teñen nenas ou nenos con enfermidades de longa duración, crónicas ou terminais).

Este programa concíbese como un servizo asistencial para a normalización da convivencia para aquelas familias destes nenos e nenas que carezan de medios e recursos axeitados.

► Orzamento e beneficiarios:

Con este convenio beneficiáronse un total de 72 familias, o que supuxo un investimento para a Consellería de 10.000 euros.

2.1.2.13 Programa de mediación familiar

A mediación familiar na nosa Comunidade autónoma está regulada pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG n.º 134, do 16.06.2011), pola Lei 4/2001, do 31 de maio, de mediación familiar en Galicia (DOG n.º 117, do 18.06.2001) e o Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro (DOG n.º 34, do 18.02.2003), polo que se regula a figura da/do mediadora/r familiar e créase e régúlase o Rexistro de Mediadoras/es Familiares de Galicia, no que preceptivamente deberán estar inscritas/os as/os mediadoras/es, tal como prescribe o artigo 18 da Lei 4/2001, do 31 de maio.

O artigo 18 do Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro, recoñece o dereito á mediación gratuíta aos usuarios que reúnan ou poidan reunir a condición de beneficiarios do dereito de asistencia xurídica gratuíta de conformidade cos criterios establecidos na Lei 1/1996, de 10 de xaneiro, de asistencia xurídica gratuíta (BOE n.º 11, do 12.11.1996).

A Orde do 3 de xuño de 2008, fixa as tarifas da mediación familiar en Galicia (DOG n.º 116, do 17.06.2008), actualizando as tarifas fixadas pola derogada Orde do 12 de xuño de 2003.

O Rexistro de Mediadoras/es Familiares de Galicia, así como a mediación familiar, está xestionado pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica e constitúe o instrumento básico de control, organización e publicidade das persoas mediadoras inscritas.

Mediación familiar

A mediación familiar é un procedemento de carácter voluntario dirixido a facilitar a comunicación entre os mem-

bros da familia co fin de que xestionen por si mesmos unha solución aos conflitos que os afecten coa intervención dunha persoa mediadora, quen actuará de forma neutral, imparcial e confidencial.

A mediación familiar pode utilizarse tanto con carácter previo á iniciación dun procedemento xudicial como para achar saída a procedementos en curso. Constitúe un recurso de axuda ás parellas que teñen ou tiveron unha relación cara a facilitar a participación activa e a responsabilidade de cada membro da parella na toma das decisións necesarias tendentes a solucionar aqueles aspectos problemáticos que se derivan da ruptura da súa unión.

Entre os principais obxectivos da mediación familiar están:

- ▶ A procura común de solucións satisfactorias e duradeiras no tempo.
- ▶ Minimizar o custo emocional que todo conflito produce en todos os membros da familia.
- ▶ Restablecer e/ou mellorar as relacións, presentes e futuras, entre as partes en conflito.
- ▶ Evitar a instrumentalización dos demais membros da familia, e, en especial, das e dos menores.
- ▶ Asegurar a protección do interese superior da ou do menor e do seu benestar.
- ▶ Favorecer a responsabilidade parenteral compartida.

Desde a entrada en vigor do Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro, inscribíronse no Rexistro de Mediadoras/es Familiares de Galicia 516 mediadores/as e só se produciron 8 solicitudes de baixa de xeito que as inscricións vixentes actualmente son de 508.

No ano 2015 inscribíronse un total de 27 mediadoras/es.

A súa distribución por provincias é a que segue:

	Mediadores/as	Baixas
A Coruña	215	6
Lugo	42	0
Ourense	65	1
Pontevedra	184	1
Total	516	8

O Procedemento de mediación, entre os anos 2003 e 2015 recibiu un total de 173 solicitudes, realizándose un total de 120 mediacións, das que 82 remataron con acordo total ou parcial e 38 remataron sen acordo. Destas 120 mediacións, 86 foron gratuítas.

O número de solicitudes de mediación no ano 2015 foi de 13; realizáronse un total de 8, das cales 4 remataron con acordo.

Mediación familiar extraxudicial		
	2015	2003-2015
Solicitudes	13	173
Mediacións realizadas	8	120
Dereito á mediación gratuíta*	7	86
Rematadas sen acordo	4	38
Rematadas con acordo	4	82

* Durante os anos 2007 a 2010, existía o programa mediagal a través do cal, todas as solicitudes de mediación presentadas tiñan carácter gratuíta; foron 44 as realizadas a través deste programa.

A mediación familiar intraxudicial

No mes de marzo de 2009, púxose en marcha un programa de mediación intraxudicial de forma experimental en Santiago de Compostela. Para a súa implantación asinou un convenio de colaboración co Ministerio Fiscal, o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia e o Colexio de Avogados de Santiago.

No ano 2010 asinouse un novo convenio coas mesmas entidades para o desenvolvemento do dito programa de mediación intraxudicial.

A finais do ano 2010, trasladouse a experiencia de Santiago de Compostela a Ourense para o que se asinou o correspondente convenio de colaboración co Ministerio Fiscal, o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia e o Colexio de Avogados de Ourense para poñer en funcionamento o dito programa.

Nos anos 2011, 2012, 2013 e 2014, asináronse novos convenios coas mesmas entidades para o desenvolvemento do programa de mediación intraxudicial nas cidades de Santiago de Compostela e Ourense.

No ano 2015 implántase a mediación intraxudicial na cidade de Lugo, coa colaboración do Consello Xeral do Poder Xudicial e o Ministerio Fiscal, e tamén na cidade da Coruña, coa colaboración do Consello Xeral do Poder Xudicial, o Ministerio Fiscal, o Colexio Oficial de Avogados da Coruña e o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia.

A mediación intraxudicial é aquela que se leva a cabo cando o proceso xudicial xa está iniciado, podería ser unha metodoloxía axeitada e válida para resolver unha porcentaxe significativa de procesos xudiciais:

Os seus beneficios e as súas vantaxes son:

- É un proceso gratuíto e, en todo caso, diminúe o custo económico e emocional da ruptura. Con tres a oito sesións, de hora e media de duración, poderíase alcanzar un acordo duradeiro e mutuamente aceptado que só necesita ser ratificado xudicialmente. Isto evita trámites procesuais e posibles incidentes xudiciais, co conseguinte custo económico e emocional.
- É máis flexible e creativo que o ríxido proceso xudicial, admitindo todo tipo de alternativas e respectando o interese superior dos menores e os principios de orde pública e deontoloxía profesional.

- Evita a xudicialización innecesaria dos conflitos e, sobre todo, caer nunha dinámica de crecente confrontación entre os proxenitores, polo enquistamento de posicións. Tamén, se reduce o risco de que os/as menores se utilicen como moeda de cambio na negociación.

As características máis importantes do programa de mediación intraxudicial son:

- A brevidade do proceso de mediación intraxudicial que reduce a dolorosa carga emocional, asociada a todo proceso de ruptura.
- A cobertura por parte dun equipo de mediadores profesionais, provenientes do mundo do dereito e da psicoloxía, de recoñecida experiencia e capacidade que desenvolverá o proceso, atendendo aos principios de neutralidade, obxectividade, imparcialidade e confidencialidade.
- Esta mediación realízase simultaneamente ao proceso xudicial, aproveitando os tempos mortos do citado proceso sen chegar a suspendelo, agás que ambas partes o soliciten pola proximidade dun acordo.

Datos estatísticos do programa en Santiago de Compostela no ano 2015

	2015	2009-2015
Casos derivados	61	463
Sesións informativas iniciais realizadas	45	377
Mediacións aceptadas	21	259
Mediacións rexeitadas	24	118
Rematadas con acordo	8	131
Rematadas sen acordo	13	111
Trámite	11	11

Datos estatísticos do programa en Ourense no ano 2015

	2015	2011-2015
Casos derivados	107	370
Sesións informativas iniciais realizadas	61	223

Mediacións aceptadas	26	115
Mediacións rexeitadas	(*) 35	102
Rematadas con acordo	(**) 33	97
Rematadas sen acordo	1	24
Trámite	12	12

(*) 6 casos están pendentes de manifestar aceptación.

(**) 11 dos casos finalizados con acordo foron iniciados no ano 2014.

Datos estatísticos do programa en Lugo no ano 2015	
	2015
Casos derivados	14
Sesións informativas iniciais realizadas	7
Mediacións aceptadas	4
Mediacións rexeitadas	3
Rematadas con acordo	1
Rematadas sen acordo	3
Trámite	0

A mediación intraxudicial na Coruña iniciouse a finais do ano 2015. Non hai datos estatísticos.

2.1.3 Residencias de tempo libre

A Consellería de Política Social conta con dúas residencias de tempo libre xestionadas pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, unha de interior situada no municipio do Carballiño (Ourense), cunha capacidade para 163 persoas, e outra de costa, situada en Panxón no municipio de Nigrán (Pontevedra), cunha capacidade máxima de 205 persoas, prazas susceptibles de ampliación en ambas as dúas residencias segundo a distribución dos residentes.

Estas dúas residencias, nas que se ofrece un servizo completo que inclúe aloxamento e manutención, destínanse a diferentes usos segundo o período do ano do que se trate: turismo familiar no período estival coa publicación da Orde do 11 de febreiro de 2015, pola que se regula o procedemento de adxudicación de estadias nas residencias de tempo libre (DOG n.º 33, do 18.02.2015); ou ben para o desenvolvemento de programas de ocio da Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade (Programa de turismo social) e da Secretaría Xeral de Emigración (Programa de "Vén a Galicia").

Ademais as instalacións están dispoñibles para institucións, asociacións, organizacións sindicais e entidades que así o soliciten mediante escrito remitido á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica.

Os servizos que ofrecen aos usuarios inclúen inseparablemente o aloxamento, mantenza e limpeza dos cuartos, todos eles con aseo completo.

	Residencia de Panxón	Residencia do Carballiño
Turismo familiar	1.130	710
Programas propios da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica	1.300	847
Total participantes	2.430	1.557

2.1.4 Proxectos

2.1.4.1 Plan para a dinamización demográfica de Galicia 2013-2016. Horizonte 2020

http://benestar.xunta.es/export/sites/default/Benestar/Biblioteca/Documentos/Plans_e_programas/PLAN_DINAMIZACION_DEMOGRAFICA_DE_GALICIA_2013-2016_V2.pdf

*PLAN PARA A DINAMIZACIÓN
DEMOGRÁFICA DE GALICIA
2013-2016, HORIZONTE 2020*

O Plan para a dinamización demográfica de Galicia 2013-2016. Horizonte 2020 é un documento aprobado polo Parlamento de Galicia o 8 de abril de 2013, que nace dunha clara aposta polo desenvolvemento sustentable, cohesionado e integrador de Galicia e sitúa a cuestión demográfica entre as máximas prioridades do Goberno galego.

É un plan que parte da realidade específica de Galicia e adopta unha perspectiva transversal para afrontar este problema, que pode considerarse de carácter estrutural.

O obxectivo principal deste plan é: “Promover a dinamización demográfica de Galicia logrando ascender posicións no ránking das 303 rexións europeas relativo ao índice sintético de fecundidade, camiñando cara ao obxectivo de aumentar a media de 1,08 fillas/os por muller, que se rexistra en Galicia, ata chegar á media europea situada en 1,59 fillas/os por muller”.

O plan contén un total de 69 medidas, que se corresponden con políticas e actuacións destinadas á dinamización demográfica e á mellora da calidade de vida das familias en todas as súas modalidades e dos seus membros, artelladas ao redor de catro áreas de intervención, cos seus respectivos obxectivos estratéxicos, que son as que a continuación se relacionan:

► Área de intervención 1

A sensibilización para a dinamización demográfica

A sensibilización pretende mobilizar o conxunto da sociedade galega no obxectivo da recuperación demográfica, cos seguintes obxectivos estratéxicos:

- Aumentar a valorización do problema demográfico.
- Fomentar o valor social das familias, en todas as súas modalidades.
- Traballar sobre a dimensión socioeconómica da cuestión demográfica.

► Área de intervención 2

O impulso socioeconómico á maternidade e paternidade

Todo plan que pretenda dinamizar a demografía debe conter tanto estímulos económicos á maternidade/paternidade como recursos e dispositivos de apoio a aquelas persoas que deciden ter e/ou adoptar fillas ou fillos, cos seguintes obxectivos estratéxicos:

- Fomentar o acceso a estímulos económicos que apoién a decisión da maternidade/paternidade.
- Incrementar e fortalecer a rede de recursos de información, asesoramento e acompañamento ás nais e/ou aos pais.
- Fomentar a aplicación de apoios socioeconómicos dende o ámbito empresarial.

► Área de intervención 3

O apoio ás familias

Ademais de ofrecer apoio á decisión da maternidade/paternidade, é moi importante apoiar as persoas que deciden ter e/ou adoptar dúas/dous ou máis fillas/os, en

especial, porque se achegan ao establecido para o relevo xeracional (2,1 fillas/os por muller en idade fértil); pero este apoio debe ser constante durante os diferentes momentos da crianza das/os fillas/os, favorecendo a calidade de vida das nais/pais e o desenvolvemento integral das fillas/os.

Os obxectivos estratéxicos desta área son:

- Ampliar e consolidar as medidas para a conciliación da vida persoal, familiar e laboral.
- Fortalecer, fomentar e apoiar o desenvolvemento integral das nenas e dos nenos, das familias en todas as súas modalidades e dos seus membros.
- Favorecer o acceso, cambio ou mellora da vivenda.
- Facilitar o acceso ao transporte e a mobilidade das familias.
- Potenciar o desenvolvemento sociocultural e a calidade de vida das/os nenas/os, das familias e das súas e/ou os seus membros.
- Potenciar o asentamento poboacional no rural e nas zonas costeiras non urbanas como fórmula para o fomento da continuidade demográfica.
- Facilitar a integración social e laboral das persoas inmigrantes e retornadas.

► Área de intervención 4

A coordinación entre administracións.

O crecemento demográfico debe converterse nunha prioridade política e social, polo tanto, debe ser incorporado de maneira transversal ao conxunto de políticas impulsadas dende Galicia e promover estratexias de cooperación conxunta entre a administración autonómica, as administracións locais e a sociedade civil co fin de promover accións relativas ás medidas recollidas no plan.

Os obxectivos estratéxicos desta área son:

- Fomentar mecanismos ou instrumentos para a difusión integral do Plan para a dinamización demográfica de Galicia 2013-2016, horizonte 2020.
- Promover a coordinación e o desenvolvemento de estratexias conxuntas, interdepartamentais e interdisciplinares, que fagan posible a transversalidade do obxectivo de rexeneración demográfica a todos os ámbitos da vida pública e privada de Galicia.
- Impulsar o Modelo territorial de Galicia definido nas directrices de Ordenación do Territorio: acción integral de desenvolvemento socioeconómico.

- No período de tres anos de vixencia deste plan, que conta con 69 medidas, leváronse a cabo 42 accións correspondentes a 51 medidas, o que supón máis do 73% dos obxectivos previstos.

2.1.4.2 Estratexia de apoio para as familias numerosas de Galicia 2013-2016, horizonte 2020

http://benestar.xunta.es/opencms/Benestar/Biblioteca/Documentos/Destacados/estratexiaapoio_ffnn.pdf

Estratexia de apoio para as familias numerosas de Galicia 2013-2016, horizonte 2020.

A Estratexia de apoio para as familias numerosas de Galicia 2013-2016, horizonte 2020 foi aprobada polo Consello da Xunta o día 21 de novembro de 2013. Este documento naceu co propósito de aglutinar e unificar todas as actuacións que está e ten previstas realizar a Xunta de Galicia a favor das familias numerosas.

Galicia está considerada como un claro exemplo do chamado inverno demográfico, xa que o índice sintético de fecundidade é de 1,1 fillas/os por muller, cando o mínimo establecido para o relevo xeracional esta en 2,1 fillas/os por muller. Este dato é moi preocupante e levou a ter en conta as familias numerosas e cualificalas como “familias de especial consideración” na Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.

Así mesmo, a Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas, recoñece que cando a familia é numerosa presenta unha problemática particular polo custo que presenta para elas o coidado e educación das fillas e fillos ou o acceso a unha vivenda axeitada ás súas necesidades. Estas circunstancias obrigan a introducir medidas correctoras para que as persoas que forman parte destas familias non queden en situación de desvantaxe no que se refire ao acceso aos bens económicos, culturais e sociais.

Esta estratexia conta cun total de 53 medidas, das cales 48 son de carácter autonómico e 5 correspóndense con actuacións doutras administracións.

Das medidas de carácter autonómico, 8 encádranse dentro do Plan para a dinamización demográfica de Galicia 2013-2016, horizonte 2020, xa que non debemos esquecer que parte deste colectivo constitúen as únicas familias que superan o índice sintético de fecundidade necesario para o relevo xeracional; e 2 forman parte do Plan estratéxico de Galicia 2010-2014, horizonte 2020, no eixe de actuación “cohesión social, benestar e calidade de vida”, destinado á revitalización demográfica, que impulsa os nacementos e fomenta a conciliación da vida familiar e laboral, medidas que inciden directamente sobre as familias e, polo tanto, sobre as familias numerosas.

2.2 Menores

Marco legal e competencial

O marco legal no que a Consellería de Política Social desenvolve as súas políticas e actuacións en materia de protección á infancia vén establecido pola normativa seguinte:

a) Internacional

- Convención sobre os Dereitos do Neno adoptada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas o 20 de novembro de 1989, e ratificada por Instrumento do 30 de novembro de 1990 (BOE núm. 313 do 31.12.1990).
- Convenio relativo á protección do neno e a cooperación en materia de adopción internacional. A Haia, 29 de maio de 1993. Ratificado por Instrumento de 30 de xuño de 1995 (BOE núm. 182 do 01.08.1995).
- Convenio europeo de adopción de menores, 27 de novembro de 2008. Ratificado polo instrumento do 16 de xullo de 2010 (BOE núm. 167 do 13.07.2011).

b) Estatal

- Constitución española
- Código Civil do 29 de xullo de 1889 (Arts. do 109 ao 111, do 160 ao 180, 201, 215, 216, do 222 ao 233, 239, 242 e do 259 ata o 285).
- Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código Civil e da Lei de Axuizamento Civil. (BOE núm. 15 do 17.01.1996).
- Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social (Arts. 35 e 36). (BOE n.º 10, do 12.01.2000). Modificada por Lei Orgánica 2/2009, do 11 de decembro (BOE núm. 299 do 12.12.2009)
- Real decreto 557/2011, do 20 de abril, polo que se aproba o regulamento da Lei orgánica 4/2000, sobre

dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social tras a súa reforma por Lei orgánica 2/2009 (BOE núm. 103 do 30.04.2011).

- Lei 54/2007, do 28 de decembro, de adopción internacional (BOE núm. 312 do 29.12.2007).

c) Autonómica

- Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG núm. 134 do 13.07.2011).
- Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia (DOG núm. 124 do 29.06.2006), modificada pola Lei 10/2007, do 28 de xuño, de reforma da disposición terceira da lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia (DOG núm. 124 do 29.06.2006) e pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG núm. 134 do 13.07.2011).
- Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG núm. 45 do 06.03.2000). Modificado polo Decreto 406/2003, do 29 de outubro (DOG núm. 222 do 14.11.2003) e polo Decreto 184/2008, do 24 de xullo, polo que se crea o Observatorio Galego da Infancia (DOG núm. 169 do 02.09.2008).
- Decreto 329/2005, do 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia (DOG núm. 156 do 16.08.2005).
- Orde do 21 de marzo de 2012, pola que se establece o modelo oficial de contrato de intermediación en adopción internacional para a Comunidade Autónoma de Galicia (DOG núm. 73 do 17.04.2012).
- Decreto 176/2015, do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG núm. 232 do 04.12.2015 e corrección de erros DOG núm. 4 do 08/01/2016).

Programas e actuacións

2.2.1 Atención a menores en situación de desprotección social

2.2.1.1 Atención a menores en centros de protección

Este programa ten por finalidade prestar atención nunha institución a aqueles menores que, por distintas circunstancias sociofamiliares, necesitan ser separados temporalmente do seu núcleo familiar e para os que non é viable a utilización doutro recurso.

Os centros de protección de menores son aqueles que ofrecen aloxamento, asistencia integral e unha dotación de servizos e programas especialmente orientados a conseguir a normalización, e integración sociofamiliar dos menores acollidos.

Para o desenvolvemento deste programa a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica contaba a 31 de decembro cos seguintes equipamentos:

- ▶ 7 centros de titularidade propia dos cales 4 son de xestión directa e 3 de xestión concertada. Dous deles non tiveron actividade durante o 2015.
- ▶ 67 centros concertados dependentes de entidades colaboradoras de iniciativa social.

Á súa vez, a atención que se presta nestes centros pode ser en réxime de internado ou de atención diúrna.

O acollemento en réxime de internado é un recurso que se utiliza nos casos en que, por diversas circunstancias socio-familiares, os menores necesitan ser separados temporalmente do seu núcleo familiar e non é apropiado ou non hai un contexto familiar alternativo, ou ben cando os pais ou titores solicitan á Administración que asuma a garda dos seus fillos, mantendo en todo momento o obxectivo de retorno ao seu fogar.

O acollemento en réxime diúrno constitúe un recurso alternativo ao acollemento residencial e consiste en prestar atención aos menores no marco dunha institución durante o día. Deste xeito evítase o desarraigamento, facilitando a permanencia dos menores no seu contorno familiar.

Atención en centros propios

nº de centros e prazas de menores en 2015:

	N.º prazas de internado		N.º prazas de atención de día	
	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas
San Xosé de Calasanz	34	39	7	13
Centro Ferrol I	26	13	0	0
Total A Coruña	60	52	7	13
Santo Anxo da Garda	38	12	0	0
Total Lugo	38	12	0	0
A Carballeira	39	31	7	3
Valverde (xestión concertada)	8	4	0	0
Total Ourense	47	35	7	3
O Seixo (xestión concertada)	6	11	1	8
Vivenda asistida (xestión concertada)	2	2	0	0
Total Pontevedra	8	13	1	8

	N.º prazas de internado		N.º prazas de atención de día	
	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas
Total centros propios	137	95	14	16
Total centros propios con xestión concertada	16	17	1	8
Total	153	112	15	24
	Total prazas de internado		Total prazas de atención de día	
	265		39	

- nº total de menores atendidos en centros propios en 2015:

	En réxime de internado		En réxime de atención de día	
	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas
A Coruña	57	50	7	13
Lugo	34	12	0	0
Ourense	38	30	0	0
Pontevedra	0	0	7	3
Total	129	92	14	16

- nº de menores atendidos en centros propios de xestión concertada en 2015:

	En réxime de internado		En réxime de atención de día	
	Nenos	Nenas	Nenos	Nenas
Ourense	8	4	0	0
Pontevedra	8	13	1	7
Total	16	17	1	7

- Total menores atendidos en centros propios de xestión propia ou concertada en 2015:

En réxime de internado

	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	57	50	107
Lugo	34	12	46
Ourense	46	34	80
Pontevedra	8	13	21
Total	145	109	254

En réxime de atención de día

	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	7	13	20
Lugo	0	0	0
Ourense	0	0	0
Pontevedra	8	10	18
Total	15	23	38

- Orzamento: **455.988,5 euros.**

Atención en centros concertados

- nº de centros e prazas de menores en 2015:

	N.º centros	N.º prazas de internado	N.º prazas de atención de día
Casas de familia	5	40	10
Mini-residencias	4	42	17
Residencias	0	0	0
Centros con fogares	3	68	17
Vivendas tuteladas	2	16	0
Vivendas asistidas	0	0	0
Atención de día	2	0	28
Total A Coruña	16	166	72
Casas de familia	4	32	0
Mini-residencias	6	67	20
Residencias	0	0	0
Centros con fogares	0	0	0
Vivendas tuteladas	1	8	0
Vivendas asistidas	0	0	0
Atención de día	3	0	41
Total Lugo	14	107	61
Casas de familia	4	32	0
Mini-residencias	2	22	4
Residencias	0	0	0
Centros con fogares	0	0	0
Vivendas tuteladas	1	8	0
Vivendas asistidas	1	4	0
Atención de día	3	0	30
Total Ourense	11	66	34
Casas de familia	13	102	15
Mini-residencias	2	28	6
Residencias	0	0	0
Centros con fogares	3	135	51
Vivendas tuteladas	2	14	0
Vivendas asistidas	1	4	0
Atención de día	6	0	93
Total Pontevedra	27	283	165
Total	68	622	332

- nº de menores atendidos en centros colaboradores en 2015:

En réxime de internado

	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	107	99	206
Lugo	54	64	118
Ourense	28	38	66
Pontevedra	193	134	327
Total	382	335	717

En réxime de atención de día

	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	47	34	81
Lugo	58	29	87
Ourense	25	22	47
Pontevedra	119	80	199
Total	249	165	414

- Orzamento: **15.656.639,58 euros**

Atención a menores con características especiais

Para a atención de menores con características que requiran unha atención en centros especializados, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica colabora con outras institucións mediante a realización de contratos individualizados.

- nº de menores atendidos en centros especiais en 2015:

	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	18	9	27
Lugo	0	0	0
Ourense	0	0	0
Vigo	0	0	0
Total	18	9	27

- Orzamento: **278.653,20 euros.**

2.2.1.2 Acollemento familiar

O acollemento familiar pode definirse como aquel recurso de protección temporal e revogable, orientado ao coidado de menores que se atopan privados, aínda que sexa circunstancialmente, dunha axeitada atención e que consiste en confiar o coidado dun/dunha neno/a ou adolescente a unha persoa ou familia que reúna as condicións persoais, educativas e materiais necesarias para proporcionarlle unha vida familiar.

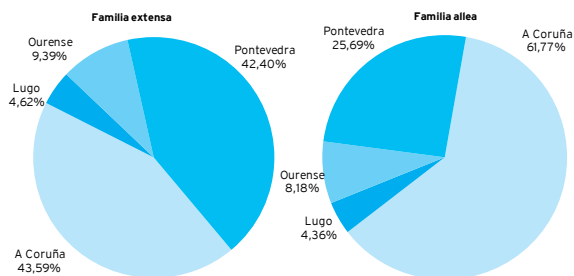
O seu obxectivo xeral é garantir o dereito do/da neno/a a vivir nunha familia, por ser o medio óptimo para o seu desenvolvemento.

Os acollementos poden facerse na familia extensa do/da menor (isto é, cando existen vínculos de parentesco entre a familia acolledora e o/a neno/a ou adolescente: avós, tíos, irmáns...) ou ben en familias alleas (cando non existe parentesco), para o que se desenvolve un programa específico de captación, selección e apoio a estas familias. Sempre que sexa posible, e que as circunstancias propias do caso non o desaconsellen, considérase prioritario que o acollemento se faga na familia extensa, para favorecer a permanencia do/da menor no seu propio ambiente.

Ademais, os acollementos poden ser remunerados ou non, en función das circunstancias socioeconómicas e persoais de menor e acolledores e do tipo de acollemento.

- Orzamento total: **2.925.999 euros**

	Familia extensa	Familia allea	Total
A Coruña	1.023.031	357.531	1.380.562
Lugo	108.535	25.216	133.751
Ourense	220.415	47.365	267.780
Pontevedra	995.221	148.685	1.143.906
Total	2.347.202	578.797	2.925.999

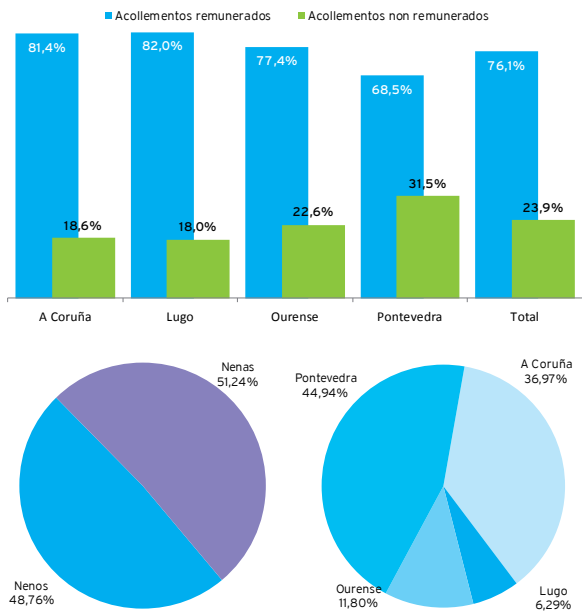

► **Persoas beneficiarias (menores e familias)**
do programa de acollemento familiar:

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		TOTAL	
Familia extensa	Familias	Menores	Familias	Menores	Familias	Menores	Familias	Menores	Familias	Menores
Acollementos remunerados	291	388	30	38	55	81	269	304	645	811
Acollementos non remunerados	110	118	10	11	25	31	147	165	292	325
Total Familia extensa	401	506	40	49	80	112	416	469	937	1.136
Familia allea										
Acollementos remunerados	106	129	12	12	20	25	40	55	178	221
Acollementos non remunerados	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total Familia allea	106	129	12	12	20	25	40	55	178	221
Total	507	635	52	61	100	137	456	524	1.115	1.357

► **Acollemento familiar segundo a situación**
administrativa dos menores:

	Tutelas	Outros	Total	Total nenos e nenas
A Coruña				
Nenos	154	56	210	446
Nenas	175	61	236	
Lugo				
Nenos	25	4	29	61
Nenas	31	1	32	
Ourense				
Nenos	56	23	79	133
Nenas	49	5	54	
Pontevedra				
Nenos	199	64	263	524
Nenas	201	60	261	
Total	890	274	1.164	1.164

Programa de familias acolledoras (acollemento en familia allea)

O obxectivo xeral deste programa é proporcionar unha atención temporal a aqueles e aquelas menores en situación de risco, desamparo ou desprotección social, nun ambiente familiar normalizado, alleo á súa familia de orixe, por non existir esta ou non ser idónea para o seu coidado. Para iso, trátase de seleccionar, formar e apoiar durante o proceso a persoas e familias dispostas a acoller temporalmente un/unha menor non pertencente á súa familia.

Como obxectivos específicos (no contexto persoal e familiar) establécense:

- ▶ Acadar o axeitado desenvolvemento do/da menor nos ámbitos hixiénico-sanitario, educativo, persoal e social.
- ▶ Proporcionarlle ao/á menor un ambiente normalizado axeitado para a súa idade e momento evolutivo.
- ▶ Promover o cambio da situación da súa familia de orixe, co obxecto de que o/a menor poida volver con ela, se é o caso, o máis axiña posible.
- ▶ Lograr que a familia acollidora lle preste unha adecuada atención ao/á menor.
- ▶ Potenciar a relación da familia de orixe e a de acollida para favorecer a futura reintegración familiar do neno, nena ou adolescente.

Beneficiarios programa de familias acolledoras:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Familias que pertencen ao programa a 31/12/2015	125	32	37	66	260
Familias acollendo a 31/12/2015	106	9	9	31	155
Menores acollidos a 31/12/2015	129	9	11	39	188
Novos menores acollidos durante o ano	56	6	11	20	93
Menores que finalizaron o acollemento durante o ano	44	3	13	21	81
Familias que acolleron durante o ano	106	12	14	40	172
Menores acollidos durante o ano	129	12	22	55	218

Información do programa:

<http://www.acollementofamiliar.org>

▶ Orzamento total: 425.754,57 euros

Deste orzamento, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica achegou 300.000 euros, e a Cruz Vermella de Galicia, que colabora na súa execución, outros 125.754,57 euros.

Programa de apoio ao acollemento en familia extensa

O Programa de apoio ao acollemento en familia extensa é un recurso de apoio aos procesos de acollemento familiar de menores por membros da súa propia familia. Proporciona atención especializada adaptada ás necesidades dos nenos e nenas acollidos, ás persoas acolledoras e ás persoas proxenitoras, por medio de actuacións de asesoramento e orientación en tarefas parentais e coidado dos menores; intervención psicosocial e actuacións de mediación nas relacións familiares.

As actuacións desenvolvidas consisten en: mediación familiar entre as persoas proxenitoras e as persoas acolledoras para reducir a conflitividade entre eles; orientación ás persoas acolledoras e ás persoas proxenitoras nas dificultades da convivencia cos menores; fomento das boas relacións intrafamiliares, para reforzar os vínculos afectivos, a boa comunicación e o diálogo; e entrenamento de habilidades parentais.

O programa desenvolveuse na provincia de Pontevedra no último trimestre do ano 2015.

	Familias	Nenos	Nenas	Total menores
A Coruña	21	8	13	21
Lugo	3	1	2	3
Ourense	6	4	3	7
Pontevedra	27	21	20	41
Total	57	34	38	72

2.2.1.3 Adopción de menores

A finalidade deste programa é proporcionarlles aos menores en situación legal de seren adoptados, unha familia que satisfaga as súas necesidades afectivas, socioeducativas e de desenvolvemento persoal, facendo prevalecer o interese do menor sobre calquera outros.

As familias adoptantes son, previamente, valoradas polos equipos técnicos de adopción co fin de seleccionar a mellor familia para o/a menor.

Portal Galego de Adopcións

<http://adopcions.xunta.es>

O Portal Galego de Adopcións, posto en funcionamento a finais do 2010, ten por obxecto ofrecer información actualizada, práctica e interactiva tanto ás persoas interesadas en adoptar, como a aquelas que están ou finalizaron xa o proceso: requisitos e documentación necesaria para adoptar, adopcións especiais, estatísticas, información sobre os países de adopción, guía interactiva para coñecer onde adoptar. Ademais, ofrecelles as persoas usuarias a posibilidade de formular, a través do Portal, todas as consultas que desexen e inscribirse ás sesións informativas e cursos de formación sobre adopción.

Total visitas	3.571
Promedio de visitas mensuais	297
n.º de visitantes	3.437
n.º de consultas	3.766

Adopción nacional

A adopción constitúe o acto xurídico mediante o que se establece unha relación de filiación entre os adoptantes e o/a menor, extinguíndose así os vínculos deste/a coa súa familia de orixe, e integrándose plenamente no seu novo núcleo familiar cunha equiparación plena de dereitos coa familia biolóxica.

Na nosa Comunidade autónoma os menores susceptibles de seren adoptados son tutelados pola Xunta de Galicia, quen se encarga de propoñer a adopción ao xuíz.

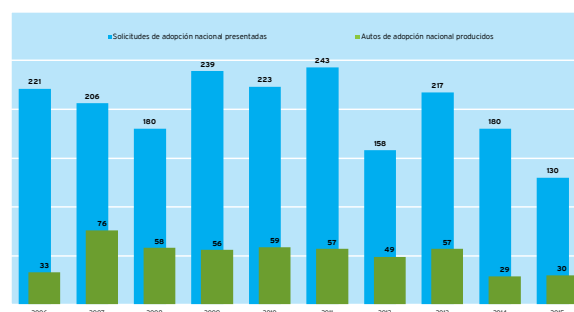
2.2 MENORES

Datos estadísticos de adopción nacional:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Solicitudes abiertas	52	8	21	49	130
Solicitudes idóneas. Lista de espera	315	90	174	312	891
Resolucións de acollemento preadoptivo	9	3	21	10	43
Propostas de adopción realizadas	12	1	17	15	45
Autos de adopción producidos	6	1	8	15	30

Evolución:

	Solicitudes de adopción nacional presentadas	Autos de adopción nacional producidos
2006	221	33
2007	206	76
2008	180	58
2009	239	56
2010	223	59
2011	243	57
2012	158	49
2013	217	57
2014	180	29
2015	130	30

Programa de adopcións especiais.

Existen menores tutelados pola Xunta de Galicia susceptibles de seren adoptados pero que polas súas características (idade, discapacidade ou enfermidade, formar parte dun grupo de irmáns que non deben ser separados....) teñen máis dificultade para ser adoptados.

A través do Programa de adopcións especiais, durante o ano 2015, desenvolvido inicialmente pola entidade Faiben e posteriormente pola Fundación Meniños, en coordinación cos equipos técnicos de adopción das catro xefaturas territoriais, lévase a cabo o asesoramento e formación específica dos solicitantes de adopción, así como o seguimento e o apoio continuado durante todo o proceso adoptivo.

	TOTAL
Nº. de nenos que foron derivados en 2015	15
Nº. de nenos que estiveron no programa durante 2015 (en busca de familia)	22
Nº. de nenos que inician acollemento preadoptivo no 2015	3
Nº. de nenos en adopción/acollemento preadoptivo acompañados polo Programa	15
Nº. de familias con nenos en adopción/acollemento preadoptivo acompañadas polo programa	8
Nº. de familias acompañadas ou atendidas antes de ter un neno asinado	44

Orzamento total: 53.639,24 euros

Adopción internacional

A adopción internacional concíbese como un recurso de protección para aqueles menores que non se poden integrar no seo da súa familia ou do seu propio país. Ten lugar cando se produce un traslado dun menor con fins adoptivos dende o seu estado de orixe, onde reside, cara a outro Estado no que residen os pais adoptivos. Na adopción dun menor de orixe estranxeira intervéñen, ademais da lexislación española, a do país de orixe do neno ou nena.

Entidades colaboradoras de mediación en adopción internacional (ECAI)

O convenio da Haia de 1993, relativo á protección do neno e á cooperación en materia de adopción internacional, ratificado por España o 11 de xullo de 1995, prevé a posibilidade de que as funcións atribuídas á autoridade central (que na nosa comunidade autónoma lle corresponden á Consellería de Política Social, a través da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica), poidan ser exercidas por organismos acreditados.

Estes organismos, entidades colaboradoras de adopción internacional (ECAI) deben ser habilitadas pola comunidade autónoma e polo país no que pretendan desenvolver a súa actividade.

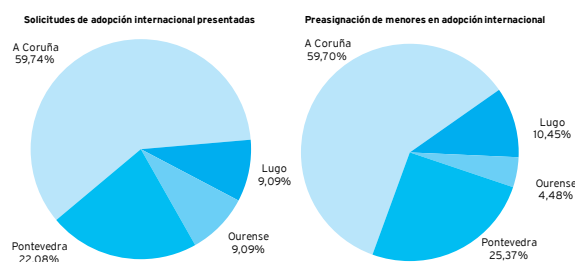
No ano 2015, as seguintes entidades desenvolveron este traballo en Galicia:

- **AAiM - Asociación de Ayuda a la Infancia del Mundo**
Países habilitados: Federación Rusa
- **ACI - Asociación para el Cuidado de la Infancia**
Países habilitados: China, Filipinas, Vietnam
- **Adecop - Asociación de Cooperación con el Pueblo Colombiano**
Países habilitados: Colombia, Perú, Panamá, Vietnam
- **Addis-Galicia - Asociación pro Dereitos da Infancia**
Países habilitados: Etiopía, Burundi, Burkina Fasso

- **Balbalika - Asociación de Ayuda a la Infancia**
Países habilitados: Etiopía
- **Balms-Fundación para la Infancia**
Países habilitados: Colombia
- **Interadop-Galicia - Asociación de Adopción Internacional de Menores de Galicia**
Países habilitados: China, Vietnam.
- **MIMO - Asociación de Apoyo para la Adopción Internacional**
Países habilitados: Bulgaria, Hungría
- **Piao**
Países habilitados: China, Etiopía

Solicitudes e preasignación de menores comunicadas en adopción internacional - 2015:

	Solicitudes de adopción internacional presentadas	Preasignación de menores en adopción internacional
A Coruña	46	40
Lugo	7	7
Ourense	7	3
Pontevedra	17	17
Total	77	67

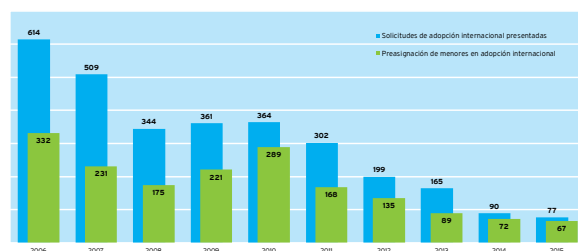

Preasignación de menores comunicadas en adopción internacional, por países - 2015:

	TOTAL
Bulgaria	1
Burundi	7
China	8
Colombia	2
El Salvador	1
Etiopía	10
Hungría	15
India	1
Kazajstán	2
Nicaragua	1
Polonia	1
Rusia	1
Vietnam	16
Total	66

Evolución:

	Solicitudes de adopción internacional presentadas	Preasignación de menores en adopción internacional
2006	618	332
2007	509	231
2008	344	175
2009	361	221
2010	364	289
2011	302	168
2012	199	136
2013	165	89
2014	90	72
2015	77	67

2.2.1.4 Programa Mentor

O proxecto Mentor é un recurso mediante o que se proporciona información, formación e acompañamento á inserción dos menores tutelados ou en garda pola Administración autonómica co fin de que poidan conseguir unha inserción laboral e social plenamente independente. Desenvólvese a través da colaboración co Instituto Galego para a Xestión do Terceiro Sector- Igaxés-3.

Poden ser beneficiarios do programa todos os maiores de 16 anos e menores de 21 que estean ou teñan estado baixo a tutela ou garda da Administración autonómica, acollidos en centros residenciais ou noutros dispositivos asistenciais no ámbito de menores.

Os obxectivos principais do programa son os de:

- ▶ Facilitar aos mozos o acceso a cursos de formación ocupacional de acordo coas súas habilidades.
- ▶ Asesoralos e acompañalos na súa inserción laboral.
- ▶ Preparalos, a través do acollemento en vivendas tuteladas, para o desenvolvemento dunha vida cotiá plenamente autónoma.

No ano 2015, a poboación sobre a que incidíu o programa estivo formada por un total de 513 mozos e mozas cos que se desenvolveron accións encamiñadas cara á súa inserción laboral.

	Mozos	Mozas	Total
A Coruña	99	72	171
Lugo	44	33	77
Ourense	56	46	102
Pontevedra	91	72	163
Total	290	223	513

Orzamento: 1.585.839,96 euros.

2.2.1.5 Programa de integración familiar (PIF)

Trátase dun programa de intervención con menores e as súas familias, co obxectivo de acadar unha convivencia normalizada no ámbito familiar mediante unha intervención educativa, terapéutica e asistencial. Traballa nunha dobre vertente con dúas finalidades diferenciadas:

- ▶ Acadar a integración familiar de menores que foron separados das súas familias por atoparse en situación de desprotección.
- ▶ Evitar a separación familiar e o previsible internamento dos menores que ofrecen evidentes indicadores de risco de desprotección.

▶ Familias e menores atendidos

Nenas/os atendidos:

	Reunificación familiar			Preservación familiar			Funcionalidade familiar(*)			Total nenos atendidos		
	nenos	nenas	Total	nenos	nenas	Total	nenos	nenas	Total	nenos	nenas	Total
A Coruña	10	10	20	56	36	92	4	4	8	70	50	120
Lugo	9	12	21	24	21	45	1	1	2	34	34	68
Ourense	5	5	10	26	20	46	0	0	0	31	25	56
Pontevedra	43	30	73	21	27	48	2	1	3	66	58	124
Total	67	57	124	127	104	231	7	6	13	201	167	368

Familias atendidas:

	Reunificación familiar		Preservación familiar		Funcionalidade familiar(*)		Total familias atendidas
	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	
A Coruña	12		48		5		65
Lugo	13		22		2		37
Ourense	7		28		0		35
Pontevedra	38		23		1		62
Total	70		121		8		199

(*) Nova área aberta no último trimestre (addenda convenio)

▶ Orzamento: 616.562,83 euros.

Deste orzamento, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica achegou 397.746,00 euros e a Fundación Meniños, que colabora na súa execución, 218.816,83 euros

2.2.1.6 Programas “Na Rúa” e “Espabila”

Programa socioeducativo “Na Rúa”

Está destinado a nenos/as, preferentemente adolescentes de 15 a 18 anos, e as súas familias.

Ten como obxectivo xeral favorecer procesos de inserción social de menores e familias, a través dunha intervención socioeducativa e preventiva. Abarca diferentes contextos: persoal e grupal, familiar, escolar, prelaboral e sociocomunitario. Préstanse servizos de atención individualizada e grupal: obradoiros socioeducativos, oferta de actividades de lecer, mediación escolar, reforzo educativo, mediación familiar e intervención comunitaria. Desenvólvese nas cidades da Coruña, Lugo e Vigo, a través da Fundación Juan Soñador.

Total de menores atendidos	
A Coruña	15
Lugo	29
Vigo	26
Total	70

Programa “Espabila”

Presta unha especial atención no tempo de ocio aos nenos e nenas que se atopan en situación de risco ou desprotección social, ofrecéndolles a posibilidade de participar nas diversas actividades que promoven o desenvolvemento persoal e social. Céntrase principalmente no apoio escolar e de lecer e desenvólvese nos concellos da Coruña, Lugo Ourense e Vigo, a través da Fundación Juan Soñador.

Total de menores atendidos	
A Coruña	15
Lugo	34
Vigo	35
Ourense	73
Total	157

► Orzamento total: 161.036,77 euros

Deste orzamento, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica achegou 60.000 euros e a Fundación Juan Soñador, que colabora na súa execución, outros 101.036,77 euros.

2.2.1.7 Programa de Avaliación e Tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo

Este programa de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Fundación Universidade da Coruña inclúe o deseño e aplicación do tratamento terapéutico aos menores derivados polos equipos técnicos de menores. Son beneficiarios os menores con expediente aberto no Servizo de Protección das catro provincias galegas que amosan desaxustes emocionais e condutuais severos orixinaados ou relacionados coa situación de desprotección que sufriron. Poderán ser beneficiarios igualmente a familia biolóxica ou acollidora do menor e os profesionais que se ocupan del.

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	33	37	70
Lugo	16	18	34
Ourense	13	15	28
Pontevedra	31	32	63
Total	93	102	195

2.2.1.8 Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social

Este programa ten por obxecto a asistencia individualizada e especializada nos eidos psicolóxico e socioeducativo dos menores que presentan perfís caracterizados por condutas disociais, comisión de delitos, consumo de drogas, fracaso, expulsión e/ou violencia escolar, pertencen-

za a pandillas disociais, trastornos psicopatolóxicos, etc. O seu obxectivo é realizar un labor preventivo tratando de minimizar as condutas problemáticas, co fin de evitar o seu agravamento e reducir a probabilidade dunha intervención máis intensa. O programa desenvólvese na cidade de Vigo, a través da colaboración da Asociación Ciudadana de Lucha contra la Droga - ACLAD Alborada.

Beneficiarios: 104 menores atendidos, 55 nenas e 49 nenos.

2.2.1.9 Teléfono da infancia

O teléfono da infancia constitúese como unha liña gratuíta que ademais de proporcionar unha atención inmediata a situacións urxentes e problemáticas, pode facilitar aos menores unha vía de apoio, escoita ou de simple coñecemento das súas inquietudes e necesidades. Os usuarios do servizo son os menores que precisen axuda e orientación, así como as súas familias.

Ademais o teléfono da infancia está dirixido a todas as persoas que coñezan casos de malos tratos á infancia ou que demanden información sobre os recursos e asesoramento en temas referentes aos dereitos da infancia. Funciona durante as 24 horas, os 365 días do ano.

► Total das chamadas por provincias:

	Total	%
A Coruña	260	20.93%
Lugo	60	4.83%
Ourense	36	2.90%
Pontevedra	225	18.12%
Resto España	9	0.72%
Outras/sen clasificar	652	52.50%
Total	1.242	100%

► Tipoloxía das chamadas:

	Total	%
Internamento	91	7.33%
Comunicación/sospeita de maltrato	124	9.98%
Problema de conduta	21	1.69%
Asesoramento	199	16.02%
Dificultades na estrutura ou dinámica familiar	26	2.09%
Dificultades nas relacións	24	1.93%
Problemas escolares	10	0.81%
Problemas xudiciais	26	2.09%
Información	392	31.56%
Outros	303	24.40%
Coordinación	26	2.09%
Total	1.242	100%

► Procedencia da chamada segundo o interlocutor:

	Total	%
Menor	111	8.94%
Pai/ nai ou titor	287	23.11%
Outro familiar	93	7.49%
Veciño/coñecido	58	4.67%

Profesional	278	22.38%
Anónimo	173	13.93%
Outros	242	19.48%
Total	1242	100%

► **Tipoloxía das comunicacións/sospeitas
dalgunha situación de maltrato:**

	Total	%
Maltrato físico	15	12.10%
Maltrato emocional	20	16.13%
Abandono físico e/ou negligencia	68	54.84%
Abuso sexual	5	4.03%
Situación risco social	14	11.29%
Abandono	0	0%
Explotación laboral	0	0%
Corrupción de menores	0	0%
Maltrato prenatal	0	0%
Síndrome de Munchausen	0	0%
Outras	2	1.61%
Total	124	100%

2.2.1.10 Rexistro Unificado de Maltrato Infantil (RUMI)

O RUMI é un instrumento informático de rexistro e notificación de maltrato infantil destinado aos profesionais que simplifica e axiliza a actuación ante unha situación de risco para un/unha menor.

O rexistro está actualmente a disposición de dous colectivos fundamentais:

- Os profesionais do ámbito educativo, isto é: profesores, mestres, educadores, psicólogos, pedagogos e traballadores sociais dos equipos de orientación de colexios, escolas infantís e demais centros educativos non universitarios.
- Os profesionais das forzas de orde pública: policía nacional, garda civil, policía autonómica, policía local e grupos especializados en menores como os Grupos de Menores dependentes da Policía Xudicial ou os Equipos de Muller e Menor da Garda Civil.

	Nº de profesionais con acceso á aplicación	Nº de notificacións no 2015
Ámbito policial	220	0
Ámbito educativo	1.848	12
Total	2.068	12

2.2.2 Xustiza penal xuvenil

Son múltiples e variadas as causas ou circunstancias que levan a un menor a delinquir, tal como se recolle no Dita-me do Comité Económico e Social Europeo sobre a prevención da delincuencia xuvenil, os modos de tratamento da delincuencia xuvenil e o papel da xustiza do menor na Unión Europea, subliñando as seguintes como as máis aceptadas e que se refiren especialmente a factores socioeconómicos e socioambientais: desestruturación das familias, marxinación socioeconómica, absentismo e fracaso escolar, desemprego, consumo de drogas, violencia, trastornos de personalidade, falta de valores sociais e cívicos, etc.

As causas mencionadas fan pensar na necesidade de combinar distintas estratexias de intervención (preventivas, educativas, xudiciais...) para paliar o comportamento violento e facer fronte á delincuencia xuvenil.

2.2.2.1 Normativa básica

- Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores (BOE nº 11, do 13.01.2000), modificada pola Lei orgánica 8/2006, do 4 de decembro (BOE nº 290, do 05.12.2006).
- Real decreto 1774/2004, do 30 de xullo, polo que se aproba o Regulamento da Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores (BOE nº 209, do 30.08.2004).

Suxeitos sobre os que se aplica a normativa

A lei aplicárase para exixir a responsabilidade das persoas maiores de catorce anos e menores de dezaño pola comisión de feitos tipificados como delitos ou faltas no Código penal ou as lei penais especiais.

2.2.2.2 Programas de execución de medidas xudiciais

A Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, a través do Servizo de Xustiza Penal Xuvenil, leva a cabo as actuacións necesarias para a execución das medidas previstas na Lei orgánica 5/2000, así como na normativa vixente relacionada, a través do Programa de execución de medidas xudiciais de internamento e do Programa de execución de medidas xudiciais en medio aberto.

Esta capacidade de actuación vén dada en virtude do artigo 45 da mencionada lei no que se establece que corresponde ás comunidades autónomas a execución das medidas adoptadas polos xuíces de menores nas súas sentenzas firmes podendo establecer estas os convenios ou acordos de colaboración necesarios con entidades, ben sexan públicas, da Administración do Estado, local ou doutras comunidades autónomas, ou privadas sen ánimo de lucro, baixo a súa supervisión, sen que isto supoña, en ningún caso, a cesión da responsabilidade derivada da dita execución.

► Datos xerais sobre a execución das medidas ano 2015

	De internamento	En medio aberto	Total
A Coruña	136	455	591
Lugo	68	137	205
Ourense	41	100	141
Pontevedra	61	192	253
Total	306	884	1.190

Evolución da execución das medidas xudiciais

	De internamento	En medio aberto	Total
2010	333	1.110	1.443
2011	396	1.187	1.583
2012	437	1.125	1.562
2013	419	1.024	1.443
2014	351	907	1.258
2015	306	884	1.190

Datos xerais sobre menores afectados

As medidas xudiciais que estiveron en execución durante o ano 2015 afectaron a un total de 740 menores maiores de catorce anos.

► **Menores segundo sexo:**

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	273	111	384
Lugo	85	26	111
Ourense	73	22	95
Pontevedra	123	27	150
Total	554	186	740

► **Idade dos menores no momento da comisión dos feitos delituosos:**

14 anos	15 anos	16 anos	17 anos
125	188	252	269

Nota: A suma total dos menores por tramos de idade non coincide co número total de menores que estiveron executando medidas xudiciais porque houbo menores que cometeron varios feitos delituosos no mesmo ano pero con idades diferentes

► **Idade dos menores durante a execución das medidas:**

14-15 anos	16-17 anos	Máis de 17 anos
135	429	350

► **Evolución do número de menores que executaron medidas xudiciais**

	Homes	Mulleres	Total
2010	820	126	946
2011	842	167	1.009
2012	808	193	1.001
2013	722	189	911
2014	590	185	775
2015	554	186	740

Delitos e faltas

Os tres delitos e faltas máis frecuentes cometidos polos menores que executaron medidas xudiciais durante o ano 2015 foron:

- **Delitos:**
Roubo con violencia ou intimidación nas persoas, roubo con forza nas cousas e malos tratos no ámbito familiar.
- **Faltas:**
Lesións, Furto, lesións e ameazas.

► **Orzamento programas de execución de medidas xudiciais 2015**

	importe en euros
Programa de execución de medidas xudiciais en medio aberto	1.290.725,79
Programa de execución de medidas xudiciais de internamento	9.436.071,11
Total	10.726.796,90

► **Programa de execución de medidas xudiciais de internamento**

Ten por obxecto a execución das medidas de internamento impostas polos xuíces de menores e recollidas no artigo 7 da Lei orgánica 5/2000 (BOE nº 11, do 13.01.2000) en centros que, cumprindo a normativa, dispoñan dun ambiente axeitado para que o menor poida reorientar o seu comportamento antisocial. As ditas medidas son: internamento terapéutico (en réxime pechado, semia-berto e aberto), internamento pechado, internamento semiaberto, internamento aberto e permanencia de fin de semana en centro.

Coa excepción da permanencia de fin de semana en centro, o resto das medidas poden ser impostas tanto de xeito cautelar como en sentenzas firmes.

► **Medidas de internamento en
execución por tipo de medida**

	Total
I. Terapéutico cautelar (pechado, semiaberto e aberto)	11
I. Pechado cautelar	16
I. Semiaberto cautelar	20
I. Aberto cautelar	4
I. Terapéutico (pechado, semiaberto e aberto)	46
I. Pechado	20
I. Semiaberto	139
I. Aberto	10
Permanencia fin semana en centro	40
Total	306

► **Menores afectados por medidas de
internamento e provincia de xestión**

A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
95	41	28	46	210

Nota: O cómputo total de menores con medidas de internamento e medio aberto non coincide co número total de menores que executaron medidas (755), xa que hai menores que executaron medidas dos dous tipos (de internamento e de medio aberto)

► **Recursos para a execución das medidas
de internamento e menores atendidos**

Centros de Internamento	Prazas	Menores atendidos
C. Reed. Concepción Arenal		
Réxime: Pechado, semiaberto e aberto		
Provincia: A Coruña	35	70
Titularidade: Pública		
Xestión: Privada, Fundación Camiña Social		
C. Reed. Monteleido		
Réxime: Pechado, semiaberto e aberto		
Provincia: Ourense	37	63
Titularidade: Pública		
Xestión: Privada, Fundación Camiña Social		
C. Educativo de Atención Específica Montefiz		
Réxime: Terapéutico		
Provincia: Ourense	23	39
Titularidade: Pública		
Xestión: Privada, Fundación Diagrama Intervención Psicosocial ⁽¹⁾		

C. Educativo Avelino Montero

Réxime: Aberto e semiaberto		
Provincia: Pontevedra	30	52
Titularidade: Pública		
Xestión: Pública. Consellería de Política Social		

Total	125	224⁽²⁾
--------------	------------	--------------------------

(1) Dende o 08.10.2015 o centro pasa a estar xestionado pola Fundación Diagrama Intervención Psicosocial en virtude do convenio de colaboración asinado coa dita entidade.

(2) A suma dos menores (224) non é coincidente co número total de menores que executaron medidas de internamento (210) porque algúns deles estiveron en varios centros

► **Evolución das prazas autorizadas de internamento**

	Total
2010	106
2011	110
2012	119
2013	125
2014	125
2015	125

Outras actuacións en internamento no ano 2015

- O artigo 56 da Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores, sinala o dereito dos menores internados en centros a unha “formación laboral axeitada”. Para dar cumprimento a este dereito existe o programa “Organización do traballo remunerado e a formación ocupacional dos menores infractores internados en centros de reeducación” incluído dentro PO FSE Galicia 2007-2013, Eixe 2, Tema prioritario 71 (Expediente PA 26/2013). A este programa, que se desenvolve nos catro centros de internamento da comunidade autónoma, participaron no ano 2015 un total de 152 menores, 23 mulleres e 129 homes.

- Data da prórroga do contrato: 21/12/2015 (prorrogado, inicialmente, por 3 meses)

- **Orzamento internamento 2015: 9.436.071,11 euros.**

► Medidas de medio aberto en execución durante o ano 2015

Ten por obxecto a execución de aquelas medidas xudiciais descritas no artigo 7 da Lei orgánica 5/2000 (BOE nº 11, do 13.01.2000) que non supoñen privación de liberdade. A intervención educativa desenvólvese na propia comunidade adoptando, esta última, un papel normativo e de integración social dos menores.

Á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica correspóndelle executar as seguintes medidas de medio aberto:

- Tratamento ambulatorio: consiste na asistencia ao centro asignado coa periodicidade requirida polos facultativos seguindo as pautas fixadas para o axeitado tratamento da anomalía ou alteración psíquica, adición ao consumo de bebidas alcohólicas, drogas tóxicas ou substancias psicotrópicas ou alteracións da percepción que padezan.
- Asistencia a un centro de día: as persoas sometidas a esta medida residirán no seu domicilio habitual e acudirán a un centro plenamente integrado na comunidade, para realizar actividades de apoio, educativas, formativas, laborais ou de ocio.
- Permanencia de fin de semana no domicilio: as persoas sometidas a esta medida permanecerán no seu domicilio ata un máximo de 36 horas, entre a tarde ou noite do venres e a noite do domingo, a excepción do tempo que deban dedicar ás tarefas socioeducativas asignadas polo xuíz.
- Liberdade vixiada: implica o seguimento da actividade da persoa sometida a ela e da súa asistencia á escola, ao centro de formación profesional ou lugar de traballo, segundo os casos, procurando axudala a superar os factores que determinaron a infracción cometida. Esta medida obriga, de ser o caso, a seguir as pautas socioeducativas sinaladas pola entidade pública ou

polo profesional encargado do seu seguimento, de acordo co programa elaborado e aprobado polo xuíz de Menores. A persoa sometida a esta medida tamén queda obrigada a manter co dito profesional as entrevistas establecidas no programa e a cumprir, no seu caso, as regras de conduta impostas polo xuíz.

- Convivencia con outra persoa, familia ou grupo educativo: a persoa a que se lle impón esta medida debe convivir, durante o período de tempo establecido polo xuíz, con outra persoa, cunha familia distinta da súa, ou cun grupo educativo, axeitadamente seleccionado para orientala no seu proceso de socialización.
- Prestacións en beneficio da comunidade: esta medida non se poderá impoñer sen o consentimento da persoa sometida a ela. Consiste na realización de actividades non retribuídas que se lle indiquen de interese social, en beneficio de persoas en situación de precariedade. Buscarase relacionar a natureza do ben xurídico lesionado polos feitos cometidos polo menor.
- Realización de tarefas socioeducativas: a persoa sometida a esta medida deberá realizar sen internamento nin liberdade vixiada, actividades específicas de contido educativo encamiñadas a facilitarlle o desenvolvemento da súa competencia social.

► Medidas en medio aberto en execución por tipo de medida

	Total
Tratamento ambulatorio	33
Asistencia a centro de día	25
Permanencia fin semana en domicilio	5
Liberdade Vixiada	
L.V. Cautelar	17

L.V. 2º período	140
L.V.	401
Convivencia con outra persoa, familia ou grupo educativo	
Convivencia... cautelar	0
Convivencia...	5
Prestacións en beneficio da comunidade	66
Tarefas socioeducativas	192
Total	884

► Menores afectados por medidas de medio aberto e provincia de xestión

A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
348	97	81	137	663

Nota: O nº. total de menores que executaron medidas de medio aberto non coincide coa suma dos menores que executaron medidas nas distintas provincias debido a que hai menores que executaron medidas en máis dunha provincia.

► Recursos para a execución das medidas de medio aberto

- Equipos de xestión de medidas xudiciais das Xefaturas Territoriais da Consellería de Política Social.

Nota: O equipo de xestión de medidas xudiciais da Xefatura Territorial da Consellería de Política Social en Vigo (Pontevedra) conta con dous educadores para a execución das medidas xudiciais de medio aberto

- Centros de Intervención Educativa en medio aberto (C.I.E.M.As):

Localidade	Entidade	Prazas
C.I.E.M.A (Centro de Intervención Educativa en medio aberto)		
A Coruña	Fundación Camiña Social	10
Lugo	Dignidade	10 ⁽¹⁾
Vigo	Arela	12 ⁽²⁾
Pontevedra	Arela	8 ⁽²⁾
Ourense	Trama	10

Nota: O persoal dos centros de día tamén colabora na execución das outras medidas xudiciais de medio aberto.

(1)Dende o 01.12.2015 o centro dispón de 17 prazas de centro de día conveniadas.

(2)Dende o 01.10.2015 o centro de Vigo dispón de 12 prazas e o de Pontevedra de 8.

- Entidades públicas e privadas que colaboran na execución da medida xudicial de prestacións en beneficio da comunidade:

**Cruz vermella, Entidade Igrexa Evanxélica
Exército de Salvación, Aspnaís, Fundación San
Rosendo, Cogami e Asociación Integro**

- Concellos colaboradores para a execución da medida xudicial de P.B.C. (Protocolo xeral entre a Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar e a Federación Galega de Municipios e Provincias asinado o 9 de xuño de 2006): en total **73 concellos**.

► **Orzamento medio aberto 2015:**

1.290.725,79 euros

Inclusión social

3.1 INCLUSIÓN, INMIGRACIÓN E ACCIÓN SOCIAL

3.1 Inclusión, inmigración e acción social

3.1.1 Prestacións

3.1.1.1 Subvencións a entidades de iniciativa social

Axudas económicas a entidades de iniciativa social para a promoción de actividades de servizos sociais comunitarios e inclusión social.

Normativa

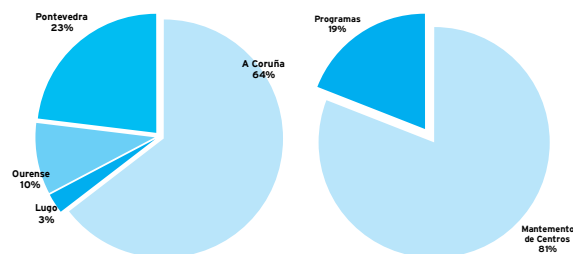
Orde do 2 de xuño de 2015 pola que se establecen as bases que rexerán a concesión de subvencións plurianuais a entidades de iniciativa social para a promoción de actividades de servizos sociais comunitarios e inclusión social e se procede á súa convocatoria para os anos 2015 e 2016 (cofinanciada parcialmente polo Fondo Social Europeo) (DOG núm. 108 do 10/06/2015).

Orzamento e entidades beneficiarias

O número das actuacións (funcionamento de centros e actuacións singularizadas que constitúan a totalidade ou parte dun programa de carácter innovador e/ou complementario dos servizos sociais comunitarios básicos) das diversas entidades ás que se lle concedeu a axuda acadaron en 2015 un total de 70.

O importe total das subvencións concedidas segundo o ámbito territorial das entidades beneficiarias e segundo a finalidade para a que se concederon foi a seguinte:

	Funcionamento de Centros (Tipo A)	Programas (Tipo B1)	Total
A Coruña	1.271.192,00	209.769,50	1.480.961,50
Lugo	13.680,00	48.337,50	62.017,50
Ourense	208.656,00	12.937,50	221.593,50
Pontevedra	363.452,00	165.893,75	529.345,75
Total	1.856.980,00	436.938,25	2.293.918,25

Convenio de colaboración entre a extinta Consellería de Traballo e Benestar e a Fundación Monte do Gozo para o desenvolvemento do programa educativo-terapéutico “Proxecto Home” de atención, rehabilitación e reinserción social de persoas adictas.

O obxecto do convenio é a colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar coa Fundación Monte do Gozo para a realización, por parte desta última, dunha serie de actuacións encamiñadas á inserción sociolaboral, englobadas nun programa marco denominado “Proxecto Home”, de atención, rehabilitación e reinserción social de persoas adictas, atendendo, no marco de accións do II Plan galego de inserción social (PGIS), especialmente aos principios de anonimato, voluntariedade e gratuidade da asistencia.

A colaboración regulada no convenio céntrase no sostemento dos servizos e accións que se desenvolven na fase de reinserción social dos programas elixibles no marco do convenio, nos distintos dispositivos dos que dispón a Fundación Monte do Gozo en Galicia. Esta fase desenvólvese en réxime ambulatorio, semi-residencial ou residencial, tendo por obxecto a integración harmónica e satisfactoria no ámbito familiar, social e laboral das persoas a tratamento nos distintos programas.

Establécese o financiamento neto anual do 100% de 12 prazas na fase de reinserción social, a razón de 942,96 euros mensuais, en calquera dos programas elixibles no marco do convenio, que poderá incluír alternativas residenciais, talleres ocupacionais encamiñados á mellora das habilidades e destrezas e actividades enfocadas á consecución dun emprego normalizado, incluída a intermediación laboral.

- O orzamento previsto no Convenio ascende a 135.786,34 euros.

Convenio de colaboración entre a extinta Consellería de Traballo e Benestar e a Federación Galega de Bancos de Alimentos para o desenvolvemento de actuacións encamiñadas á captación, almacenamento e distribución de alimentos ás institucións asistenciais ou benéficas.

O obxecto do convenio é a colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Federación Galega de Bancos de Alimentos para a realización, por parte desta última, dunha serie de actuacións encamiñadas á captación, almacenamento e distribución de alimentos ás institucións asistenciais ou beneficiarias constituídas con esta finalidade.

A colaboración regulada no convenio céntrase no financiamento da actividade de captación e repartición de alimentos ás institucións ou entidades benéficas, que, en último termo, fan posible que as persoas poidan satisfacer as súas necesidades alimenticias básicas.

A Federación realiza un seguimento continuo das entidades ás que se reparten alimentos comprobando, en todo momento, que son sociais e asistenciais, sen ánimo de lucro ou benéficas, e que levan a cabo un proxecto de intervención social con calquera colectivo en risco de exclusión social. Estas entidades benéficas poden ser de consumo (comedores sociais, asilos, centros asistenciais, etc) e de repartición (cáritas, parroquias, etc.)

- O orzamento previsto no convenio ascende a 60.000 euros cos que se financian gastos correntes consumibles non amortizables necesarios para a realización das actividades.

3.1.1.2 Renda de inclusión social de Galicia (RISGA)

A renda de inclusión social de Galicia é unha prestación pública destinada a garantir recursos económicos de subsistencia a quen careza deles, así como a acadar progresivamente a súa autonomía e integración social e laboral, mediante o dereito e o deber a participar en procesos personalizados de inserción con apoio técnico e financeiro do Sistema galego de servizos sociais e do Sistema público de emprego de Galicia.

► **Normativa**

- Lei 10/2013, do 27 de decembro, de inclusión social de Galicia (DOG nº. 249 do 31 de decembro de 2013).

► **Tipoloxía**

A renda de inclusión social de Galicia configúrase en tres tramos, denominados: tramo persoal e familiar, tramo de inserción e tramo de transición ao emprego.

► **Beneficiarios**

Desde o inicio desta prestación en 1992 o número de persoas beneficiarias variou considerablemente pasando dos 554 iniciais a 9.712 no ano 2015.

Distribución das persoas beneficiarias en 2015 por provincias

	Beneficiarios	Porcentaxe
A Coruña	2.807	28,90%
Lugo	1.226	12,62%
Ourense	1.278	13,16%
Pontevedra	4.401	45,32%
Total	9.712	100,00%

► **Orzamento**

O orzamento destinado ao pagamento desta prestación en 2015 foi de **50.213.180,80** euros. O subsidio básico da renda de integración social de Galicia en 2015 foi de 399,38 euros, cuns complementos familiares de 74,55, 63,90 e 53,25 euros, polo primeiro, segundo e terceiro e máis membros adicionais respectivamente, ata o tope do 120% do IPREM, cunha contía máxima de 639,01 euros, agás para unidades familiares nas que convivan persoas menores de idade nas que o límite máximo tería un tope do 135% do IPREM, ascendendo nestes casos a contía máxima a 718,88 euros.

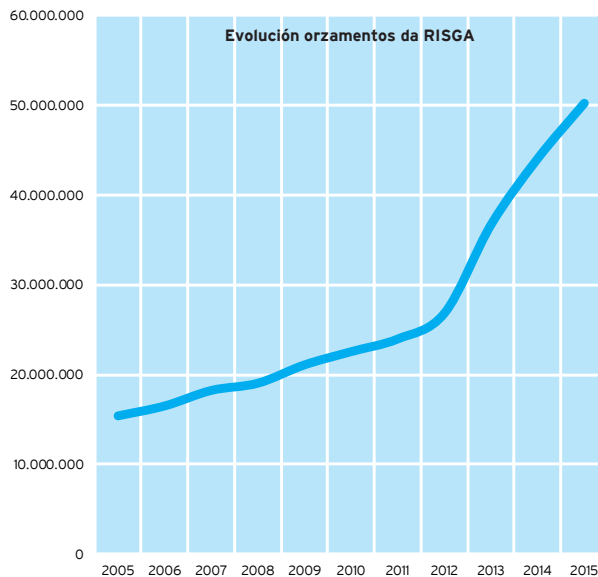
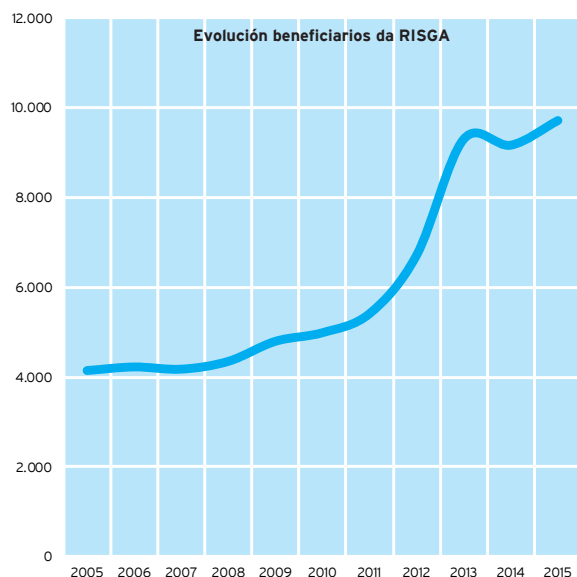
As contías medias da renda de inclusión social de Galicia (RISGA) no 2015 foron as seguintes:

Nº convivintes			
1	2	3	4
399,38	473,93	537,83	591,06

► **Evolución**

A evolución dos beneficiarios e orzamentos desde 2005 foi a seguinte:

Ano	Beneficiarios	Orzamento
2005	4.145	15.406.769,00
2006	4.225	16.510.515,00
2007	4.176	18.237.031,00
2008	4.350	19.043.139,00
2009	4.796	21.084.229,00
2010	4.988	22.555.013,00
2011	5.413	23.967.927,93
2012	6.717	26.831.657,15
2013	9.299	36.692.634,76
2014	9.164	44.050.149,79
2015	9.712	50.213.180,80

► Perfil das persoas beneficiarias

O perfil típico da persoa beneficiaria de RISGA corresponde a unha muller menor de 44 anos de idade, solteira ou separada, que vive coa familia propia nuclear e que reside na súa meirande parte no medio urbano.

3.1.1.3 Axudas de inclusión social

As axudas de inclusión social son prestacións económicas non periódicas que teñen como finalidade posibilitar ou reforzar os procesos de inclusión social das persoas ou familias afectadas, así como atender as situacións de grave emerxencia de persoas ou familias vulnerables que poidan desencadear un proceso de exclusión social.

As axudas de inclusión social están destinadas a sufragar gastos extraordinarios e urxentes e, se é o caso, a financiar actuacións de acompañamento ou reforzo de carácter excepcional vinculadas ás medidas de apoio dos diferentes tramos da renda de inclusión social de Galicia.

► Normativa

- Lei 10/2013, do 27 de decembro, de inclusión social de Galicia (DOG núm. 249 do 31 de decembro de 2013).

► Tipoloxía

As axudas de inclusión social segundo a súa finalidade, poderán ser dos seguintes tipos:

- Vinculadas ao uso da vivenda
- Vinculadas á mellora da habitabilidade da vivenda habitual

3.1 INCLUSIÓN, INMIGRACIÓN E ACCIÓN SOCIAL

- Destinadas ao equipamento mobiliario básico da vivenda
- Axudas para a atención de necesidades primarias de alimentación, vestido e enxoval doméstico
- Axudas para a atención sanitaria e sociosanitaria non cubertas polos sistemas públicos de saúde e de servizos sociais
- Axudas para gastos causados por actuacións complementarias e de acompañamento vinculadas aos itinerarios de inclusión social e formación
- Axudas para gastos extraordinarios derivados de procesos de axuste persoal.

Orzamento e axudas concedidas

En 2015, a Consellería de Traballo e Benestar destinou a esta prestación a cantidade total de **3.137.772,05** euros, concedéndose un total de **2.727** axudas.

Distribución do número de concesións en 2015 por provincias

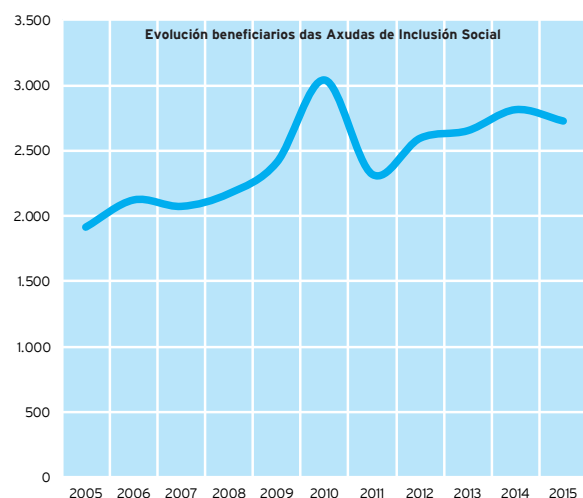
	Beneficiarios	Porcentaxe
A Coruña	624	22,88%
Lugo	457	16,76%
Ourense	686	25,16%
Pontevedra	960	35,20%
Total	2.727	100,00%

Evolución

A evolución dos beneficiarios e orzamentos desde 2005 foi a seguinte:

Ano	Beneficiarios	Orzamento
2005	1.915	2.164.549,00
2006	2.123	2.520.472,00
2007	2.074	2.576.244,00

2008	2.172	2.776.197,00
2009	2.410	2.992.582,00
2010	3.041	3.000.145,00
2011	2.319	2.378.952,32
2012	2.595	2.630.335,52
2013	2.653	2.623.853,96
2014	2.814	3.046.915,74
2015	2.727	3.137.772,05

3.1.1.4 Pensións non contributivas

Son pensións que se configuran como dereitos subxectivos a favor daquelas persoas maiores de 65 anos ou menores de 65 anos e maiores de 18, as menores de 65 anos deben ter recoñecido un grao de discapacidade maior ou igual aos 65%, que non poden acceder a unha pensión contributiva do sistema da Seguridade Social, por non ter cotizado nunca ou non facelo o tempo necesario, e que carezan de recursos económicos suficientes para a súa subsistencia.

O seu obxectivo é estender a todos os cidadáns o réxime público da Seguridade Social, garantíndolles non só unha renda económica, senón tamén a asistencia médico-farmacéutica e os servizos sociais.

► Normativa

- Lei 26/1990, do 20 de decembro, pola que se establecen na Seguridade Social prestacións non contributivas (BOE n.º. 306, do 22.12.1990).
- Real decreto 357/1991, do 15 de marzo, polo que se desenvolve, en materia de pensións non contributivas, a Lei 26/1990, do 20 de decembro (BOE n.º. 69, do 21.03.1991).
- Real decreto Lexislativo 1/1994, do 20 de xuño, polo que se aproba o Texto Refundido da Lei Xeral da Seguridade Social (BOE n.º. 154, do 29.06.1994).
- Artigo 46.2 da Lei 36/2014, do 26 de decembro, de orzamentos xerais do Estado para 2015 e Real decreto 1191/2012, do 3 de agosto, relativos ao recoñecemento do complemento a persoas titulares de pensións non contributivas que residan nunha vivenda alugada.
- Decreto 168/2015, do 30 de decembro, polo que se establecen axudas sociais de carácter extraordinario, a favor de pensionistas de xubilación e invalidez, na súa modalidade non contributiva, a favor de persoas perceptoras do fondo de asistencia social e de persoas beneficiarias do subsidio de garantía de ingresos mínimos (DOG núm. 248 do 30.12.2015).

► Tipoloxía

As pensións non contributivas contemplan os seguintes tipos de medidas:

- Pensión de xubilación na súa modalidade non contributiva, para persoas maiores de 65 anos.
- Pensión de invalidez na súa modalidade non contributiva, para persoas de idade comprendida entre os 18 e os 65 anos cun grao de discapacidade determinado.

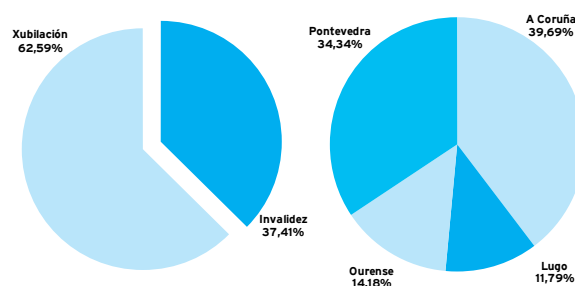
- Complemento por residencia en vivenda alugada ás persoas titulares destas pensións.

► Beneficiarios

No período comprendido entre decembro de 1992 e decembro de 2015, o número de persoas beneficiarias das pensións non contributivas incrementouse en 30.580 persoas, acadando un total en decembro de 2015 de 41.809 pensionistas.

Distribución provincial segundo o tipo de pensión

	Invalidez	Xubilación	Total
A Coruña	5.872	10.717	16.589
Lugo	1.706	3.221	4.937
Ourense	2.189	3.739	5.928
Pontevedra	5.871	8.484	14.355
Total	16.282	26.161	41.809

► Orzamento

O orzamento destinado en Galicia ao pagamento destas pensións pasou de 32.755.033 euros en 1992 a **218.179.607,50** euros en 2015.

O importe máximo das pensións non contributivas en 2015 tanto na modalidade de xubilación como de invalidez, foi de **366,90 euros/mes**.

3.1 INCLUSIÓN, INMIGRACIÓN E ACCIÓN SOCIAL

Na pensión de invalidez se o grao de discapacidade é superior ao 75% e, ademais, se cumpren os requisitos establecidos nun baremo específico, a pensión increméntase co complemento de necesidade de terceira persoa que representa un importe do 50% máis, ascendendo esta contía en 2015 a 183,45 euros/mes.

No ano 2015 estableceuse unha axuda social de carácter extraordinaria consistente nun pagamento único de 206 euros, da que se beneficiaron un total de 40.168 pensionistas.

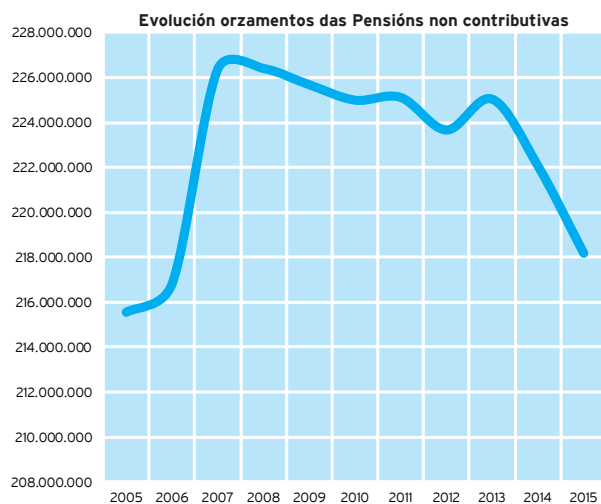
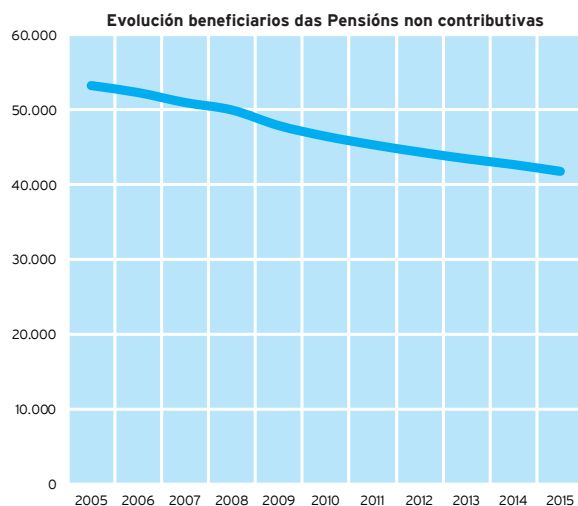
Tamén en 2015 percibiron en Galicia o complemento por aluguer de vivenda, que consiste nun pagamento único de 525 euros, un total de 2.089 persoas titulares de pensións non contributivas, acadando un importe total de 1.096.725 euros.

En canto á evolución do número das persoas beneficiarias é de salientar que ata o ano 2003 tiña unha tendencia á alza e a partir dese ano produciuse unha paulatina diminución que se mantén no ano 2015.

► Evolución

A evolución dos beneficiarios e orzamentos desde 2005 foi a seguinte:

Ano	Beneficiarios	Orzamento
2005	53.253	215.554.681
2006	52.319	216.813.183
2007	50.990	226.374.654
2008	49.990	226.401.957
2009	47.905	225.678.459
2010	46.479	224.993.289
2011	45.356	225.112.665
2012	44.376	223.664.350
2013	43.481	225.035.931
2014	42.708	222.063.340
2015	41.799	218.179.608

3.1.2 Inclusión Social e Acción Social

O 18 de decembro de 2014 o Consello da Xunta de Galicia aprobou a Estratexia de Inclusión Social de Galicia (EIS Galicia) para o período 2014-2020, deseñada pola anterior Dirección Xeral de Familia e Inclusión da Consellería de Traballo e Benestar. Esta estratexia constitúe un novo e reforzado marco integrado de intervencións orientadas a responder de xeito efectivo e coordinado as situacións persoais e familiares de vulnerabilidade, pobreza e exclusión social, e procurar os apoios precisos para que as persoas destinatarias acaden a súa inclusión social e laboral.

O documento da Estratexia de inclusión social de Galicia 2014-2020 cumpre coa necesidade de operativizar o establecido na Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia, e va máis alá integrando medidas orientadas a responder de xeito efectivo na loita contra a pobreza e a exclusión social. Ademais, o seu formulario favorece o seu encaixe no Programa operativo FSE Galicia 2014-2020, no seu Obxectivo temático 9 “Promover a inclusión social e loitar contra a pobreza e calquera forma de discriminación”.

Para abordar o seu obxectivo xeral, a EIS Galicia 2014-2020 adopta o enfoque da inclusión activa promovido desde as institucións comunitarias, o cal se sustenta en tres eixes: nas políticas activas favorecedoras dun mercado laboral máis inclusivo cara as persoas con maiores dificultades de acceso; na garantía duns ingresos mínimos; e no acceso a uns servizos de calidade, para a abordaxe multidimensional do fenómeno da pobreza e a exclusión social.

Entre as prioridades transversais da EIS Galicia 2014-2020 e que o Servizo de Inclusión e Acción Social desenvolveu ao longo do ano 2015 están as seguintes:

- Prever a pobreza e a exclusión social
- Loitar contra a pobreza infantil
- Consolidar e mellorar procesos de coordinación e participación

- Promover e facilitar a participación de entidades de iniciativa social
- Abordar e reducir as consecuencias da exclusión territorial
- Promover a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes

Outras prioridades de carácter sectorial que se desenvolveron ao longo de 2015 foron as seguintes:

- Fomentar a intervención de calidade dos servizos sociais na prevención e abordaxe integral das situacións persoais e familiares de pobreza, vulnerabilidade e exclusión social
- Atender de xeito específico e complementario os factores de exclusión social que presentan determinadas persoas ou grupos vulnerables para acadar a súa plena integración social
- Favorecer a inserción laboral nun mercado de traballo inclusivo
- Promover o acceso á educación e á formación previndo o fracaso escolar e aumentando os niveis de competencias
- Promover a inclusión social e a empregabilidade mediante estratexias de cualificación a través de recursos educativos e de formación para o emprego e da aprendizaxe permanente

Para acadar os obxectivos e prioridades descritos o Servizo de Inclusión e Acción Social puxo en marcha unha metodoloxía que se concretou en accións positivas en favor de persoas, grupos e territorios vulnerables, a maioría delas financiadas co Fondo Social Europeo (FSE) baixo o obxectivo temático 9 “promover a inclusión social e loitar contra a pobreza e calquera forma de discriminación”.

3.1 INCLUSIÓN, INMIGRACIÓN E ACCIÓN SOCIAL

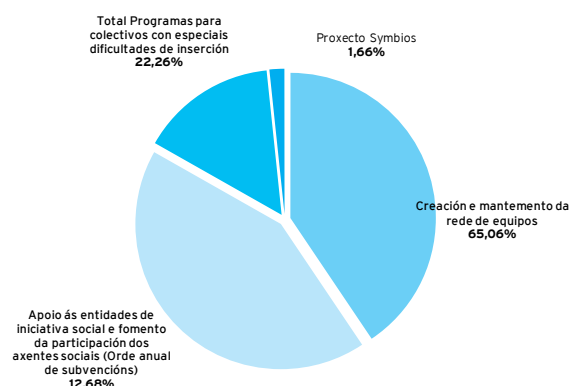
- **Mantemento de equipos e unidades técnicas de intervención sociolaboral**
- **Promoción da participación das entidades de iniciativa social**
- **Programas de intervención específica orientados a abordar determinados factores de vulnerabilidade**
 - Persoas da comunidade xitana
 - Persoas sen fogar e situación de emerxencia e pobreza severa
 - Persoas con discapacidade
 - Programas integrais de inclusión con enfoque territorial.
- **Proxecto Symbios.**

► Orzamento

O orzamento xestionado polo Servizo de Inclusión e Acción Social da Dirección Xeral de Familia e Inclusión en 2015 para o desenvolvemento destes programas, foi o seguinte:

Liñas de financiamento	euros
Equipos de inclusión sociolaboral de ámbito comarcal	1.791.826,00
Unidades técnicas de intervención sociolaboral	350.195,83
Total de mantemento de equipos e unidades de intervención social e laboral	2.142.021,83
Promoción da participación das entidades de iniciativa social (Orde anual de entidades)	2.249.156,97
Convenio Fundación Secretariado General Gitano (programa ACEDER)	64.000,00

Plan de desenvolvemento xitano nas corporacións locais (Orde de subvención de corporacións locais)	583.893,68
Convenio Cruz Vermella. Programa sen teito	150.000,00
Total de programas de intervención específica orientados a abordar determinados factores de vulnerabilidade	797.893,68
Proxecto Symbios	87.655,30
Total	5.276.727,78

3.1.2.1 Mantemento de equipos e unidades técnicas de intervención sociolaboral

A Estratexia de Inclusión Social conta cos equipos e unidades técnicas de inclusión sociolaboral, que se constitúen nun reforzo específico dos dispositivos normalizados para abordar intervencións dirixidas a reducir ou eliminar os factores de vulnerabilidade, pobreza e exclusión social que inciden na situación de determinadas persoas ou grupos de probaoión.

Os equipos de inclusión sociolaboral teñen como función mellorar o acceso de toda a cidadanía aos recursos de inclusión social e de promover, mediante o establecemento de redes locais, unha intervención coordinada na respos-

ta ás situacións persoais de vulnerabilidade. O seu obxectivo principal é o de promover a inserción social e laboral dos colectivos en situación ou grave risco de exclusión social, mediante o desenvolvemento de itinerarios individualizados e integrais de inserción, desde unha perspectiva ligada ás potencialidades do territorio e ao seu tecido social e produtivo.

A territorialización destes equipos, tal e como establece o artigo 58 da dita lei, responde a unha planificación estratéxica de servizos sociais que é, segundo recolle o punto 7.2.1 obxectivo 3, sobre a que se traballará como parte do desenvolvemento da EIS. Dezanove son os equipos que están distribuídos comarcalmente e que dependen do Consorcio Galego de Servizos da Igualdade e Benestar (un, situado no Centro penitenciario de Teixeiro). Os anteriores contan cunha unidade de coordinación que ten como finalidade, entre outras, a coordinación técnica, dinamización e o apoio dos equipos de inclusión sociolaboral e facer o seguimento e valoración destes.

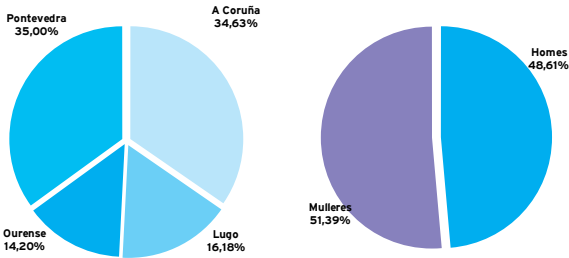
Pola súa parte, as unidades técnicas de inclusión sociolaboral operan a nivel urbano, nos municipios galegos de máis de 50.000 habitantes, de acordo co artigo 58 da Lei 10/2013. Os seis dispositivos existentes traballan nas cidades galegas e no Consorcio As Mariñas e dependen das corporacións locais. Foron subvencionados a través da Orde do 12 de xuño pola que se establecen as bases reguladoras de subvencións de programas desenvolvidos polas corporacións locais para a inclusión social da poboación xitana, inmigrante e outras persoas en risco de exclusión (DOG nº. 116 do 22.06.2015), para o desenvolvemento de intervencións sociais individuais e específicas de persoas beneficiarias (directas ou indirectas) da Renda de integración social de Galicia (Risga), que conteñan actuacións dirixidas a facilitar a inserción sociolaboral dos participantes nas accións deseñadas nun itinerario de inclusión sociolaboral. Estes itinerarios incluíron as accións necesarias para o deseño, acompañamento e a

mellora de aptitudes básicas, desenvolvemento persoal, técnicas, busca de emprego, etc.

Estes profesionais traballan de xeito coordinado coa rede de Servizos sociais comunitarios básicos e as unidades tramitadoras da RISGA (UTA) e atenden as persoas orientando, acompañando e procurándolles os recursos necesarios para rematar con éxito os seus procesos individuais de integración social e laboral.

Beneficiarios

Durante o ano 2015, incorporáronse, a través dos equipos de inclusión de ámbito comarcal, un total de 2.374 persoas o 51,39% son mulleres e o 48,61% son homes. O 35% das persoas foron incorporadas polos equipos de intervención da provincia de Pontevedra, o 34,63% polos da provincia da Coruña, o 16,18% polos da provincia de Ourense Lugo e o 14,20% polos da provincia de Ourense.

Equipos Comarcais	Homes	Mulleres	Total
Arzúa	13	27	40
As Pontes	102	119	221
Carballo	58	69	127
Ames	36	58	94
Noia	111	108	219
Centro Penitenciario Teixeiro	111	10	121
Mondoñedo	43	50	93
Monforte	66	78	144
Baralla	24	25	49
Begonte	50	48	98
Sarreaús (antes Xinzo de Limia)	39	56	95
O Carballiño	56	29	85

3.1 INCLUSIÓN, INMIGRACIÓN E ACCIÓN SOCIAL

Barbadás (antes Celanova)	49	56	105
A Rúa	24	28	52
Baiona (antes Gondomar)	81	94	175
Marín	90	113	203
O Porriño	77	102	179
Vilagarcía de Arousa	58	79	137
Lalín	66	71	137
Total	1154	1220	2374

A través das unidades técnicas de intervención social, realizáronse un total de 297 intervencións sociais no marco dos 8 programas subvencionados dirixidos a persoas en situación ou risco de exclusión social, o 55,83% das persoas foron mulleres e o 44,17% homes. Un dos programas estivo dirixido de forma específica a mulleres perceptoras da Renda de integración social de Galicia e outro a persoas maiores de 40 anos.

Equipos de ámbito local	Homes	Mulleres	Total
Santiago de Compostela	23	9	32
Ourense	15	6	21
Ferrol	10	20	30
Vigo	23	57	80
A Coruña	46	34	80
Consortio As Mariñas	27	27	54
Total	144	153	297

O número total de persoas coas que traballaron nos equipos de inclusión sociolaboral ao longo de 2015 (número de persoas incorporadas neste ano máis número de persoas incorporadas en anos anteriores pero que en 2015 continúan no dispositivo), foi de 11.647, o 54,60% son mulleres.

Atendendo as principais causas que provocan a exclusión social que afectan as persoas incorporadas polos equipos comarcais, destaca que o 42,50 das persoas incorporadas teñen como causa principal a escaseza de recursos. A segunda causa de exclusión social máis numerosa é o paro de longa duración (17,78%) onde o número de homes é superior ao de mulleres (54,50%). Séguenlle en

importancia o factor de exclusión “inmigrantes” (11,12%), onde o 62,50% son mulleres.

Por sexos, a porcentaxe de mulleres é maior que a de homes no caso das categorías “Discapacidade”, “Inmigrantes/refuxiados”, “Escaseza de recursos” e “Emprego precario”. Nas categorías “Adicións” “emigrantes retornados” e “Paro máis dun ano” a porcentaxe de homes é maior que a de mulleres. No caso das persoas “sen teito” e das persoas “exreclusas” o total de persoas son homes.

No caso das unidades técnicas de intervención social todas as persoas eran perceptoras da Renda de integración social de Galicia e o 15,8% eran inmigrantes. O resto de persoas estaban afectadas por outros factores de exclusión social. O 65,3% son persoas desempregadas de longa duración (o 59,28% delas, mulleres).

Factor principal de exclusión social	Homes	Mulleres	Total
Discapacidade	45	59	104
Inmigrantes/Refuxiados	99	165	264
Paro máis dun ano	230	192	422
Paro menos dun ano	17	22	39
Emprego precario	17	33	50
Escaseza de recursos	446	563	1009
Minorías étnicas	71	73	144
Adicións	41	6	47
Emigrantes retornados	9	7	16
Reclusos	111	10	121
Exreclusos	13	0	13
Sen teito	6	0	6
Prostitución	0	8	8
Violencia de xénero	1	19	20
Exclusión territorial	13	14	27
Outros	35	49	84
Total	1154	1220	2374

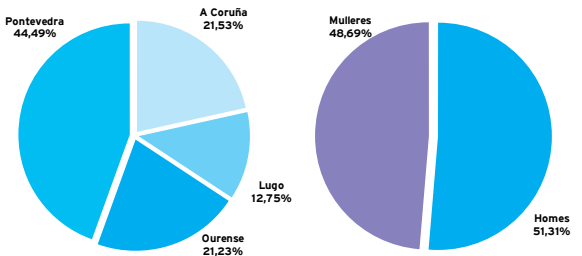
O número total de perceptores directos da Renda de integración social de Galicia, incorporados este ano a través destes dispositivos é dun total de 1.160, o que supón o 43,42% do total de incorporacións. No ámbito comarcal o total de persoas perceptoras directas da Risga incorporadas foi de 863,

o 58,98% mulleres. A través das cidades incorporáronse un total de 297. O número de persoas perceptoras da RISGA incorporadas estabilizouse con respecto ao ano anterior

O equipo de inclusión sociolaboral que desenvolve o seu traballo no cárcere de Teixeiro, traballou en 2015 cun total de 111 homes e 10 mulleres. Realizaron, principalmente, actuacións de información, orientación, asesoramento e formación.

Contratacións laborais

En 2015, 1.333 persoas incorporadas por equipos de ámbito comarcal, acadaron un contrato laboral. O 48,69% foron mulleres e o 51,31% homes. O 44,49% das insercións acadáronse na provincia de Pontevedra e o 21,53% na provincia da Coruña; 21 das insercións laborais foron por autoemprego.

Insercións laborais 2015			
Equipos comarcais	Homes	Mulleres	Total
Arzúa	14	9	23
As Pontes	43	46	89
Carballo	23	19	42
Ames	22	37	59
Noia	28	29	57
Módulo xove Teixeiro	17	0	17
Mondoñedo	15	9	24
Monforte	41	24	65
Baralla	11	9	20
Begonte	36	25	61
Xinzo de Limia	29	46	75
O Carballiño	40	44	84

Celanova	34	35	69
A Rúa	20	35	55
Gondomar	77	79	156
Marín	76	67	143
O Porriño	61	62	123
Vilagarcía de Arousa	62	51	113
Lalín	35	23	58
Total	684	649	1.333

As unidades técnicas de intervención social acadaron un total de 18 insercións laborais. O 77,77% corresponden a mulleres.

Orzamento

- Rede de equipos de inclusión sociolaboral: **1.791.826 euros**
- Unidades técnicas de intervención social: **350.195,83 euros**

3.1.2.2 Promoción da participación das entidades de iniciativa social

A EIS de Galicia 2014-2020 afonda no obxectivo de promover e facilitar a participación das entidades de iniciativa social que vén desenvolvendo o Servizo de Inclusión e Acción Social a través de axudas de convocatoria co fin de garantir o seu correcto funcionamento, e ampliar os ámbitos de participación das entidades de iniciativa social como forma de partenariado, de corresponsabilidade e de aplicación do principio de subsidiariedade no ámbito da inclusión social.

Nesta liña publicouse a Orde do 2 de xuño de 2015 (DOG nº 108 do 10.06.2015) pola que se establecen as bases que rexerán a concesión de subvencións plurianuais a entidades de iniciativa social para a promoción de actividades de servizos sociais comunitarios e inclusión social, subvencionándose un total de 61 entidades. O período

de realización das actuacións subvencionadas abrangue desde o 1 de xaneiro de 2015 ata o 30 de novembro de 2015, para o primeiro período e desde o 1 de decembro de 2015 ata o 31 de marzo de 2016, o segundo período.

O 34,84% das actuacións subvencionadas desenvolvéronse na provincia da Coruña, o 30,30% na provincia de Pontevedra, o 16,68% na provincia de Ourense e o 18,18% na provincia de Lugo.

En concreto subvencionáronse 198 actuacións dirixidas a fomentar a inclusión social e o acceso e permanencia no mercado de traballo das persoas en situación ou risco de exclusión social, das cales 133 abarcan os dous períodos e 65 das actuacións finalizaron no primeiro período de xustificación da subvención. Destacamos os 19 programas dirixidos de maneira específica a traballar co colectivo de persoas con discapacidade ou enfermidade mental , 2 proxectos dirixidos a persoas de etnia xitana, 17 actuacións dirixidas ás persoas sen teito, 8 actuacións dirixidas a persoas con problemas de adiccións, 3 actuacións desenvolvidas con persoas reclusas e 3 actuacións para realizar acompañamento social. O resto de proxectos subvencionados desenvolveron actuacións con persoas en situación ou risco de exclusión social, de forma xeral.

► Beneficiarios

Subvencionouse un total de 49 actuacións para o desenvolvemento de itinerarios de inclusión sociolaboral con acompañamento e para diferentes colectivos en situación de exclusión social e 144 actuacións de adquisición e mellora das competencias sociais e profesionais, deseñadas para adquirir unha formación básica e de tipo laboral específica e adaptada ás necesidades das persoas en situación de exclusión social.

► Orzamento

Orde de subvención a entidades de iniciativa social:
2.249.156,97 euros

3.1.2.3 Programas de intervención específica orientados a abordar determinados factores de vulnerabilidade

Co fin de atender de xeito específico e complementario os factores de exclusión social que presentan determinadas persoas ou grupos vulnerables para acadar a súa plena integración social, leváronse a cabo as seguintes actuacións:

Estratexia sectorial de inclusión social da poboación xitana en Galicia (2014-2020):

- **Plan de desenvolvemento xitano:** actuacións desde os servizos sociais comunitarios municipais. En colaboración co Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais e as corporacións locais e o Fondo Social Europeo.
- O obxectivo do dito plan é o de mellorar a calidade de vida e de benestar dos xitanos e xitanas, favorecer a súa participación na vida pública e social, propiciar unha maior convivencia entre os distintos grupos sociais e culturais e combater posibles situacións de discriminación e racismo, a través de proxectos de intervención social de carácter integral para a atención, prevención e inserción do pobo xitano.
- No ano 2015, a través da Orde do 12 de xullo de 2015 (DOG nº. 116 do 22.06.2015) participaron no plan 22 concellos da comunidade autónoma (cun total de 22 programas), realizando actividades simultáneas de intervención social nas áreas de acción social, educación, formación-emprego (deseño e seguimentos de itinerarios de inserción, apoio na busca de emprego e outras), saúde, vivenda e cultura ademais de realizar acompañamento social ás familias.
- **Convenio coa Fundación Secretariado General Gitano.** A través deste convenio desenvolveuse un programa específico, que ten por finalidade a realización de accións dirixidas ás minorías étnicas

cara a promover a inclusión social e a súa integración sociolaboral. Este programa, denominado ACCEDER, conta con catro dispositivos de intervención, situados nos concellos de Lugo, Pontevedra, Vigo e Santiago de Compostela, coa finalidade de realizar accións de formación profesional ocupacional, orientación laboral, acompañamento no acceso ao emprego e accións de sensibilización dirixidas a empresarios.

- **Apoio a entidades de iniciativa social** que traballan de forma específica a inclusión social de xitanos/as. A través da Orde do 2 de xuño (DOG nº. 108 do 10.06.2015) subvencionáronse actuacións desenvolvidas por entidades de iniciativa social que traballan directamente co colectivo xitano, en diferentes zonas de Galicia.

• **Beneficiarios**

- Nas actuacións desenvolvidas polos servizos sociais comunitarios dos 22 concellos subvencionados, a través do Plan de desenvolvemento xitano, participaron un total de 798 persoas entre tanto en accións formativas como persoas ás que se lles acompañou no seu itinerario de inserción sociolaboral. O 61,65% son mulleres e o 38,35% son homes.
- A través das actuacións desenvolvidas en 2015 no marco do convenio asinado coa Fundación Secretariado Gitano, para o desenvolvemento do Plan ACCEDER, foron atendidas 1.041 persoas, das cales 841 son de etnia xitana e o 50,04% son mulleres. Deste total 214 persoas foron incorporadas por primeira vez. En total, desenvóléronse accións formativas con 374 persoas.
- En 2015, os participantes do programa ACCEDER asinaron un total de 419 contratos laborais (293 deles son persoas de etnia xitana). A duración media dos contratos é de 62 días, o que supón unha contratación de máis alta calidade, que en anos anteriores. A suma total de contratos aca-

dados polos participantes desde 2001, ascende a 3.303.

- A través da Orde de subvencións para entidades de iniciativa social, subvencionáronse dous programas dirixidos ao colectivo de etnia xitana, nos que participarán un total de 65 persoas. 50 comezaron un itinerario de inserción sociolaboral.

• **Orzamento**

- Convenio Fundación Secretariado General Gitano. Programa ACCEDER: **64.000** euros
- Plan de desenvolvemento xitano: **583.893,68** euros
- Orde, actuacións específicas para a comunidade xitana: **60.500** euros.

Programas dirixidos a persoas sen fogar e situación de emerxencia e pobreza severa

- **Programa de atención a persoas “sen teito” en situacións de emerxencia e pobreza severa.** Este programa, financiado a través dun convenio asinado coa Cruz Vermella en Galicia, pon en marcha unha serie de actuacións coordinadas que teñen como obxectivo mellorar a situación social e sanitaria das persoas que viven na rúa ou en infravivendas (persoas “sen teito” ou en situación de exclusión e pobreza crónica), a través de procesos de información, orientación, formación e acompañamento individualizado. Contan co apoio das unidades técnicas especializadas que traballan na rúa e nos dispositivos de atención a estas persoas localizados, nos concellos da Coruña, Santiago de Compostela, Lugo, Ourense e Vigo, financiados a través do dito convenio.

As áreas de traballo dos equipos locais de intervención de cada un dos concellos foron a información,

asesoramento e acompañamento individualizado, formación, promoción da saúde, aproveitamento positivo do ocio e do tempo de lecer, sensibilización social e fortalecemento da rede de traballo coordinado inter-extra institucional.

- **Apoio a entidades de iniciativa social** que desenvolven programas dirixidos de forma específica ás persoas en situación de emerxencia e pobreza severa a través da Orde do 2 de xuño (DOG nº 108 do 10.06.2015).

► Beneficiarios

- No ano 2015 incorporáronse ao Programa “sen teito” desenvolvido pola Cruz Vermella en Galicia, un total de 750 persoas. O 30,66% das persoas incorporadas ao dispositivo foron incorporadas polo equipo de Ourense, o 20,53% polo equipo de Lugo, o 17,33% polo equipo de Santiago de Compostela, o 16,66% polo equipo de Vigo e o 14,80% polo equipo da Coruña. O número total de persoas atendidas por este dispositivo en 2015 foi de 1139 e iniciáronse un total de 237 itinerarios de inserción. O número de homes é maior ao de mulleres, supoñen o 81,38% do total.
- A través da Orde de subvencións realizáronse 17 actuacións dirixidas a persoas en situación de emerxencia e pobreza extrema, 8 actuacións dirixidas ao desenvolvemento de itinerarios de inserción e 9 a accións formativas de carácter ocupacional.

► Orzamento

- Convenio Cruz Vermella. Programa “sen teito”: **150.000** euros
- Orde, programas específicos para persoas en situación de emerxencia e pobreza severa: **364.378,32** euros.

Actuacións dirixidas a persoas con discapacidade

- **Apoio a entidades de iniciativa social** que desenvolven programas dirixidos de forma específica ás persoas con discapacidade a través da Orde do 2 de xuño (DOG nº 108 do 10.06.2015).

► Beneficiarios

- A través da orde de subvencións subvencionáronse 14 programas específicos para persoas con discapacidade e 5 para persoas con enfermidade mental.

► Orzamento

- Orde, programas específicos para persoas con discapacidade: **404.863,77** euros.

Programas integrais de inclusión con enfoque territorial

- **Apoio a entidades de iniciativa social** que desenvolven programas innovadores de atención a persoas e territorios en situación de exclusión, a través da Orde do 2 de xuño (DOG nº108 do 10.06.2015), co fin de atender de forma específica, cun marcado carácter flexible e adaptado das súas metodoloxías, as características e peculiaridades das áreas e da poboación residente nestas zonas. De forma específica, a través da orde subvencionáronse actuacións dirixidas á promoción de espazos de dinamización e encontro virtual, nas áreas rurais con alta dispersión poboacional, envellecidas e afectadas polo declive demográfico. As actuacións están impulsadas polos centros de desenvolvemento rural e veñen a complementar o programa xeral que desenvolven os ditos centros.

► Beneficiarios

- A través da orde de subvención, subvencionáronse 12 actuacións en zonas de alta dispersión poboación

e envellecidas, 2 das actuacións estiveron dirixidas a habilitar espazos de dinamización comunitaria, 4 á realización de accións de carácter formativo ocupacional e 6 ao desenvolvemento de itinerarios de inclusión sociolaboral..

Orzamento

- Orde, actuacións específicas para a inclusión con enfoque territorial: **124.517,28** euros.

3.1.2.4 Proxecto Symbios

<http://www.proxectosymbios.eu/>

No ano 2012 comezouse a tramitar o proxecto SYMBIOS, enmarcado no eixo 4, tema prioritario 80 do Fondo Social Europeo. Este proxecto céntrase nos efectos sociais da crise demográfica e, concretamente, no seu vínculo coa exclusión social e territorial. Entre os seus obxectivos está identificar, analizar e establecer modelos coas experiencias orientadas á inclusión social e laboral que

poidan incrementar as expectativas de futuro das poboacións en declive e envellecemento demográfico e facilitar recomendacións e criterios de planificación dos servizos públicos de benestar e innovación para dotar de servizos suficientes e de calidade os territorios vulnerables. Na súa formulación de propostas de acción, adopta a Estratexia Europea 2020 como referencia.

A Xunta de Galicia promoveu, en 2012, a creación dunha rede de traballo con vertente autonómica, interrexional e transnacional, para intercambiar experiencias e metodoloxías.

Beneficiarios

- Os días 27 e 28 de maio de 2015, en Santiago de Compostela, desenvolveuse o Seminario técnico final do proxecto, titulado “Recomendacións para a planificación de políticas públicas a prol dos territorios inclusivos”. Contou coa participación de 74 persoas e levouse a cabo cunha metodoloxía expositiva-participativa. Entre outras, abordáronse cuestións relativas á planificación territorial inclusiva desde unha perspectiva europea; as achegas que poden facerse desde as universidades e a investigación para contribuír a acadar uns territorios máis intelixentes, sustentables e inclusivos; e as iniciativas de financiamento ético para a inclusión territorial.
- A finais de 2014 recolléronse, analizáronse e sistematizáronse as recomendacións emitidas por 120 axentes de desenvolvemento local e responsables dos departamentos de servizos sociais dos concellos, deputacións e mancomunidades sobre a espiral do desequilibrio territorial. No primeiro semestre de 2015, enviáronse un segundo cuestionario, incluíndo os grupos de acción costeira e os grupos de desenvolvemento rural. Os resultados dos cuestionarios permitiron calibrar cal era o

grao de importancia que daban as persoas entrevistadas a cada unha das recomendacións emitidas para a validación do concepto da exclusión territorial e a mellora da prestación de servizos e o desenvolvemento de iniciativas máis aptas para abordalas.

- No mes de Novembro realizáronse grupos de traballo co obxecto de contrastar o traballo xa avanzado en distintas áreas de Galicia afectadas pola exclusión territorial, nos que participaron unhas 120 persoas.
- Elaboración dun vídeo explicativo dos avances realizados ao longo dos dous anos de vixencia do proxecto no proceso de elaboración das recomendacións de Symbios.
- Elaboración do informe final coas recomendacións finais dirixidas á planificación dos servizos públicos de todos os niveis da Administración, desde a local ata a europea e cunha análise de experiencias locais e comunitarias galegas e do Norte de Portugal que están a dar resposta á inclusión e á calidade de vida en contextos de crise demográfica.

Orzamento

- Total Proxecto SYMBIOS: **250.000** euros
- Gasto no ano 2015 en SYMBIOS: **87.655,3** euros.

3.1.3 Inmigración

Segundo o *Padrón municipal de habitantes e estatística de poboación 2015* do Instituto Nacional de Estatística, o número de persoas estranxeiras empadroadas en Galicia é de 90.641, o que representa unha porcentaxe do 3,32%. Destas persoas, 53.159 proceden de países extracomunitarios ás que se lles aplica o réxime xeral de estranxeiría e 37.482 pertencen a países da Unión Europea (UE-28), que se rexen polas disposicións de dereito comunitario.

Poboación estranxeira a 1 de xaneiro de 2015

A Coruña	32.480	2,88%
Lugo	12.640	3,72%
Ourense	13.554	4,26%
Pontevedra	31.967	3,37%
Galicia	90.641	3,32%
España	4.729.644	10,14

As principais nacionalidades en Galicia son portuguesa, rumana, brasileira, marroquí e colombiana por esa orde, e os concellos nos que se rexistra unha maior porcentaxe de poboación extracomunitaria son:

27902-Burela	9,61
27019-Foz	3,47
15073-Ribeira	3,3
27028-Lugo	3,28
32085-Verín	3,25
27066-Viveiro	3,17
15030-Coruña, A	3,17
15005-Arteixo	3,08
36053-Soutomaior	3,05
15002-Ames	3,03
36026-Marín	2,96
32032-Xinzo de Limia	2,9
27025-Xove	2,86
36057-Vigo	2,77

As actuacións en materia de inmigración realizadas no departamento de Inclusión Social enmárcanse na Estratexia de inclusión social de Galicia 2014-2020. En concreto na Prioridade sectorial 7.2.2. Obxectivo 1: Promover medidas dirixidas a aumentar a participación social e laboral das persoas inmigrantes. Instrumentáronse a través de dúas ordes de convocatorias convocadas para financiar programas de actividades de servizos sociais comunitarios e inclusión social dirixidos a colectivos en risco de exclusión; unha dirixida a entidades de iniciativa social e outra dirixida a corporacións locais.

3.1.3.1 Promoción de actuacións singularizadas que constitúan a totalidade ou parte dun proxecto en favor da poboación inmigrante, realizados por entidades de iniciativa social

Incúense neste apartado o desenvolvemento de programas de inclusión social que contribúen de forma maioritaria a incrementar a participación das persoas inmigrantes no mundo laboral.

► Normativa

Orde do 2 de xuño de 2015 pola que se establecen as bases que rexerán a concesión de subvencións plurianuais a entidades de iniciativa social para a promoción de actividades de servizos sociais comunitarios e inclusión social e se procede á súa convocatoria para os anos 2015 e 2016 (cofinanciada parcialmente polo Fondo Social Europeo) (DOG nº 108, do 10.06.2015).

► Orzamento e entidades beneficiarias

O número de actuacións singularizadas co colectivo de persoas inmigrantes ás que se lle concedeu a axuda foron un total de 89, realizadas por 18 entidades de iniciativa social, todas elas inscritas no Rexistro de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais.

Dentro de estas actuacións, 11 consistiron na atención dirixida a fomentar a inclusión social e o acceso e permanencia no mercado das persoas inmigrantes, 35 destinados á alfabetización e formación lingüística, 6 cursos destinado a adquirir a formación necesaria para acreditar o esforzo de integración e o coñecemento da sociedade de acollida 25 cursos para adquisición de formación básica e de tipo laboral específica, 3 servizos de conciliación e 9 cursos de alfabetización dixital.

Posto que a orde de axudas tiña carácter plurianual, establecéronse períodos de realización e xustificación das actuacións subvencionadas; o primeiro ata o 30 de novembro de 2015 e o segundo ata marzo de 2016.

O orzamento total destinado aos programas de atención ás persoas inmigrantes en 2015 foi de **481.828,88** euros.

3.1.3.2 Programas desenvolvidos polas corporacións locais para a inclusión social da poboación inmigrante

Subvencionáronse actuacións de asesoramento xurídico en materia de estranxeiría, accións formativas que tratan de compensar as carencias e necesidades do alumnado inmigrante que se incorpora ao sistema educativo, apoio aos adultos na aprendizaxe das linguas da sociedade de acollida para adultos, accións formativas dirixidas a acreditar o esforzo de integración, accións formativas de tipo laboral teórico así como intervencións sociais realizadas a través de itinerarios de inclusión sociolaboral personalizados.

► Normativa

Orde do 12 de xuño de 2015 pola que se establecen as bases reguladoras de subvencións de programas desenvolvidos polas corporacións locais para a inclusión social da poboación xitana, inmigrante e outras persoas en risco de exclusión, e se procede á súa convocatoria para o

exercicio 2015 cofinanciada polo Fondo Social Europeo 2007/2013 (DOG nº 116 do 22.06.2015).

► Orzamento e entidades beneficiarias

Beneficiáronse destas axudas un total de 19 entidades locais que levaron a cabo 30 programas de inclusión social dirixidos á poboación inmigrante, dos cales 18 eran programas de asesoramento técnico especializado a inmigrantes en materia de estranxeiría y 12 foron programas de integración nos que se inclúe formación lingüística e reforzo educativo a inmigrantes, alfabetización dixital, itinerarios personalizados de inserción sociolaboral e cursos destinados a adquirir a formación necesaria para acreditar o esforzo de integración.

Nos programas de asesoramento técnico especializado atendéronse 2.575 persoas e nos programas de integración participaron 382 persoas.

O orzamento total destinado a programas de inmigrantes realizados polas corporacións locais foi de **393.975,94** euros.

3.1.3.3 Informes de esforzo de integración

No ano 2015 recibíronse 12 solicitudes de informe de esforzo de integración, das cales, 8 deron lugar a informe positivo de esforzo de integración.

► Normativa

Hai que sinalar tamén que o 25 de novembro de 2015 publicouse no DOG a Orde de 10 de novembro de 2015 pola que se regula o procedemento para a emisión do informe sobre o esforzo de integración da persoa estranxeira no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.

Con esta Orde regúlase por primeira vez na nosa Comunidade o procedemento para a emisión dos informes de esforzo de integración da persoa estranxeira en Galicia e o contido mínimo das accións formativas e as entidades que a poden impartir, de acordo co establecido no artigo 31.7 da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social.

3.2 Servizos sociais e xestión económica

3.2.1 Coordinación de servizos sociais comunitarios

Os servizos sociais comunitarios, de carácter local, forman unha rede integrada a través dos centros de servizos sociais e as unidades de traballo e educación social, de maneira que constitúen a porta de entrada ao Sistema Galego de Servizos Sociais. Este nivel primario de atención asegura uns servizos de proximidade, nos que se presta atención básica e nos que se desenvolven programas de servizos sociais acordos coas necesidades da poboación de cara á prevención, ao tratamento personalizado e integral das demandas sociais básicas e á reinserción das persoas na súa contorna comunitaria.

Normativa de aplicación

- ▶ Lei 13/2008, do 3 de decembro de servizos sociais de Galicia (DOG nº 245, do 18.12.2008)
- ▶ Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento (DOG nº 63, do 30.03.2012, modificado polo Decreto 149/2013, do 5 de setembro, polo que se define a carteira de servizos sociais para a promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia e se determina o sistema de participación das persoas usuarias no financiamento do seu custo e polo Decreto 148/2014, do 6 de novembro (DOG nº 228, do 27.11.2014).

A Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, estrutura o Sistema galego de servizos sociais en forma de rede, en dous niveis de actuación, comunitaria e especializada, e con carácter xeral correspóndelles aos concellos a competencia na creación e xestión dos servizos sociais comunitarios. Estes, pola súa vez, diferéncianse en dous subniveis: servizos sociais comunitarios básicos e servizos sociais comunitarios específicos, sendo os pri-

meiros unha exigencia universal para a Administración local galega e un elemento clave para garantir o acceso ao sistema galego de servizos sociais. Nese nivel básico cómpre salientar o importante grao de implantación logrado en Galicia por varios programas e servizos fortemente consolidados, tales como os ata agora denominados de información e orientación, de axuda no fogar e de educación familiar. O segundo dos citados, ademais, foi recentemente reforzado a partir da súa catalogación como recurso incluído dentro do sistema de atención á dependencia que establece a citada Lei 39/2006, do 14 de decembro, lei que identifica un conxunto de servizos e prestacións que, posteriormente, a Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, integra como parte nuclear do sistema galego de servizos sociais.

Cómpre indicar que o Plan concertado de prestacións básicas de servizos sociais de corporacións locais articula, desde 1988, unha cooperación económica e técnica na que se integran as corporacións locais, prestadoras directas dos distintos programas, garantindo unha rede pública de servizos sociais a través dos concellos, de acceso fácil e efectivo a todas as persoas, familias e colectivos, especialmente aos que se atopan en situacións de necesidade.

De acordo co Decreto 99/2012, entre as finalidades máis salientables dadas polos servizos sociais comunitarios están:

- ▶ A elaboración de estudos e dun diagnóstico social da comunidade e análise das súas necesidades e demandas.
- ▶ A elaboración dun plan de intervención comunitario acorde coas necesidades detectadas ou anticipadas no diagnóstico social.
- ▶ A identificación de grupos de poboación vulnerables e a detección precoz de situacións de risco para o desenvolvemento de actuacións de carácter preventivo e de promoción social.
- ▶ A atención das situacións individuais e familiares, a

información en relación coas demandas presentadas, o diagnóstico e a valoración técnica previa e a consecuente intervención no caso.

- ▶ A participación na xestión das prestacións económicas e o seguimento dos correspondentes proxectos personalizados de intervención nos termos establecidos na memoria específica en materia de inclusión social.
- ▶ A xestión do servizo de axuda no fogar, así como a participación na xestión das prestacións destinadas a garantir a autonomía persoal e a atención á dependencia, nos termos establecidos na normativa que resulte aplicable.
- ▶ A información, a orientación e o asesoramento a toda a poboación, facilitando o seu acceso aos recursos sociais.
- ▶ O fomento da participación activa da cidadanía mediante estratexias socioeducativas que impulsen a solidariedade e a cooperación social organizada.
- ▶ O mantemento actualizado do sistema de información das persoas usuarias

3.2.1.1 Financiamento coordinado dos servizos sociais comunitarios

O Plan concertado de prestacións básicas de servizos sociais constitúe un instrumento fundamental de financiamento dos servizos sociais comunitarios de titularidade municipal, enfocado a garantir prestacións básicas aos cidadáns en situacións de necesidade. Non obstante, para o financiamento da prestación do servizo de axuda no fogar en favor de persoas en situación de dependencia a través dos servizos sociais comunitarios, a achega financeira máis relevante provén dos fondos destinados á atención de persoas en situación de dependencia.

A raíz do Decreto 99/2012, no financiamento da rede

de servizos sociais comunitarios municipais establécese, baixo os principios da coordinación e complementariedade, unha repartición de funcións entre a Xunta de Galicia e as deputacións provinciais. Concretamente o dito Decreto, en desenvolvemento do artigo 63 da Lei 13/2008, asígnalles ás deputacións provinciais un papel específico e complementario como axentes financiadores dos concellos de menos de 20.000 habitantes. Máis en concreto, de acordo co seu artigo 31, correspóndelles ás deputacións, de maneira prioritaria, cofinanciar o servizo de axuda no fogar para persoas non valoradas como dependentes (o denominado SAF básico) e, ademais, o financiamento do persoal técnico dos equipos profesionais deses mesmos concellos cun perfil diferente ao de traballador social.

Esta competencia cofinanciadora das deputacións provinciais materializouse a través dos convenios de colaboración para a coordinación da prestación dos servizos sociais comunitarios municipais da provincia e para a contratación de traballadores e traballadoras desempregados e desempregadas que lles foron propostos desde a consellería a cada unha das catro deputacións e que finalmente foron subscritos polas Deputacións Provinciais da Coruña, Ourense e Pontevedra.

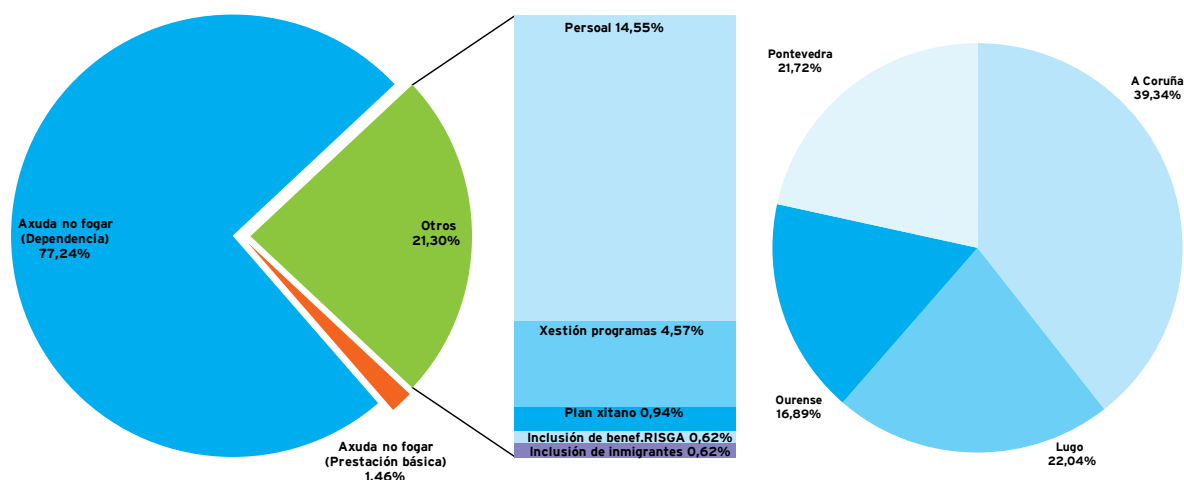
▶ **Financiamento**

A Consellería de Política Social, en colaboración co Ministerio de Sanidade, Servizos sociais e Igualdade executou nesta área de actuación, en 2015, a cantidade de 56.833.513,47 euros o que supón un incremento do 11,74% respecto aos 50.862.982, euros executados en 2014.

En todo caso, este financiamento conxunto permite manter a atención á totalidade dos concellos da comunidade autónoma, o que supón a cobertura do 100% da poboación galega.

A distribución provincial do financiamento por conceptos sería a seguinte:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Persoal	3.227.557,77	1.363.918,00	1.572.807,20	2.107.783,97	8.272.066,94
Axuda no fogar (Prestación básica)	411.326,04	70.118,13	140.590,82	206.570,12	828.605,11
Axuda no fogar (Dependencia)	17.011.830,76	10.459.161,51	7.358.783,69	9.068.025,10	43.897.801,06
Xestión de programas	1.191.809,44	440.209,10	240.969,51	726.842,40	2.599.830,45
Plan xitano	191.691,28	117.609,11	175.657,30	46.640,00	531.597,69
Inclusión de beneficiarios/as de RISGA	228.633,63	0,00	21.562,20	100.000,00	350.195,83
Inclusión de inmigrantes	95.882,48	76.995,18	91.373,64	89.165,09	353.416,39
Total	22.358.731,40	12.528.011,03	9.601.744,36	12.345.026,68	56.833.513,47

3.2.1.2 Servizo de Axuda no Fogar (SAF)

É un servizo público que ten por obxecto prestar un conxunto de atencións ás persoas no seu domicilio, dende unha perspectiva integral e normalizadora, especialmente naquelas situacións nas que teñan limitada a súa autonomía persoal ou en casos de desintegración familiar facilitando a permanencia no seu propio contorno.

Contido do servizo

No Servizo de Axuda no Fogar, de conformidade coa valoración técnica realizada en cada caso, poderán prestarse os seguintes tipos de atencións de carácter básico:

- ▶ Atencións de carácter persoal na realización de actividades básicas da vida diaria no propio domicilio.
- ▶ Acompañamento persoal para a realización de actividades ou trámites urxentes ou sanitarios
- ▶ Atención das necesidades de carácter doméstico e da vivenda: servizos de lavandaría ou alimentación a domicilio.

Así mesmo, poderán prestarse servizos de carácter complementario como de desenvolvemento de hábitos saudables, servizo de podoloxía, fisioterapia ou teleasistencia, etc.

3.2 SERVIZOS SOCIAIS E XESTIÓN ECONÓMICA

En todo caso as atencións prestadas teñen un carácter de reforzo e non substitutivo das propias capacidades da persoa ou persoas do seu contorno inmediato, de maneira que se facilita e promove a súa autonomía.

► Destinatarios principais

- As persoas en situación de dependencia valorada, no marco do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia.
- A familia, nos casos de enfermidade, hospitalización e outras causas de impedimento temporal dalgún dos membros esenciais para o normal funcionamento da vida familiar.
- Persoas maiores, proporcionando un apoio que lles permita vivir autonomamente no seu domicilio.
- As persoas discapacitadas ou enfermas, sen total autonomía coa realización de tarefas persoais e domésticas ou de atención e vixilancia continua.

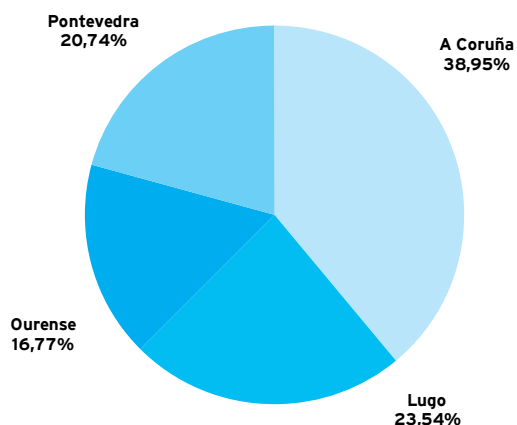
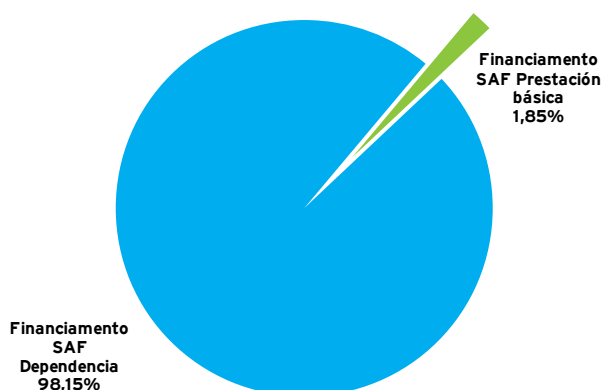
► A infancia, nas situacións de conflito psico-familiar grave ou de vixilancia e atención necesarias cando os membros da familia non poidan garantilas.

► Os drogodependentes suxeitos a tratamentos domiciliarios de desintoxicación.

► Orzamento e beneficiarios

O importe total destinado ao financiamento do SAF durante exercicio 2015 con cargo aos créditos dos orzamentos de gastos desta consellería para o ano 2015 ascendeu a 44.726.406,17 euros, o que supón un incremento de 5.842.533,16 euros con respecto aos 38.883.873,01 euros do ano 2014. Este incremento é consecuencia do maior número de persoas en situación de dependencia atendidas. De feito, como se observa no seguinte cadro, a atención á dependencia absorbe xa o 98,15% do esforzo orzamentario da Xunta de Galicia para o financiamento deste servizo.

	Financiamento SAF Prestación básica	Financiamento SAF Dependencia	Total
A Coruña	411.326,04	17.011.830,76	17.423.156,80
Lugo	70.118,13	10.459.161,51	10.529.279,64
Ourense	140.590,82	7.358.783,69	7.499.374,51
Pontevedra	206.570,12	9.068.025,10	9.274.595,22
Total	828.605,11	43.897.801,06	44.726.406,17

3.2.1.3 Sistema de información de usuarios de servizos sociais (SIUSS)

O Sistema de información de usuarios de servizos sociais (SIUSS) é o programa informático da ficha social, soporte documental técnico dos profesionais de traballo social que está instalado en todos os concellos de Galicia.

A ficha social informatizada permítelle ao Sistema galego de servizos sociais coñecer o perfil dos usuarios dos servizos sociais comunitarios municipais e constitúe un elemento importante de cara á planificación e avaliación do dito sistema.

O SIUSS constitúe un instrumento de axuda para acreditar a tarefa do persoal técnico dos servizos sociais comunitarios, sistematiza a información, valoracións, demandas e recursos e proporciona unha información fiable e contrastada.

Ao longo do ano 2015 asentouse a aplicación no contorno web (SIUSS V5); con anterioridade estaba instalada en bases de datos locais en cada concello rematando no 2014 o proceso de migración das U.T.S. que aínda traballaban na versión 4 de SIUSS, culminando un proxecto no que se traballou ao longo dos últimos anos e que tivo unha duración prolongada, debido á cantidade de novas funcionalidades demandadas polas persoas profesionais dos servizos sociais comunitarios de todas as comunidades autónomas que utilizan esta aplicación.

A nova versión SIUSS V.5 introduce importantes mellores nesta aplicación, sendo salientables as seguintes:

- ▶ Permite o acceso practicamente dende calquera sitio con conectividade á internet, polo que a información sempre está dispoñible.
- ▶ Os distintos profesionais do sistema deberán dispoñer dun certificado dixital admitido polo MSSSI para acceder á aplicación, como elemento de seguridade, confidencialidade e autenticación.

- ▶ Así mesmo, esta nova versión introduciu novas funcionalidades, demandadas polos/as profesionais técnicos/as dos servizos sociais comunitarios.
- ▶ A actualización automática e transparente da versión para as/os profesionais, sen operacións ou instalacións especiais, asegurando que todos os usuarios traballan coa última versión da aplicación.

Durante todo o proceso de creación desta nova versión foron mellorándose aspectos técnicos, tanto no troncal da aplicación como nos módulos de axuda no fogar, violencia de xénero e de maltrato infantil, de xeito que mellora a súa visualización (introdúcese a cor) e facilita a súa cobertura por parte dos/as profesionais; ao mesmo tempo, estes/as poden ter os datos gravados desde o inicio da súa introdución, sen necesidade de ter realizada unha intervención completa para que o sistema grave o expediente.

No 2015 estiveron a funcionar co SIUSS, 418 unidades de traballo social (UTS) en 265 centros de servizos sociais (CSS) dos 314 concellos de Galicia, coa seguinte distribución provincial:

	UTS
A Coruña	156
Lugo	74
Ourense	96
Pontevedra	92
Total	418

Asemade, houbo unha adaptación das táboas que utiliza SIUSS para o rexistro de valoracións, demandas e recursos, actualizando as prestacións ás existentes actualmente na nosa comunidade autónoma. Para este proceso de definición das novas táboas, contouse coa colaboración do COTSG e de distinto/as profesionais que participaron nunha enquisa a través do MATIASS, sobre os baldíos e necesidades que se poderían incorporar nas táboas. A partir destas achegas, definiuse o novo manual técnico do sis-

tema de información de usuarios de servizos sociais. Este manual recolle as prestacións e recursos da nosa comunidade autónoma, así como as valoracións ou situacións de necesidade detectadas polo/as profesionais técnicos/as dos servizos sociais comunitarios, axudando a través da codificación en forma de árbore (xenérica a específica) á toma de decisións técnico-profesionais.

3.2.1.4 Manual de traballo, información e asesoramento de servizos sociais (MATIASS)

Este manual, en soporte web, pretende ser un instrumento axeitado á realidade da intervención social diaria e que se pode utilizar no ámbito de información, asesoramento, apoio aos/ás profesionais da intervención social, tanto nos servizos sociais comunitarios como nos servizos sociais especializados, de iniciativa pública e/ou social.

O contrato entre a Consellería de Política Social e o Colexio Oficial de Diplomados en Traballo Social de Galicia, obriga a esta entidade á actualización dos contidos desta ferramenta informática destinada aos servizos sociais comunitarios.

Ademáis de todos os servizos sociais comunitarios dos concellos de Galicia, tamén teñen acceso ao MATIASS as entidades prestadoras de servizos sociais, rexistradas como tales no Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais da Consellería de Política Social, acadando en decembro do ano 2015 un total de 960 entidades con chave de acceso ao Manual de traballo, información e asesoramento de servizos sociais.

Obxectivos do manual

- ▶ Servir como instrumento de traballo para os profesionais dos servizos sociais comunitarios.
- ▶ Ser unha ferramenta axeitada a toda as funcións propias dos servizos sociais, non só a nivel de xestión de prestacións.

- ▶ Promover a coordinación dos diferentes traballadores/as dos servizos sociais comunitarios entre eles e con outros profesionais ou organismos.
- ▶ Prover instrumentos de utilidade aos técnicos que traballan nos servizos sociais comunitarios para a promoción do tecido social (asociacionismo, iniciativa social...).
- ▶ Ofertar aos técnicos unha guía de recursos e prestacións relacionadas cos servizos sociais, actualizada e manexable.
- ▶ Prestar información sobre prestacións e recursos sociais, soportes documentais de traballo social, pautas e metodoloxía de traballo social, así como enderezos de interese, enlaces coa internet, convocatorias de axudas nas diferentes áreas de actuación, exemplos prácticos, formación e normativa europea, estatal, autonómica e local.

3.2.1.5 O Plan de formación continua

O plan de formación dos/as profesionais técnicos/as dos servizos sociais comunitarios é deseñado e desenvolvido dende o Servizo de Coordinación de Servizos Sociais Comunitarios.

As accións formativas propostas aos/ás profesionais inclúen: cursos presenciais de servizos sociais xerais, de técnicas, de atención a colectivos específicos, así como cursos sobre o SIUSS. Ademais inclúe outras accións formativas a distancia.

En 2015 leváronse a cabo dez accións formativas destinadas aos profesionais dos servizos sociais comunitarios, todas elas presenciais:

- ▶ Un curso presencial, denominado “Dinámica de grupos nos procesos de intervención social”, encadrado dentro da epígrafe denominada de servizos sociais xerais. Un curso presencial de 22 horas de duración, ao que asistiron 19 profesionais dos servizos sociais comunitarios.

- Tamén na modalidade presencial realizáronse cinco xornadas formativas, de cinco horas de duración cada unha, sobre o programa SIUSS V.5, co obxecto de irilles achegando aos/ ás profesionais a formación necesaria, destinada a aumentar e mellorar a cobertura das bases de datos SIUSS, dos servizos sociais comunitarios.

Nas ditas xornadas, realizadas en Santiago, abordáronse as novidades da nova versión; entre as que a máis destaca está a actualización do 4º nivel de SIUSS, que se corresponde coa valoración, demandas e recursos propios da Comunidade Autónoma. En tres das cinco xornadas traballouse sobre a actualización do módulo de axuda no fogar, e nas outras dúas, realizouse un traballo de conceptualización de cara á mellora da cobertura das bases de datos. Ás cinco xornadas formativas de SIUSS asistiron 101 profesionais

En total, o número de profesionais formados/as dentro do “Plan de formación dos servizos sociais comunitarios 2015” na modalidade presencial foi de 120 persoas, ás que habería que engadir os/as 66 profesionais dos servizos sociais comunitarios de Galicia que remataron a formación en liña. A maiores do mencionado anteriormente, o persoal dos servizos sociais comunitarios da Comunidade Autónoma de Galicia tamén ten a a posibilidade de acceso aos cursos de teleformación que forman parte do “Plan anual de formación continua dos/das profesionais dos servizos sociais comunitarios”, posto en marcha polo Ministerio en colaboración coas CC.AA.

Ademais, 66 profesionais dos servizos sociais comunitarios de Galicia recibiron formación na modalidade en liña de servizos sociais xerais.

- Cursos presenciais:
 - “Dinámica de grupos nos procesos de intervención social”.
- Xornadas SIUSS.5 (sete edicións):

- Módulo de axuda no fogar do Sistema de información de usuarios de servizos sociais SIUSS (tres edicións).

- Módulo de conceptualización (dúas edicións).

- Modalidade en liña:

- Os programas de intervención familiar desde os Servizos Sociais básicos.
- O papel dos Servizos Sociais de Atención Primaria ante a violencia de xénero.
- A atención, os recursos e a intervención social con persoas sen fogar.
- Aspectos clave para a inclusión social desde os servizos sociais de Atención primaria.

3.2.2 Rede galega de centros sociocomunitarios de Benestar

No marco dos servizos sociais comunitarios específicos a Xunta de Galicia xestiona a Rede galega de centros sociocomunitarios de benestar.

Trátase dun servizo social dirixido a desenvolver accións de participación, integración social e convivencia interxeracional, cunha especial dedicación ás accións relacionadas coa prevención da dependencia e promoción da autonomía persoal, e a proporcionar información e orientación sobre os programas, recursos e actividades que se ofertan dende a Xunta de Galicia.

Estes centros teñen entre as súas funcións a de prestar información e orientación sobre programas, actividades e recursos do Sistema galego de benestar, coordinar e desenvolver accións de participación e de promoción da integración social e promover actuacións que estimulen a convivencia interxeracional, a promoción da autonomía persoal e a integración social.

Poderá acceder a estes centros toda a poboación á que van dirixidos os diferentes programas e actuacións que neles se leven a cabo, en consonancia co carácter aberto a toda a colectividade.

A Rede galega de centros sociocomunitarios de benestar conta cun total de 45 centros, distribuídos entre as catro provincias.

En todos estes centros leváronse a cabo ao longo do ano cursos, talleres, charlas informativas e programas xestionados desde os respectivos servizos provinciais de coordinación de centros e a Subdirección Xeral de Servizos Sociais e Xestión Económica, así como programas feitos en colaboración con outras entidades.

Na actualidade en Galicia hai un total de 45 centros sociocomunitarios de benestar, distribuídos entre as provincias do seguinte xeito: A Coruña (13 centros), Lugo (4 centros), Ourense (11 centros) e Pontevedra: (17 centros).

Convenio de colaboración coa Fundación “La Caixa”

A Consellería de Política Social e a Fundación La Caixa asinaron, o 14 de abril de 2014 un convenio de colaboración para o desenvolvemento dos proxectos de persoas maiores, (Gente 3.0), co obxecto de continuar a situar as persoas maiores como actores na sociedade, promover un envellecemento activo e saudable con actividades que fomenten a súa participación, para investir o tempo, experiencia e aprendizaxe destas persoas en beneficio da comunidade.

Os centros sociocomunitarios de benestar, de titularidade da Consellería de Política Social incluídos neste convenio son: A Coruña, Ferrol, Santiago, Lugo, Ourense, Pontevedra, Vigo, Carballo, As Pontes de García Rodríguez, A Pobra do Caramiñal, Santa Comba,, Vilalba, Mondoñedo, Pontepeñalinos, Xinzo de Limia, Verín, Ribadavia, Maceda, Redondeira, Marín, Bouzas, Calvario e Coia.

Destes centros 16 contan cun EspacioCaixa e están colocados 140 equipos informáticos.

O obxecto deste convenio asinado no 2014 é o desenvolvemento do Programa de persoas maiores na rede de centros sociocomunitarios de benestar. A Fundación “A Caixa” continuará co desenvolvemento do programa Gente 3.0 na rede de centros sociocomunitarios incluídos no convenio e tamén desenvolverá novas actividades. En conxunto, as actividades que inclúe son:

- Proxectos de formación en tecnoloxías de la información y Comunicación (TIC: “Aproximación ás novas tecnoloxías”; “Creación de proxectos dixitais, I”; “Creación de proxectos dixitais II”; “Redes sociais” e “A rede, no noso día a día”.
- Proxectos de participación social e voluntariado: “Grandes lectores”, “Acción local”, “Actividades interxeracionais”, “Recursos formativos en tecnoloxías de la información y comunicación” e “Aula aberta de ActivaLaMente”.
- Talleres de promoción da saúde e benestar: “Grandes lectores”, dinamizado por profesionais, “Espertar cun sorriso”, “Actívate”, “Menos dor, máis vida” e “Agora tamén”.

Inclúe tamén a continuidade dos proxectos de voluntariado, como Aulas Abertas, CiberCaixa Solidarias, entre outros, que se están a realizar nos centros ou fóra deles, mediante a participación da Asociación de Voluntarios Informáticos de Galicia (ASVIGAL).

Durante todo o ano 2015 realizáronse un total de 636 actividades, das cales 469 foron dinamizadas por profesionais e 165 por persoal voluntario. Nas actividades dinamizadas por profesionais participaron 6.944 persoas usuarias dos 23 centros sociocomunitarios de Galicia en convenio e nas dinamizadas por persoal voluntario participaron 16.552.

3.2.3. Accións en materia de desafiuzamentos.

3.2.3.1. Convenio de Colaboración entre o Consello Xeral do Poder Xudicial, a Xunta de Galicia e a Federación Galega de Municipios e Provincias (FEGAMP) sobre a detección de supostos de vulnerabilidade con ocasión do lanzamento de vivenda familiar e medidas de carácter social.

A Comunidade Autónoma de Galicia ten sido pioneira nesta materia, ao impulsar a sinatura, o día 8 de abril de 2013, dun convenio de colaboración co Consello Xeral do Poder Xudicial e coa FEGAMP coa finalidade de garantir a actuación coordinada dos xulgados, dos diversos órganos da Administración autonómica con competencia nesta materia (Vicepresidencia, Dirección Xeral de Xustiza, Consellería de Política Social-Dirección Xeral de Inclusión Social e Consellería de Infraestruturas e Vivenda-IGVS) e dos servizos sociais comunitarios municipais, que permita a rápida adopción de medidas de carácter social para atender as familias en situación de especial vulnerabilidade por ter sido obxecto da execución dun desafiuzamento na súa vivenda familiar.

Ao abeiro deste convenio faise posible que os xulgados, logo de constatar, polos seus propios medios ou pola información facilitada polos servizos sociais municipais ou autonómicos, que a unidade familiar afectada pola sinalada execución dun desafiuzamento se atopa nunha situación de especial vulnerabilidade social, trasladen o caso á Consellería de Política Social ou aos servizos sociais do correspondente concello para que se poidan adoptar as medidas de protección social necesarias para responder adecuadamente á dita situación de vulnerabilidade social. Se é o caso o xulgado poderá suspender por un prazo máximo de 10 días a execución do dito desafiuzamento para que se poida levar a cabo a adopción das devanditas medidas.

Deste xeito, con fundamento no informe social dos traballadores sociais dos servizos sociais comunitarios municipais, a Dirección Xeral de Familia e Inclusión activa, segundo os casos, a tramitación prioritaria de prestacións económicas da área de inclusión (RISGA, AIS) e dos servizos e prestacións do sistema de dependencia, a adopción de medidas de protección dos/as menores de idade que integran a unidade familiar e respecto dos que se constate un risco de desprotección ou desamparo, ou o traslado do expediente ao Instituto Galego da Vivenda e o Solo (IGVS) para a busca dunha vivenda alternativa, ben a través do seu programa de realoxo de familias desafiuzadas por unha execución hipotecaria, ou ben a través da vía excepcional prevista no Decreto 235/2007, do 13 de decembro, de réxime xurídico do solo e das edificacións promovidas polo Instituto Galego da Vivenda e Solo, que, na sección segunda do seu capítulo VII (artigos 47 e seguintes), establece un procedemento especial de adxudicación de vivendas para satisfacer as necesidades específicas de persoas individuais ou de colectivos determinados entre os que se inclúen as persoas en risco de exclusión social.

Desde a súa sinatura ata o 31 de decembro de 2015, 203 concellos adheríronse ao convenio (70 A Coruña; 37 Lugo; 58 Ourense; 38 Pontevedra) e foron 52 os casos comunicados e atendidos no marco deste convenio, dos cales 19 tiveron lugar ao longo do ano 2015.

3.2.3.2. Programa Reconduce de apoio ás familias para a prevención do risco de desafiuzamento por execución hipotecaria

Como reforzo do Convenio de colaboración entre o Consello Xeral do Poder Xudicial, a Xunta de Galicia e a Federación Galega de Municipios e Provincias (FEGAMP) sobre a detección de supostos de vulnerabilidade con ocasión do lanzamento de vivenda familiar e medidas de carácter social, pero cun enfoque preventivo destas

3.2 SERVIZOS SOCIAIS E XESTIÓN ECONÓMICA

situacións de vulnerabilidade nas familias obxecto de desafiuzamento, a Xunta de Galicia, puxo en marcha o día 15/10/2013, o programa Reconduce, coa finalidade de crear un marco integrado de coordinación dos servizos das diferentes consellerías que van poñerse á disposición para dar apoio ás persoas e familias en risco ou situación de desafiuzamento.

O programa Reconduce desenvólvese a través dunha Oficina de asesoramento central, en Santiago de Compostela, integrada por técnicos especializados en dereito, en economía financeira, un traballador/a social, un psicólogo/a e un administrativo de apoio.

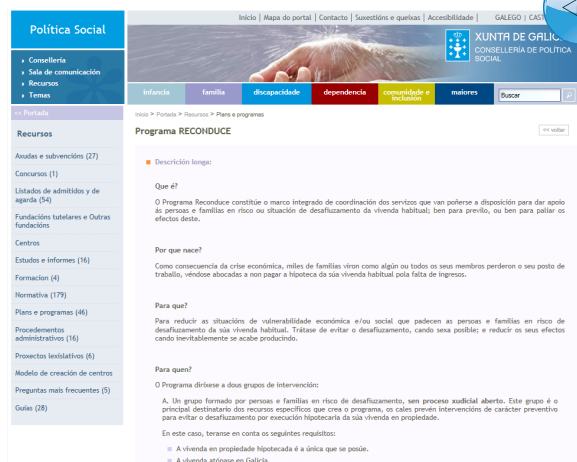
A través deste programa, a Xunta de Galicia vai dar unha resposta específica para a abordaxe destas situacións de risco de desafiuzamento mediante a prestación integrada dos seguintes servizos:

- ▶ asesoramento xurídico e económico ás familias afectadas, que inclúe a realización de actuacións de mediación coa entidades financeiras e cos arrendadores, así como o redeseño da economía familiar.
- ▶ atención social específica
- ▶ apoio psicolóxico
- ▶ orientación laboral
- ▶ e, cando se reúnan os requisitos específicos:
 - xestión da asistencia xurídica gratuíta
 - busca de vivenda alternativa

Tanto a FEGAMP como o sector financeiro en Galicia sumáronse decididamente ao esforzo requirido para aliviar a difícil situación económica e social de moitas familias galegas coa posta en marcha do Programa, asinando sendos protocolos de colaboración coa Xunta de Galicia:

- ▶ Protocolo de colaboración para o establecemento dun sistema de intermediación en materia hipotecaria destinado ás persoas e familias en risco de desafiuzamento, asinado o 8 de outubro 2013 en colaboración con sete das principais entidades financeiras de Galicia. A esta dinámica de interlocución, adheríronse con posterioridade, catro entidades financeiras máis.
- ▶ Protocolo de colaboración entre a Xunta de Galicia e a Federación Galega de Municipios e Provincias (FEGAMP) para o establecemento de mecanismos de coordinación cara o desenvolvemento do ‘programa Reconduce’ de apoio ás persoas e familias en risco ou situación de desafiuzamento por execución hipotecaria da súa vivenda habitual, asinado o 8 de outubro 2013.

A oficina do programa Reconduce atendeu, en 2015, 338 familias en risco de desafiuzamento que se puxeron en contacto coa oficina en demanda de asesoramento diverso. A todos os que chegaron á oficina se lles ofreceu asesoramento de tipo legal ou financeiro e a elaboración de cadros teóricos de amortización de novas posicións debedoras, sen descoidar o apoio psicolóxico.

Maiores e Persoas con discapacidade

4.1 DEPENDENCIA

4.1 DEPENDENCIA

4.1.1 Descrición da área de actuación

A través do Decreto 42/2013, do 21 de febreiro (DOG nº 46, do 06.03.2013) establécese a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar.

A dita estrutura orgánica foi modificada polo Decreto 176/2015, do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG nº 232, do 4/12/2015).

En virtude deste decreto, as competencias da extinta Secretaría Xeral de Política Social (Decreto 42/2013 do 21 de febreiro) pasan a desenvolverse na Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade, que se articula en catro subdireccións: Subdirección Xeral de Recursos Económicos, Subdirección Xeral de Dependencia e Valoración da Discapacidade, Subdirección Xeral de Recursos Residenciais e de Atención Diurna, e Subdirección Xeral de Promoción da Autonomía Persoal e Prevención da Dependencia.

No que afecta ao procedemento de recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema, correspóndelle a Subdirección Xeral de Dependencia e Valoración da Discapacidade, a través do Servizo de

Coordinación de Procesos e a Unidade de Coordinación da Dependencia, a coordinación e apoio ás xefaturas territoriais nos procedementos de acceso ao recoñecemento do grao de dependencia en coordinación co sistema de servizos sociais establecido na Lei 13/2008, de 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia e asegurar a elaboración dos correspondentes programas individuais de atención, ao mesmo tempo que, logo da restructuración de competencias operada polo Decreto 42/2013, a coordinación e o apoio ás xefaturas territoriais nos procedementos de acceso ao recoñecemento do grao de discapacidade, en aplicación do Real decreto 1971/1999, do 23 de decembro, de procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade.

Asemade, polo Decreto de estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar creábanse os servizos de dependencia e autonomía persoal, dependentes das xefaturas territoriais da actual Consellería de Política Social, encargados da xestión do procedemento de acceso ao recoñecemento do grao e nivel de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema e no que se encadran os órganos de valoración e asesoramento da dependencia, así como da xestión do procedemento para o recoñecemento, declaración e calificación do grao de discapacidade, a través das seccións de Cualificación e Valoración de Discapacidades.

Normativa de aplicación

- ▶ Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa individual de atención (PIA) e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes (DOG nº 34, do 19.02.2010)
- ▶ Orde do 2 de xaneiro de 2012 de desenvolvemento do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia, o procedemento para a elaboración do programa individual de atención e a organización dos órganos técnicos competentes (DOG nº 9, do 13.01.2012), modificada pola Orde do 19 de abril de 2013 (DOG nº 86, do 6/5/2013), a Orde do 27 de marzo do 2014 (DOG nº 64, do 2/4/2014), a Orde do 25 de febreiro de 2015 (DOG nº 45, do 6/3/2015) e a Orde do 27 de agosto de 2015 (DOG nº 169, do 4/9/2015)
- ▶ Real decreto 1971/1999, do 23 de decembro, de procedemento para o recoñecemento, declaración e calificación do grao de discapacidade. (BOE nº 22, do 26.01.2000 e corrección de erros no BOE nº 62, do 13.03.2000)
- ▶ Orde do 29 de decembro de 2000, pola que se regula o procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade (DOG nº 16, do 23 de xaneiro de 2001).

O Sistema para a promoción da autonomía persoal e atención á dependencia

O Sistema para a promoción da autonomía persoal e atención á dependencia, en aplicación da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal

e atención ás persoas en situación de dependencia (BOE nº 299, do 15.12.2006) pretende configurar un novo desenvolvemento dos servizos sociais que complementa a acción protectora e poida dar resposta ás necesidades de atención das persoas en situación de dependencia.

O proceso de valoración da dependencia e a elaboración do programa individual de atención, recollido no Decreto 15/2010, do 4 de febreiro (DOG nº 34, do 19.02.2010) e na Orde do 2 de xaneiro de 2012 (DOG nº 9, do 13.01.2012), comprende todas as actuacións relativas ao procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema, a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes, así como outras actividades complementarias, tales como o apoio e supervisión das valoracións, depuración de datos, coordinación dos equipos de valoración, etc.

Estrutura orgánica e unidades implicadas no desenvolvemento da Lei 39/2006, do 14 de decembro (BOE nº 299, do 15.12.2006), en Galicia. Deseño do proceso de valoración da situación de dependencia na nosa comunidade.

A estrutura dos equipos de valoración de dependencia: composición e funcionamento

Existen catro órganos de valoración da dependencia, logo da reestruturación operada en 2013 con respecto á Xefatura Territorial da Coruña, dependentes das catro xefaturas territoriais, emprazados nas catro grandes cidades galegas (A Coruña, Lugo, Ourense e Vigo), e 7 equipos de valoración da situación da dependencia dependentes das catro xefaturas territoriais e emprazados nas 7 grandes cidades de Galicia. Tanto os órganos coma os equipos están constituídos de conformidade coas previsións contidas nos artigos 27, 28 e demais concordancias da Lei 39/2006 (BOE nº 299, do 15.12.2006), e en aplicación do baremo aprobado mediante o Real decreto 174/2011, do 11 de febreiro (BOE nº 42, do

18.02.2011), así como diversos acordos do Consello Territorial do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia en relación coa composición e actuación (cabe destacar a Resolución do 4 de febreiro de 2010 da Secretaría General de Política Social y Consumo, en materia de órganos e procedementos de valoración da situación de dependencia), no que se refire a criterios básicos do procedemento de valoración e das súas características.

De conformidade co regulado na Lei 39/2006 (BOE nº 299, do 15.12.2006) e o Decreto 15/2010 do 4 de febreiro (DOG nº 34, do 19.02.2010), polo que se regula o procedemento para

o recoñecemento das situacións de dependencia, a Comunidade Autónoma de Galicia determinou os órganos de valoración e asesoramento da dependencia constituídos por profesionais con perfil social e sanitario, e compostos como mínimo por un médico/a, un psicólogo/a, un traballador/a social e, de ser o caso, un terapeuta ocupacional, que pres-ten o seu servizo na Administración autonómica. Estes profesionais, que conforman o órgano de valoración para acceso ao Sistema para autonomía e atención á dependencia (SAAD), emiten os ditames proposta do grao e nivel de dependencia e do plan individual de atención.

Coordinación e planificación técnica do SIGAD

(Subdirección Xeral da Dependencia e Valoración da Discapacidade. Servizo de Coordinación de Procesos, Unidade de Coordinación da Dependencia)

Funcións dos técnicos de valoración da dependencia

Os profesionais técnicos de valoración da dependencia, con perfil social e sanitario, dependen funcionalmente do Órgano de valoración da dependencia e organicamente da xefatura territorial da consellería e realizan as seguintes funcións:

- ▶ Aplicar os baremos para a valoración da dependencia establecidos normativamente.
- ▶ Examinar a situación socioeconómica de acordo co informe social e o resto da documentación relativa ao contorno no que vive o solicitante, e no seu caso, a súa elaboración.
- ▶ Darlle traslado ao Órgano de Valoración e Asesoramento da Dependencia da necesidade de solicitar informes e/ou probas complementarias necesarias para cumprimentar a valoración, así como da existencia de causas no expediente que requiran da súa valoración para determinar o carácter de emerxencia.
- ▶ A análise da modalidade de recurso que, dentro do catálogo de servizos e prestacións, mellor se adecúe ás necesidades do solicitante.
- ▶ Orientar e asesorar os usuarios do Sistema para a autonomía e atención á dependencia.

A valoración do grao de discapacidade.

A valoración do grao de discapacidade, expresado en porcentaxe, realízase mediante a aplicación dos criterios técnicos unificados fixados no baremo que establece o R.D. 1971/1999 e as modificacións introducidas polo Real decreto 1169/2003, do 12 de setembro, polo que se modifica o anexo I; o Real decreto 1856/2009, do 4 de decembro; o Real decreto 1364/2012, do 27 de setembro e o Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo

que se aproba o Texto refundido da lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.

Na Comunidade Autónoma de Galicia, en desenvolvemento do R.D. 1971/1999, publícase a Orde do 25 de novembro de 2015 pola que se regula o procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade, e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes (DOG nº 236, do 11.12.2015), que comprende a organización e funcionamento dos órganos técnicos de valoración (os equipos de valoración e orientación), constituídos por profesionais cun perfil social e sanitario (médico, psicólogo e traballador social).

En cada provincia existen unha ou varias seccións de cualificación e valoración de discapacidades, dentro das cales se encadran os equipos técnicos de valoración, que cubren todo o ámbito territorial provincial. Os equipos están coordinados polo xefe de sección de cada xefatura territorial da Consellería de Traballo e Benestar e emprazados nas 7 grandes cidades de Galicia (A Coruña, Ferrol, Santiago de Compostela, Lugo, Ourense, Pontevedra e Vigo).

Cada equipo técnico está composto por tres vogais: médico, psicólogo e traballador social, segundo criterios interdisciplinares. O equipo técnico reúne en xunta de valoración para a emisión dos ditames técnicos facultativos estando regulado o seu funcionamento pola Sección 3ª do Capítulo I da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración Xeral e do sector público autonómico de Galicia, e polas normas que dite a Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade. A xunta de valoración está composta polo/a presidente/a, tres vogais do equipo técnico de valoración e un secretario/a. A presidencia da xunta de valoración recae no xefe de sección de cualificación e avaliación.

Funcións dos equipos técnicos de valoración:

- ▶ Informar e orientar ás persoas con discapacidade que o soliciten
- ▶ Realizar os ditames técnicos-facultativos para a cualificación e revisión do grao de discapacidade así como os previstos na lei do IRPF
- ▶ Determinar o grao de discapacidade e valoración das diferentes situacións esixidas para ter dereito ás prestacións sociais e económicas previstas pola lexislación vixente.
- ▶ Determinar a necesidade de concurso doutra persoa,
- ▶ Determinar as dificultades para utilizar transportes públicos colectivos
- ▶ Elaborar informes técnicos relacionados coa situación da discapacidade
- ▶ Aquelas funcións referentes ao diagnóstico, valoración e orientación de relacionadas cunha situación de discapacidade
- ▶ Cantas outras funcións lle sexan asignadas pola Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade.

4.1.2 Proxectos normativos**4.1.2.1 Proxectos normativos aprobados durante o 2015**

Ao longo do ano 2015 aprobáronse as seguintes disposicións normativas:

- ▶ Orde do do 25 de febreiro de 2015 pola que se modifica a Orde do 2 de xaneiro de 2012, de desenvolvemento do Decreto 15/ 2010 , do 4 de febrero, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a autonomía e a atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do

programa individual de atención e a organización e o funcionamento dos órganos técnicos competentes (DOG nº 64, do 02.04.2014) 45, do 06.03.2015)

- ▶ Orde do do 27 de agosto de 2015 pola que se modifica a Orde do 2 de xaneiro de 2012 de desenvolvemento do Decreto 15/ 2010 , do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a autonomía e a atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do programa individual de atención e a organización e o funcionamento dos órganos técnicos competentes (DOG nº. 169, do 04.09.2015)
- ▶ Orde do 25 de novembro de 2015 pola que se regula o procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes (DOG nº 236, do 11 de decembro de 2015).
- ▶ Instrucción 1/2015 da Secretaría Xeral de Política Social de data 16 de marzo pola que se modifica a Circular 4/2012 de data 29 de novembro, en relación ao criterio de excepcionalidade na tramitación dos expedientes aos que se lle determina como modalidade de intervención adecuada á libranza de coidados no contorno familiar (excepcionalidade para exptes. de menores de 21 anos e persoas maiores de 100 anos).
- ▶ Circular 1/2015, do 9 de febreiro, sobre o procedemento a seguir en caso de recaer sentenza estimando a demanda dun particular en materia de recoñecemento de Discapacidade.
- ▶ Circular 2/2015, da Secretaría Xeral de Política Social de data 9 de abril de 2015, sobre a acreditación dos requisitos para o acceso ás tarxetas de accesibilidade no caso das persoas con discapacidade visual.
- ▶ Instrucción 3/2015 da Secretaría Xeral de Política Social de data do 21 de abril, pola que se modifica a

Circular 4/2012 de data 29 de novembro, en relación ao criterio de excepcionalidade na tramitación dos expedientes aos que se lle determina como modalidade de intervención adecuada á libranza de coidados no contorno familiar (excepcionalidade para exptes. de menores de 25 anos)

- ▶ Instrución 4/2015 da Secretaría Xeral de Política Social de data do 29 de maio, sobre criterios na aplicación da participación das persoas usuarias no custo do servizo en aplicación do Decreto 149/2013, do 5 de setembro, polo que se define a carteira de servizos sociais para a promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia e se determina o sistema de participación das persoas usuarias no financiamento do seu custo.
- ▶ Instrución 6/2015 da Secretaría Xeral de Política Social de data 17 de setembro, sobre criterios para a resolución dos expedientes con proposta de PIA de LCEF trala entrada en vigor da Orde do 27 de agosto de 2015, pola que se modifica a Orde do 2 de xaneiro de 2012.
- ▶ Instrucción 9/2015 da Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade de data 13 de novembro de 2015, que actualiza a Instrución 6/2013 da Secretaría Xeral de Política Social, de 27 de setembro de 2013, pola que se fixan criterios en relación á emisión de informes de compatibilidade con posto de traballo para o seu desempeño por parte de persoas que teñan a condición de persoas con Discapacidade.
- ▶ Instrución 10/2015 da Secretaría Xeral de Política Social de data do 16 de decembro, de establecemento dos criterios para a determinación da excepcionalidade da libranza de coidados no contorno familiar (LCEF) de cara a súa concesión, así como o establecemento de criterios para determinar a efectividade do grao I.

4.1.2.2. Proxectos normativos en desenvolvemento

- ▶ Borrador do Decreto polo que se modifica o Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa individual de atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes e o Decreto 148/2010, do 7 de xullo, polo que se modifica o Decreto 15/2010, do 4 de febreiro.
- ▶ Borrador do decreto polo que se crea a historia social única electrónica e se regula o seu uso e acceso.
- ▶ Borrador da Orde, como expediente anticipado de gasto, pola que se establecen as bases reguladoras que rexerán a concesión de axudas individuais destinadas á adquisición de servizos de promoción da autonomía persoal, así como a adquisición de servizos complementarios de asistencia persoal, a persoas con discapacidade, cofinanciada polo Fondo Social Europeo, con cargo ao P.O FESE Galicia 2014-2020, e se procede á súa convocatoria para o ano 2016.
- ▶ Borrador da Orde, pola que se crea a tarxeta acreditativa do grao de discapacidade.

Estes proxectos normativos resultan necesarios para adaptar a normativa da nosa Comunidade autónoma atendendo os recentes cambios normativos a nivel estatal.

No caso do decreto polo que se crea e regula a historia social única electrónica:

A historia social única electrónica (en adiante HSUE) constitúese como o soporte máis axeitado para a asistencia social, facilitando o manexo e a accesibilidade da información e documentación social da persoa usuaria. Con este obxecto, os profesionais que interveñen nela

teñen o dereito de acceso e o deber de acceder e cumprir a historia social única electrónica.

Na HSUE intégrase toda a información da historia social do beneficiario, incluíndo intervencións, prestacións, servizos, recursos, representantes, profesionais e outras persoas relacionadas cos expedientes, ademais de información referente a directorios de institucións e organizacións relacionadas (catálogo e carteira de servizos e programas). Toda esta información debe ser alimentada polas diferentes aplicacións que dan soporte á xestión en cada unha desas axudas, prestacións, e en xeral, cada ámbito de xestión particular.

Este novo soporte de traballo fai necesario regular algúns aspectos referidos ao manexo electrónico de información persoal por parte das distintas Administracións, institucións, entidades e profesionais implicados na atención social. O uso da historia social única electrónica achega, por un lado, o acceso a máis datos persoais e por outro facilita o seu acceso a un maior número de destinatarios polo que se fai imprescindible establecer axeitadas garantías de confidencialidade e integridade dos datos.

Neste contexto, a Consellería de Política Social e a Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (Amtega) desenvolven un sistema de historia social única electrónica denominado HSUE. Este sistema integra toda a documentación e información relevante relativa ao ámbito social xerada nos diferentes niveis de prestación e atención. HSUE configura un modelo de historia social única electrónica, que garante, de maneira segura, a accesibilidade de toda a información social aos profesionais que desenvolven a súa actividade para o sistema de servizos sociais de Galicia, compartindo a información e a transferencia de coñecemento, tanto no ámbito do Sistema galego de servizos sociais como noutros relacionados: como o Sistema público de saúde, o Sistema público de educación ou o Sistema público de emprego, buscando como obxectivo último optimizar os recursos

públicos prestados ás persoas usuarias que son comunes aos diferentes sistemas, e que definen os ámbitos socio-sanitario, socioeducativo e sociolaboral.

Na HSUE o concepto principal é a persoa, rexistrada de forma única, á que se lle asignará un número de historia social único que identificará toda a súa información do ámbito social dunha maneira integrada e non duplicada, garantindo ademais a trazabilidade coa súa historia clínica correspondente compartindo información co po-boacional do SERGAS.

No caso da orde de axudas, contén as bases reguladoras duha nova liña de axudas destinada a persoas con discapacidade que non estén percibindo una prestación a través do Sistema de Atención á Dependencia, e teñen por finalidade favorecer a adquisición de servizos de promoción da autonomía persoal e a adquisición de servizos complementarios de asistencia persoal. Así mesmo, a orde contén a convocatoria para o ano 2016, inicialmente tramitada como expediente anticipado de gasto.

No caso da orde pola que se crea a tarxeta acreditativa do grao de discapacidade preténdese acadar unha acreditación áxil e práctica que permita facilitar o acceso a determinados servizos que melloren a calidade de vida das persoas con discapacidade a través dun instrumento máis práctico e cómodo e moi demandado polas persoas en situación de discapacidade.

4.1.3 Implementación do sistema de información

Continuáronse cos traballos do “expediente dixital na área de dependencia”, un dos proxectos nos que este departamento puxo maiores esperanzas. Este proxecto permitirá nas súas distintas fases a consecución da sede electrónica da consellería para a área de dependencia e un sistema de catalogación e dixitalización dos expedientes de dependencia. Durante o ano 2015 dixitalizáronse un total de 62.871 lotes (231.058 documentos), con máis

de 1.155.290 imaxes relativas tanto a dixitalización de actualizacións de expedientes existentes como a dixitalización de expedientes novos, convertidos a formato preservable e clasificados por tipoloxía documental, resultando un total acumulado desde que se comezou o proceso de dixitalización de 216.874 lotes con 3.134.478 imaxes. Tamén se continuou coa posta en marcha da sede electrónica que permite a tramitación electrónica do procedemento de recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema polo que se posibilita a presentación electrónica da solicitude de recoñecemento e habílanse os medios necesarios para o envío electrónico do informe social e informe de saúde, por parte dos/as profesionais responsables, á consellería con competencias en materia de servizos sociais.

Finalizouse a implementación en todas as seccións de cualificación e valoración de discapacidade da nova aplicación para a xestión do procedemento de recoñecemento do grao de discapacidade, que substitúe a actual. A dita aplicación que mellorou o control procedimental do proceso de recoñecemento, facilitou as ferramentas que posibilitan unha tramitación electrónica de todo o proceso, a conexión e intercambio de información coa aplicación informática vencellada co Sistema de atención á dependencia e co sistema de interoperabilidade da Xunta de Galicia e a integración co 012 para a xestión vía telefónica das citacións. No ano 2015 desenvolveuse nunha 2ª fase, a presentación electrónica da solicitude e demais documentación que a acompaña (informes de saúde e social) a través da sede electrónica da Xunta de Galicia, e para incorporar o Censo de persoas con discapacidade ao Portal de interoperabilidade. Isto posibilita a consulta sobre a situación de discapacidade naqueles procedementos administrativos en que haxa que acreditar esta, logo do consentimento do interesado. En síntese, esta nova aplicación favorece unha xestión máis eficiente do procedemento de recoñecemento e valoración da discapacidade, tanto para as propias unidades administrativas

encargadas desta, como para o administrado, unha mellor interconexión con outras aplicacións relacionadas e unha mellor explotación da información que integra o Censo de persoas con discapacidade.

4.1.4 Implementación de instrumentos de xestión da calidade

Unha das áreas básicas para conseguir mellorar as aptitudes dos profesionais en materia de dependencia pasa por proporcionar unha formación adecuada e continua que busque a excelencia dos nosos profesionais. É por iso polo que a Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade dentro do seu plan de formación encadrado no convenio asinado coa Escola Galega de Administración Pública (EGAP), está a actuar conxuntamente de cara á formación dos profesionais da dirección xeral así como a elaborar un estudo das súas necesidades formativas. Impartíronse accións formativas específicas na área de discapacidade sobre a nova aplicación informática do Censo de persoas con discapacidade de Galicia e a aplicación do baremo de valoración da necesidade do concurso de terceira persoa e outras na área de dependencia orientadas ás novas funcionalidades da aplicación de xestión SIGAD (Sistema de información Galego de atención á dependencia) en relación á súa adecuación aos novos cambios normativos que afectaron, entre outros, ao cálculo da capacidade económica e da participación das persoas usuarias no custo dos servizos.

Continuouse co proceso de elaboración da Carta de servizos de valoración da discapacidade, buscando a mellora na xestión da calidade. A través desta ferramenta analízanse, desde a óptica do usuario, as distintas variables que o afectan no proceso de valoración da discapacidade e nas demais funcións que respecto a eles desenvolven as seccións de cualificación e valoración de discapacidades. E, en congruencia coas expectativas dos usuarios en relación aos diferentes servizos analizados, establécen-

se os compromisos de calidade que adopta a Administración na prestación destes servizos, así como os plans de mellora naqueles nos que sexa preciso, coa finalidade de aproximar os actuais niveis de calidade ás expectativas desexadas. Despois da constitución do equipo de traballo e das 13 reunións de traballo que permitiron a elaboración dun borrador da Carta de servizos auditada da Xunta de Galicia coa determinación de niveis de xestión, o establecemento dos compromisos de calidade, o establecemento dos indicadores de xestión que permitan medir o nivel de cumprimento dos compromisos e niveis de calidade pretendidos e a elaboración dun plan de mellora. A Carta está pendente de aprobación por parte da Dirección Xeral de Avaliación e Reforma Administrativa e posterior publicación no DOG.

4.1.5 Planificación

Avanzouse na consecución de ferramentas de análise e planificación. Neste eido estase a traballar especialmente no que atinxe aos aspectos relativos á mellora da calidade, eficacia e eficiencia na prestación dos servizos de atención ás persoas maiores, persoas con discapacidade e/ou dependencia, de atención aos nenos e nenas menores de tres anos e demais servizos sociais comunitarios e especializados. Así, con este motivo, como continuación ao mapa de infraestruturas relativas á atención residencial e de atención diurna na nosa Comunidade autónoma, estase a traballar na mellora da ratio de atención e da eficiencia do servizo de axuda no fogar.

Proseguiuse co desenvolvemento do plan de mellora na atención á discapacidade, instrumentado mediante o desenvolvemento dunha nova aplicación de xestión do procedemento de valoración, a formación aos técnicos dos equipos de valoración sobre a nova ferramenta de xestión, o reforzo dos equipos de valoración mediante a incorporación ao proceso de valoración de técnicos dos equipos de valoración da dependencia e a constitución

de equipos de reforzo mediante a contratación temporal de persoal, a xestión telefónica das citacións a través do servizo telefónico de atención ao cidadán da Xunta de Galicia, 012, a coordinación coas citacións do proceso de valoración de dependencia, a incorporación en servizos centrais (na Subdirección Xeral de Dependencia e Valoración da Discapacidade) doutra sección especificamente dedicada á coordinación dos equipos.

4.1.6 Balance de xestión

4.1.6.1 Xestión das valoracións das situacións de dependencia e aprobacións de programas individuais de atención

O art. 26.1 da Lei 39/2006 de promoción de autonomía persoal define tres graos de dependencia (grao I ou moderada, II ou severa, III ou gran dependencia) segundo as necesidades de apoio nas que o solicitante precisa doutra persoa, para desenvolver as actividades básicas da vida diaria (ABVD), dependendo dunha valoración integral onde se ten en conta de maneira obrigada e fundamental a aplicación do BVD ou EVE (baremos aprobados no Real decreto 174/2011, do 11 de febreiro BOE nº 42, do 18.02.2011), o informe de saúde e o informe social. A data 31 de decembro de 2015, un total de 75.814 persoas solicitaron o recoñecemento da situación da dependencia, sendo as provincias da Coruña e Pontevedra as que maior demanda rexistraron.

► Solicitudes activas: 75.814

	Solicitudes activas	%
A Coruña	27.088	35,73
Lugo	14.769	19,48
Ourense	13.616	17,96
Pontevedra	20.341	26,83
Total	75.814	100,00

Do total de solicitudes rexistradas foi recoñecido o grao e nivel de dependencia ao 86,11 % (65.282) do total de solicitudes activas, e 64.409 persoas contan co recoñecemento dunha situación de dependencia que dá acceso aos servizos e prestacións da carteira de servizos do sistema para a promoción da autonomía persoal e atención á dependencia segundo o calendario de implantación progresiva da lei.

En virtude do Real decreto lei 20/2012, do 13 de xullo, de medidas para garantir a estabilidade orzamentaria e de fomento da competitividade, modifícase a clasificación de graos e niveis, de xeito que a partir da entrada en vigor do citado Real decreto lei (16 de xullo de 2012), para as novas valoracións desaparece o nivel e recoñécese só o grao:

Grao	nº	%
Grao III	25.990	39,81%
Grao II	21.302	32,63%
Grao I	17.027	26,08%
Sen grao	963	1,48%
Total	65.282	100,00%

► **Persoas con dereito de atención a 31/11/2015: 64.409**

Finalmente, das persoas que tiñan acceso á Carteira de servizos do Sistema para a autonomía e atención ás persoas en situación de dependencia, 43.177 beneficiarios están a percibir o servizo/prestación cun total de 41.342 prestacións do sistema. A ratio de atención sitúase nun 67,04%.

	Resolucións de PIA
Total de beneficiarios activos	43.177
Prevención e Promoción	129

Residencia	9.279
Teleasistencia	2.145
Centro de día	4.885
Axuda no fogar	13.092
Coidadores	10.659
Libranza vinculada a servizo	5.168
Libranza de asistente persoal	95
Total	45.452

► **Información histórica acumulada dende o 01/01/2007 ata o 31/12/2015**

Solicitudes	185.966
Ditames	158.618
Persoas beneficiarias con dereito a prestación	142.136
Prestacións	89.056

4.1.6.2 Recursos resoltos

Recursos resoltos contra resolución de valoración da situación de dependencia ou contra o Programa individual de atención (a través do que se especifica o recurso ou prestación dentro do Sistema para a autonomía e atención á dependencia asignado ao beneficiario): 567.

4.1.6.3 Procedemento BS211A

No capítulo VII da Orde do 2 de xaneiro de 2012 (arts. 88 e ss.) régúlase o procedemento para solicitar o dereito á efectividade das prestacións económicas das persoas solicitantes de prestacións do Sistema de atención á dependencia que faleceran antes de resolverse a súa solicitude. No ámbito deste procedemento, resolvéronse 195 solicitudes, e 58 recursos contra resolución desestimatorias.

► **Xestión das solicitudes de valoración e recoñecemento do grao de discapacidade**

Seccións de Cualificación e Valoración de Discapacidades	Resolucións emitidas	Citacións efectuadas
A Coruña	4.819	4.521
Lugo	2.771	2.506
Ourense	2.325	2.483
Pontevedra	591	1.816
Vigo	3.448	2.642
Ferrol	1.155	1.212
Santiago	1.831	1.758
Total	16.940	16.938

4.1.7 Programa de formación non formal e de apoio ao/á coidador/a non profesional

O Plan de formación de coidadores/as non profesionais da Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade é o mecanismo elixido para coordinar e materializar as actuacións destinadas á consecución dunha maior e mellor atención das persoas en situación de dependencia co fin de difundir novas ferramentas e técnicas de intervención no coidado de persoas en situación de dependencia, crear novos canles de comunicación e preparar as persoas coidadoras do sistema.

En colaboración coa Sociedade Galega de Médicos Xerais de Familia creouse o *Manual de formación para os coidadores non profesionais*, que se converte nun aliado práctico e útil para o labor diario das persoas non profesionais que atenden as persoas en situación de dependencia. Un documento que ten como obxectivo achegar consellos, solucións e suxestións para a procura dunha mellor calidade de vida e autonomía persoal das persoas en situación de dependencia e fixar uns criterios homoxéneos e validados por profesionais do sector co obxectivo de que a formación que se imparta neste eido sexa a máis óptima dende o punto de vista da súa calidade técnica.

Este manual é o punto de partida dun proxecto máis amplo “Xuntos nos coidados”, co que se pretende conseguir un apoio integral aos coidadores non profesionais e a mellora da calidade da atención ás persoas en situación de dependencia.

Elaboráronse, así mesmo, tres manuais especializados para coidadores de persoas con enfermidade de alzhéimer, en colaboración coa Federación de Asociacións Galegas de Familiares de Enfermos de Alzhéimer (FAGAL), para persoas con enfermidades mentais, en colaboración coa Federación de Persoas con Enfermidade Mental-Feafes Galicia, e para persoas con enfermidades crónicas en colaboración coa Sociedade Galega de Médicos Xerais de Familia.

As publicacións elaboradas están todas dispoñibles no enlace:

<http://benestar.xunta.es/web/portal/guias>

A través destas accións formativas, e tendo en conta o plan de formación non formal para persoas coidadoras non profesionais na que se enmarcan estas accións, persegúense os seguintes obxectivos:

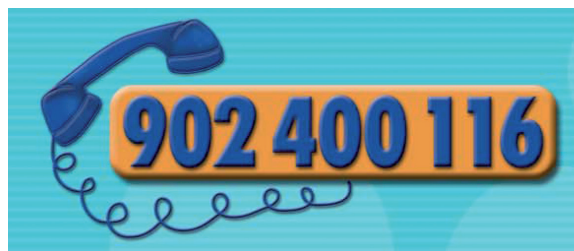
- Mellorar a calidade do servizo e da atención que prestan proporcionándolles información que permitan os mellores coidados posibles segundo as características e situación da persoas en situación de dependencia.
- Poñer á disposición das persoas coidadoras unha formación que sirva de ferramenta na atención dirixida ás persoas en situación de dependencia.

- Especial importancia tamén acada a futura inserción laboral, e, neste ámbito, están a traballar conxuntamente as áreas de traballo e benestar deste departamento. Trátase de acadar unha meta que estamos convencidos é un importante nicho de mercado neste século.

Durante o ano 2015 desenvolvéronse as seguintes accións formativas:

- Creación e dinamización de grupos de autoaxuda: creáronse 10 grupos de autoaxuda nun total de 7 concellos, nos que participaron 203 coidadores/as non profesionais.
- Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a Federación de Asociacións Galegas de Familiares de Enfermos de Alzhéimer e outras demencias (FAGAL), para o financiamento dos programas de apoio a persoas coidadoras de persoas en situación de dependencia enfermas de alzhéimer e outras demencias residentes en Galicia. A través deste convenio, dotado con 18.000 euros, colaborouse no desenvolvemento das seguintes actuacións dirixidas a este colectivo de persoas coidadoras:
 - Cursos de formación para coidadores non profesionais de persoas con dependencia enfermas de alzhéimer e outras demencias.
 - Talleres de aplicación dos coidados no domicilio.
 - Creación e dinamización de grupos de autoapoio de persoas coidadoras de persoas en situación de dependencia enfermas de alzheimer e outras demencias.
 - Creación de servizos de apoio, sensibilización e formación no área rural de Galicia
 - Desenvolvemento de materiais de formación.

Por outra parte, en colaboración coa Consellería de Sanidade segue en funcionamento, para os coidadores non profesionais das persoas en situación de dependencia, un servizo de atención telefónica continuo, as 24 horas do día e os 365 días do ano. Este teléfono 902 400 116 ten como finalidade prestar información e solucións ás situacións sanitarias non urxentes, información sobre os coidados asistenciais, sobre as características das probas médicas, sobre a prevención e hábitos saudables e sobre centros e servizos sanitarios. Tamén proporciona apoio psicolóxico a este colectivo de coidadores.

En relación con isto último, colaborouse coa Universidade de Santiago de Compostela, na elaboración dun protocolo de detección da depresión en coidadores non profesionais, para a súa aplicación por parte dos técnicos do O61, derivando as persoas nas que se atopen indicadores de risco de depresión ás accións de prevención implementadas no marco do programa “Xuntos nos coidados”.

4.2 RECURSOS RESIDENCIAIS E DE ATENCIÓN DIÚRNA

4.2.1 Recursos comúns e de atención ao alzhéimer

4.2.1.1 Centros residenciais de atención a persoas maiores

Son centros destinados a vivenda permanente e común nos que se presta unha atención integral e continuada ás persoas maiores que non contan co apoio social ou familiar ou este é insuficiente para cubrir as atencións que necesitan.

Os centros residenciais poden contar con prazas para a atención a persoas maiores que se atopan en situación de dependencia ou a persoas maiores con autonomía:

- Prazas de atención a persoas maiores en situación de dependencia:** prazas destinadas a vivenda permanente e común nas que se presta unha atención integral e continuada a persoas maiores que por razóns ligadas á falta ou perda de autonomía física ou psíquica, ten necesidade de asistencia para a realización das actividades correntes da vida diaria.
- Prazas de atención a persoas maiores con autonomía:** prazas destinadas a vivenda permanente e común de persoas maiores que posúen unhas condicións físicas e psíquicas que lles permiten a realización por si mesmas das actividades de autocoidado.
- Apartamentos tutelados:** son un conxunto de vivendas independentes que están agrupadas para a prestación en común dunha serie de servizos colectivos. Cada apartamento alberga a unha ou dúas persoas maiores autónomas, tratando sempre de potenciar a súa autonomía e privacidade. Concíbense como un sistema de aloxamento e convivencia alternativo ao tradicional internamento en residencias.

A Xunta de Galicia conta con prazas residenciais en centros de titularidade propia e en centros de titularidade privada ou municipal, pola vía de contrato. Os centros de titularidade propia poden estar xestionados directamente pola Xunta de Galicia ou por unha entidade xestora externa.

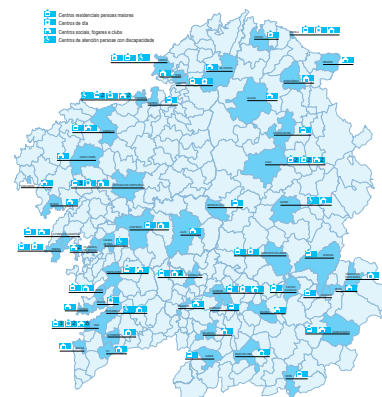
Centros residenciais de titularidade propia

A Xunta de Galicia conta con 3.460 prazas distribuídas en 31 centros residenciais de titularidade propia. Dos centros propios, 19 están xestionados directamente pola Xunta de Galicia, mentres que os 12 restantes son xestionados por empresas externas.

Xestión:	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total prazas
Propia	932	1.247	2.179
Externa	24	1.257	1.281
Total	956	2.504	3.460

Ver mapa páxina 29

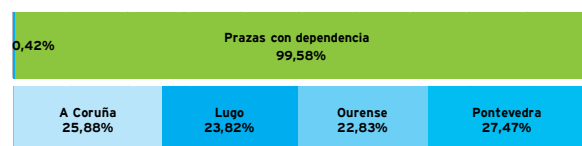
Relación de centros de titularidade propia:

Nome	Localidade	Xestión	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total
Residencia de Maiores de Laraxe (Geriatros)	Cabanas	Externa	0	172	172
Residencia de Maiores de Carballo	Carballo	Propia	26	0	26
Residencia de Maiores Torrente Ballester	A Coruña	Propia	64	32	96
Residencia de Maiores Concepción Arenal (Sar-Quavitae)	A Coruña	Externa	0	150	150
Residencia de Maiores de Caranza-Ferrol	Ferrol	Propia	142	49	191
Residencia de Maiores de Oleiros	Oleiros	Propia	0	284	284
Residencia de Maiores de Pobra do Caramiñal	Pobra do Caramiñal	Propia	48	0	48
Residencia de Maiores de Ribeira (Geriatros)	Ribeira	Externa	0	106	106
Residencia de Maiores Volta do Castro	Santiago de Compostela	Propia	0	150	150
Residencia de Maiores de Santiago de Compostela	Santiago de Compostela	Propia	84	0	84
Fundación José Otero-Carmela Martínez (Geriatros)	Santiago de Compostela	Externa	0	150	150
Apartamentos tutelados de Antas de Ulla (UTE, Troncoso Casares)	Antas de Ulla	Externa	16	0	16
Residencia de Maiores de Burela	Burela	Propia	58	30	88
Residencia de Maiores de Castro Ribeiras do Lea (Sar-Quavitae)	Castro de Rei	Externa	0	172	172
Residencia de Maiores As Gándaras	Lugo	Propia	150	68	218
Residencia de Maiores A Milagrosa	Lugo	Propia	54	0	54
Residencia de Maiores de Monforte de Lemos	Monforte de Lemos	Propia	42	0	42
Residencia de Maiores de Quiroga (Fundación Valdegodos)	Quiroga	Externa	0	88	88
Residencia de Maiores de Bande ((Geriatros)	Bande	Externa	8	42	50
Residencia de Maiores Nosa Sra. dos Miragres	Barbadas	Propia	0	130	130
Residencia de Maiores de Castro Caldelas	Castro Caldelas	Propia	36	0	36
Residencia do Carballiño para Maiores con Autonomía	O Carballiño	Propia	24	0	24
Residencia do Carballiño para Maiores con Dependencia	O Carballiño	Externa	0	20	20
Residencia de Maiores de Larouco (Geriatros)	Larouco	Externa	0	82	82
Residencia de Maiores de Viana do Bolo (Fund. Valdegodos)	Viana do Bolo	Externa	0	125	125
Residencia de Maiores da Estrada	A Estrada	Propia	40	0	40
Residencia de Maiores de Marín	Marín	Propia	78	0	78
Residencia de Maiores de Campolongo	Pontevedra	Propia	86	50	136
Complexo Residencial de Atención a Persoas dependentes de Vigo (Residencia de Atención a Persoas dependentes de Vigo I)	Vigo	Propia	0	306	306
Complexo Residencial de Atención a Persoas dependentes de Vigo (Residencia de Atención a Persoas dependentes de Vigo II)	Vigo	Propia	0	148	148
Residencia de Bembrive (Sar-Quavitae)	Vigo	Externa	0	150	150
Total			956	2.504	3.460

Centros residenciais con prazas concertadas

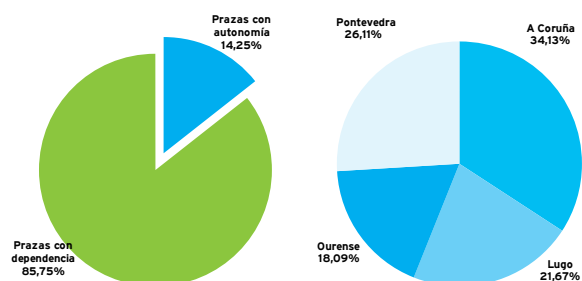
A Xunta de Galicia ten prazas concertadas en 72 centros. Hai prazas concertadas en 3 centros de titularidade municipal, 33 centros de titularidade privada con ánimo de lucro e 36 centros de iniciativa social. O total de prazas concertadas é de 3.346; 14 son prazas con autonomía e 3.332 son prazas con dependencia.

	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total
A Coruña	0	866	866
Lugo	0	797	797
Ourense	4	760	764
Pontevedra	10	909	919
Total	14	3.332	3.346

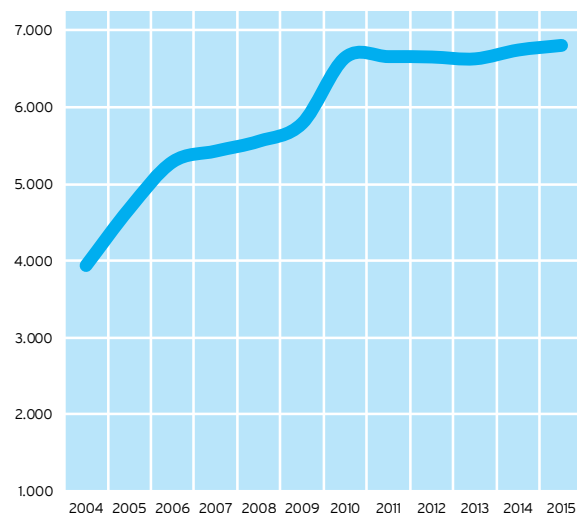
► **Distribución provincial das prazas públicas da Xunta de Galicia**

	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total
A Coruña	364	1.959	2.323
Lugo	320	1.155	1.475
Ourense	72	1.159	1.231
Pontevedra	214	1.563	1.777
Total	970	5.836	6.806

► **Evolución de prazas residenciais da Xunta de Galicia**

	Prazas en centros propios	Prazas en centros concertados	Total
2004	3.078	862	3.940
2005	3.098	1.581	4.679
2006	3.179	2.110	5.289
2007	3.329	2.101	5.430
2008	3.333	2.226	5.559
2009	3.324	2.467	5.791
2010	3.448	3.203	6.651
2011	3.464	3.196	6.660
2012	3.464	3.191	6.655
2013	3.440	3.191	6.631
2014	3.440	3.306	6.746
2015	3.460	3.346	6.806

4.2.1.2 Centros de día

Centros de día de atención social a persoas con alzhéimer e outras demencias

Trátase de equipamentos que proporcionan un servizo multidisciplinar de atención diúrna e de carácter especializado ás persoas que teñen diagnosticado alzhéimer e outras demencias neurodexenerativas.

Estes centros prestan unha asistencia social integral ás persoas que padecen estas demencias de acordo coas súas necesidades básicas, terapéuticas e psicosociais, contando coa participación activa dos seus familiares e promovendo o mantemento da súa autonomía persoal e a permanencia no seu contorno habitual.

Centros de día de atención ao alzhéimer	Prazas
Centro de Día de Alzhéimer Bembrive (Vigo)	20
Centro de Día de Alzhéimer Volta do Castro (Santiago)	40
Centro de Día de Alzhéimer de Vigo (Vigo)	64
Centro de Día de Alzhéimer de Lugo (Lugo)	40
Centro de Día de Alzhéimer da Coruña (A Coruña)	25
Centro de Día de Alzhéimer Celeiro-Viveiro (Viveiro)	30
Centro de Día de Alzhéimer de Moaña (Moaña)	40
Centro de Día de Alzhéimer de Lalín (Lalín)	15
Centro de Día de Alzhéimer de Monforte (Monforte)	10
Centro de Día de Alzhéimer de Ferrol (Ferrol)	40
Centro de Día de Alzhéimer de Ourense (Ourense)	30
Centro de Día de Alzhéimer de Ribeira (Ribeira)	30
Centro de Día de Alzhéimer de Pontevedra	28
Total	412

Centros de día de atención á dependencia	Prazas
Centro de Día de Atención á Dependencia de Burela	40
Centro de Día de Atención á Dependencia das Gándaras (Lugo)	20
Total	60

Centros de día xestionados polo Consorcio

Os centros de día do consorcio defínense como centros xerontolóxicos socioterapéuticos e de apoio ás familias que durante o día prestan atención terapéutica integral e plural ás persoas maiores con dependencia ou en grave risco de padecela, promovendo a súa autonomía persoal, a actividade relacional e a permanencia no contorno habitual.

A través do seu Departamento de Xerontoloxía, o consorcio xestiona 53 centros de día, coa seguinte distribución provincial:

	Nº de centros	Prazas
A Coruña	21	728
Lugo	10	310
Ourense	9	211
Pontevedra	13	425
Total	53	1.674

4.2 RECURSOS RESIDENCIAIS E DE ATENCIÓN DIÚRNA

4.2.2 Recursos especializados para a discapacidade

Un dos obxectivos fundamentais da Consellería de Política Social é o de prestar unha atención integral ás persoas con discapacidade. A atención máis idónea para as persoas con discapacidade é aquela que se presta no seu contorno natural, preto dos seus, combinando a convivencia na súa familia coa asistencia a centros nos que se traballa no seu desenvolvemento persoal.

Cando a relación entre estas dúas realidades non se conxuga en termos que permitan garantir a maior calidade de vida e o maior grao de desenvolvemento persoal da persoa con discapacidade, debe entrar en xogo a institucionalización en centros, configurada como un contorno natural alternativo. Establécese un novo sistema que posibilita unha axeitada atención ás persoas en situación de dependencia e reforza a obrigatoriedade para as administracións públicas de subministrala.

Este sistema de carácter público está constituído no ano 2015 por 5.039 prazas distribuídas entre centros de día, centros ocupacionais, residencias con centro de día e residencias con centro ocupacional, das que 4.574 (90,77 %) están concertadas con entidades privadas e destas, tan só 2 teñen ánimo de lucro e o resto son de iniciativa social.

A través deste sistema público dáse resposta ás necesidades das persoas cunha discapacidade moderada (grao de discapacidade igual ou superior ao 33% sen necesidade de axuda de 3ª persoa) a través dunha formación de carácter ocupacional que favoreza a súa integración sociolaboral, e ás persoas dependentes cun maior grao de discapacidade (grao de discapacidade igual ou superior ao 75% e necesidade de axuda de 3ª persoa), e/ou dependencia recoñecida, a través dunha atención cun carácter máis asistencial e rehabilitador

4.2.2.1 Poboación con discapacidade

A poboación con discapacidade recoñecida en Galicia con data de decembro do 2015 é de 206.561 persoas coa seguinte distribución provincial:

	Nº
A Coruña	89.775
Lugo	14.654
Ourense	18.902
Pontevedra	84.040
Total	206.561

A distribución por tipo de discapacidade é a seguinte:

	Física	Sensorial	Psíquica	Total
A Coruña	68.377	16.812	34.087	119.276
Lugo	10.401	3.428	7.194	21.023
Ourense	9.241	2.579	5.887	17.707
Pontevedra	64.790	16.028	33.019	113.843
Total*	152.809	38.847	80.187	271.843

* Os datos totais da poboación discapacitada que se sinalan na primeira táboa non coinciden cos datos totais da segunda táboa, debido a que unha mesma persoa pode ter recoñecidos distintos tipos de discapacidade. Na 1ª táboa o que se cuantifican son persoas físicas, e na segunda a cuantificación se efectúa por tipoloxías de discapacidade. Fonte de datos Censo de Persoas con Discapacidade de Galicia.

4.2.2.2 Centros de atención a persoas con discapacidade

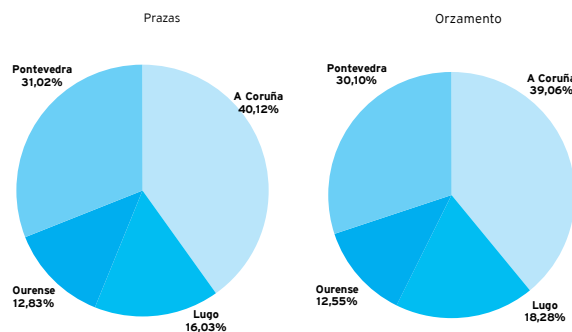
A Rede galega de centros de atención a persoas con discapacidade está integrada por diferentes tipos de centros.

	Nº de centros
Centro ocupacional	45
Centro de día	39
Residencia adultos con centro ocupacional	24
Residencia dependentes con centro de día	29
Vivendas e pisos tutelados	6
Total	143

Prazas concertadas en centros con entidades privadas

A distribución provincial das prazas concertadas con centros, dependentes de iniciativa social, e os orzamentos son os seguintes (sen centros propios):

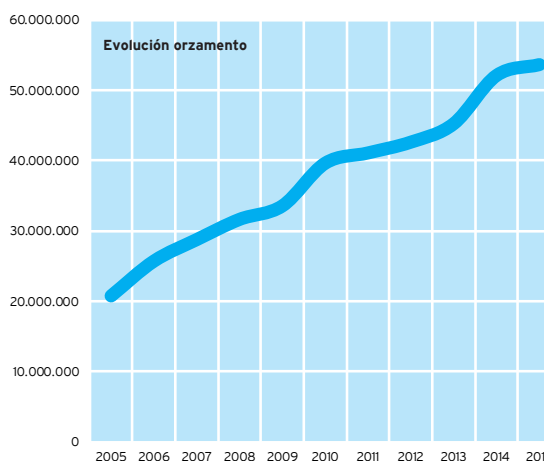
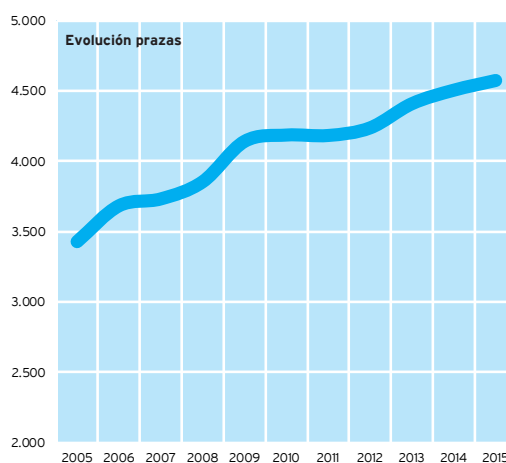
	Prazas	Orzamento
A Coruña	1.835	20.954.195,66
Lugo	733	9.808.745,26
Ourense	587	6.733.967,83
Pontevedra	1.419	16.148.242,21
Total	4.574	53.645.150,96

► Evolución

Desde 2005 as prazas concertadas incrementáronse nun 33,43% ao pasar das 3.428 a 4.574 en 2015. A evolución das prazas concertadas e dos orzamentos son os seguintes:

	Prazas	Orzamento
2005	3.428	20.752.495,32
2006	3.683	25.707.291,70
2007	3.732	28.765.382,40
2008	3.854	31.640.533,00
2009	4.141	33.563.037,01
2010	4.186	39.627.321,34
2011	4.183	41.088.127,08
2012	4.237	42.624.620,35
2013	4.409	45.240.669,82
2014	4.505	52.102.517,31
2015	4.574	53.645.150,96

4.2 RECURSOS RESIDENCIAIS E DE ATENCIÓN DIÚRNA

Centros propios

En total a Consellería de Política Social xestiona 4 centros públicos, con 465 prazas:

CAPD da Coruña (A Coruña)

Beneficiarios

Maiores de 16 anos con discapacidade intelectual, asociada ou non á discapacidade física ou sensorial, que necesitan axuda de terceira persoa para as actividades básicas da vida diaria.

Capacidade

- Internado **85**
- Media pensión **60**

CAPD de Sarria (Lugo)

Beneficiarios

Maiores de 16 anos con discapacidade intelectual, asociada ou non á discapacidade física ou sensorial, que necesitan axuda de terceira persoa para as actividades básicas da vida diaria.

Capacidade

- Internado **120**
- Media pensión **20**

CAPD de Redondela (Pontevedra)

Beneficiarios

Maiores de 16 anos con discapacidade intelectual, asociada ou non á discapacidade física ou sensorial, que necesitan axuda de terceira persoa para as actividades básicas da vida diaria.

Capacidade

- Internado **120**
- Media pensión **20**

Centro ocupacional "O Saiar" Caldas de Reis (Pontevedra)

Beneficiarios

Persoas con discapacidade intelectual maiores de 18 anos.

Capacidade

- Media pensión: **40**

Distribución provincial das prazas por tipoloxía:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Centro ocupacional	860	200	190	536	1.786
Centro de día	416	110	58	387	971
Residencia con centro ocupacional (certa autonomía)	211	156	147	230	744
Residencia con centro de día (dependentes)	308	260	192	253	1.013
Vivendas e pisos tutelados	40	7	0	13	60
Total	1.835	733	587	1.419	4.574

4.2.3 Proxectos normativos e estudos

Iniciouse a tramitación dos proxectos de decreto que se citan a continuación no ano 2015 e estamos á espera da súa aprobación:

- ▶ Proxecto de Decreto.../2016, do ... de ... polo que se establecen os requisitos específicos de funcionamento e acreditación dos servizos definidos pola carteira de servizos sociais para a promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia, regulada polo Decreto 149/2013, do 5 de setembro.
- ▶ Anteproxecto de Decreto .../2016, do ..., polo que se define a carteira de servizos sociais para a atención de persoas maiores e/ou con discapacidade autónomas.

Estudos

- ▶ Diagnóstico de necesidades tecnolóxicas en centros públicos para persoas maiores e persoas con discapacidade, dependentes da Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade.
- ▶ Estudo sobre a abordaxe integral na detección precoz e intervención nas demencias en estados iniciais.

4.3 PROGRAMAS, AXUDAS E SUBVENCÍONS

4.3.1 Programas de ocio e tempo libre

4.3.1.1 Área de maiores

▶ Programa “Benestar en balnearios”

BENESTAR EN BALNEARIOS

A Consellería convocou por primeira vez este programa a través da publicación da Orde do 21 de abril de 2015 pola que se regula a oferta de prazas para estadias e tratamento termal dentro do programa de Benestar en balnearios 2015 e se procede a súa convocatoria (DOG núm. 77, do 24.04.2015)

Con este programa preténdese contribuír ao mantemento da autonomía das persoas maiores, facilitándolles a posibilidade de gozar duns días de descanso, autocoidado, convivencia e tratamento termal así como de participar en diferentes actividades socioculturais.

▶ Beneficiarios e orzamento:

- Ofertáronse un total de 600 prazas en 13 balnearios de Galicia con estadias de 10 días.
- Cubríronse un total de 482 prazas cun orzamento xestionado de 45.073,75 euros.

► Xuntanzas de maiores

O día 6 de xuño de 2015 tivo lugar a XXXVII Xuntanza dos Maiores no parque municipal do Carballiño. Nesta xuntanza participaron maiores procedentes de toda a Comunidade Autónoma de Galicia e das comunidades autónomas limítrofes para compartir un día de festa cos maiores galegos. Asistiron máis de 20.000 persoas.

Este encontro pretende acadar a participación dos nosos maiores en actividades de ocio, constituír un lugar de encontro das institucións e entidades que traballan con este colectivo, fomentar o intercambio de experiencias e outras alternativas de tempo libre.

► Beneficiarios e orzamento:

No ano 2015 destinouse a esta xuntanza un orzamento de 44.925,46 euros.

► Día do Maior

O día 1 de outubro, a Secretaría Xeral de Política Social celebrou o Día do Maior no cal, as persoas maiores foron protagonistas activas a través das súas reflexións, das súas demandas e das súas aspiracións para que sexan tidas en conta. Nesta xornada de convivencia sociocomunitaria houbo representación das asociacións de persoas maiores procedentes de distintos puntos de Galicia para por en común a necesidade de fomentar unha sociedade para todas as idades, na que a discriminación ou a exclusión social non teñan cabida.

► Beneficiarios e orzamento:

máis de 250 persoas e para o cal se destinou un orzamento de 9.000 euros.

► Programa Xuntos polo Nadal

A Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade convocou este programa co fin de que as persoas maiores que se atopen soas no Nadal poidan pasar estas

datas acompañadas doutras que se atopan na mesma situación. O programa contempla o aloxamento en réxime de pensión completa dende o 23 de decembro ata o 2 de xaneiro de 2015.

► Beneficiarios e orzamento:

- Asistiron a este programa un total de 231 persoas maiores das catro provincias, dos cales 115 estiveron na residencia de tempo libre de Panxón e 116 na residencia de tempo libre de Carballiño.
- Neste programa, e en colaboración coa Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado participaron un total de 11 voluntarios que compartiron cos maiores as actividades e as celebracións.
- Xestionouse un orzamento de 64.300 euros.

► Programa de voluntariado para persoas con alzhéimer

No 2012, Ano Galego do Alzhéimer, a Secretaría Xeral de Política Social e a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, puxeron en marcha un programa de voluntariado co obxectivo de mellorar a calidade de vida das persoas que padecen a enfermidade de alzhéimer e das súas familias e coidadores.

Este programa xorde coa idea de fomentar que os cidadáns teñan un maior coñecemento e solidariedade cara ás persoas que padecen esta enfermidade e contribúan a garantir unha vida digna a estes enfermos, na súa maioría persoas maiores. O apoio das persoas voluntarias na atención aos enfermos de alzhéimer permítelles gozar da compañía doutras persoas e axúdalles a mellorar o seu estado de ánimo, e para as familias e persoas coidadoras é unha axuda de gran valor.

Incorporáronse ao programa 23 entidades (residencias de maiores, centros de día e asociacións de alzhéimer)

e rexistráronse 204 voluntarios que durante o ano 2015 seguiron colaborando activamente nestes centros de maiores.

► Programa de voluntariado dixital

A Consellería de Traballo e Benestar e a Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (AMTEGA), puxeron en marcha no ano 2012 o programa de Voluntariado dixital, que ten como finalidade realizar labores de inclusión social a través das novas tecnoloxías.

Para cumprir este obxectivo búscase a colaboración activa entre as institucións, as empresas do sector TIC e as entidades de acción social que traballan apoiando as persoas con discapacidade, persoas maiores e en risco de exclusión social. A iniciativa suma tamén a solidariedade individual, a responsabilidade social das empresas e o aproveitamento das infraestruturas públicas.

Proxectos orientados ao colectivo de persoas maiores para achegar as novas tecnoloxías: dinamización da aula de informática na parroquia dos Rosales (A Coruña); formación para o achegamento á internet e á Ofimática na Biblioteca Anxel Casal de Santiago de Compostela; formación sobre novas formas de comunicación (correo electrónico e redes sociais) para persoas maiores na Biblioteca Pública Miguel González Garcés da Coruña; Achegamento ás compras a través da internet na Asociación Recreativa e Cultural Os Tilos de Teo.

Proxectos orientados ao colectivo de persoas con discapacidade: I Hackatón solidario “Intro para todos”, que foi organizado polo Concello de Padrón e a Asociación de Pais e Nais de Persoas con Discapacidade Intelectual da Comarca do Sar (Amipa) co obxectivo de deseñar unha solución que mellore a usabilidade e accesibilidade dos ordenadores da aula CEMIT local coas achegas da cidadanía. O Hackatón reuniu no mes de novembro na aula CEMIT local a unha veintena de programadores, deseñadores e emprendedores que deseñaron unha ferramenta

para facilitar ás persoas con discapacidade intelectual o uso dos computadores.

Trátase dunha solución, baseada en software libre, que permite instalar nos ordenadores da aula un sistema de autenticación alternativo, adaptado a colectivos especiais, con ou sen competencias en lectoescritura, e un perfil de escritorio accesible, que recolla en pictogramas as principais ferramentas e aplicacións utilizadas polas persoas con discapacidade intelectual. Esta solución foi validada por AMIPA e agora instálase nos equipos da aula CEMIT de Padrón.

Participación no XXVII Congreso Internacional da Sociedade Galega de Xerontoloxía e Xeriatria (Ourense, 26 e 27 de xuño de 2015) que tratou sobre “Atención sociosanitaria. Modelos de atención, coordinación e novas necesidades” respecto do colectivo de persoas maiores e en situación de dependencia.

► Beneficiarios e orzamento:

Na participación deste evento, destinouse un orzamento de 2.500 euros.

4.3.1.2 Área de persoas con discapacidade

► Programa lecer activo 2015 para os centros de atención a persoas con discapacidade de titularidade da Xunta de Galicia

Lecer activo deporte

A actividade xirou nesta edición sobre vela adaptada e pretende traballar o empoderamento das persoas con discapacidade física e intelectual, de xeito que esta actividade fomente a súa autoestima e reforce as súas potencialidades.

Para iso contouse coa colaboración da Escola de Vela adaptada do Real Club de Iates de Baiona, desenvolvendo as actividades dende o día 11 ata o 29 de maio.

► Beneficiarios e orzamento:

Participaron 15 persoas do CAPD de Redondela cun orzamento de 6.453 euros

► Lecer activo natureza

As actividades desenvolvidas nesta edición son asistidas por cans, de xeito que as persoas participantes gocen, aprendan e interactúen nunha contorna natural. Realizáronse actividades tales como circuitos de axilidade, superación etc. e nos que as persoas acompañaran os cans na superación dos obstáculos, así mesmo tamén se ensinará como solicitarlle aos cans a realización de exercicios de obediencia.

Este programa levouse a cabo de xuño a setembro

► Beneficiarios e orzamento:

Participaron un total de 120 persoas con discapacidade do Centro de Atención a Persoas con Discapacidade da Coruña, o longo de 8 xornadas. O orzamento destinado foi de 4.400 euros

► Lecer activo artes

Esta edición dedicouse a música e ao teatro e realizou-se no último trimestre do ano. Participaron persoas con discapacidade do centro de Atención a Persoas con Discapacidade de Redondela. Fixéronse obradoiros de fin de semana no centro e os participantes foron tanto actores como espectadores, de xeito que se sentiron protagonistas e traballaron as súas capacidades para gozar das artes: música, teatro, pintura que se complementou coa asistencia a algún espectáculo e tamén con saídas a museos.

► Beneficiarios e orzamento:

Participaron 50 persoas e o orzamento destinado foi de 2.000 euros.

► Campamentos de verán en colaboración coa Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado

Campamentos de verán específicos para persoas con discapacidade

Ten como finalidade acadar a integración social de xuventude con discapacidade mediante a súa participación nas quendas dos campamentos de verán que organiza anualmente a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado.

► Beneficiarios e orzamento:

Participaron un total de 21 rapaces nas quendas de inclusión e 38 dentro da oferta xeral convocada pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, que tamén asumiu o custo destas prazas.

Nas quendas de campamentos específicos participaron un total de 137 persoas con discapacidade cun orzamento xestionado de 38.568 euros que asumiu a Secretaría Xeral de Política Social. Estes campamentos desenvólvense no Albergue Xuvenil de Gandarío, na residencia de Tempo Libre de Panxón, en Aspanas Termal en Untes e nas instalacións da Asociación Néboa de Vilarbó.

4.3.2 Programas de apoio a familias con persoas maiores, persoas con discapacidade e/ ou en situación de dependencia

► Programa de acollemento familiar de persoas maiores e persoas con discapacidade

O acollemento familiar é un programa que pretende facilitar a integración de persoas maiores e persoas con discapacidade (cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65%) no seo dunha familia alternativa que atenda as necesidades derivadas da súa avanzada idade e/ou discapacidade.

O fin primordial do acollemento familiar consiste no mantemento da persoa maior ou con discapacidade no seu medio habitual, paliando deste xeito situacións persoais e sociais críticas tales como a soidade e o illamento que agudizan o deterioro físico e psíquico. Tamén trata de evitar ou retrasar no posible o ingreso en centros residenciais.

As solicitudes para acollerse a este programa e as axudas económicas destinadas a sufragalo tramítanse nos concellos, sendo os departamentos territoriais da Consellería de Traballo e Benestar, os encargados de seleccionar os beneficiarios da axuda económica e de asignar a contía adecuada, tendo en conta os ingresos mensuais líquidos dos solicitantes e as contías fixadas na orde reguladora destas axudas.

As persoas acollidas

Os destinatarios deste programa poden ser persoas maiores de 65 anos, diferenciando as axudas se son persoas con autonomía ou con dependencia; e persoas con discapacidade entre 18 e 65 anos, diferenciando se teñen máis do 65% de discapacidade ou máis do 75% e precisan axuda de terceira persoa.

A contía das axudas tamén varía se o acollemento se leva a cabo na vivenda do acolledor ou na vivenda do acollido.

As familias acolledoras

As familias acolledoras deberán ter o seu fogar nalgún concello de Galicia e polo menos un dos compoñentes desta familia terá unha idade comprendida entre os 18 e 65 anos, deberá gozar de boa saúde e non padecer limitacións físicas ou psíquicas que lle impidan atender as tarefas domésticas normais.

As contías das axudas oscilan entre os 421 euros/mes para persoas maiores con autonomía e 700 euros/mes para persoas maiores en situación de dependencia ou persoas con discapacidade que necesitan doutra persoa para a realización das actividades da vida diaria.

► Beneficiarios e orzamento:

No ano 2015 destinouse un orzamento de **450.148,96 euros** o que posibilitou atender ao longo do ano un total de **126 persoas maiores e 12 persoas con discapacidade**.

► Programa de estadias temporais

As estancias temporais regúlanse pola Orde do 16 de abril de 2014, pola que se regulan as condicións dos ingresos e traslados en servizos prestados en centros propios ou concertados, no ámbito de atención a dependencia e da promoción da autonomía persoal. Enténdese por estancia temporal o gozo temporal por tempo limitado dun servizo residencial ou dun servizo de supervisión prestado dende equipamentos especiais. As persoas beneficiarias terán os mesmos dereitos e deberes que as persoas usuarias que ocupan praza de xeito permanente.

Poden acceder a este servizo as persoas maiores e/ou con discapacidade cando a súa persoa coidadora non poida atendela por unha causa sobrevida, por necesidade de descanso desta ou cando a persoa beneficiaria vive soa e precisa un período de convalecencia despois dun accidente, enfermidade ou intervención cirúrxica.

► Beneficiarios

No ano 2015 beneficiáronse un total de **263 persoas**.

Os centros residenciais para persoas maiores da rede pública da Xunta de Galicia que teñen prazas concertadas para este programa son:

Centro	Nº de prazas
Residencia asistida Oleiros	10
Residencia de Laraxe	3
Residencia de Ferrol	2
Residencia de Ribeira	1
Residencia Concepción Arenal	2
Residencia Castro de Ribeiras de Lea	5
Residencia asistida de Vigo	6
Centro Residencial Bembrive	2
Residencia Nosa Sra. dos Milagres	1
Total	32

Estadías temporais para persoas con discapacidade

No ano 2015 as prazas concertadas en Emerxencia Social foron 13, e en estadía temporal 5.

Nestas prazas atendéronse un total de 23 persoas con discapacidade (16 homes e 7 mulleres), cuxo orzamento ascendeu a 302.281,08 euros.

► Programa de respiro familiar para persoas en situación de dependencia

Este programa pretende contribuír a manter as persoas en situación de dependencia, no seu domicilio e ofertarlle ao seu coidador habitual a posibilidade de dispoñer duns días para o seu descanso ou para solucionar situacións de emerxencia que se lle presenten mentres a persoa á que coidan é atendida adecuadamente nun centro residencial.

Poden participar neste programa, as persoas maiores de 16 anos que teñan recoñecido un grao de dependencia II e III, ou aquelas que, sen este requisito, precisen a atención dun coidador.

A solicitude pode presentarse en calquera momento do ano nos servizos sociais comunitarios, servizos sociais de atención primaria de saúde ou directamente nas xefaturas territoriais da Consellería nas que se tramitan as solicitudes.

Ofertan prazas para este programa, centros residenciais de atención a persoas maiores con dependencia e centros residenciais de atención a persoas con discapacidade privadas, sempre que figuren inscritos no Rexistro de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais e a Consellería os autorice a prestar este servizo.

A información sobre os centros incluídos neste programa está colgada na páxina web da Consellería Política Social.

Hai dúas modalidades dentro do programa: estadías quincenais e estadías de fin de semana (un fin de semana ao mes con entrada o venres pola tarde e saída o domingo pola tarde)

O prezo das estadías quincenais é de 791,5 euros e as estadías de fin de semana é de 124 euros. En calquera das modalidades, os beneficiarios contribuírán ao financiamento da estadía cunha porcentaxe sobre o custo total establecida segundo os seus ingresos económicos.

As persoas que teñen recoñecida libranza de coidador do SADD (Sistema para a autonomía e atención á dependencia) poden acceder a un máximo de 45 días ao ano, sempre e cando non contén xa con apoio do servizo de axuda a domicilio para respiro familiar.

No ano 2015 estiveron incluídos neste programa un total de 66 centros residencias de toda a Comunidade Autónoma e o prazo para darse de alta para ofertar os servizos está aberto todo o ano e teñen que facelo a través do Rexistro de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais.

► Beneficiarios e orzamento:

No ano 2015 beneficiáronse un total de **675** persoas maiores de 16 anos con dependencia e xestionáronse un total de 867 estadías. O orzamento destinado a este programa foi de **161.384,24** euros.

► Programa de respiro familiar para persoas con discapacidade

Oferta ás familias un período de descanso necesario para reducir a carga emocional e física á que se ven sometidas.

Apoia as familias de persoas con discapacidade ao seu cargo, contribuíndo a evitar ou atrasar o seu internamento nun centro.

Pretende acadar un programa de ocio socializador e integrador para as persoas usuarias do programa.

Este apoio realízase en réxime de internado de fins de semana en centros residenciais de persoas con discapacidade.

► Beneficiarios e orzamento:

No ano 2015 as prazas de respiro familiar concertadas para persoas con discapacidade con entidades de iniciativa social foron 47.

Os usuarios/as foron **1.985** (1.228 homes e 757 mulleres) e o orzamento xestionado para este programa foi de **405.675,04** euros

► Cheque asistencial

O Programa cheque asistencial concede axudas económicas destinadas a cofinanciar a compra de servizos para a atención de maiores dependentes que precisan doutra persoa para desenvolverse na vida cotiá e teñen gastos extraordinarios derivados da súa atención e coidado, ampliándose e diversificándose o sistema público de protección social.

A finalidade do programa é acadar unha mellor calidade de vida e atención para estas persoas, así como apoiar as súas familias no seu coidado.

Tanto os centros que prestan o servizo como as empresas de axuda a domicilio, teñen que contar coa acredita-

ción previa da Consellería de Traballo e Benestar e deben someterse as inspeccións e actuacións de comprobación da calidade.

Modalidades:

- **Cheque residencia**
- **Cheque atención de axuda no fogar**

Segundo a disposición derogatoria única do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa individual de atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes, derrógase o Decreto 176/2000, do 22 de xuño (DOG nº 129, do 04.07.2000) polo que se regula o programa de atención ás persoas maiores dependentes a través do cheque asistencial, e a súa posterior normativa que o desenvolve.

Na disposición transitoria sétima do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, establécese un réxime transitorio para os beneficiarios actuais do Programa de cheque asistencial que, de non producirse a súa integración no SADD, permanecerán sendo atendidos ata que se produza a súa baixa definitiva.

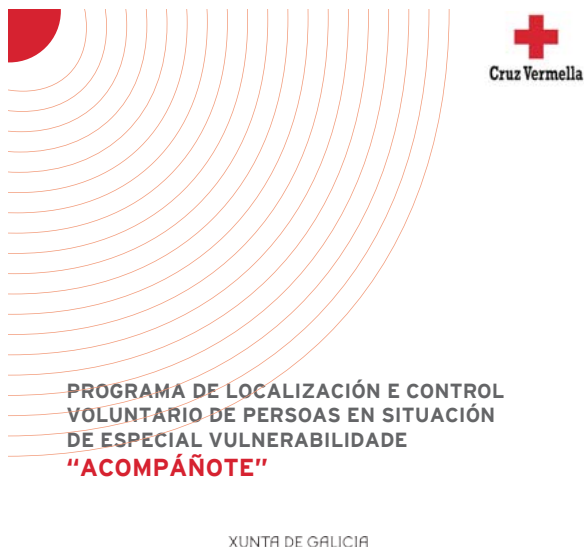
► Beneficiarios e orzamento:

No ano 2015 xestionouse para este programa un orzamento de **208.764 euros** que posibilitou a atención a un total de 50 persoas maiores en situación de severa e gran dependencia.

Modalidade	nº de beneficiarios
Cheque residencia	2
Axuda no fogar	48
Total	50

► Servizo de Xeolocalización

<http://politicassocial.xunta.gal/web/portal/portada-de-maiores>

A finais do ano 2006 iniciouse a instalación dunha nova plataforma tecnolóxica que posibilitou o mantemento dun servizo de localización permanente de persoas maiores, menores ou con discapacidade, que debido ás súas condicións de saúde ou limitacións persoais, se atopan nunha situación de especial fraxilidade ou vulnerabilidade e require a utilización de dispositivos de localización ou control.

► Beneficiarios e orzamento:

No ano 2015 a xestión deste programa fíxose a través da Cruz Vermella e beneficiáronse un total 280 persoas..

O dato de beneficiarios é acumulativo tendo en conta as altas e as baixas ao longo de todo o ano. Este programa tivo un custo económico de 130.692, 67 euros.

► Servizo de teleasistencia

<http://politicassocial.xunta.gal/web/portal/portada-de-maiores>

O servizo de teleasistencia xestiónase en coordinación coa Cruz Vermella, entidade prestadora do servizo a través dun contrato de xestión. É un servizo de atención profesional telefónica ininterrompida, cun equipamento de comunicacións e informática específicos. O sistema consta de:

- unha unidade de alarma que leva a persoa
- un terminal telefónico
- e unha central informatizada, receptora de chamadas, situada no Centro de Atención.

Permite ás/aos usuarias/os ante calquera situación de emerxencia e con tan só premer un botón, comunicarse coa central, atendida por persoal especializado, para dar resposta á crise presentada.

O servizo, atendido por profesionais especializados, préstase dende unha central de atención tratando as distintas situacións coa intervención do persoal do propio centro, ou mobilizando os recursos de acceso público dispoñibles na zona ou recursos persoais do usuario.

► Beneficiarios e orzamento:

Durante o ano 2015 beneficiáronse un total de **5.345** persoas. O dato é acumulativo por producirse altas e baixas ao longo do ano.

Deste total de usuarios 40 contaron con dispositivos móbiles que facilitaban o uso do servizo fóra do domicilio e 349 tiñan outras melloras de teleasistencia avanzada como detector de fume, de gases.

O orzamento xestionado no 2014 foi de **842.204 euros**.

► Servizo de Teleasistencia Avanzada Miavizor

PROGRAMA DE TELEASISTENCIA AVANZADA
"MIAVIZOR"

XUNTA DE GALICIA

A Administración Xeral do Estado, a través do Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, asinou un convenio específico coa Comunidade Autónoma de Galicia para a execución, seguimento e avaliación das accións incluídas nos plans das súas zonas rurais.

Segundo este convenio, a Secretaría Xeral de Política Social da Consellería de Traballo e Benestar puxo en marcha o programa de Teleprevención sociosanitaria "Miavizor" cun sistema de teleasistencia avanzada mediante

contrato coa Facultade de Psicoloxía da Universidade de Santiago de Compostela.

Miavizor é un proxecto piloto de carácter social, cuxo obxectivo é favorecer a permanencia da persoa maior ou con discapacidade no seu fogar de maneira segura, e componse dunha rede de sensores sen fíos que se instalan no fogar e o propio sistema xera alertas e/ou alarmas de maneira automática. Os usuarios deste programa serán persoas maiores ou con discapacidade que vivan soas, pero o beneficio deste recurso recaerá de maneira directa nos familiares que terán á súa disposición un instrumento que lles dará a seguridade de que o seu familiar está en boas condicións de saúde e ten hábitos de vida saudables.

Este programa vai dirixido a persoas maiores e persoas con discapacidade, preferentemente que vivan soas, residentes nos concellos de Lugo e Ourense.

► Beneficiarios e orzamento:

No ano 2015 houbo un total de **265** usuarios dos cales a 58 tamen se lle concediu o servizo de axuda no fogar de 8 horas o mes. O orzamento xestionado para este servizo foi de **141.508 euros**.

O 31 de decembro rematou o contrato coa Universidade de Santiago de Compostela, asumindo a todos os usuarios deste programa nas mesmas condicións e coas mesmas prestacións a Cruz Vermella.

► Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal (SGAMP 065)

O Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal-SGAMP-065, está regulado polo Decreto 99/2014, do 20 de agosto. Trátase dun servizo de transporte programado non urgente para atender a prestación de servizos puntuais.

4.3 PROGRAMAS, AXUDAS E SUBVENCIONS

Este servizo de transporte adaptado asistido, de carácter gratuíto, ten como finalidade:

- a. Poñer á disposición das persoas con discapacidade e/ou en situación de dependencia que teñan recoñecida a imposibilidade de usar o transporte público colectivo, un transporte axeitado para facilitarlles a súa mobilidade.
- b. Favorecer o acceso, en condicións de igualdade efectiva, ás persoas con discapacidade e/ou ás persoas en situación de dependencia aos servizos e recursos que faciliten a promoción da súa autonomía persoal así como a súa participación no contorno habitual.

Persoas usuarias do SGAMP-065

Ter recoñecida a condición de persoa usuaria é requisito previo para poder solicitar e prestar a concesión efectiva dos servizos solicitados.

Poderán obter a condición de persoa usuaria do servizo as persoas residentes en Galicia que cumpran os seguintes requisitos:

- a. Ter recoñecida a imposibilidade de utilización de transporte público colectivo, motivada pola súa situación de dependencia ou discapacidade. A imposibilidade de utilización do transporte público colectivo determinarase aplicando os criterios establecidos no Anexo 2 do Real Decreto 1971/1999, do 23 de decembro, de procedemento para o recoñecemento, declaración e cualificación do grao de discapacidade.
- b. Ter recoñecida a situación de dependencia en calquera dos seus graos conforme a normativa que sexa de aplicación ou ter recoñecido, conforme a normativa aplicable, un grao de discapacidade igual o superior ao 75%. Excepcionalmente poderán obter a condición de persoa usuaria aquelas persoas que teñan un grao de discapacidade igual ou superior ao 33% e inferior

ao 75%, sempre que se acredite a concorrencia de circunstancias que aconsellen o uso de transporte adaptado e así conste no informe social unificado.

As solicitudes de condición de persoa usuaria do SGAMP-065 poden presentarse en calquera momento para o que na páxina web da Consellería de Traballo e Benestar, Area Benestar pode ir ao seguinte enlace:

<https://politicassocial.xunta.gal/web/portal/servizo-galego-de-transporte-adaptado>

Prestacións e orde de prioridades.

A prestación do Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal para Persoas con Discapacidade e/ou en situación de dependencia procurará cubrir as necesidades de desprazamento das persoas que teñan recoñecida a condición de usuarias do servizo no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, de acordo coa seguinte orde de prioridades:

- a. Acudir a consultas médicas do sistema público e concertado ou das mutualidades de funcionarios públicos, cando o desprazamento non sexa competencia do sistema sanitario, e sempre que exista unha confirmación de cita previa para acudir á consulta, para o cal o órgano competente en materia de atención ás persoas con discapacidade e ás persoas en situación de dependencia poderá realizar as comprobacións previas oportunas.
- b. Traslados aos centros asistenciais do Sistema galego de servizos sociais que prestando servizo de aloxamento, de carácter permanente ou temporal, non dispoñan de servizo de transporte, e prioritariamente aos que contén con financiamento público.
- c. Acudir a programas ou actividades que se presten prioritariamente en centros do Sistema galego de servizos sociais que contén con financiamento público, e que non dispoñan de servizo de transporte.

d. Asistir a actividades de carácter educativo e formativo que favorezan a integración laboral e a promoción da autonomía persoal, cando o desprazamento non sexa competencia do sistema público educativo.

e. Asistir a actividades relacionadas co coidado persoal, tanto a nivel terapéutico como rehabilitador.

Sempre que estean cubertas as prioridades anteriores e exista dispoñibilidade de medios, poderanse prestar servizos para as seguintes actividades, e pola seguinte orde de prioridade:

a. Realizar xestións de carácter legal e/ou administrativo.

b. Asistir a actividades de carácter cultural, deportivas e/ou sociais.

Datos de referencia relativos á prestación do servizo no ano 2015

A 31 de decembro de 2015, eran 7.437 as persoas que tiñan recoñecida a condición de persoa usuaria do SGAMP-065.

Mensualmente dase cobertura ao redor de 6.500 servizos o que arroxa un saldo medio anual de 78.000 servizos realizados.

Así mesmo, e con base nunha tipoloxía media deses servizos atendidos, realízase unha media mensual de ao redor de 90.000 quilómetros, polo que anualmente se superaría o millón de quilómetros realizados, no total dos 11 lotes territoriais nos que se configura a prestación do servizo.

► Portal de Produtos de Apoio. Axudas técnicas

No marco da divulgación de todos os avances que se están a producir no ámbito dos recursos que faciliten a vida das persoas con algunha discapacidade, é unha acción fundamental comprobar algún produto de apoio que facilite a súa vida diaria e especialmente cando se trata dunha poboación á que moitas veces lles resulta dificultoso acceder in situ. Con esta filosofía a Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade conta cun portal web de produtos de apoio, que presta ademais servizos de orientación e asesoramento sobre os ditos produtos, ademais de ser unha canle de difusión de novas relacionadas coa discapacidade como son as liñas de investigación que se están a desenvolver en Galicia neste ámbito por parte dos organismos de investigación tanto das universidades galegas como dos departamentos de investigación do sector empresarial.

Este recurso pretende promover redes de cooperación entre as persoas con discapacidade e/ou en situación de dependencia, que precisan de produtos de apoio, e as persoas que os ceden, as empresas, as entidades e os servizos sociais dos concellos, dirixido ás persoas que ceden os produtos e persoas demandantes.

Deste xeito, no 2015 o obxectivo de mellora continua logrouse cunha dinamización de contidos así como a súa evolución a través da incorporación de novos servizos a este portal tales como a tradución, a lectura interactiva, indexación.

Ademais do exposto no parágrafo anterior, os servizos que xa viña ofrecendo o portal son:

- Proceso de consulta, prestación e demanda de produtos de apoio para as persoas usuarias.
- Dispoñibilidade de información de interese xeral: normativa, documentación e guías de boas prácticas.

4.3 PROGRAMAS, AXUDAS E SUBVENCÍONS

- Servizo de asesoramento en materia de accesibilidade: preguntas frecuentes (CTA e plataforma) e asesoramento privado e personalizado.
- Servizo destinado ás empresas especializadas na fabricación, deseño e venda de produtos de apoio. Este servizo está dispoñible de balde para toda compañía que queira publicar os seus produtos no catálogo, coa posibilidade de engadir a información que se considere oportuna

Para máis información deste portal pódese consultar na páxina web:

<http://productosapoio.xunta.es/gl/accesibilidade>.

4.3.3 Outros programas

► O Programa “xantar na casa”

Situándonos no ámbito da nosa comunidade autónoma, atopámonos nun territorio de dispersión xeográfica e poboación envellecida no que se fai necesario a aplicación de políticas e servizos homoxeneizadores que permitan o acceso da poboación a estas medidas, nas mesmas condicións, independentemente do lugar onde residan, tanto sexa nun área urbana, metropolitana, rural ou de elevada dispersión. Acadar este obxectivo acércanos ao principio de igualdade nos criterios de calidade do servizo.

Neste contexto, o “Xantar na casa” xorde como un programa de atención alimentaria no domicilio das propias persoas, integrado no Sistema de servizos sociais da Co-

munidade Autónoma de Galicia. É un programa que pode ser complementario doutros recursos sociais como o Servizo de axuda no fogar ou a Teleasistencia.

Desde este programa intervense de xeito directo na nutrición das persoas maiores da comunidade, mellorando os hábitos alimenticios e, polo tanto, de xeito global, a súa saúde e calidade de vida. Non é obxecto deste programa dar de comer senón alimentar, e facelo a un segmento de poboación cuns costumes alimenticios moi arraigados e moitas veces pouco saudables. Sendo este o obxectivo prioritario, o programa proporciona información relevante das condicións de vida e hábitos da persoa usuaria detectando potenciais situacións para a intervención no eido social e de prevención e detección de circunstancias nas que se poida ofrecer ao usuario axuda ou apoio den- de o ámbito social de base.

“Xantar na casa” artículase a través da xestión por parte do Consorcio de Servizos de Igualdade e Benestar en colaboración coa Consellería de Política Social e cos concellos adheridos ao programa. Esta colaboración formalízase mediante a sinatura dos correspondentes convenios de colaboración, quedando o financiamento do seguinte xeito:

Achega do/a usuario/a	1,67 euros
Achega do concello	1,67 euros
Achega do Consorcio	2,93 euros
Prezo menú/día	6,27 euros

Estes prezos son a partir do 9 de setembro, xa que se actualizaron por inicio dun novo contrato. As achegas ata o 9 de setembro foron respectivamente de 1,86 euros, 1,86 euros e 3,24 euros.

O obxectivo principal deste servizo de atención alimentaria no propio domicilio é facilitar e garantir unha nutrición equilibrada e de calidade adaptada ás necesidades das persoas maiores de 60 anos ou menores en situación

de dependencia e/ou en situación de exclusión ou en risco de estalo. Os destinatarios son persoas con déficit de autonomía para cubrir as súas necesidades básicas relacionadas coa compra e elaboración dos menús. A comida, que se entrega nun único día á semana nos domicilios, supón un apoio para eles/as e as súas familias. Ademais, cando se fai a entrega no domicilio preténdese facer un seguimento individualizado dos/as usuarios/as do programa por parte dos profesionais do reparto.

Ao longo do ano 2015 non houbo novas incorporacións de concellos ao programa Xantar na casa.

► **Beneficiarios e orzamento:**

A achega da Xunta e dos respectivos concellos para o programa Xantar na casa ao longo de todo o ano 2014 ascendeu a **2.090.550 euros**. O número de usuarios durante o 2015 foi unha media mensual de **1.215 usuarios/as**.

4.3.3.2 Programa de Xerontoloxía

Os centros residenciais de persoas maiores da Estrada en Pontevedra e Torrente Ballester na Coruña, beneficiáronse dun servizo complementario a través dunha aplicación de Xerontoloxía, que ofrece as seguintes funcionalidades:

- Prevención e detección precoz da dependencia.
- Establecer un dispositivo de control e resposta inmediata dirixido ao colectivo de persoas maiores e/ou os seus coidadores/as.
- Proporcionar seguridade e tranquilidade ás persoas maiores e/ou os seus coidadores/as.
- Abaratar o custo da atención á dependencia.

4.4 LIÑAS DE COLABORACIÓN

4.4.1 Convenios na área de maiores

► **Formación permanente de adultos-aulas da 3ª idade (ATEGAL)**

O convenio asinado entre a Consellería de Traballo e Benestar e as Aulas da 3ª idade da Asociación Cultural Galega de Formación Permanente de Adultos posibilita a realización de actividades socioculturais e educativas necesarias para evitar o illamento e facilitar a participación activa na sociedade do colectivo de maiores.

As aulas están situadas en Santiago de Compostela, A Coruña, Ferrol, Padrón, Ourense, Lugo, Monterroso, Vilalba e Vigo.

As actuacións levadas a cabo durante o ano 2015 con cargo aos orzamentos asinados neste convenio están agrupadas en actividades permanentes (área cultural, área de dinámica ocupacional, área de saúde integral e área de lecer), actividades xerais (conferencias, cinefórum, congresos...) e outras actividades (exposicións, servizo de biblioteca, actividades de alumnos universitarios en prácticas...).

► **Beneficiarios e orzamento:**

A Consellería destinou este ano un orzamento de **60.000 euros** o que permitiu a participación de máis de **2.000 persoas**.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Asociación Galega das Persoas Maiores, Xubilados e Pensionistas (ASOGAPEM).**

O obxecto do convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería das actividades desta entidade no 2015, para levar a cabo actividades deportivas, protección xurídica das persoas maiores e actividades de mantemento e mellora da axilidade mental.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O número aproximado de beneficiarios é de **15.000** e este convenio contou cun orzamento de **18.000 euros**.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Unión de Asociacións Provinciais UDP Lugo.**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería do mantemento das actividades da entidade en 2015.

Estas actividades pretenden dinamizar a vida dos/as socios/as das asociacións locais integrantes da UDP Lugo, ofrecendo actividades que contribúen ao fomento do envellecemento activo.

Organízanse actividades de ocio e tempo libre, actividades formativas e actividades referentes a manifestacións artísticas, históricas, etc.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O número aproximado de beneficiarios é de **10.000** e este convenio conta cun orzamento de **5.000 euros**.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Federación Territorial de Asociacións Provinciais de Pensionistas e Xubilados de Galicia (FETEGA) para o financiamento de actividades.**

O obxecto do convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería das actividades da entidade do 2015.

Con esta achega fináncianse programas do ámbito da formación, benestar e envellecemento activo; programas do ámbito cultural e social e programas de xestión e proxección pública da Federación.

Forman parte desta federación 43 entidades de toda a Comunidade Autónoma.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O número de beneficiarios é de **18.000 persoas** maiores e este convenio conta cun orzamento de **28.000 euros**.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Confederación Galega de Organizacións de maiores (COGAMA).**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería das actuacións de COGAMA que se concretan en actividades artísticas e culturais, sociocomunitarias e de animación á lectura, para promover o desenvolvemento e o cumprimento do fin das asociacións integradas na Confederación e promover actuacións destinadas a mellorar a situación das persoas maiores. Teñen sede en 50 localidades da Comunidade Autónoma.

► **Beneficiarios e orzamento:**

A achega da Xunta de Galicia para este convenio foi de **20.000 euros** e beneficiaranse máis de **10.000 persoas maiores**.

► **Mantense vixente o convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Secretaría Xeral de Institucións Penitenciarias pertencente ao Ministerio do Interior, para a realización en centros de atención a persoas maiores e con discapacidade de traballos en beneficio da comunidade, dirixido a todas aquelas persoas en situación de redención de sancións e/ou medidas penais por delitos menores.**

Son obxectivo deste convenio as infraccións de carácter leve, deste xeito o infractor cumpre a pena establecida en liberdade, sen interferir na súa vida familiar, laboral e social, promovendo valores como a solidariedade, a responsabilidade e o ben común. Este convenio non tivo ningún custo para a Xunta de Galicia.

► **Convenio de colaboración con FAGAL (Federación de Asociacións Galegas de Familiares de Enfermos de Alzhéimer e outras Demencias)**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería das actuacións que FAGAL (Federación de Asociacións Galegas de Familiares de Enfermos de Alzhéimer e outras Demencias) desenvolveu durante o ano 2014 entre as que se atopan: mantemento de instalacións e dos gastos derivados das súas actividades de xestión, coordinación e elaboración dos diferentes programas das asociacións, coordinación e derivación de usuarios entre FAGAL e asociacións, elaboración de material de información e difusión.

Actualmente FAGAL representa a once asociacións que traballan no ámbito da atención ás persoas maiores con alzhéimer da Comunidade Autónoma de Galicia.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de **22.838 euros**.

► **Convenio de colaboración con AFAGA**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar das actuacións que AFAGA (Asociación de Familiares de enfermos de Alzhéimer e Outras Demencias de Galicia) desenvolveu durante o ano 2015 mediante o proxecto ESTIMULA-DOM.

O proxecto ESTIMULA-DOM destínase a aquelas persoas afectadas pola enfermidade de alzhéimer ou outro tipo de demencia e aos seus familiares.

As actividades que reúne o proxecto son:

- Mantemento dun equipo multidisciplinar de estimulación cognitiva no fogar integrado por un/unha traballador/a social, un/unha psicólogo/a, un/unha terapeuta ocupacional e un/unha fisio-terapeuta, para atender aquelas persoas que por

diversos motivos non se poidan desprazar ao centro de atención integral.

- Realización de obradoiros de estimulación cognitiva e funcional no centro de atención integral.

O proxecto créase para axudar as familias na planificación e organización dos coidados persoais dos enfermos/as e na superación das dificultades estruturais que se poidan presentar como consecuencia das limitacións propias da enfermidade de alzhéimer ou outro tipo de demencia así como para a mellora do traballo en equipo da asociación.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de **25.000 euros**.

Colaboración coas universidades galegas

Universidade de Santiago de Compostela

► **Mantense en vixencia o convenio de colaboración entre a Consellería e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dos “practicum” en centros dependentes desta consellería.**

A Consellería e a Universidade de Santiago de Compostela están de acordo en facilitarlle aos alumnos de titulacións vinculadas á actividade desenvolvida nos centros de maiores e de atención a persoas con discapacidade dependentes da Xunta de Galicia, a realización nos centros da consellería das prácticas tuteladas esixidas polos seus correspondentes plans de estudos (Licenciatura en Psicoloxía, Grao en Psicoloxía, Licenciatura en Pedagogía, Licenciatura en Psicopedagogía, Diplomatura en Educación Social, Grao en Educación Social, Grao en Nutrición Humana e Dietética, Grao en Traballo Social, Máster universitario en Xerontoloxía, Máster Universitario en Psicoxerontoloxía).

► **Beneficiarios e orzamento:**

Beneficiáronse das indicadas prácticas **48 alumnos/as**, 45 dos cales realizaron prácticas de optometría xeriátrica. Este convenio non supón ningún custo para a Xunta de Galicia.

► **IV Ciclo Universitario**

O IV Ciclo comezou a funcionar no ano 1997. O Plan de estudos estrutúrase en 4 cursos. O 1º e o 2º curso son de carácter xeral (materias troncais), o alumnado debe matricularse das catro materias que se ofertan por curso. Cada materia consta de 3 créditos. O 3º e o 4º curso son de especialización (materias optativas). O alumno pode matricularse nun dos itinerarios de especialización. Este ciclo impártese no campus de Santiago de Compostela e no campus de Lugo.

Non existe límite de prazas polo que son admitidas todas as solicitudes, sendo o único requisito ter 50 anos ou máis.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O orzamento destinado ao mantemento deste convenio foi de **25.000 euros** e participaron un total de **291 alumnos** no curso 2014-2015 e **288 alumnos** no curso 2015-2016.

Universidade de Vigo

► **Aulas de Formación aberta**

Estas aulas comezaron a funcionar no ano 2002. Accédese ao curso mediante preinscrición ao 1º curso do ciclo intensivo, ofertando 50 prazas en cada un dos campus (Ourense e Vigo). Se a demanda supera a oferta de prazas o sistema de selección será por orde de presentación da solicitude, dándolle preferencia a aquelas persoas que están en situación de xubilación, prexubiladas ou en paro.

Estes estudos teñen dous ciclos: un ciclo intensivo de 3 anos de duración no que se outorga a correspondente acreditación mediante un título propio de Graduado universitario senior, e un ciclo de especialización de 2 anos de duración no que se outorga a correspondente acreditación mediante un título propio de graduado superior senior pola Universidade de Vigo.

As ensinanzas enfócanse cara ao desenvolvemento persoal nos seus diferentes aspectos: intelectuais, sociais e de relación, orientando a aplicabilidade ou funcionalidade das aprendizaxes cara un mellor aproveitamento das ofertas culturais do contorno, así como cara á proxección na sociedade dos valores asumidos criticamente.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O orzamento destinado ao mantemento deste convenio foi de **25.000 euros** e participaron un total de **490 alumnos**.

Universidade da Coruña

► **Universidade Senior**

Estes estudos implantáronse no curso académico 2001-2002. É unha institución pública que ten como finalidade esencial a xeración, xestión e difusión de cultura e coñecemento científico, tecnolóxico e profesional a través do desenvolvemento da investigación e da docencia.

Consiste en estudos universitarios destinados a un sector da sociedade maior de 50 anos que concluíu a súa vida laboral e demanda un novo tipo de formación actualizada e adecuada ás súas inquietudes formativas e intereses culturais.

A Universidade Senior como programa de estudos universitarios, consta dun plan docente distribuído en catro cursos académicos. Os alumnos que completen os catro cursos, poderán conseguir o Título Propio de Graduado

Senior. Desenvólvese nos dous campus da Universidade da Coruña e no de Ferrol. Os graduados/as senior teñen dereito a cursar como oíntes nun catálogo de materias das titulacións oficiais (Grao e máster) das impartidas pola Universidade da Coruña, dacordo coa oferta dos docentes.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O orzamento destinado a este convenio foi de **12.000 euros** e participaron un total de **736 alumnos**.

► **Centro Asociado UNED - A Coruña**

Este centro comezou a funcionar no ano 2008. A UNED non establece uns estudos previos obrigatorios para o acceso ao programa UNED sénior. A estrutura académica da UNED Sénior organízase non por cursos, senon por bloques de materias. Estas son independentes e os participantes elíxenas libremente segundo os seus intereses.

A afluencia de alumnos determina a necesidade de formar varios grupos, situados en localidades diferentes, para facilitarlles a asistencia ás clases sen forzar grandes desprazamentos, tendo en conta a dispersión poboacional en Galicia.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O orzamento destinado a este convenio foi de **12.000 euros** e participaron un total de **249 alumnos** no primeiro cuadrimestre e **149** no segundo cuadrimestre.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería e o Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar e a Universidade da Coruña para a realización de prácticas do Máster en dependencia e xestión de servizos sociais.**

No ano 2014 asinou a prorroga deste convenio que ten por obxecto establecer a colaboración entre os asinantes cara unha adecuada planificación, desenvolvemento e

avaliación do programa indicado e dar formación práctica aos alumnos de Posgrao, así como tamén actividades complementarias.

Por este convenio establécese un programa de formación práctica dos/as estudantes do Posgrao nos centros e unidades dependentes da Consellería de Traballo e Benestar e nos centros dependentes do Consorcio, baixo a titorización dun profesional titulado e que desenvolve funcións propias da súa profesión.

Non supón ningún custo para a Xunta de Galicia.

Outras colaboracións

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e o Concello de Mondoñedo.**

O obxecto do convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Política Social da Xunta de Galicia das actuacións que o Concello de Mondoñedo ten previsto desenvolver durante o ano 2015, de cara á realización de programas e actividades dirixidos á atención de persoas en situación de dependencia, de prevención da situación de dependencia e do agravamento desta, así como de promoción da autonomía persoal das persoas maiores residentes nese concello, mediante unha concesión de forma directa con base nos artigos 19.4,c) e 26 da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia, e no artigo 40 do Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o seu regulamento.

As actividades que reúne o convenio son:

- Programas e actividades de habilitación e terapia ocupacional.
- Estimulación cognitiva no fogar ou en equipamentos especiais.
- Realización de obradoiros de estimulación cognitiva e funcional en centros de atención a persoas

maiores. Para as persoas que teñen dificultades de acceso aos centros, as actividades de estimulación cognitiva realizaranse no fogar.

- Programas e servizos de promoción, mantemento e recuperación da autonomía funcional.
- Servizos de apoios persoais e coidados en equipamentos especiais.
- Programas de formación sobre hábitos de vida saudable, prevención da dependencia e promoción da autonomía persoal

► **Beneficiarios e orzamento:**

O orzamento destinado a este convenio foi de **90.000 euros**.

4.4.2 Convenios na área de persoas con discapacidade

- **Mantense vixente dende o ano 2011 o convenio de colaboración entre o Servizo Galego de Saúde e a Consellería de Traballo e Benestar, pola que se establecen liñas de traballo conxuntas de apoio e atención sociosanitaria, a pacientes con trastorno mental de duración prolongada e curso crónico, estabilizados dende o punto de vista sanitario.**

► **Beneficiarios e orzamento:**

Beneficiarios/as: **44 (25 homes e 19 mulleres)**.

Non supuxo ningún custo para a Xunta de Galicia.

- **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social e a entidade "Asociación Galega San Francisco" (AGASFRA).**

O obxecto deste convenio foi a colaboración por parte da Consellería de política Social na execución dun programa piloto para a prevención e atención do envellecemento

premature das persoas con discapacidade intelectual.

Duración: do 1.07.2015 ata o 15.12.2016.

Beneficiarios/as: persoas con discapacidade intelectual.

► **Orzamento:**

Orzamento para o ano 2015: **138.000 euros**.

- **Convenio de colaboración coa Fundación Profesor Novoa Santos.**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería do Programa que desenvolve a Fundación Profesor Novoa Santos orientado a facilitar a integración social precoz dos pacientes con lesión medular atendidos na Unidade de Lesionados Medulares do CHUAC como a aqueles dados de alta pero que teñen unha lesión medular crónica.

As actuacións son as seguintes:

- Mobilidade: os pacientes beneficianse da obtención do permiso de conducir antes da súa alta hospitalaria.
- Actividades de ocio e deporte: unha actividade extrahospitalaria á semana, alternando actividades lúdicas e ocupacionais ou deportivas
- Edición do *Boletín de Educación Sociosanitaria*, destinado aos lesionados medulares crónicos.

Orzamento:

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **21.500 euros**.

- **Convenio de colaboración con ASPAYM (Asociación de paraplégicos e grandes minusválidos de Galicia)**

A finalidade deste convenio é a colaboración no financiamento da Asociación de Paraplégicos e Grandes Minus-

válidos de Galicia (ASPAYM) co fin de prestar servizos de información, orientación e asesoramento, servizo de transporte adaptado, apoio psicosocial ao novo lesionado medular, titorías ao lesionado medular e cursos de formación en novas tecnoloxías.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **35.827 euros**.

► **Convenio de colaboración con ASPACE (Asociación de Paralíticos Cerebrais)**

O obxecto deste convenio é a colaboración por parte da Consellería de Traballo e Benestar no financiamento do mantemento da Federación ASPACE Galicia, co fin de prestar servizos de apoio e asesoramento ás organizacións e entidades dedicadas á atención das persoas con parálise cerebral e ás súas familias desde unha perspectiva global, integral e normalizadora, para mellorar a súa autonomía persoal, as súas condicións de vida e favorecer a integración social e laboral deste colectivo na sociedade galega.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **25.000 euros**.

► **Convenio de colaboración con AUTISMO GALICIA**

O obxecto deste convenio é a colaboración por parte da Consellería de Traballo e Benestar no financiamento do mantemento da federación e das actuacións que ten previsto desenvolver AUTISMO GALICIA, orientadas á atención das persoas con trastornos do espectro autista e ás súas familias en Galicia, que son:

- Representación institucional para a súa participación e visualización na sociedade

- Desenvolvemento de publicacións divulgativas e formativas
- Realización de eventos para a sensibilización, coñecemento e fomento da cohesión social.
- Programa de inclusión social de persoas con TEA
- Programa de apoio ás familias
- Programa de ocio e tempo libre.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **123.061 euros**.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Política social e a Confederación Galega de Persoas con Discapacidade (COGAMI), para o financiamento de programas de formación profesional e de apoio á autonomía persoal para persoas con discapacidade, no ano 2015, con financiamento do Fondo Social Europeo (FSE)**

O obxecto deste convenio está encadrado no Programa Operativo do Fondo Social Europeo (FSE) - Galicia 2007-2013, no Eixo 2, Tema Prioritario 71, no que se establece como unha das súas prioridades e obxectivos a loita contra a exclusión social en particular de grupos desfavorecidos, tales como as persoas con discapacidade. Concretamente financiáronse dous programas de actuación dirixidos a persoas residentes en Galicia:

- **Programa de cursos de formación profesional, para persoas cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33%.** Realizarónse un total de 16 cursos ,entre as modalidades de a distancia (1) e presencial, sendo estes últimos nas seguintes localidades: Ferrol (2), Ourense, Santiago de Compostela(2), Tomiño, Cabana de Bergantiños, Xove, A Coruña(2), Vigo, O Carballiño, Ribeira, Monforte de Lemos e Silleda.

- **Programa de apoio á autonomía persoal, para persoas con grandes discapacidades (grao igual ou superior ao 65 %) e/ou persoas cun grao de discapacidade entre o 33% e o 65% con especiais dificultades de inserción laboral.** Realizáronse servizos de apoio de Fisioterapia, Terapia Ocupacional e Actividades Físico-Deportivas nos Centro FINGOI-Lugo e no Centro Mos-Pontevedra.

Estas actuacións teñen como finalidade fomentar a promoción da autonomía persoal, a formación e a inserción laboral desas persoas con especiais dificultades, mantendo e optimizando as súas capacidades, procurando tamén incrementar a participación das mulleres con discapacidade e, así mesmo, están encamiñadas á consecución da igualdade entre homes e mulleres e a eliminación de todas as formas de discriminación de xénero así como a aquelas que favorezan a conciliación da vida laboral e familiar.

► Orzamento:

A achega da Consellería de Traballo e Benestar (actual Consellería de Política Social) foi de **596.285 euros** que se describíron do seguinte xeito:

Concepto	Procedencia fondos	Importe
Programa de cursos de formación profesional	Fondos propios cofinanciados	43.750
	Fondos da Unión Europea (FSE)	175.000
Programa de autonomía persoal	Fondos propios libres	377.535
Total		596.285

- **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Confederación Galega de Persoas con Discapacidade (COGAMI) para o financiamento do programa de atención a persoas con discapacidade.**

O obxecto deste convenio é contribuir ao financiamento por parte da Consellería para o mantemento de COGAMI

e das súas entidades asociadas, así como das actividades que conleva o servizo que COGAMI tiña previsto desenvolver no ano 2015, tales como: servizo de información, asesoramento e orientación, servizo de intervención social das persoas con discapacidade e as súas familias, formación e intermediación laboral das persoas con discapacidade, respiro familiar, actividades de lecer, servizo de información e asesoramento en accesibilidade, voluntariado e actividades físicas e cognitivas.

► Orzamento:

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **731.398 euros**.

► Convenio de colaboración con DOWN Galicia

O obxecto deste convenio é contribuir ao financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar do mantemento de Down Galicia e das actividades que conleva o servizo que Down Galicia ten previsto desenvolver, entre outras, durante o ano 2015.

Down Galicia desenvolve o seu labor prestando un servizo de promoción da autonomía persoal organizado nas seguintes áreas: atención temperá, educación, formación e emprego, vida adulta e independente e unha área transversal. Down Galicia, na súa condición de federación, presta servizos de apoio a entidades membros que traballan na atención ás persoas con síndrome de Down e ás súas familias para mellorar a súa autonomía persoal, as súas condicións de vida e favorecer a inclusión social e laboral deste colectivo.

► Orzamento:

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **410.301 euros**.

► Convenio de colaboración con FADEMG

A finalidade deste convenio é o apoio ás persoas con discapacidade intelectual, programa de autosextores, en situación de desvantaxe social, adultos sós, integración social e actividades rehabilitadoras de persoas reclusas e ex-reclusas con discapacidade intelectual, programa de envellecemento e programa de ocio e vacacións.

Actividades de ocio, de formación e deportivas, orientadas á familia, actos de recoñecemento ao labor solidario e calquera outra que sexa de interés para Special Olympics e para persoas con discapacidade intelectual de toda Galicia.

► Orzamento:

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **338.305 euros**.

► Convenio de colaboración con ASPANAS

O obxecto deste convenio é a colaboración por parte da Consellería no financiamento dun programa de atención ambulatoria permanente que desenvolveu a entidade ASPANAS (Asociación de Pais en Favor de Persoas con Retraso Mental de Ourense), no concello de Ourense e o seu contorno. Os obxectivos específicos do dito programa son: mellorar a calidade de vida dos/as usuarios/as, aumentar a autoestima e o autoconcepto de persoas con discapacidade intelectual, fomentar a súa autonomía persoal, facilitar a súa inclusión social e adquirir e interiorizar valores e normas de comportamento básico que favorezan a súa inclusión social.

► Orzamento:

O orzamento destinado foi de **25.000 euros**.

► Convenio de colaboración coa fundación tutelar Sálvora

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería da Xunta de Galicia das actuacións relacionadas coa tutela das persoas con discapacidade intelectual da Fundación Tutelar para Persoas con Discapacidade Intelectual SÁLVORA durante o ano 2015 entre as que se atopan entre outras: exercer o cargo de tutor, curador ou outras figuras de garda das persoas con discapacidade intelectual encomendadas a Fundación, informar, orientar e asesorar as familias dando especial atención á muller con discapacidade embarazada e as súas familias, organizar conferencias, xornadas, mesas redondas ou seminarios para o estudo e información dos múltiples aspectos da problemática das persoas con discapacidade intelectual.

► Orzamento:

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **50.000 euros**.

► Convenio con FAXPG

O obxecto deste convenio é contribuír por parte da Consellería ao financiamento do programa que a FAXPG (Federación de Asociacións de Xordos do País Galego) desenvolveu no ano 2014 entre os que destacan: o servizo de atención a persoas xordas, xordocegas e con discapacidade auditiva, servizo de intérpretes de Lingua de Signos Española, servizo integral para persoas xordas, xordocegas e persoas con discapacidade auditiva. Coa prestación destes servizos preténdese favorecer o desenvolvemento persoal e autónomo deste colectivo, a súa integración no ámbito social e familiar e favorecer a distribución equitativa dos recursos sociais destinados ás persoas xordas, xordocegas e con discapacidade auditiva.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de **690.592 euros**.

► **Convenio de colaboración con FEAFES**

O obxecto deste convenio é a colaboración da Consellería con FEAFES (Federación de Asociacións de Familiares e Enfermos Mentais de Galicia) para o seu mantemento e para o desenvolvemento das actuacións de carácter social dirixidas a este colectivo como son: o asesoramento e apoio xurídico especializado, o fomento da autonomía persoal das persoas con discapacidade como consecuencia de trastornos mentais e de atención a domicilio no rural, a coordinación do movemento asociativo e o programa de formación dirixido aos profesionais das entidades e dos centros que atenden as persoas en risco de exclusión social, coa finalidade de favorecer a adquisición de habilidades básicas na intervención con persoas con enfermidade mental e a coordinación dos recursos existentes.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **521.748 euros**.

► **Convenio de colaboración con FEGEREC**

Este convenio asinado entre a Consellería e a Federación Galega de Enfermidades Raras e Crónicas (FEGEREC), ten por obxecto o desenvolvemento de actividades destinadas a mellorar a integración sociolaboral, a autonomía persoal e a calidade de vida das persoas afectadas por enfermidades raras e crónicas e ás súas familias, no ámbito de actuación de FEGEREC, de acordo co seu proxecto de “Atención integral”.

Este proxecto pretende ofrecer unha rehabilitación integral ao colectivo de persoas que representa, informarlles dos servizos da federación fomentando o servizo de axu-

da para resolver dificultades de carácter sociosanitario e promover e potenciar as axudas e apoios para promoción da autonomía persoal destes colectivos de enfermos crónicos.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **18.500 euros**.

► **Convenio de colaboración coa Fundación ANADE**

Este convenio contribuíu ao financiamento por parte da Consellería dun programa creativo de obradoiros de teatro e escritura desenvolvido por persoas con discapacidade no ano 2015 no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, que inclúe a organización e desenvolvemento de talleres de teatro e de escritura creativa e tres actuacións do grupo de teatro Pinchacarneiro.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **12.000 euros**.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Federación Galega de Dano Cerebral (FEGADACE)**

Asinouse este convenio para levar a cabo un programa de atención a persoas con dano cerebral e as súas familias e contribuir ao mantemento de FEGADACE e das súas entidades federadas e dos seguintes programas:

- Promoción da autonomía persoal e de recuperación funcional das persoas afectadas de dano cerebral adquirido en situación de dependencia e as súas familias a través de atención ambulatoria nas 7 grandes cidades e que implica o desenvolvemento de actividades nas áreas terapéutica, ocupacional e social.

- Programa de información e asesoramento a familias no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia dando especial atención á muller embarazada e ás súas familias.

► Orzamento

O orzamento destinado no ano 2015 foi de **167.714 euros**.

► Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e CERMI Galicia

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería no mantemento do Comité de Entidades Representantes de Persoas con Discapacidade de Galicia (CERMI) composta por dez asociacións de persoas con discapacidade, que participa plenamente na vida social da Comunidade Autónoma de Galicia para defender os dereitos das persoas con discapacidade.

Esta entidade diseña políticas de actuación encamiñadas a conseguir a normalización social das persoas con discapacidade, e é unha plataforma de debate para este colectivo.

► Orzamento:

A achega da Consellería a través deste convenio no ano 2015 foi de **12.000 euros**.

► Convenio de colaboración con AGAT

Co obxecto de contribuír ao financiamento dun servizo social comunitario específico de atención temperá a nenos/as con discapacidade e as súas familias, asinou un convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Asociación Galega de Atención Temperá (AGAT).

As persoas beneficiarias deste convenio foron nenos e nenas, de 0 a 16 anos e as súas familias, das comarcas do Deza e o Salnés e de Bergantiños, con déficits que xeran

alteracións de discapacidade ou con risco de padecelos.

As unidades de desenvolvemento infantil e apoio familiar (UDIAF) atenderon no ano 2015 na comarca do Deza 109 nenos/as e 253 familiares, na do Salnés 118 nenos/as e 425 familiares e na Unidade de Bergantiños 89 nenos/as e 203 familias. Tamén se rexistraron un total de 1.060 coordinacións con entidades.

Para o desenvolvemento das actuacións nas distintas fases (acolida, diagnóstico, orientación, coordinación, sesión de apoio, traballo en grupo de familias) cada unha das unidades conta con dous profesionais especialistas en desenvolvemento infantil e atención temperá, un logopeda e un auxiliar administrativo. As dúas unidades contan coa supervisión dun coordinador especialista en desenvolvemento infantil e atención temperá.

► Orzamento:

A Administración autonómica achegou unha contía de **275.000 euros**.

► Acordo da prórroga do convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar da Xunta de Galicia, o Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar e a Universidade da Coruña para a realización de prácticas do máster en dependencia e xestión de servizos sociais

Este convenio ten por obxecto establecer a colaboración entre os comparecentes para unha adecuada planificación, desenvolvemento e avaliación do programa indicado e a formación práctica dos alumnos do posgrao.

Polo tanto, no convenio establécese un programa de formación práctica dos/as estudantes do posgrao nos centros e unidades dependentes da Consellería de Traballo e Benestar, e nos centros do Consorcio, baixo a titorización dun profesional titulado e que desenvolve funcións propias da súa profesión.

► **Orzamento:**

Non ten contido económico.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Deputación de Ourense, para compartir os sistemas de información do SIGAD.**

O obxecto deste convenio entre a Consellería e a Deputación de Ourense, é a posta á disposición do sistema de información necesario para un óptimo desenvolvemento das funcións que ten encomendadas dentro do Sistema galego de atención á dependencia (SIGAD), especialmente en canto á posta a disposición de información do estado de tramitación administrativa dos expedientes de solicitudes de valoración e recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema, do contido da resolución do programa individual de atención no que se aproba a modalidade do recurso idóneo e da xestión do programa de asignación de recursos para o servizo de axuda no fogar competencia municipal; actuando de forma máis eficaz e eficiente na utilización dos medios humanos, materiais e organizacionais de cada un deles, para un mellor cumprimento dos fins de ambas as dúas partes, en beneficio da cidadanía e da sociedade galega.

► **Orzamento:**

Non ten contido económico.

► **Prórroga dos convenios de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e os concellos de Galicia, para o compartimento dos sistemas de información do SIGAD.**

A prórroga do citado convenio, cos mesmos obxectivos que o anterior, foi asinada polos 314 concellos actualmente existentes. Nos casos dos concellos que se indican a continuación, a prórroga foi asinada polas mancomunidades en que se agrupan:

- Mancomunidad agrupación Petín - Larouco, que agrupa os concellos de Petín e Larouco (Ourense).
- Mancomunidad agrupación Rubiá-Carballeda de Valdeorras, que agrupa os concellos de Rubiá e Carballeda de Valdeorras (Ourense).
- Mancomunidad de Ordes, que agrupa os concellos de Ordes, Oroso e Frades (A Coruña).
- Mancomunidad Terras de Celanova, que agrupa os concellos de Cartelle, Celanova, Gome sende, A Merca, Pontedeva, Quintela de Leirado, Ramirás e Vere a (Ourense).
- Mancomunidad do Carballiño, que agrupa os concellos de Beariz, Boborás, O Irixo e San Amaro (Ourense).
- Mancomunidad do Ribeiro, que agrupa os concellos de Arnoia, Beade, Cenlle, Cortegada, Leiro e Castrelo de Miño (Ourense).

► **Orzamento:**

non ten contido económico.

4.4.3 Participación e representación

Comisión Técnica de Accesibilidade (CTA)

A Comisión Técnica de Accesibilidade (CTA), creada pola Lei 8/1997, do 20 de agosto (DOG nº 166, do 29.08.1997), ten como obxectivo impulsar o cumprimento da normativa nesta materia, ocupándose da resolución das dúbidas que poidan xurdir sobre a interpretación de calquera aspecto da normativa, emitindo ditames ao respecto. Así mesmo, a CTA é o órgano competente para a tramitación dos expedientes sancionadores e fai as propostas de resolución de sancións aos órganos colexiados competentes, de acordo co disposto no Decreto 35/2000, do 28 de xaneiro (DOG nº 41, do 29.02.2000).

Durante o ano 2015 a Comisión Técnica de Accesibilidade presentou a seguinte actividade:

- N° de xuntanzas da CTA: 8
- N° de exptes. ditames técnicos: 115
- N° de exptes. de denuncias en materia de accesibilidade e supresión de barreiras: 25

Calquera persoa, entidade, institución ou asociación representativa dos colectivos de persoas afectadas pode solicitar información, consultar dúbidas ou presentar denuncias ante a Comisión Técnica de Accesibilidade.

A Comisión Técnica de Accesibilidade ten o apoio técnico e administrativo do Servizo de Promoción da Accesibilidade, e está integrada polos seguintes membros: o/a subdirector/a xeral de Promoción da Autonomía Persoal, que actúa como presidente/a; os vogais son o/a xefe/a do Servizo de Promoción da Accesibilidade, un/ha letrado/a pertencente á escala de letrados da Xunta de Galicia, que actúa como asesor/a xurídico/a, un/unha arquitecto/a e un/ha licenciado/a en dereito, que actúa como secretario/a.

O Servizo de Promoción da Accesibilidade, ofrece accións orientadas:

- Ao impulso do cumprimento da normativa sobre accesibilidade e supresión de barreiras.
- Á promoción da divulgación, información e estudo da accesibilidade e supresión de barreiras.
- Ao asesoramento a responsables institucionais, profesionais e entidades implicadas en programas de accesibilidade e supresión de barreiras.
- Ao apoio técnico e administrativo á Comisión Técnica de Accesibilidade.

Neste senso atendéronse en torno a 790 consultas de particulares e profesionais sobre o cumprimento da normativa sobre accesibilidade. Estas consultas son resoltas telefonicamente, mediante visitas ou correo electrónico,

co apoio do persoal do servizo e da información publicada no apartado de accesibilidade da páxina web.

As consultas máis frecuentes versan sobre a interpretación da normativa de accesibilidade, sobre a existencia de axudas para a eliminación de barreiras en inmobles e tamén das obrigas de adaptar os elementos comúns nas comunidades de propietarios onde vivan persoas con discapacidade ou maiores de 70 anos.

Ofrécese asesoramento a través da divulgación da publicación da normativa ("Accesibilidade. Normativa") que inclúe a normativa galega para a supresión de barreiras nos espazos urbanos, nos edificios de uso público e residencial, así como nos medios de transporte e no eido da comunicación. Recolle a Lei 8/1997 (DOG nº 166, do 29.08.1997) e o Decreto 35/2000 (DOG nº 41, do 29.02.2000) que a desenvolve, así como na Lei estatal 51/2003, de 2 do decembro, de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade (BOE nº 289, do 03.12.2003). Tamén se incorpora unha relación da normativa autonómica, estatal e internacional relacionada coa promoción da accesibilidade, o deseño para todos e a eliminación de barreiras, así como coa promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas con dependencia funcional.

Ofrécese información na rede, a través do seguinte enlace da páxina web da Xunta de Galicia:

<http://benestar.xunta.es/web/portal/portada-de-discapacidade>

Informes e asesoramento técnico

No relativo ás funcións do Servizo de Promoción da Autonomía Persoal e da Accesibilidade relativas ao cumprimento da normativa sobre accesibilidade e supresión de barreiras, así como as accións de promoción da divulgación, información e estudo nesta materia, durante o ano 2015, a actividade centráse na elaboración de:

- 18 informes a instancia da Institución do Valedor do Pobo. A maioría destes informes son relativos a expedientes de queixa en materia de accesibilidade. Os restantes refírense na súa meirande parte a expedientes en relación co SGAMP-O65.

Consello Galego de Benestar Social

O Consello Galego de Benestar Social, creado pola Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia (DOG nº 245, do 18.12.2008) e desenvolvido polo Decreto 246/2011, do 15 de decembro (DOG nº 3, do 4.1.2012), é o órgano superior consultivo e de participación do Sistema galego de servizos sociais, e son os seus membros representantes de:

- a) A Xunta de Galicia
- b) As entidades locais, a través da Federación Galega de Municipios e Provincias.
- c) As organizacións empresariais, centrais sindicais e organizacións profesionais agrarias máis representativas a nivel galego.
- d) As entidades prestadoras de servizos sociais.
- e) As asociacións de persoas usuarias de servizos sociais.
- f) As universidades galegas.
- g) Os colexios profesionais representativos das disciplinas directamente relacionadas cos servizos sociais.

Actualmente, o Consello está formado por 44 representantes dos anteriores sectores. As súas funcións principais son:

- a) Avaliar as políticas de servizos sociais.
- b) Emitir informe sobre os proxectos de planificación e programación e a normativa en materia de servizos sociais.
- c) Emitir ditames, por instancia do Parlamento de Galicia, no eido dos servizos sociais.
- d) Coñecer da xestión dos servizos sociais.
- e) Fomentar a participación da sociedade e das administracións públicas.
- f) O seguimento estatístico, tanto dos procesos de concesión da renda de integración social de Galicia coma da correcta aplicación das medidas de fomento do emprego que, vinculadas aos proxectos de inserción, se establezan na Lei galega de medidas básicas para a inserción social, sen prexuízo das competencias do Instituto Galego de Estatística.
- g) A avaliación global dos resultados da execución dos programas de inserción social previstos na Lei galega de medidas básicas para a inserción social, así como a formulación de observacións e propostas de modificación que axuden a melloralos.

Durante o ano 2015 o Consello Galego de Benestar Social reuniuse en cinco ocasións, informou un anteproxecto de lei, catro proxectos de decreto e catro proxectos de orde en materia de servizos sociais, así como a Estratexia galega sobre discapacidade 2015-2020.

4.5 FUNDACIÓN PÚBLICA GALEGA PARA A TUTELA DE PERSOAS ADULTAS (FUNGA)

A Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas (FUNGA) é unha entidade tutelar, constituída pola Xunta de Galicia no ano 1996, de interese galego, sen ánimo de lucro, con personalidade xurídica propia e que ten afectado de modo duradeiro o seu patrimonio á realización dos fins de interese xeral que se expoñen polo miúdo no artigo 6 dos seus estatutos. Figura inscrita no Rexistro de fundacións de interese galego co número 1996/14.

O seu obxectivo principal é a protección xurídica e social das persoas maiores de idade e en situación de desamparo que teñan a súa capacidade de obrar modificada xudicialmente ou que se atopen incursas no proceso xudicial de modificación desta capacidade de obrar, a través do exercicio da tutela, curadoría, defensa xudicial ou da administración de bens, e a prestación dun servizo de asesoramento nestas materias.

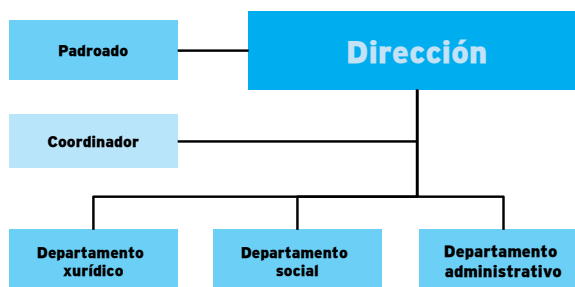
As persoas beneficiarias dos servizos da FUNGA deberán reunir as seguintes condicións:

- a) Ser maior de idade.
- b) Residir na Comunidade Autónoma de Galicia
- c) Ter a capacidade de obrar modificada xudicialmente ou estar incurso nun procedemento xudicial de modificación da capacidade de obrar.
- d) Estar en situación de desamparo; isto é, carecer de persoa no seu contorno familiar e social ou institución para o exercicio dos apoios determinados xudicialmente ou, de existir, que a autoridade xudicial considere que non son idóneas para o desempeño destas funcións.

Ademais, poderán ser beneficiarias todas aquelas persoas que precisen recursos de información, orientación, apoio, intervención e asesoramento individual ou comunitario nas materias propias do ámbito da fundación.

Os recursos persoais da FUNGA concretáanse en 19 persoas e a súa estrutura organizativa responde ao seguinte organigrama:

Actividade da FUNGA no exercizo 2015

Dentro das actividades executadas no 2015 podemos destacar as seguintes:

► Protección xurídica, patrimonial e social das persoas beneficiarias

O número de beneficiarios/as da fundación continúa incrementándose anualmente, debido fundamentalmente ao desarraigo familiar, ao envellecemento da poboación e ao aumento de persoas, cada día máis novas, diagnosticadas de padecementos mentais. Concretamente no ano 2015 tal incremento con respecto ao ano anterior cifrase en 258 persoas. No seguinte cadro ilústrase de xeito anual o incremento do número de beneficiarios/as da FUNGA dende a súa creación, diferenciándose polo tipo de apoio que se presta.

4.5 FUNDACIÓN PÚBLICA GALEGA PARA A TUTELA DE PERSOAS ADULTAS (FUNGA)

► Evolución das funcións protectoras

Funcións tutelares	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tutelas	600	682	735	833	926	1.016	1.114	1.198	1358	1.516	1.678
Curatelas	55	54	62	84	105	122	140	177	204	232	259
D.xudicial	192	197	241	245	275	323	400	485	588	588	631
Adm. De bens	5	3	6	4	6	7	11	11	17	28	37
Pretutela	103	114	125	125	129	134	141	144	155	157	164
Falecidos	45	55	76	88	84	90	92	110	112	138	151
Baixas	2	3	35	27	43	75	68	87	116	116	113
Total	1.002	1.108	1.280	1.406	1.568	1.767	1.966	2.212	2.550	2.775	3.033

Conclusións

Un ano máis, o número de persoas beneficiarias do labor da FUNGA medrou de forma considerable. Pero non só nos referimos ao importante incremento do número de cargos tutelares e de apoio exercidos por esta fundación respecto ao ano 2014 (incremento que se cifra en 258 persoas) senón tamén ao importante número de persoas que, sen ser destinatarias directas do exercicio dos citados cargos, tamén foron neste período beneficiarias das actuacións levadas a cabo pola FUNGA. Así, debemos destacar:

- As persoas usuarias do servizo de asesoramento, tanto presencial como telefónico.
- As colaboracións levadas a cabo con diversas entidades e asociacións para a celebración e impartición de cursos e xornadas.

A FUNGA sitúase, deste xeito, como referente no eido da protección das persoas maiores de idade coa capacidade de obrar modificada, tanto mediante o exercicio directo dos cargos tutelares como a través dos servizos de formación, información e asesoramento que presta a todas aquelas persoas vencelladas a esta realidade, entre os que se atopan diversos profesionais e persoas físicas e xurídicas que exercen estes apoios de forma independente.

4.6 ACTIVIDADES FORMATIVAS E INFORMATIVAS

4.6.1 Actividades formativas

Durante o ano 2015 desenvolvéronse as seguintes accións formativas:

- ▶ Marco normativo da atención temperá en Galicia. Esta acción levou por título: “A rede galega de atención temperá. desenvolvemento e marco normativo”. Realizáronse sesión en Santiago de Compostela, Lugo, Ourense e Pontevedra.
- ▶ Procedemento para a coordinación na rede de Atención Temperá. Fíxose un curso presencial de 20 horas de duración, denominado: “A coordinación dos servizos sociais comunitarios, da atención primaria de saúde e do sistema educativo coa rede de atención temperá de Galicia”
- ▶ Proceso da intervención en Atención Temperá. Realizouse o curso: “O proceso de actuación en atención temperá a intervención técnico -profesional”

▶ Beneficiarios e orzamento:

Número de persoas beneficiarias: 124

Curso da EGAP “A deterioración cognitiva. Pautas de comunicación e actitudes para o manexo de situacións conflitivas”

Dirixiuse ao persoal coidador e sanitario que desenvolve as súas funcións no ámbito da atención directa a persoas maiores e/ou con discapacidade en centros residenciais ou de atención diúrna, xestionados directamente pola Administración da Comunidade Autónoma de Galicia, co obxectivo de adquirir competencias e habilidades necesarias para desenvolver o traballo con persoas con deterioración cognitiva desde una perspectiva ética e tratando de comprender a enfermidade para evitar posibles erros na súa intervención.

▶ Beneficiarios e orzamento:

Participaron 20 persoas e xestionouse cun orzamento de 1.080 euros.

Curso da EGAP “Detección e intervención ante situacións de maltrato a persoas maiores e/ou con discapacidade”

▶ Beneficiarios e orzamento:

Tivo unha duración de 20 horas e participaron 14 alumnos . O custo foi de 1.450 euros asumidos pola EGAP.

Curso da EGAP “Formación básica en normas de accesibilidade universal”

▶ Beneficiarios e orzamento:

Tivo unha duración de 30 horas e participaron 18 alumnos. O custo foi de 2.550 euros asumidos pola EGAP e 3.714,85 euros asumidos pola Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade.

Curso da EGAP “Aplicación informática de soporte ao procedemento de valoración de recoñecemento do grao de discapacidade: novas funcionalidades”

Dirixida ao persoal técnico que presta os seus servizos nas seccións de Cualificación e Valoración de Discapacidades. Desenvolveuse unha edición en Santiago de Compostela, os días 10 e 11 de marzo, cunha duración de 12 horas.

A finalidade deste curso foi revisar dende un punto de vista práctico as novas funcionalidades incorporadas na nova aplicación informática de soporte á tramitación das solicitudes de recoñecemento e valoración da discapacidade e do Censo de persoas con discapacidade, dotando os participantes dos coñecementos técnicos e funcionais necesarios para obter a máxima rendabilidade da nova aplicación. Revisar os criterios unificados que hai que empregar na tramitación das diversas casuísticas de ex-

pedientes e no tratamento das diversas situacións que se poden presentar (incapacidades permanentes, solicitudes de homologación, solicitantes de PNC, aplicación do BVD, execucións de sentenzas, etc)

► Beneficiarios e orzamento:

Participaron 14 persoas e xestionouse cun orzamento de 1.005 euros.

Curso da EGAP “Módulo de cálculo económico na plataforma do Sistema de información de atención á dependencia”

destinado ao persoal que traballa na Área de dependencia nos servizos de Dependencia e Autonomía Persoal. Dúas edicións que se desenvolveron en Santiago de Compostela, o 5 e o 17 de marzo. A duración do curso foi de 8 horas (cada edición).

A finalidade deste curso foi revisar as novas funcionalidades incorporadas na plataforma do Sistema de información galego de atención á dependencia (SIGAD) como consecuencia dos novos criterios aplicables para o cálculo da capacidade económica dos destinatarios de prestacións ou servizos do Sistema para a autonomía e atención á dependencia, así como para o cálculo das prestacións (libranzas) previstas no sistema e da participación económica do usuario no custo dos servizos; e a súa aplicación no ámbito da plataforma do Sistema de información galego de atención á dependencia. Estes cambios están derivados das modificacións normativas introducidas nesta materia pola Orde do 19 de abril de 2013 e o Decreto 149/2013, do 5 de setembro, polo que se regula a nova Carteira de servizos sociais para a promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia.

► Beneficiarios e orzamento:

Participaron en total 37 persoas e xestionouse cun orzamento de 1.280 euros.

4.6.2 Información ao cidadán

4.6.2.1 Teléfono Social

(servizo incluído na central do 012 que presta información e atención ao cidadán)

Facilita información e orientación dos recursos existentes para cubrir inicialmente as distintas necesidades dos colectivos de persoas con dependencia, persoas maiores, menores e persoas con discapacidade, no ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia dirixindo as súas demandas, se procede, ao departamento e/ou administración correspondente. Tamén informa dos programas desenvolvidos pola Xunta de Galicia dirixidos a estes colectivos.

En xeral, atende as persoas con graves carencias económicas, afectivas, en situación de exclusión social, situación de maltrato de maiores ou de persoas con discapacidade e ocúpase da prevención, detección e intervención en situación de maltrato ou abandono de calquera dos afectados, en función do protocolo establecido a estes efectos.

Trátase dun servizo de atención personalizada, cun horario ininterrompido de 24 horas de luns a domingo, permanente e gratuito. As chamadas son atendidas por persoal con titulación no ámbito social e debidamente formado.

Prestacións básicas do Teléfono Social

- Atención personalizada
- Información e orientación sobre recursos sociais
- Intervención en casos de risco, maltrato ou abandono, mediante a remisión de petición de informe social aos servizos sociais do concello correspondente.

- Derivación e canalización, se é o caso.

► Orzamento

É un recurso dependente da Consellería de Traballo e Benestar e integrado no contrato do servizo de atención e información ao cidadán na Xunta de Galicia a través do teléfono 012 e outros medios xestionado pola empresa CallCenter por un importe de 41.728 euros na área do Teléfono Social (infancia, maiores e discapacidade).

► Estatísticas das consultas

En 2015 o teléfono social recibiu un total de **1.377** chamadas coa seguinte distribución por áreas:

	Total de chamadas recibidas no Teléfono Social	% Total
Relacionadas	840	61%
Non Relacionadas	537	39%
Total	1.377	100%

	Total de chamadas recibidas no Teléfono Social	Dependencia
Chamadas relacionadas por área		
Maior	311	37,02%
Discapacidade	171	20,36%
Dependencia	358	42,62%
TOTAL	840	100%

Clasificación das consultas

	nº	%
Información, orientación e asesoramento	814	96,90%
Denuncia	21	2,5%
Ingreso en centro	1	0,11%
Queixas e Incidencias	4	0,4%
Total	840	100%

4.6.2.2 Servizo de xestión de citas telefónicas para a valoración do grao de Discapacidade 012

A través deste servizo telefónico préstanse os seguintes servizos:

- Comunicación aos usuarios das citas programadas polas seccións de Cualificación e Valoración de Discapacidades para a valoración do grao de discapacidade dos expedientes xestionados por parte delas. Durante o ano 2015 o 012 efectuou un total de 35.889 chamadas para concertar un total de 21.908 citas de valoración.
- Atención de chamadas en demanda de información xeral en materia de Discapacidade e de información específica do procedemento de valoración e recoñecemento da situación de Discapacidade (BS611A)

Dende o mes de febreiro de 2014, mes no que comezou a actuación deste Servizo, o número de chamadas foi en progresivo aumento ao longo dos meses chegando ás 35.889 chamadas no ano 2015 para a realización de de 21.908 citas de valoración do grao de discapacidade.

► Volume de chamadas atendidas por tipoloxía das consultas

A tipoloxía das chamadas divídense en 5 grupos:

	nº	%
Información xeral	1.737	19,62%
Estado do expediente	466	5,26%
Citas	3.847	43,44%
Queixas e incidencias	3	0,03%
Outros	2.802	31,64%
Total	8.855	100%

4.6.3.3 Servizo de Atención á Dependencia.

Servizo 012

A través deste Servizo de atención telefónica facilítase:

- Información concreta sobre o estado da tramitación dos expedientes de dependencia xestionados por parte das respectivas unidades dependentes dos servizos de Dependencia e Autonomía Persoal existentes nas Xefaturas territoriais da Consellería de Política Social, así como información xeral en materia de dependencia.
- Comunicación das citas programadas polas unidades citadas anteriormente para a tramitación dos expedientes de recoñecemento da situación de dependencia (BS210A). Durante o ano 2015 xestionáronse un total de 21.486 citas.

Durante o ano 2015 o total de chamadas que tiveron como motivo de consulta un tema relacionado co servizo ascendeu a 9.477 consultas.

• A clasificación das chamadas atendidas por tipoloxías

	nº	%
Información xeral	5.519	58%
Estado do expediente	1.810	19%
Xestión de citas	1.942	20%
Queixas e incidencias	21	0%
Chamadas valoradores en ruta	185	2%
Total	9.477	100%

05

Xuventude e voluntariado

5 XUVENTUDE E VOLUNTARIADO

Introdución

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, como órgano superior da Consellería de Política Social desenvolve as súas funcións en coordinación coa Secretaría Xeral de Política Social realizando actuacións en materia de xuventude, participación e voluntariado.

Na Área de xuventude establécense e desenvólvense políticas xuvenís de carácter interdepartamental. Ademais, fóméntase a participación da xuventude na vida social a través da elaboración e programación de distintas actividades que se realizan, ben directamente, ben en colaboración con outras institucións ou entidades.

Na Área de voluntariado, as accións desenvolvidas concréntanse na elaboración e seguimento do Plan galego de fomento e promoción da acción voluntaria, na xestión do sistema de rexistro autonómico das entidades de acción voluntaria e todas aquelas referenciadas segundo o disposto na Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria.

No ano 2012 tivo lugar a aprobación da Lei 6/2012, de 19 de xuño, de xuventude de Galicia. Con ela creouse un novo marco legal que ordena a dispersión normativa que regulaba os diferentes instrumentos en materia de xuventude. A lei pivota sobre os seguintes eixos básicos:

- ▶ O reforzamento da transversalidade e a coordinación das políticas públicas en materia de xuventude, coa creación de dous instrumentos que farán posible a súa consecución: o Plan estratéxico de xuventude de Galicia e o Comité Galego de Políticas de Xuventude.
- ▶ A participación da mocidade na sociedade, xa sexa dun modo individual como a través de fórmulas asociativas e mediante grupos informais. Así, créase o Consello Asesor e Consultivo de Xuventude de Galicia e impúlsase a creación de consellos locais de xuventude.
- ▶ A información e formación continua da mocidade, como elementos imprescindibles para unha efectiva participación. Con este fin, régúlanse a Rede galega de información xuvenil, o Instituto da Xuventude de Galicia e a Escola Galega de Xuventude.
- ▶ A eficacia e eficiencia administrativa.

A información de toda a política levada a cabo pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado canalízase a través de:

- ▶ **Portal de xuventude (www.xuventude.xunta.es) e redes sociais**

a) O portal <https://xuventude.xunta.es> naceu no 2007 coa finalidade de facilitar á mocidade o acceso á información do seu interese e ser unha vía de comunicación entre a administración autonómica e a xuventude.

Durante o ano 2015, a páxina web de Xuventude incrementou notablemente a súa influencia: visitaron a páxina 319.300 usuarios, que chegaron a realizar un total de 663.200 visitas a 2 millóns de páxinas.

As seccións máis visitadas son, por este orde, as de novas e anuncios, carné xove, emprego, acción de verán, rede galega de información xuvenil e bolsas e ensino. Como cabe supoñer, máis do 90 por cento do tráfico procede de Galicia, sendo Madrid e Cataluña as seguintes comunidades con máis accesos. Entre os países estranxeiros que tamén visitan o portal destaca o Reino Unido, Alemaña, Arxentina e Portugal.

En 2009 a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, dependente da Consellería de Traballo e Benestar, apostou polo reforzo da internet como vehículo para a información e a interacción coa mocidade. Galicia foi unha das primeiras comunidades autónomas con presenza institucional do seu departamento de Xuventude nas redes sociais.

b) En canto ás redes sociais, Facebook é a que conta con máis seguidores, cun total de 11.839 fans. Unha media de máis de 330 usuarios interactúan todas as semanas no perfil, ben premendo “me gusta”, ben comentando un estado ou compartindo os contidos. O 71% dos seguidores son mulleres, un 27% homes e o resto colectivos. Por idades, máis do 72 por cento dos seguidores que publican a súa data de nacemento teñen entre 18 e 34 anos.

O perfil de Twitter da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado conta con 7.970 seguidores e

as mensaxes chegan a case 14.000 contas diferentes. O número de listas nas que foron incluídos os Twitts da Xuventude é de 162, mentres o índice Klout de influencia social sitúa este perfil nun 57,5 sobre 100.

Ademais, non hai que esquecer a rede social máis xuvenil, tuenti, na que case 850 persoas, entre amigos e seguidores, acceden diariamente aos contidos compartidos pola Dirección Xeral.

E a todas estas sumóuselle aquelas que coñeceron a nosa actividade grazas a todos os nosos seguidores que compartiron a información que emitimos na rede, o cal ten un efecto multiplicador inmediato.

► Portal do Voluntariado

(www.voluntariadogalego.org).

O portal www.voluntariadogalego.org naceu coa finalidade de contar cun portal activo que permitise un continuo fluxo de información e comunicación entre a Administración autonómica e as entidades de acción voluntaria para, deste xeito, lograr un contacto permanente entre ambas e poder dotar a estas últimas de ferramentas informativas actualizadas.

Voluntariado Galego.org
Teléfono solidario 900 400 800
XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE POLÍTICA SOCIAL

Directorio	Novas	Axenda	Formación	A túa experiencia	Lexislación	Asesoramento	Mapa Web
Entidades	Faite voluntario	Plans e programas	Subvencións	Punto de encontro	Rexistro	Ligazóns	Contacto

Novas da Dirección Xeral
(06-05-2016)

PRECISANSE PERSOAS VOLUNTARIAS PARA COLABORAR NO 'GAIÁS GAMING'

Gaiás Gaming é un evento multioctio que se vai celebrar na Cidade da Cultura e que ten un trasfondo solidario. Alí daranse cita varias ofertas de ocio distintas ó longo dos 3 días que dura o evento, 13, 14 e 15 de Maio.

Preténdese desenvolver unhas xornadas nas que todo o mundo poida disfrutar da súa actividade/deporte preferido e, mentres se divirten, estarán a colaborar cunha boa causa.

Tódalas entradas e inscricións destinaen íntegramente 1€ a unha fin solidaria. Gaiás Gaming non doará nin ingresará os cartos obtidos a ningunha ONG...

Axenda Voluntariado
09 Mai 2016
L M M X V S D
1
2 3 4 5 6 7 8
9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29
30 31

PETICIÓN DE VOLUNTARIADO

Congreso Galego de Voluntariado
FEBRAL 20 DE MAIO DE 2016
Construímos? Acción

Acceso a Entidades

5.1 Programas e actuacións no ámbito da xuventude

5.1.1 Plan de formación

5.1.1.1 Escolas de tempo libre (ETL)

As escolas de tempo libre constitúen centros de formación, perfeccionamento e especialización de educadores e educadoras, nas actividades e técnicas orientadas á promoción e adecuada utilización do lecer.

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado asume, en relación coas escolas de tempo libre, as seguintes competencias:

- Posta en funcionamento: no ano 2012 substitúese, mediante a entrada en vigor do Decreto 58/2012, do 12 de xaneiro, o sistema de recoñecemento oficial coa presentación dunha declaración responsable de inicio de actividade, co fin de simplificar trámites e favorecer o exercicio das actividades de servizos en cumprimento da directiva comunitaria 2006/123/CE.
- Ao longo do ano 2015 iniciaron a súa actividade 9 novas escolas de tempo libre: Santa Apolonia, Bergando, Blanco Nájera, Cathedra, Abraio, Grupo Lince Formación, Illas Atlánticas, Formagal Formación e Servizos S.L. e Argalladas. No rexistro desta dirección xeral figuran inscritas a finais do ano 2015 un total de 69 escolas.
- Determinación das ensinanzas que se poden impartir nelas. As modalidades de ensino que poden impartir as escolas de tempo libre son:
 - Primeiro nivel: monitores/as de actividades de tempo libre. No ano 2015 as escolas impartiron 91 cursos deste tipo.
 - Segundo nivel: existen dúas modalidades:
 - Directores/as de actividades de tempo libre.

No 2015 as escolas impartiron 4 cursos desta modalidade.

- Directores/as de campos de traballo: durante o ano 2015 as escolas impartiron 1 curso desta modalidade.

- Aprobación dos seus programas de formación.
- Expedición dos títulos acreditativos das ensinanzas recibidas nas ditas escolas. Esta dirección xeral emitiu no ano 2015 un total de 1757 títulos, dos cales 66 foron duplicados, e ademais homologou 34 títulos doutras comunidades autónomas.
- Así mesmo, tamén lle corresponde a esta dirección xeral inspeccionar as actividades que desenvolvan as escolas de tempo libre rexistradas.

5.1.2. Tipos de carnés

• Carné de alberguista.

Poden adquirirse nos puntos de información xuvenil así como nos albergues xuvenil de Galicia.

Requisitos: achegar unha fotografía de tamaño carné e pagar a taxa que corresponde a cada categoría (dende 6 euros o de mozos/as ata 21 euros o familiar).

No 2015 expedíronse un total de 389 carnés de alberguista.

Carné de alberguista: tipos	Nº expedicións
<25 anos	150
> 25 anos	81
Adulto/a	116
Familiar	16
Grupo	26
Total	389

5.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

► Outros carnés.

Ofrece descontos en transportes, aloxamentos e servizos culturais de case todos os países.

- **Carné de estudante internacional** (ISIC= International Student Identity Card).

Requisitos: ser estudante, achegar unha fotografía de tamaño carné e pagar unha taxa de 9 euros. Ten a validez dun ano natural.

Total de carné ISIC expedidos no 2015: 1.490.

- **Carné teacher ou de profesor** (ITIC= International Teacher Identity Card).

Equivale ao de estudante pero está especialmente pensado para os profesores.

Requisitos: achegar unha fotografía de tamaño carné, unha nómina e pagar a taxa de 9 euros.

Total de carné ITIC expedidos no 2015: 417.

- **Carné internacional para non estudantes** (IYTC, (International Youth Traveller Card).

Está recoñecido internacionalmente e achega descontos á mocidade a nivel internacional, dende billetes de avión ata entradas de cine.

Requisitos: Ser menor de 31 anos, achegar unha fotografía de tamaño carné e certificar a idade, e pagar unha taxa de 9 euros.

Total de carné IYTC expedidos no 2013: 62.

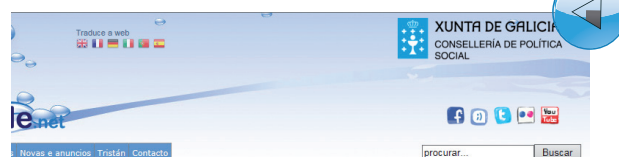
- O total de carnés ISIC+ITIC+IYTC que se expediron durante o ano 2015 foi de 1.969.

Carnés internacionais	Nº expedicións
ISIC	1.490
ITIC	417
IYTC	62
Total	1.969

5.1.3 Actividades programadas

5.1.3.1 Acción de verán 2015

<http://xuventude.xunta.es/accion-de-veran.html>

A Campaña de Verán 2015 abrangue unha oferta de actividades de lecer e tempo libre para a xuventude galega durante o período de tempo comprendido entre o 15 de xuño ata o 30 de setembro do ano 2015, incluíndo actividades tanto en Galicia como noutras comunidades autónomas.

A finalidade perseguida é ofertar un ocio saudable e comprometido coa natureza, a tolerancia, a solidariedade, a cultura e a igualdade, constituíndo unha oferta lúdica que complementa a educación regrada da mocidade.

Os programas ofertados foron os seguintes:

1 Programa de actividades en Galicia, para nenos/as

de 9 a 17 anos: actividades que inclúen aloxamento (en albergues, residencias ou campamentos xuvenís), material necesario para cada actividade, equipo técnico especializado, atención sanitaria e seguro de responsabilidade civil.

Organizáronse 63 campamentos de verán en 19 instalacións xuvenís, con accións relacionadas co mar, a bicicleta, os deportes náuticos, campamentos de teatro, aventuras na natureza e outros. Ofertáronse un total de 5.315 prazas nos campamentos galegos.

2 Programa de intercambios bilaterais con outras

comunidades autónomas: É unha proposta que permite que os nosos rapaces e rapazas convivan con

outros grupos e coñezan a realidade social e cultural das comunidades anfitriñas. No ano 2015, realizáronse intercambios con Álava, Castela e León, Extremadura e A Rioxa.

Proporciona unha variedade de actividades de lecer e tempo libre baseadas en temáticas de multiaventura, náutica, rock e cómic distribuídas en 6 campamentos desas catro comunidades autónomas. Ofertáronse un total de 173 prazas para a xuventude galega con idades comprendidas entre os 12 e os 17 anos, ambos os dous inclusive. A ocupación foi de 172 prazas.

Como contrapartida, nas instalacións de Gandarío, Area e As Sinas, ofertáronse 169 prazas para participantes desas comunidades con idades comprendidas entre os 13 e os 15 anos. A ocupación foi de 168.

3 Actividades de 18 a 30: actividades de ocio e tempo libre desenvolvidas nas provincias da Coruña, Lugo e Ourense, destinadas a mozos e mozas de idades comprendidas entre os 18 e os 30 anos, procedentes de Galicia, de Comunidades galegas no exterior e doutras comunidades autónomas. Ofertáronse 240 prazas.

4 Campos de traballo 2015

Os campos de traballo son unha proposta para mozos e mozas de entre 18 e 30 anos que ao longo do verán, en períodos de dez ou quince días, coñecen outras realidades e vivencias a través da súa colaboración desinteresada en tarefas de índole diversa.

Son actividades encamiñadas a favorecer e fomentar a convivencia, a participación, a tolerancia e a solidariedade entre a mocidade e o seu contorno, a través da colaboración desinteresada e voluntaria en traballos diversos que se levan a cabo en todas as comunidades autónomas e en distintos países, baixo o patrocinio, control ou organización de entidades e organismos oficiais, asociacións xuvenís, culturais,

humanitarias, etc. Entre a oferta deste ano podemos atopar campos de traballo:

- Culturais e etnográficos (participación na organización de festas ou eventos culturais, recuperación de tradicións, utensilios antigos...).
- Ambientais (recuperación de camiños, espazos naturais...).
- Arqueolóxicos (recuperación, estudo ou conservación de xacementos ou monumentos).
- Do audiovisual (aproximación aos distintos aspectos formativos do mundo visual)
- De bioconstrución e autoconstrución
- Dinamización do Camiño de Santiago.

No ano 2015 a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado organizou 18 campos de traballo distribuídos en 21 quendas durante os meses de xullo e agosto, cun total de 485 prazas distribuídas do seguinte xeito: 184 prazas para voluntarios e voluntarias procedentes do estranxeiro, 2 prazas para integración, 20 prazas para mozos e mozas da Galicia exterior, 122 prazas para mozos e mozas de Galicia e 157 prazas repartidas entre as distintas comunidades autónomas.

Os voluntarios e voluntarias puideron asistir aos seguintes campos de traballo:

- **Rois**, de contido arqueolóxico consistiu principalmente na intervención arqueolóxica no castro de Socastro a través de tarefas de escavación, prácticas de limado, siglado e debuxo arqueolóxico.
- **Conca do Acheiro e Conca do Bradoso** (A Laracha), campos medioambientais, etnográficos e patrimoniais nos que se fixeron traballos de limpeza da maleza e restollos do roteiro así como a súa sinalización, identificación da flora, cecollida

5.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

de lixo e acondicionamento do muíño do que se explicou o seu funcionamento así como os costumes e tradicións que existen arredor dos muíños.

- **Dragal** (Boqueixón), un campo relacionado coa posta en valor da zona a través da creatividade (escultura, pintura, videocreación, deseño gráfico...).
- **Monte Branco** (Ponteceso), de contido medioambiental, etnográfico, cultural e patrimonial con labores orientados á recuperación ambiental do contorno natural da praia de Valarés.
- **Horta do Muíño** (Serra de Outes), medioambiental e etnográfico, campo onde se intentou revitalizar o turismo da zona a través da rehabilitación dunha construción típica galega, o muíño, e reactivar o sendeirismo con traballos de limpeza e dinamización dun roteiro.
- **Padrón no Camiño**, un campo de dinamización e conservación do Camiño de Santiago ao seu paso por Padrón.
- **Casa da Neveira** (Xermade), un campo para a escavación arqueolóxica en área e difusión do inmovible “Casa da Neveira”.
- **Camiño de Inverno** (Quiroga), un campo de reinterpretación e acondicionamento do Camiño de Santiago ao seu paso polo concello de Quiroga.
- **Castromaior** (Portomarín), un campo de carácter medioambiental e etnográfico no que se tratou de transmitir a historia do contorno aos peregrinos e se traballou na limpeza e sinalización do Castro de Castromaior.
- **As Corcerizas** (Vilar de Barrio), un campo para a formación práctica en bioconstrución e autoconstrución.
- **Conservación dos Soutos** (Riós), campo de tra-

ballo medioambiental para o achegamento ao cultivo e aproveitamento dos soutos e á cultura do castiñeiro

- **Audiovisual Galego** (Celanova), un campo que permitiu aos participantes coñecer os diversos aspectos formativos do audiovisual.
- **Aldea de Salgueiro** (Muíños), campo medioambiental onde se contribuíu a rexenerar o contorno queimado da zona e se limparon e prepararon as antigas eiras onde se traballaba o centeo, o antigo forno e muíño e os camiños que acceden a eles.
- **Illas Cíes** de contido medioambiental, onde se colaborou nas tarefas de limpeza, de vixilancia de incendios e de información e sensibilización do visitante.
- **Emprendemento verde no rural** (Cotobade), campo de traballo de temática medioambiental e arqueolóxica no que se levaron a cabo tarefas de limpeza forestal e no que os participantes axudaron á elaboración dun documento único que será a base de futuras actuacións sobre o terreo da posta en valor do xacemento da Cruz do Castro.
- **Salnés** (Ribadumia), un campo medioambiental no que se realizaron, da man de expertos biólogos, labores de protección e mantemento da coñecida ruta da Pedra.
- **O Bosque Flotante** (Illa de Cortegada-Vilagarcía de Arousa), no que o traballo foi medioambiental e consistiu en labores de mantemento da illa, información e sensibilización do visitante e intervencións puntuais na mellora do parque.

A ocupación de campos de traballo en Galicia foi de 422 prazas (un 87 % das prazas ofertadas). Acudiron voluntarios e voluntarias de Galicia, de países como

Rusia, Ucraína, Turquía, Francia, Cuba, Arxentina, Italia, República Checa, México, Corea do Sur, Uruguai, Grecia, Venezuela, Estonia, Brasil, Países Baixos, Alemaña, China, Bélxica, Xapón, Polonia, Reino Unido e Taiwan e de comunidades autónomas como Estremadura, A Rioxa, Andalucía, Castela A Mancha, Comunidade Valenciana, País Vasco, Castela e León, Cantabria, Cataluña, Canarias, Madrid, Asturias, Murcia e Aragón.

Como contrapartida, os voluntarios e voluntarias de Galicia tiveron a posibilidade de acudir ao estranxeiro cunha oferta inicial de 240 prazas en total, das cales se cubriron 157, e ao resto de comunidades autónomas de España cunha oferta inicial de 126 prazas, das cales se cubriron 75.

No estranxeiro os voluntarios e voluntarias de Galicia repartíronse da seguinte forma:

Lugar	Nº Participantes
Alemaña	18
Bélxica	5
Camboia	1
China	3
Corea do Sur	6
Costa Rica	1
Escocia	1
Francia	24
Grecia	4
India	3
Islandia	28
Italia	10
Lituania	1
México	1
Nepal	1
Polonia	1
Reino Unido	1
República Checa	3
Rusia	5
Servia	8

Suíza	1
Turquia	13
Ucraína	1
Vietnam	2
Xapón	2
Estados Unidos	2
Estonia	2
Países Baixos	2
Taiwan	5
Total	157

Nas comunidades autónomas a ocupación foi:

Lugar	Nº Participantes
A Rioxa	7
Andalucía	6
Aragón	6
Canarias	5
Cantabria	5
Castela e León	5
Castela A Mancha	2
Cataluña	2
Ceuta	2
Comunidade Valenciana	17
Estremadura	8
País Vasco	7
Madrid	1
Melilla	1
Murcia	1
Total	75

- 5 Oferta concertada:** o obxecto foi facilitar á mocidade o acceso a instalacións xuvenís, das que é titular a Consellería de Política Social, para o desenvolvemento de programas de lecer e tempo libre.

Os destinatarios son:

- asociacións xuvenís, entidades prestadoras de servizos á xuventude e escolas de tempo libre constituídas e legalizadas

5.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

- os consellos locais e municipais de xuventude
- as corporacións locais
- entidades públicas ou privadas que realicen actividades coa xuventude
- grupos de mozos e mozas galegos/as non asociados/as que organicen actividades de tempo libre sen ánimo de lucro e para os efectos de realización dun programa de actividades.

O servizos que se ofertaron son:

- auga, luz, electricidade e alimentación en réxime de pensión completa
- material (excepto o correspondente ás actividades específicas) que, no caso dos campamentos, comprende tamén as tendas de campaña, colchóns e mantas.
- xerencia e persoal de servizo.

Na campaña do 2015, ofertáronse 1.615 prazas, distribuídas en 10 instalacións e 17 quendas. Prazas ocupadas: 1.409.

Oferta concertada fóra da campaña de verán: o obxecto desta nova convocatoria foi facilitar a utilización de instalacións xuvenís das que é titular a Consellería de Política Social fóra do período estival, por parte de asociacións xuvenís e entidades que desenvolven actividades para a mocidade, incluídos os centros educativos. A oferta de uso das instalacións abrangueu o período comprendido entre o 1 de marzo e o 14 de xuño.

Ofertáronse 438 prazas en 5 instalacións. A ocupación foi de 269 prazas distribuídas en 10 estadias.

- **O total das prazas ofertadas en todos os programas e actividades da campaña de verán 2015 acadaron as 8.614.**

5.1.3.2 Programa carné xove

O carné xove é unha tarxeta persoal á disposición dos mozos/as de 12 a 30 anos.

Para obtelo, precísase cubrir un impreso, presentar o DNI e pagar 6 euros. Conta cunha vixencia de 2 anos contados a partir da súa expedición ou ata que o seu titular cumpre os 31 anos de idade.

O carné xove pódese expedir como modelo clásico (só descontos) ou ben incorporar, de xeito opcional para os solicitantes, as prestacións dunha tarxeta financeira, no modelo combinado Carné xove/ tarxeta bancaria.

Permite aos titulares un acceso privilexiado a descontos en toda Galicia, no resto das comunidades autónomas e en 40 países europeos adheridos que abranguen ámbitos tan dispares como o cultural, deportivo, actividades lúdicas, espectáculos, servizos de aloxamento, transporte, comercial e outros. Así mesmo, conta cun seguro de balde que cobre o maior número de continxencias nos seus desprazamentos.

A finais do ano 2015 hai en Galicia 51.405 carnés en vigor.

No ano 2015 emitíronse en Galicia un total de 26.239 carnés clásicos:

► Establecementos adheridos: sorteos, promocións e ofertas especiais

Así mesmo, no ano 2015, adheríronse ao programa 24 novos establecementos, que se uniron aos case 3.000 existentes que xa ofertan descontos aos usuarios.

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado efectuou descontos de ata un 25% aos posuidores do Carné Xove, en todos os seus programas e actividades.

Continúa o programa de sorteos para os usuarios do Carné Xove. Mediante formulario que se debe cubrir, os usuarios participan nos sorteos de diversos premios (produtos ou actividades interesantes para a mocidade). Sorteáronse entradas para o cine, eventos musicais e deportivos, e actividades de multiaventura e prazas nos programas da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, entre outros premios.

Continuamos tamén coas promocións do carné xove, dirixido a entidades especializadas en actividades de ocio e tempo libre, interesadas en ofrecer as súas propostas de actividades a través do Programa do carné xove, comprometéndose a aplicar descontos para os titulares do carné.

Ao abeiro desta convocatoria, no ano 2015, 8 entidades ofertaron un total de 9 programas (2 programas de actividades na neve, 5 de multiaventura e 2 de actividades formativas).

Baixo o nome Ofertas especiais temos a convocatoria dirixida a aqueles establecementos que queiran ofertar descontos temporais en bens e servizos para as persoas usuarias do carné xove. Deberá tratarse de ofertas de especial interese ou entidade para a mocidade galega. A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado comprometeuse á difusión da publicidade das ofertas do establecemento entre a mocidade galega a través da súa páxina web xuventude.net e das redes sociais. Participou neste programa 1 empresa ofrecendo descontos en eventos deportivos.

► **Campañas informativas e de difusión do carné xove.**

Dentro das campañas de difusión das vantaxes do carné xove editáronse 5.000 trípticos informativos coa información relevante do carné xove.

► **Convenios**

O convenio coa entidade financeira Abanca rematou a súa vixencia o 28 de agosto de 2015.

Ao abeiro deste convenio, realizáronse diversas actuacións de promoción e difusión (campañas informativas e de dinamización en diversos concellos galegos e en eventos como a xira galega de Karting, entre outras actuacións).

5.1.3.3 Xuventude Promete

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado desenvolveu un programa novo chamado A xuventude promete, que promove e estimula o emprendemento e o autoemprego nos mozos e mozas de 14 a 18 anos a través de estadías emprendedoras (living lab) no albergue xuvenil Lug2, de tres días de duración, nos meses de febreiro e marzo, nas que se axudou aos/ás participantes a descubrir a súa vocación e talento desde a educación non formal activa.

Tratábase dunha actividade multidisciplinar para mozos e mozas interesados en experimentar e crear, baseándose no seu proxecto persoal e fomentando ideas innovadoras a través da creatividade.

Os principios básicos do programa son a posta en valor da iniciativa, a creatividade, o sentido crítico e outros aspectos como a capacidade de comunicación, o traballo en equipo e o compromiso. O programa incluía workshops relacionados co mundo das ideas e do emprendemento, ademais de incluír visitas de emprendedores que amosarán a súa experiencia.

O número de prazas ofertadas nun principio foi de 64, pero debido ao elevado número de solicitudes achegadas (124) incrementouse a oferta a 84 prazas.

Os participantes inscribíronse por dúas vías: individualmente ou a través do centro escolar. O número de centros que participaron no programa foron 6 (IES Pontecaldelas, CPI Pontecarreira, IES Nº 1 Estrada, IES Eduardo Pondal, IES Perdouro e CPI Vedra).

5.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

5.1.3.4 Residencias xuvenís

As residencias xuvenís son un instrumento ao servizo da mocidade e, en particular, dos mozos/as estudantes durante o curso académico. Ofréceselles aloxamento e manutención, ademais dunha serie de actividades convivenciais e educativas, a través das que se intentan fomentar os valores sociais, culturais e deportivos da mocidade residente e de calquera que puidese beneficiarse do labor sociocultural nas actividades que se programan.

- 1 Orde pola que se convocan prazas nas residencias xuvenís dependentes da consellería de traballo e benestar para o curso 2015/16

Coa finalidade de facilitar o uso das residencias xuvenís ás mozas e aos mozos estudantes e/ou traballadores/as, esta consellería convocou a oferta de prazas nas ditas residencias dependentes da Consellería de Política Social para o curso académico 2015/16, no réxime de internado. Convocáronse 223 prazas para persoas residentes:

Residencia	Número de prazas
Centro Residencial Xuvenil LUG (Lugo)	74
Florentino L. Cuevillas (Ourense)	55
Altamar (Vigo)	94
Total	223

Do total de prazas resérvase un 9% para mozos e mozas que desempeñen unha actividade estatutaria, funcional ou laboral, tanto se é por conta propia como allea.

As prazas ofértanse en réxime de internado (con aloxamento e manutención), durante unha estancia máxima de 11 meses e estará comprendido entre o 1 de setembro de 2015 e o 31 de xullo de 2016. Exceptúanse os períodos vacacionais de Semana Santa e Nadal.

- 2 Orde pola que se convocan prazas de persoas colaboradoras-bolseiras para as residencias xuvenís dependentes da Consellería de Política Social para o curso 2015/16

É vontade da Consellería de Política Social favorecer o acceso ao ensino universitario dos/das estudantes con escasos recursos e, ao mesmo tempo, dotar de persoal de apoio no eido educativo e asistencial ás residencias xuvenís dependentes dela. Por iso, convoca prazas de persoas colaboradoras-bolseiras, en réxime de concorrencia competitiva, para as residencias xuvenís dependentes da Consellería de Política Social, para o curso académico 2015/16. As prazas convocadas son:

Residencia	Número de prazas
Centro Residencial Xuvenil LUG (Lugo)	4
Florentino L. Cuevillas (Ourense)	5
Altamar (Vigo)	6
Total	15

Os destinatarios e destinatarias das bolsas son os/as estudantes españois/españolas, nacionais dun país membro da Unión Europea, ou estranxeiros/as residentes en España, con idades comprendidas entre os 18 anos e os 30 anos, que cursen estudos universitarios nunha facultade ou escola universitaria, estudos superiores en ensinanzas artísticas ou ciclo formativo de grao superior.

A concesión da bolsa implica, para as persoas beneficiarias, ademais do aloxamento e manutención gratuítos na residencia xuvenil (durante unha estancia máxima de 11 meses de setembro a xullo, excluídos os períodos vacacionais de semana santa e nadal), contar coa asistencia dun titor ou titora que coordine e dirixa as funcións que desenvolva como bolseiro/a na residencia, funcións que estarán relacionadas coa dinamización do centro, incluídas actividades de información xuvenil, biblioteca, informática e deporte, entre outras.

5.1.4 Emancipación xuvenil

A Consellería de Política Social, a través da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, apoia o desenvolvemento da actividade xuvenil, destacando entre as súas competencias, segundo o disposto no artigo 25.1 a) do Decreto 176/2015, do 3 de decembro, polo que se establece a súa estrutura orgánica, a xestión das actuacións en materia de xuventude, así como das políticas xuvenís de carácter interdepartamental e de apoio ao desenvolvemento da actividade xuvenil.

Neste contexto, con data do 6 de xullo de 2011, asinouse o Convenio de colaboración entre o Instituto de la Juventud, do Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad (INJUVE) e a Comunidade Autónoma de Galicia, a través da Consellería de Traballo e Benestar, para a promoción da igualdade de oportunidades da mocidade mediante o desenvolvemento de programas de promoción da emancipación xuvenil para o ano 2011.

A Oficina de Emancipación Xuvenil creada ao abeiro deste convenio e situada no Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil de Galicia, en Santiago de Compostela seguiu a realizar durante o ano 2015 accións de orientación, información e asesoramento en materia de vivenda e emprego aos seus usuarios,

O servizo complementábase cunha oficina virtual de emancipación que ofrece información actualizada e asesoramento aos mozos e mozas galegos/as na páxina web: www.xuventude.net cun enlace específico á páxina web:

Rede galega de dinamización xuvenil.

No ano 2015 continuou en funcionamento a Rede galega de dinamización xuvenil, catalizadora do talento xuvenil.

A Rede galega de dinamización xuvenil pon o acento na animación e a participación, como métodos para que os nosos mozos e mozas poidan desenvolver todas as súas capacidades.

- ▶ Obxectivos acadados:
 - Contribuír á dinamización da mocidade galega a partir da difusión da información do seu interese e da posta en marcha de actividades que respondan ás súas inquietudes e intereses.
 - Incrementar a participación activa dos mozos e mozas, creando espazos para o debate e a participación e traballando estratexias e recursos que lles faciliten unha maior implicación.
 - Contribuír a canalizar o protagonismo e capacidade de liderado dos mozos e mozas e xerar unha visión positiva da mocidade no seu ámbito territorial.
 - Motivar a xuventude co obxecto de fomentar a súa participación na sociedade como cidadáns activos.
 - Posibilitar un proceso máis favorable á emancipación e autonomía dos mozos e mozas a partir da información.
 - Incidir na igualdade de oportunidades da xuventude a través do acceso á información.
 - Organizar actividades a partir dos intereses e necesidades da mocidade.
 - Crear unha canle de difusión, axeitada á xuventude, dos recursos e servizos xuvenís de que dispoñen.
- ▶ Leváronse a termo as seguintes actuacións:

5.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

1 Curso de xestión de proxectos de participación xuvenil “Aprende participando, decide aprendendo”.

Curso de xestión e dirección de proxectos de participación xuvenil dirixido a un total de 90 traballadores e xestores do eido da xuventude, profesores, directivos de entidades xuvenís e de acción voluntaria e estudantes universitarios. Levouse a cabo no primeiro trimestre do 2015 nas cidades de Ourense, Pontevedra, Santiago, A Coruña, Lugo e Vigo. O obxectivo do curso foi mellorar as competencias na planificación, redacción e xestión de proxectos de participación xuvenil no eido da educación non formal.

2 Proxecto “Incubadora de proxectos”.

Ferramenta de traballo enfocada a mozos e mozas que tivesen previsto presentar propostas no marco dos programas de participación xuvenil e buscasen mellorar as súas competencias e destrezas en canto á redacción e execución de proxectos. Obradoiros dirixidos a mozos e mozas, animadores xuvenís, técnicos locais de emprego, axentes de desenvolvemento local, concelleiros/as de xuventude, asociacións xuvenís, grupos informais de mozos e mozas, e en xeral a calquera colectivo interesado en programas de participación xuvenil. Realizáronse un total de 117 obradoiros.

3 En colaboración coa Universidade:

Continuación coas visitas ás diferentes facultades das tres universidades galegas para presentar o programa Incubadora de proxectos.

4 En colaboración con centros educativos

Realización de charlas para difundir os diversos programas da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado entre os que se inclúe o proxecto Incubadora de proxectos.

5 Colaboración con oficinas municipais de Información xuvenil (OMIX)

Realízanse visitas a todas as Omix de Galicia.

6 Colaboracións

A Rede galega de dinamización xuvenil colaborou con distintas entidades e concellos. Así estiveron presentes na xornada Emprega-T Vlaga, na Xuntanza Tecnolóxica Ferrol, no evento Excellence Job Fair, na Xornada do Plan Proxecta 2015 que organizou a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, Encontro Mostra asociativa en Padrón, Megaxove en Ourense e Feira de autónomos na Coruña. Nestas xornadas analizouse a difusión e promoción dos programas da Dirección Xeral de Xuventude.

5.1.5 Difusión cultural

5.1.5.1 Xuventude Crea

<http://xuventude.xunta.es/xuventude-crea.html>

Xuventude Crea, o Certame de Creadores Novos, iniciouse co obxecto de dar apoio á mocidade con inquiredanzas artísticas, incentivando a súa creatividade tanto individual como colectiva nas distintas actividades do programa. Participaron mozos e mozas de entre 16 e 30 anos, aínda que se permitiu a participación de ata un 25% de entre 14 e 16 anos e superar os 30 anos nalgunha actividade.

Na edición do 2015 o certame incluíu 11 especialidades: teatro, artes plásticas, fotografía, música, relato breve, poesía, vídeo creación, banda deseñada, graffiti, deseño de xoias e moda. Presentáronse un total de 228 obras.

Premiáronse un total de 51 obras (premios en metálico e mencións de honra). Os premios en metálico foron de 3.000, 1.500 e 1.000 euros para o 1º, 2º e 3º premio, respectivamente.

5.1.5.2 Concurso de deseño do cartel do certame Xuventude Crea 2015

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, con motivo do certame de creadores novos Xuventude Crea 2015, convocou un concurso co fin de elaborar o cartel do dito certame.

Os requisitos para poder participar foron ter entre 18 a 30 anos, ambos os dous inclusive, e residentes en Galicia e non ser o/a gañador/a no premio da edición do ano anterior.

O tema e a técnica foron libres. As obras debían incluír obrigatoriamente o texto “Certame Xuventude Crea 2015” así como as especialidades que o compoñen: teatro, artes plásticas, fotografía, música, poesía, relato breve, teatro, e videocreación, banda deseñada, graffiti, moda e deseño de xoias. Cada autor/a ou autores/as puideron participar con dúas obras orixinais, inéditas e en galego.

Admitíronse traballos realizados tanto de forma individual como en grupo.

- ▶ Participaron un total de 21 persoas. O premio foi de 500 euros para o cartel gañador.

5.1.5.3 Parlamento Xove

O proxecto Parlamento Xove fórmano un conxunto de actividades que tiveron por obxecto fomentar entre a mocidade o diálogo como ferramenta para argumentar razoadamente as ideas propias. Potenciáronse habilidades individuais e en grupo entre as que destacaron o desenvolvemento da capacidade de selección de información, a expresión escrita, a expresión oral, a orixinalidade, a argumentación razoada, o traballo en equipo ou a convivencia. Asemade, fomentou a lectura, escritura, emprego das novas tecnoloxías con fins informativos e culturais e o respecto polas ideas dos demais.

As ditas actividades tiveron como fío común debater acerca dun tema formulado pola organización, a realización dun dossier de investigación do tema tratado e debates dialécticos. Nas xornadas preliminares que decorreron durante o mes de febreiro e marzo, os equipos debateron sobre o seguinte tema: “deberá adiantarse a maioría de idade legal aos 16 anos?”

E na fase final, os temas sobre os que xiraron os debates foron, no caso de bacharelato, “foméntase dende os fogares a falta de respecto ao profesorado na escola?” e na categoría de ESO: “Cine. Desaparecerán as salas de cine como forma de ocio?”

No ano 2015 participou o alumnado de 3º e 4º da ESO e 1º e 2º de bacharelato dos centros de ensino de Galicia.

- O número de equipos participantes sumou un total de 43, 22 de bacharelato e 21 de ESO.

5.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

- O número de mozos e mozas que participaron foi de 215 en total.
- O número de xuíces que participaron nos debates foi de 19 en total.

Os debates realizáronse en dúas fases: unha primeira clasificatoria, (os días 27 e 28 de febreiro para os alumnos de bacharelato e o 6 e 7 de marzo para os de ESO), no Pazo de Mariñán e na Deputación da Coruña nos que xurdiron os oito equipos finalistas de bacharelato e os catro finalistas de ESO que se enfrontaron na fase final que se celebrou no salón de plenos do Parlamento de Galicia o día 18 de abril.

O IES de Becerreá foi o gañador na categoría de bacharelato e o Colexio La Salle de Santiago na categoría da ESO. O premio foi unha viaxe valorada en 5.000 euros, no caso do grupo gañador de bacharelato, e de 3.000 euros, no caso do gañador na categoría de ESO.

<http://www.parlamentoxove.com/>

5.1.6 Programas europeos

5.1.6.1 Erasmus+ Xuventude en acción

http://ec.europa.eu/youth/programme/index_en.htm

<http://xuventude.xunta.es/programas-eu.html>

O programa europeo Erasmus+, programa da Unión Europea para a educación, a formación, a mocidade e o deporte, con vixencia 2014-2020, ten entre os seus obxectivos específicos mellorar o nivel de aptitudes e competencias dos mozos e mozas; promover a participación na vida democrática en Europa e no mercado de traballo; a cidadanía activa; o diálogo intercultural; a inclusión social e a solidariedade; posibilitar ás persoas que traballan no ámbito da xuventude e aos mozos e mozas maiores, oportunidades de mobilidade por motivos de aprendizaxe; potenciar a dimensión internacional das actividades xuvenís e o papel dos traballadores e organizacións no eido da xuventude como estruturas de apoio ás persoas mozas. O programa fomenta a mobilidade dentro e fóra dos límites da Unión Europea, a aprendizaxe non formal e o diálogo intercultural e tamén apoia a empregabilidade

e a inclusión das persoas mozas independentemente do contexto social, educativo ou cultural ao que pertencen.

O programa diferencia tres liñas de acción:

Acción Clave 1. Mobilidade das persoas por motivos de aprendizaxe

Esta acción conta con dous tipos de actividades:

- ▶ Mobilidade dos mozos, que inclúe as seguintes accións:
 - Intercambios xuvenís, que permiten aos mozos e mozas participantes desenvolver competencias, sensibilizarse sobre temas sociais, descubrir novas culturas, costumes e estilos de vida, consolidar valores como a solidariedade, a democracia, a amizade, etc. Hai que destacar que o proceso de aprendizaxe se realiza a través de métodos de educación non formal.
 - Servizo Voluntario Europeo: busca fomentar a participación da mocidade en distintas formas de actividades de voluntariado, dentro e fóra da Unión Europea. Os mozos e as mozas poden participar individual ou colectivamente en actividades non remuneradas e sen ánimo de lucro.
- ▶ Mobilidade dos traballadores no ámbito da mocidade: apoia o desenvolvemento profesional dos traballadores no ámbito da mocidade en forma de participación destes traballadores en seminarios, cursos de formación, actividades de posta en contacto, visitas de estudos, etc

Acción clave 2. Cooperación para a innovación e o intercambio de boas prácticas

Esta acción apoia as asociacións estratéxicas no ámbito da educación, a formación e a mocidade. Teñen por obxecto apoiar o desenvolvemento, a transferencia ou a implementación de prácticas innovadoras a escala organizativa, local, rexional, nacional ou europea.

5.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

Acción clave 3. Apoio á reforma de políticas

Baixo esta acción poden realizarse actividades de diálogo estruturado: reunións entre mozos e responsables da toma de decisións no ámbito da mocidade.

O programa está aberto á participación de calquera persoa de entre 13 e 30 anos. É liña prioritaria fomentar e potenciar a participación dos mozos e mozas con menos oportunidades, ben sexa por razóns de índole xeográfica, cultural ou socioeconómica, ou ben sexa por seren persoas con discapacidade.

Os proxectos preséntanse na Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, dentro de cada unha das tres convocatorias anuais establecidas. Avalíanse na Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado e remítense á Axencia Nacional, que fai a proposta definitiva de aprobación. É a Comisión de Avaliación a que definitivamente aproba os proxectos.

A maioría dos proxectos presentados e aprobados no ano 2015 centráronse nos intercambios e no servizo voluntario europeo. Polo que respecta á participación, un total de 1.263 persoas mozas participaron neste tipo de proxectos, tanto galegos como mozos entre participantes galegos pertencentes a diferentes países da Unión Europea e a países veciños.

Durante o ano 2015 aprobáronse un total de 38 proxectos na nosa comunidade autónoma, cun importe total de subvencións de 923,331 euros distribuídos da seguinte maneira:

- ▶ 11 Intercambios xuvenís onde participaron 341 mozos/as e cun importe de 173.380 euros
- ▶ 19 proxectos de servizo voluntario europeo onde participaron 66 mozos/as e cun importe de 356.114 euros
- ▶ 3 proxectos de mobilidade de traballadores no ámbito da mocidade onde participaron 72 traballadores xuvenís cun importe de 72.068 euros

- ▶ 3 proxectos de asociacións estratéxicas onde participaron 606 mozos/as, cun importe de 284.661 euros
- ▶ 2 proxectos de apoio á reforma das políticas onde participaron 178 mozos/as, cun importe de 37.128 euros.

5.1.6.2 Dinamizando Galicia (DIGAL), ERASMUS+, acción clave 1 (mobilidade das persoas por motivo de aprendizaxe)

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado da Consellería de Política Social ofertou 30 prazas durante o ano 2015 do proxecto DIGAL, aprobado ao abeiro do programa Erasmus+, acción clave 1 (mobilidade das persoas por motivos de aprendizaxe). O seu obxectivo é a realización de prácticas laborais non retribuídas en cinco países europeos (Portugal, Italia, Irlanda, República Checa e Francia) durante 60 días. Está destinado a mozos e mozas con idades de entre 18 e 30 anos, recién titulados en ciclos medios de formación profesional e nos cursos de formación ocupacional, accións formativas e programas de cualificación profesional inicial dos sectores agrícola, forestal, hoteleiro, turístico, servizos básicos á comunidade (incluída a atención á dependencia e maiores), tecnolóxico e administrativo de base. Os participantes foron seleccionados entre o alumnado dos últimos cursos destas especialidades dos centros que integran o consorcio deste proxecto. Este consorcio, coordinado pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, está formado por tres centros educativos (o IES Lamas de Abade de Santiago, A Pinguela de Monforte de Lemos, e o IES Monte Castelo de Burela); o centro de Estudos Gastronómicos da Coruña, os centros de formación agroforestal dependentes da Dirección Xeral de Ordenación e Produción Forestal da Consellería de Medio Rural (Guísamo, Becerreá, Ribadeo, Sergude, Monforte de Lemos e Lourenzá); e os centros de formación ocupacional e de accións formativas dependentes da Dirección Xeral de Orientación e Promoción Laboral da Consellería

de Economía, Empleo e Industria (Bueu, Ferrol, Viveiro, Lugo, Centros de Novas Tecnoloxías de Galicia en Santiago, Ames, Negreira, Melide e Monforte).

Esta iniciativa amplía o currículo dos participantes, mellora as competencias idiomáticas e permite que se poia coñecer outra organización do traballo, detectar novos sectores empresariais para implantar en Galicia, así como novas posibilidades de internacionalización para as empresas galegas.

- O proxecto DIGAL que foi aprobado ao abeiro do programa Erasmus+ conta con un orzamento de 277.135 euros e 56 prazas para os anos 2015 e 2016.

5.1.6.3 Euroscola 2015

<http://www.euro-scola.com/>

A Oficina do Parlamento Europeo en España convocou a XXI edición do Concurso Euroscola, en colaboración coa representación en España da Comisión Europea e a Secretaría do Estado para a Unión Europea.

O concurso é un xogo en liña de habilidades, destrezas e coñecementos vinculado a temas de gran transcendencia europea que fomenta o uso da internet como ferramenta educativa, informativa e comunicativa e a aprendizaxe doutra lingua, fundamental para unha Europa unida; por iso, o xogo desenvólvese en dúas versións lingüísticas, castelán e inglés. As persoas participantes puideron optar a calquera dos dous idiomas.

Euroescola destínase a persoas, entre 15 e 18 anos, que estudan educación secundaria obrigatoria (ESO), bacha-

relato ou ciclos de formación profesional de grao medio en centros educativos españois.

Para participar é necesario inscribirse por equipos formados por 10 alumnos/as e un profesor/a, que é o/a líder e responsable do equipo. Cada centro escolar pode presentar tantos equipos como queira, aínda que só un por centro pode aspirar a gañar o premio. Por cada comunidade autónoma hai un finalista. Os 9 equipos mellor clasificados de entre todos os finalistas son os gañadores da viaxe e cada equipo gañador ten que ser dunha comunidade autónoma diferente.

O tema central desta edición desenvolveuse baixo o lema “O noso mundo, a nosa dignidade, o noso futuro” con motivo da celebración do Ano Europeo de Desenvolvemento 2015.

- O equipo gañador de Galicia Euroscola foi o Colexio Apóstol Santiago de Vigo (Pontevedra).

Obtivo como premio a participación na iniciativa Euroscola do Parlamento Europeo na súa sede en Estrasburgo (Francia) e unha axuda económica para sufragar parte dos custos da viaxe. O premio da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado foi unha axuda económica para sufragar parte dos custos de aloxamento e viaxe a Estrasburgo.

5.1.6.4 Proxecto NoNEETs

Este proxecto NoNeets involucra a entidades de distintos países europeos. Xunto coa Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, son socios: o Centro Rexional de Información da Xuventude Midi-Pyrénées (CRIJ, Toulouse-Francia); Acción Coordinada de Formación e Inserción- Federación Iniciativs y Acción Social (ACFI-FIAS, Bruselas-Bélxica-); Cooperativa Social Atlante (ATLANTE, Calabria-Italia-), Agencia de Desarrollo Regional de Muntnia Sur (SMRDA, Munteia-Romanía-) e DEX Chequia (Praga República Checa-).

5.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

A finalidade do proxecto é identificar as características, as necesidades e intereses da poboación “nini”, analizar o fenómeno “nini”, deseñar e poñer en marcha un programa común baseado na demanda dos/as beneficiarios/as finais, involucra a xuventude en diferentes actividades que permitan a súa motivación e incrementar na poboación en xeral a importancia do proceso de aprendizaxe continuo. Está financiado polo Programa de aprendizaxe permanente (Proxectos multilaterais Gundtvig) e a súa duración é do 1 de novembro de 2013 ao 31 de outubro de 2015.

Está dirixido a poboación moza de entre 15 e 29 anos desempregados, non asistentes a cursos de formación, que non traballan, na procura de educación e formación ou oportunidades laborais. Durante o ano 2015 ofertouse a 23 mozos e mozas formación e orientación personalizada sobre as capacidades e posibilidades de inserción laboral no mercado de traballo. Desenvolveuse nas comarcas de Sarria e Verín durante o mes de xuño e os participantes tiveron posibilidade de participar en eventos locais relacionados coa súa zona (visitas a empresas, entrevistas de traballo, coñecemento de boas prácticas e contactos con axentes sociais).

Ofertoulles ante todo unha oportunidade de formación, de encontros con outras persoas mozas coa misión de mudar o seu futuro, e moitas ferramentas para conquerilo.

<http://xuventude.xunta.es/2015060116275/proxecto-grundtvig-noneets-programa-de-aprendizaxe-permanente.html>

5.1.6.5 Proxecto Eurocidade

Proxecto aprobado ao abeiro do Programa de cooperación transfronteiriza Galicia-Norte de Portugal 2007-2013 (POCTEP), financiado con fondos Feder, cun orzamento de 155.600 euros, e na que son socios a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado da Xunta de Galicia, o Instituto Português do Deporto e Juventude, o Concello de Verín e a Câmara Municipal de Chaves.

O principal obxectivo deste proxecto é promover a cooperación institucional en materia de políticas de xuventude, para que os/as mozos/as queden a vivir e traballar na zona transfronteiriza galego-portuguesa. Por este motivo, conta coa colaboración de entidades que apoian unha nova liña de actuación de promoción do espírito emprendedor da xuventude, e que programan actividades dirixidas a todos/as mozos/as que precisan dunha formación adicional ou dunha serie de ferramentas de cara á participación en programas europeos ou dar os primeiros pasos para a creación dunha empresa, ou do seu futuro profesional e laboral.

Durante o ano 2015 leváronse a cabo as seguintes actividades:

a) Foro xuvenil transfronteirizo da Eurocidade Chaves-Verín

Esta actividade foi dirixida a persoas mozas da Eurocidade, asociacións xuvenís e grupos informais, así como calquera colectivo, institución ou empresa que traballe en prol da xuventude. O proxecto pretende crear un espazo de interacción entre a poboación moza de Chaves e Verín para favorecer a creación de proxectos de participación xuvenil conxunta.

Durante o mes de xullo de 2015 organizáronse varios encontros nos que se abordaron distintas temáticas como: deporte, ocio, tempo de lecer e cultura; música e imaxe; oportunidades de traballo e negocio; presentación de propostas pra próximos proxectos conxuntos.

b) Introducción ao programa Erasmus+.

A Europa da mocidade

Esta actividade tivo como finalidade dar a coñecer as posibilidades do programa europeo de mobilidade Erasmus+, un programa que pretende mellorar o nivel de competencias e de capacidades básicas dos/as mozos e mozas, así como potenciar a súa dimensión internacional a través da participación en proxectos. Mediante a colaboración e participación nun obxectivo común axudará a que moitos mozos e mozas se sintan máis capacitados para tomar decisións, para interactuar e para mirar e crear oportunidades de traballo.

O programa Erasmus+, da Unión Europea para a educación, a formación, a mocidade e o deporte, con vixencia 2014-2020 ten entre outros obxectivos específicos: mellorar o nivel de aptitudes e competencias das persoas mozas; promover a participación na vida democrática en Europa e no mercado de traballo; a cidadanía activa; o diálogo intercultural; a inclusión social e a solidariedade; posibilitar as persoas que traballan no ámbito da xuventude e as persoas mozas, maiores oportunidades de mobilidade por motivos de aprendizaxe; potenciar a dimensión internacional das actividades xuvenís e o papel dos traballadores e organizacións no eido da xuventude como estruturas de apoio aos mozos e mozas. O programa fomenta a mobilidade dentro e fóra dos límites da Unión Europea, a aprendizaxe non formal e o diálogo intercultural e tamén apoia a empregabilidade e inclusión de todos os mozos e mozas independentemente do contexto social, educativo ou cultural ao que pertencen.

A xornadas formativas sobre o programa Erasmus+ tiveron unha duración de 20 horas, sendo 16.30 h presenciais e 3.30 h non presenciais durante o mes de xullo e agosto de 2015. Tamén contaron coa presenza de expertos nas distintas áreas para abordar experiencias das temáticas impartidas. Os destinatarios foron mozos e mozas de entre 18 e 35 anos residentes na Eurocidade, e participaron 10 persoas mozas.

c) Local de ensaio e oficina transfronteiriza de información xuvenil

O traballo desenvolvido polas asociacións que o asesoran e apoian (referente asociativo) a involucración dos mozos da zona foi todo un éxito, con grandes achegas en equipamento e cunha forte resposta a todas as actividades programadas. O traballo de todos eles foi aglutinar e coordinar todo o tecido xuvenil interesado na eurocidade.

Desde as asociacións mantivéronse moitas reunións con colectivos xuvenís e mozos informais interesados en levar adiante o proxecto eurocidade. Tense especial relación coas asociacións que mostraron o seu interese inicial en dirixir o proxecto e trabállase conxuntamente para o seu bo desenvolvemento. Entre todos redáctanse informes sobre as actividades que se poderían levar a cabo e preséntanse á dirección xeral de xuventude e voluntariado da Xunta de Galicia.

Estivo en funcionamento unha páxina de facebook para dinamizar e comunicar aos mozos todo o relacionado coa oficina e o local de ensaio.

A afluencia de mozos é constante e as súas cuestións moi diversas, así, as visitas á oficina aumentaron cada trimestre unha media dun 35% e un 40%.

Respecto ao local de ensaio, as solicitudes dos grupos xa inscritos, tamén foron en aumento durante estes anos. Por outro lado, increméntase preto dun 30% cada trimestre o número de novos grupos que solicitan a inscrición, indispensable para a utilización do local.

Ao longo destes anos podemos dicir que acudiron á oficina ou solicitaron consultas máis de 1.900 unhas 1.750 persoas e a cidadanía ten cada vez máis coñecemento desta oficina e das súas finalidades.

Das aproximadamente 350 visitas ao local de ensaio, uns 15 grupos musicais son asiduos (9 españois e 6 portugueses).

Tamén se coordina xunto con outros mozos o perfil en facebook con máis de 500 cuns 314 amigos. Tanto perfil como páxina aparecen co nome: espazo xuvenil verín.

<http://es.euroidadechavesverin.eu/>

5.1.6.6 Mocidade emprendedora da Eurorexión (Emprende)

Programa de Cooperación Transfronteirizo España-Portugal, área Galicia-Norte de Portugal. Integración socioeconómica.

O proxecto Emprende, financiado polo Programa de cooperación transfronteiriza Galicia-Norte de Portugal (POCTEP), ten como obxectivo principal fomentar a creación de empresas, de emprego e autoemprego para mozos e mozas, promovendo actividades que convertan o espazo de cooperación transfronteirizo nun marco atractivo para novas actividades económicas e empresariais.

Actividades 2015:

a) Seminario para o desenvolvemento do talento emprendedor

Ao abeiro do proxecto Emprende realizáronse dúas xornadas en Ourense o día 10 de setembro en Vigo o 11 de setembro de 2015. O número total de participantes foi de 14 de entre 10 e 35 anos.

O seminario abordou as seguintes temáticas:

O curso baseouse en varios módulos: concepto e talento emprendedor, capacidades, compromiso e acción; competencias persoais e sociais; diagnóstico do perfil persoal e plan de acción.

5.1.7 Programas de mobilidade

5.1.7.1 Mobilidade transnacional xuvenil Galeuropa

<http://xuventude.xunta.es/galeuropa-2015.html>

Este programa que ben realizando a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado no ano 2015 presenta novidades importantes respecto aos últimos anos e enmárcase dentro do Programa operativo de emprego xuvenil, cofinanciado pola Iniciativa de Emprego Xuvenil e o Fondo Social Europeo para o período 2014-2020. Medida 8.2.2.8. Programa de axudas para proxectos de mobilidade transnacional dirixido a mozos e mozas menores de 25 anos para a realización de prácticas formativas en empresas de países europeos, de modo que complementan a súa competencia profesional e persoal, incrementando así as súas posibilidades de inserción laboral. Concíbense polo tanto estas axudas como unha das medidas para a implantación do Sistema nacional de garantía xuvenil.

A finalidade do programa de mobilidade transnacional xuvenil é reforzar a empregabilidade e as competencias profesionais da mocidade non ocupada e non integrada nos sistemas de educación ou formación, contribuíndo á mellora da súa formación mediante a adquisición de experiencia profesional para a súa incorporación ao mercado de traballo, ao tempo que se apoia a adquisición de competencias en idiomas estranxeiros.

Preténdese promover e axudar a financiar a mobilidade da mocidade galega para que realice estadias de prácticas formativas non remuneradas en entidades/empresas públicas ou privadas de países europeos, ben directamente concedendo axudas individuais aos mozos e mo-

zas participantes, ou ben mediante concesión de axudas a proxectos de mobilidade de entidades galegas, tanto entidades locais coma entidades sen ánimo de lucro.

Os mozos e mozas que participaron ben individualmente ou a través dun proxecto dalgunha das entidades sen ánimo de lucro, concellos ou agrupación deles realizaron 2 meses de prácticas nalgún dos 31 países da UE en sectores como (administración, agroalimentario, electricidade e enerxía, hostalaría e turismo, informática, márketing e comercio e outros).

As accións dos proxectos están encamiñadas á consecución dalgún dos seguintes obxectivos:

- Mellorar o nivel de aptitudes e competencias clave dos/as participantes.
- Reforzar a empregabilidade e as competencias profesionais das persoas mozas nos ocupadas e non integradas nos sistemas de educación ou formación, contribuíndo á mellora da súa formación mediante a adquisición de experiencia profesional para a súa incorporación ao mercado de traballo.
- Contribuír e facilitar aos mozos e mozas participantes o seu acceso ao mercado de traballo, reducir os obstáculos lingüísticos e fomentar a súa autonomía persoal mediante a mellora da súa empregabilidade.
- Potenciar os programas de educación non formal para que as persoas mozas adquiran coñecementos e habilidades que axuden a completar o seu desenvolvemento persoal e profesional.

Proxectos solicitados e beneficiarios/as do programa:

Proxectos solicitados	
Individuais	83
Entidades sen ánimo lucro	10
Concellos e agrupacións deles	3
Total	96

5.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

Beneficiarios	homes	mulleres	Total
Individuais	14	25	39
De entidades sen ánimo lucro	47	25	72
De concellos e agrupacións deles	10	13	23
Total	71	63	134

- ▶ O programa no 2015 contou con un orzamento de 999.765,72 euros.

5.1.7.2 “Deseñando o teu futuro”: Proxecto piloto de estadías-visitas en empresas

Deseñando o teu futuro é un proxecto de educación non formal que financia proxectos dirixidos a que os mozos e as mozas entre 14 e 18 anos realicen estadías-visitas non remuneradas en empresas radicadas na Comunidade Autónoma de Galicia, para os efectos de que adquiran competencias, habilidades e cualificacións que complementen o seu desenvolvemento persoal e a súa formación.

Puideron presentar proxectos, entidades sen ánimo de lucro, con sede permanente e domicilio social en Galicia que prestan servizos á mocidade, así como as súas respectivas federacións; os concellos, agrupacións de concellos e mancomunidades.

Os participantes dos proxectos puideron realizar estadías-visitas en empresas dos sectores: da hostalaría; actividades administrativas e servizos auxiliares; actividades profesionais científicas e técnicas; industria manufacturera; comercio polo miúdo, comercio por xunto, reparación de vehículos; actividades artísticas, recreativas e de entretemento; construción; agricultura, gandería, servizos e pesca; actividades sanitarias e servizos sociais; outros servizos. Con estas estadías-visitas preténdese que os/as mozos/as se aproximen ás distintas tipoloxías de postos de traballo existentes no mercado laboral, axudarlles na toma de decisión do seu futuro perfil profesio-

nal, para os efectos de que coñezan “a realidade da empresa” previamente a decidir a súa traxectoria formativa profesional, así como achegalos ao mundo sociolaboral adquirindo coñecementos e habilidades que os axuden a complementar o seu desenvolvemento persoal e futura formación profesional.

Beneficiarios	homes	mulleres	Total
Concellos	88	73	161
De entidades sen ánimo lucro	48	84	132
Total	136	157	293

- ▶ O programa contou con un orzamento de 130.000 euros.

5.1.7.3 Programa galego de mobilidade “Xuventude no mundo”

A “Xuventude no mundo” é un programa de mobilidade xuvenil organizado pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, que pretende que os mozos e mozas de Galicia poidan desenvolver un programa de actividades de interese para a xuventude noutras partes do mundo. Pretende tamén facilitar o coñecemento doutras realidades socioculturais e lingüísticas para a comprensión da diversidade cultural e favorecer e potenciar a adquisición de habilidades e competencias non formais que faciliten o desenvolvemento persoal.

O programa foi destinado á mocidade residente en Galicia, que tivese entre 18 e 30 anos.

Os intercambios fixéronse nos seguintes países:

- Alemaña-Berlín (Distrito de Reinickendorf-Casa da Xuventude de Fuchsbau) do 2 ao 9 de xullo de 2015
- Xapón (en Wakayama na Prefectura de Wakayama) do 17 ao 24 de agosto de 2015.

Ofertáronse un total de 20 prazas.

5.1.8 Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil

Desde o Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil prográmanse os distintos cursos e actividades para a formación tanto do persoal da Rede galega de información xuvenil (RGIX), como o das oficinas municipais de Información Xuvenil (OMIX) ou outro persoal das Administracións públicas (AAPP) e tamén para a formación da xuventude e outras persoas interesadas.

Durante o ano 2015, nas distintas modalidades de presencial, semipresencial e a distancia, realizáronse os seguintes cursos e xornadas dende o centro coordinador e as casas de xuventude:

Nome do curso ou xornada	Edicións	Nº prazas
Formación de mediadores/as xuvenís en promoción de hábitos e estilos de vida saudable	1	25
Xornada A educación non formal e Garantía xuvenil dende o ámbito local	1	200
Dinamización da promoción da saúde e da prevención en entidades xuvenís	1	50
Dinamización da igualdade de xénero dende entidades xuvenís	1	50
Mediación educativa en conflitos xuvenís	1	50
O sistema sexo-xénero e a súa implicación nos hábitos de saúde da mocidade	2	100
Xornada de información: As políticas de Información Xuvenil en España	2	50
Dinamización de promoción da saúde e da prevención en entidades xuvenís	1	50
Dinamización da igualdade de xénero dende entidades xuvenís	1	50
Mediación educativa en conflitos xuvenís	1	50
Total	12	675

5.1.8.1 Servizo de información xuvenil

Na Oficina de Información Xuvenil aténdense consultas de forma presencial, telefónica e por correo electrónico e dáse información xeneralizada sobre temas de interese para a mocidade.

As consultas máis demandadas son sobre actividades, cursos, bolsas, axudas, estudos, carnés, oposicións, idiomas, voluntariado, traballo, vivenda e programas da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado.

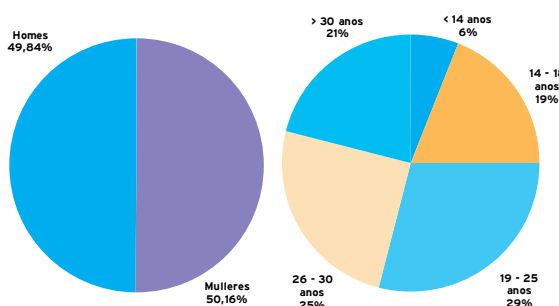
Atendéronse no ano 2015 un total de 22.706 usuarios e 25.114 consultas coa seguinte distribución:

	Consultas	Porcentaxe
Presenciais	15.639	62%
Telefónicas	5.520	22%
Correo electrónico	3.955	16%
Total	25.114	100%

Información sobre os distintos programas que convoca a Dirección Xeral	31,23%
Bolsas	11,10%
Cursos	9,20%
Actividades	9,50%
Axudas e subvencións	7%
Carnés	13%
Estudos	6%
Oposicións	0,35%
Vivenda	0,16%
Idiomas	6,74%
Voluntariado	3,79%
Outras consultas	1,93%
	100%

5.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

As porcentaxes das consultas presenciais, en canto á súa distribución por sexo e idade foron:

A asesoría de programas europeos, tivo 294 consultas presenciais, 153 telefónicas e 116 por outros medios, facendo un total de 563 consultas. As visitas presenciais totais relacionadas con este tema foron 296. O Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil tamén coordinou e asesorou un total de 25 programas europeos e 3 proxectos do Programa galego de mobilidade: A xuventude no Mundo III. Nos proxectos participou a mocidade galega cun total de 139 persoas. A mocidade estranxeira participante en proxectos en Galicia sumou un total de 525.

Polo que atinxe á Oficina de Emancipación xuvenil, atendeu no tema de vivenda un total de 73 usuarios, e 181 foron consultas sobre emprego

Así mesmo dende a Oficina de Emancipación Xuvenil participábase no Programa de garantía xuvenil, do Sistema nacional de garantía xuvenil do Ministerio de Emprego e Seguridade Social de España, que pretende facilitar o acceso dos mozos maiores de 16 anos e menores de 30 ao mercado de traballo, mediante unha oferta de emprego, de educación continua, formación de aprendizaxe ou período de prácticas en empresas. No ano 2015 atendeuse a un total de 105 usuarios, sendo presenciais 40, telefonicamente 19 e por correo 46. Emitíronse 85 códigos de activación para 42 mozas e 43 mozos.

O número de consultas a informadores xuvenís foron un total de 4.803, sendo presenciais unhas 373, telefónicas 2.792 e por e-mail 1.638.

Os paneis informativos tiveron un total de 1.045 visitas.

Elaboráronse un total de 149 dossier, propios 126 e con colaboracións 23. Tamén se elaboraron un total de 54 boletíns oficiais.

O total de usuarios da sala de lectura foi de 1.454 usuarios.

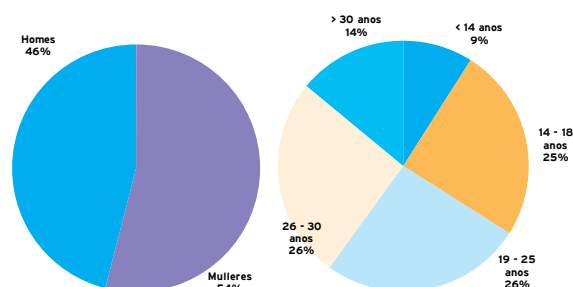
5.1.8.2 Oficina TIVE

A oficina TIVE presta servizos ás persoas estudantes e á mocidade relacionados con actividades de lecer e tempo libre e o turismo nacional e internacional. A actividade fundamental é a expedición de carnés que proporcionan distintos tipos de vantaxes.

O número total de carnés expedidos na oficina TIVE durante o ano 2015 foron 2.871 coa seguinte distribución:

	Nº carnés
Carné xove	2.440
Carné ISIC	288
Carné TEACHER ou ITIC	56
Carne fiyto ou IYTC	1
Carné de alberguista	86
Total	2.871

Durante o ano 2015 atendéronse 8.404 consultas sobre os distintos tipos de carné, coa seguinte distribución de usuarios por idades e sexo:

5.1.8.3 Comunícate

Este programa ten por obxecto difundir a internet entre a mocidade. A prestación é gratuíta para os posuidores de calquera carné expedido na oficina TIVE.

Conta con 20 postos e cun amplo horario que facilita as consultas a aquelas persoas que non contan con acceso á internet na súa casa.

Horario: de 8:30 a 20:15 h de luns a xoves e de 8:30 a 15:00 e de 16:30 a 20:30 h os venres

Utilizaron este servizo no ano 2015 un total de 5.836 persoas, das que o 49,83% eran mozas e un 50,17% mozos.

5.1.8.4 Documentación

O traballo de documentación que se fai no centro, consiste en recoller aqueles documentos que poden ser de interese para as distintas seccións da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado.

Para iso repásanse boletíns, prensa e documentos co fin de facer un baleirado para a súa posterior catalogación e clasificación.

Durante o ano 2015 fíxose o baleirado, catalogación e clasificación dun total de 3.968 artigos de prensa escrita e dixital. Fixéronse escaneamentos de 4.175 artigos de prensa, manuais, revistas, folletos, DVD, dossiers, e outro material. Elaboráronse 237 dossiers, que visionaron na páxina web 20.752 usuarios, xestionáronse 374 correos electrónicos e realizáronse 363 buscas e descargas da internet sobre lexislación, manuais, información e documentación.

5.1.8.5 Os Centros Quérote Máis

<http://xuventude.xunta.es/querote-mais.html>

Os centros Quérote+ son un servizo que dá resposta a un serio compromiso que a Administración pública adquire co benestar da mocidade galega, proporcionando un servizo profesional e de calidade aos mozos e mozas de Galicia.

Os centros responden a unha demanda social manifesta. Día a día o equipo de traballo de Quérote+ atendeu consultas referentes a dificultades, preocupacións ou curiosidades que mozos e mozas teñen en relación coa sexualidade e a afectividade, a imaxe corporal e a autoestima, a convivencia e as relacións sociais no espazo físico e no virtual e en relación ao consumo de certas substancias.

Quérote+ traballou con base nuns piares fundamentais que fan que sexa un servizo de calidade e único: a atención global e integral, a interdisciplinariedade, as actuacións baseadas no criterio da construción persoal propia e o fomento da autonomía persoal, o mantemento da ética profesional, a igualdade, a atención de forma confidencial, anónima e gratuíta, as actuacións educativas e preventivas, a ética profesional e a coordinación cos demais servizos.

Os obxectivos que perseguíu o servizo son:

- ▶ Contribuír ao desenvolvemento integral de mozos e mozas, atendendo as súas necesidades, intervindo nos procesos de xeito preventivo
- ▶ Contribuír a que mulleres e homes aprendan a coñecerse, a aceptarse e a expresarse dun xeito satisfactorio e congruente
- ▶ Facilitar que os mozos e as mozas dispoñan do maior número de ferramentas e habilidades para poder construírse de xeito satisfactorio

5.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

- Dotar de habilidades e estratexias que contribúan a adquirir autonomía e liberdade

Os centros contan cun equipo formado por traballadoras e traballadores sociais, educadores e educadoras sociais, e psicólogos e psicólogas.

Carta de servizos

1. Servizo de información e asesoramento especializado.

Atención presencial	3.039
Atención en liña	1.267
Atención telefónica	1.158
Atención Whatsapp/Telegram	712
Total asesoramento	6.176

2. Servizo formativo

Alumnado de secundaria (Obradoiros de convivencia, convivencia nas redes sociais, Imaxe corporal, Sexualidade e afectividade e Fenómeno do botellón)	13.095
Redes familiares: nais e pais	475
Casas da xuventude, OMIX, e tecido asociativo xuvenil	525
Centros para persoas con diversidade funcional	241
Centro penitenciario de Teixeiro	50
Centros de menores en situación de exclusión ou con medidas xudiciais	224
Intervención con muller	64
Inclusión	82
Presentación do servizo en facultades e outras entidades	2.071
Total usuarios	16.827

3. Publicacións e colaboracións con medios de comunicación

- Dípticos/Tarxetas/Carteis e adhesivos informativos que dan a coñecer os servizos prestados polos centros Quérote+, así como algunhas publicacións específicas referentes a algún programa ou campaña concreto.

4. Participación en eventos, foros e saídas promocionais

- Actividades divulgativas en xornadas para a mocidade, nos campus universitarios e nas festividades:
 - Campaña Día Mundial de Loita contra o VIH: mesas informativas nas cidades galegas e colaboración coas asociacións de hostalaría de Galicia
 - Campaña Día da Proba rápida do VIH
 - Campaña “Gústame porque es ti” sobre imaxe corporal (contribuíndo a mellorar a autoestima)
 - Campaña no Día da Internet Seguro
 - Campaña Día Mundial da Discapacidade
 - Campaña Día Europeo da Saúde Sexual
 - Campaña Día Mundial de Loita contra a Homofobia e a Transfobia
 - Xornadas de Educación para a Saúde (AECC)
 - Radio Tuenti, espazo adicado cada xoves á Xuventude con Quérote+ en Radio Allariz
 - Clube de lectura Quérote+ na biblioteca Ágora na Coruña.

5. Realización de probas específicas (475 probas rápidas de detección do VIH e 312 test de embarazo)

6. Servizo de prácticas formativas e profesionais (O equipo técnico de Quérote+ tutoriza e recibe persoas que se atopan en período formativo na realización de prácticas profesionais. 12 estudantes)

7. Presencia nas redes sociais: 9.002 persoas seguidoras

8. Participación nos «plans integrais» da Xunta de Galicia.

5.1.9 Ordes de subvencións no ámbito da xuventude

5.1.9.1 Axudas a entidades xuvenís e grupos informais

A Consellería de Política Social, a través da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, convocou e tramitou axudas dirixidas a grupos informais de mozos e mozas, asociacións xuvenís e entidades prestadoras de servizos á mocidade e ás súas respectivas federacións. Estas axudas tratan de apoiar proxectos nos que a mocidade participe de forma activa e directa en actividades concibidas por ela e das cales ela sexa a súa principal axente.

Neste senso, foi publicada no Diario Oficial de Galicia a Orde do 30 de marzo de 2015, pola que se establecen as bases que rexen as axudas enmarcadas no programa Iniciativa Xove e se procede á súa convocatoria. (DOG nº 67, do 10.04.2015).

O art. 4º establece, como un dos requisitos para poder acceder a estas axudas, a inscrición das asociacións xuvenís, entidades prestadoras de servizos á mocidade e as súas respectivas federacións, no censo oficial dependente organicamente da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado.

No ano 2015 foron censadas un total de 15 asociacións novas, desagregándose do seguinte xeito: 14 asociacións foron censadas como “prestadoras de servizos á xuventude” e 1 como asociación xuvenil.

Por outra banda, tamén se contempla a posibilidade de que poidan obter estas axudas os “grupos informais” de mozos e mozas que desexen realizar unha iniciativa xuvenil.

► Orzamento e nº de axudas 2015:

- O orzamento total para o financiamento destas axudas foi de 550.000 euros para a realización dos proxectos de iniciativas xuvenís.

- O número total de axudas concedidas a entidades (de ámbito autonómico e provincial) foi de 83, 31 autonómicas e 52 provinciais. No relativo aos grupos informais foron 68 os proxectos concedidos.

5.1.9.2 Axudas a entidades locais

Para lograr unha verdadeira participación da xuventude nos diferentes ámbitos da sociedade actual é fundamental promover actuacións e canles dirixidas a garantir o acceso a unha información ampla e actualizada, dirixida á xuventude, prestandolles apoio ás accións que neste sentido emprendan os concellos dentro da súa competencia e ámbito territorial. Igualmente, considérase necesario apoiar proxectos que desenvolvan as entidades locais e que vaian dirixidos a facilitar a participación da xuventude en actividades de educación non formal tendo en conta as competencias e aptitudes que se derivan desta, sobre todo de cara a mellorar a empregabilidade das mozas e dos mozos galegos e galegas.

Para este fin, publicouse a Orde do 30 de marzo de 2015 pola que se aproban as bases que rexen as subvencións destinadas ás entidades locais de Galicia, para a promoción da información xuvenil e para a realización de actividades dirixidas á xuventude no ámbito da educación non formal e da participación durante o ano 2015, e se procede á súa convocatoria (DOG núm. 66 do 09.04.2015).

► Orzamento e número de axudas 2015.

- O orzamento para o financiamento destas axudas foi de 600.000 euros.
- O número total de axudas concedidas ascendeu a 219.

5.2 VOLUNTARIADO E PARTICIPACIÓN

5.2.1 Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria

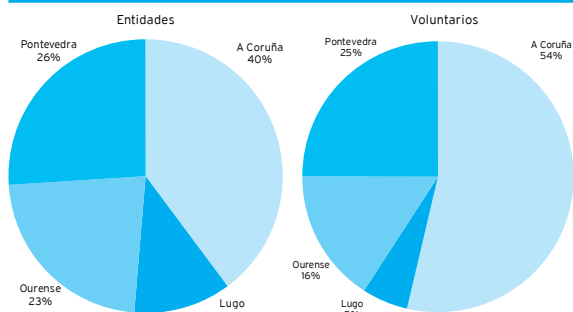
No momento actual son 869 as entidades de acción voluntaria (incluíndo ONG, entidades locais e de ámbito autonómico) inscritas no rexistro de entidades de acción voluntaria (EAV) da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado. Desde 2006 cabe destacar o incremento progresivo de entidades rexistradas que contan cun número estimado de 38.845 voluntarios colaboradores.

Total entidades de acción voluntaria (EAV)	
Asociacións ONL	613
Entidades locais	229
Autonómicas	27
Total	869

► Datos do Rexistro das Entidades de Acción Voluntaria (EAV)

O número de inscricións no rexistro EAV no ano 2015 foi de 35.

	Entidades	Voluntarios
A Coruña	346	20.850
Lugo	100	2.130
Ourense	197	6.171
Pontevedra	226	9.694
Total	869	38.845

5.2.2 Subvencións no ámbito do voluntariado (voluntariado xuvenil)

Orde do 7 de abril de 2015 pola que se regulan as bases das subvencións para entidades de acción voluntaria e entidades locais enmarcadas no programa Servizo de Voluntariado Xuvenil e se procede á súa convocatoria para o ano 2015 (DOG núm. 72, do 17.04.2015).

Estas subvencións destináronse a entidades de acción voluntaria e a entidades locais que realizen proxectos de voluntariado xuvenil. O obxectivo último foi o de fortalecer a todas as entidades de acción voluntaria e promover a participación social.

A inscrición das entidades no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia constituíu requisito indispensable para poder solicitar a subvención.

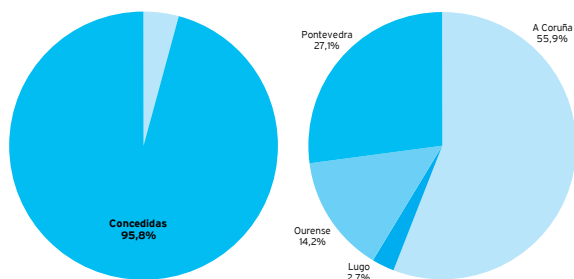
En calquera caso, e a grandes trazos, podemos facer a seguinte clasificación:

Áreas de actuación (132 entidades)	%
Colectivo en risco de exclusión (59)	44,7%
Camión de Santiago (20)	15,15%
Cultura, arte e tradicións populares (33)	25%
Xuventude (63)	47,73%
Medio (29)	21,97%
Igualdade de xénero (15)	11,36%

- O importe destinado foi de 300.000 euros para entidades de acción voluntaria e de 200.000 euros para entidades locais, segundo o establecido na Lei 11/2014, do 19 de decembro, de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2015.
- A distribución provincial dos importes concedidos son os seguintes:

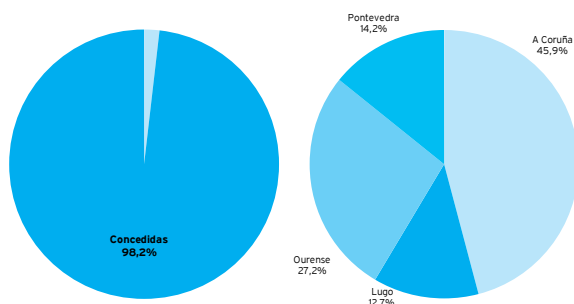
Orde voluntariado xuvenil: entidades de acción voluntaria

	Nº solicitudes	Concedidas	Importe concedido
A Coruña	42	40	138.356,00
Lugo	5	5	6.710,00
Ourense	12	12	35.207,41
Pontevedra	20	19	67.074,46
Total	79	76	247.347,87

Orde voluntariado xuvenil: entidades locais

	Nº solicitudes	Concedidas	Importe concedido
A Coruña	21	20	78.532,50
Lugo	8	8	21.700,00
Ourense	15	15	46.620,00
Pontevedra	9	9	24.325,81
Total	53	52	171.178,31

5.2.3 O Pasaporte solidario do voluntario

O Pasaporte solidario é un proxecto desenvolvido pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, que arrincou en marzo de 2011. O curso académico 2014-2015 foi, pois, a cuarta edición desa iniciativa nacida orixinariamente en Dinamarca. O obxectivo do PS é promover entre o alumnado de Primaria e ESO o seu espírito voluntario e solidario, sen impoñer límite de idade; se ben, cómpre que o estudante teña un bo nivel de lectura comprensiva. Para o anecdotario queda o feito de que algúns centros moi concretos solicitaron pasaportes para os pícaros, que plasmaron a súa concepción en sinxelos debuxos.

O PS é individual e propón xustamente varias actividades solidarias. Entrégase a cada neno -loxicamente titorizado-, que, se ben ten que plasmar a súa experiencia persoal, é posible vivir esta en grupo. En cada páxina había dúas actividades solidarias que o alumno debe realizar con liberdade, unha liberdade que ten tamén o centro. En efecto, nalgúns casos este fixo as súas achegas propias e mesmo cambiou algunha actividade por debuxo ou outra propia, sobre todo aqueles centros que xa teñen definida unha liña de traballo solidario (cunha celebración en concreto, cunha ONG, por exemplo).

A entrega é gratuita, e así cada centro que o solicitou recibiu os exemplares cos que estaba disposto a traballar. A Dirección Xeral non regateou respaldo firme e constante a eses centros, facilitándolles un número de teléfono móbil para as dúbidas e un enderezo de correo electrónico. Asemade, unha persoa enviada pola Dirección Xeral acudiu aos centros que solicitaron respaldo e asesoramento.

Preparouse na Dirección Xeral a relación de diplomas que se entregaron (un a cada alumno que cubriu o PS), e remitíuseles aos centros antes do remate do curso).

Os colexios participantes foron o CEIP Os Casais, de

5.2 VOLUNTARIADO E PARTICIPACIÓN

Fene, o IES David Buján de Cambre, o colexio La Salle, do Ferrol, o IES de Viós de Abegondo, o IES Xoán Montes de Lugo, o CEIP Rosalía de Castro de Lugo, o colexio plurilingüe Abente de Sanxenxo, o IES de Meaño, o IES de Pontearreas, o CPI Virxe e Cela de Monfero, o CPR San Narciso de Pontevedra, o CEIP Eduardo Cela Vila de Triacastela, o IES Blanco Amor de Ourense, o CPR Plurilingüe Andaina de Culleredo, o IES de Pontearreas e o CEIP Frei Luis de Granada de Sarria.

- ▶ No curso 2014-2015 solicitaron formar parte do Pa-saporte solidario 18 centros e participaron cerca de 1.000 alumnos.

5.2.4 Portal do Voluntariado

O portal www.voluntariadogalego.org permite un contínuo fluxo de información e comunicación entre a Administración autonómica e as entidades de acción voluntaria para, deste xeito, lograr un contacto permanente entre ambas e poder dotar a estas últimas de ferramentas informativas actualizadas.

- ▶ No ano 2015 tivo un total de 335.579 visitas.

As entidades rexistradas actualizan a súa propia sección dentro da rede mediante a introdución das iniciativas que van desenvolver, os cambios producidos e as novas salientables. Deste xeito aqueles cidadáns que estean interesados en realizar acción de voluntariado, poden chegar a coñecer a existencia das entidades, o seu funcionamento

e características principais, así como o xeito de contactar.

Os particulares, pola súa banda, poden acceder a través do portal a toda a información relativa á programación en cada momento da Dirección Xeral en materia de voluntariado.

A través da web e do Teléfono Solidario 900 400 800 inscribíronse os voluntarios e voluntarias nos distintos programas e cursos da subdirección desenvolvidos ao longo de 2015.

Así mesmo conta cunha sección que intenta ser un punto de encontro onde as entidades de acción voluntaria e os voluntarios/as poidan solicitar ou ofertar a súa colaboración. Pretende ser un lugar que canalice as demandas de voluntariado por parte das entidades para os seus programas e proxectos, e onde as persoas voluntarias que desexen colaborar poidan manifestar o seu interese e unirse aos ditos programas e proxectos.

Facebook Voluntariado galego

<https://www.facebook.com/pages/Voluntariado-Galego/211326048976970>

Ademais da nosa web dispoñemos dunha páxina en Facebook na que se informa diariamente de todo o relacionado coa Dirección Xeral e coas entidades de voluntariado que o solicitan.

Voluntariado galego é un punto de encontro para todo o movemento voluntario de Galicia que facilita a comunicación entre as entidades e os voluntarios.

Deste xeito, aqueles cidadáns que estean interesados en realizar accións de voluntariado, poden chegar a coñecer a existencia das entidades, o seu funcionamento e características principais, así como o xeito de contactar con elas.

- ▶ Contamos nestes momentos con 5.000 seguidores.

Así mesmo contamos tamén con conta de Twitter

<https://twitter.com/voluntariadogal>

5.2.5 Caixón solidario

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, ante as numerosas consultas recibidas, propúxose servir de enlace entre as entidades de acción voluntaria e os cidadáns/cidadás e establecementos que dispoñan de obxectos e materiais que xa non precisan (roupa, alimentos, xoguetes, libros, electrónica, computadores, telefonía móbil).

Por iso fíxose un chamamento a todas as entidades do Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria de Galicia que estivesen interesadas en ser receptoras dalgúns destes obxectos, que pasaron a formar parte dunha base de datos agrupada por categorías.

A finalidade desta iniciativa é que os cidadáns que queiran desprenderse dalgún obxecto que xa non usan poidan consultar na web que entidades son receptoras e de que produtos, e así poder facer a achega á entidade da súa escollla. Polo momento hai 49 entidades integradas no “caixón solidario”, das cales 38 son entidades de acción voluntaria propiamente ditas, e 11 son entidades locais.

5.2.6 Programas de voluntariado 2015

5.2.6.1 Programas desenvolvidos pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado

Programa Rede de centros escolares solidarios

O programa Rede de centros escolares solidarios é unha iniciativa da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado que pretende descubrir o voluntariado ao alumnado de educación secundaria, bacharelato, formación profesional e de adultos de Galicia e animalos a comprometerse.

O principal obxectivo do programa é promover valores de solidariedade, participación, compromiso social e voluntariado entre a comunidade educativa (pais, nais, profesorado e alumnado), e favorecer que os e as escolares se comprometan como voluntarios e voluntarias, a través dunha metodoloxía activa e participativa que fomen-te o traballo en equipo e achegue o alumnado á realidade do voluntariado.

Cada centro escolar podía desenvolver con liberdade o seu proxecto solidario ou programa propio de voluntariado, na dobre modalidade:

- Proxecto único que repercute no mesmo centro ou no seu alumnado,...
- Proxecto realizado en colaboración cunha entidade inscrita no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia.

▶ Datos xerais curso 2014-2015

- Número de centros de ensino participantes na RCES (2014-15): 14 centros (11 proxecta + 3 “satélites”).
- Número total de alumnado participante: 1.089
- Número total de profesorado participante: 79

5.2 VOLUNTARIADO E PARTICIPACIÓN

Centro	Localidade	Alumnas	Alumnos	Alumnado total	Profesorado
CPR San Miguel	Vigo	60	90	150	19
IES A Sardieira	A Coruña	43	25	68	4
IES Mugardos	Mugardos	59	61	120	4
Colexio La Salle	Santiago	22	18	40	2
IES Terra de Soneira	Vimianzo	88	100	188	2
IES Carlos Casares	Viana do Bolo	13	10	23	5
CPI Eusebio Lorenzo Baleirón	Dodro	26	25	51	7
CPI Virxe da Cela	Monfero	74	71	145	7
IES David Buján	Cambre	18	15	33	12
IES Unuversidade Laboral	Ourense	11	54	65	2
Divina Pastora	Ourense	64	56	120	8
Abrente	Portonovo	8	8	16	2
CIFP Ferrolterra	Ferrol	22	3	25	2
IES Félix Muriel	Rianxo	22	23	45	3
Total		530	559	1.089	79

• Actividades desenvolvidas

- Visitas e asesoramento a centros participantes nas RCES (2014-15)

Obxectivos:

- Dar a coñecer as prioridades do programa
- Establecer indicadores de calidade na implementación dos proxectos
- Establecer fluxo comunicacional próximo para os efectos de facilitar a posterior implicación do profesorado nas diferentes fases do programa.
- Detectar fortalezas e debilidades na aplicación do programa nos diferentes centros

Actuacións: visitas de asesoramento aos centros (6) (do 19 de xaneiro ao 12 de febreiro).

- Xuntanza xuvenil “construíndo redes”

Celebrada no albergue LUGII, do 28 de febreiro ao 1 de marzo. Número de alumnado participantes: 17 alumnos/as

- Obradoiros para centros da RCES-(febreiro-abril 2015): 12 centros e 318 alumnos/as
- III Encontro alumnado RCES- 28 maio Cidade da Cultura-Santiago
Centros participantes: 7, alumnado 104 e profesorado: 1.
- Día Internacional do Voluntariado: videoconferencia visita a centros de maiores + selfies solidarios

Plan de formación do voluntariado

O Plan de formación do voluntariado leva a cabo actuacións en materia de formación continua, destinada principalmente:

- ▶ ao persoal que traballa na Rede galega de información e documentación xuvenil
- ▶ a técnicos de tempo libre ofertando un catálogo de cursos dirixidos a persoas coa titulación de monitor/a e director/a de actividades de tempo libre
- ▶ a persoal técnico e voluntariado das entidades inscritas no Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria da Xunta de Galicia, e calquera mozo/a que queira formar parte do voluntariado galego.

Co Plan de formación do voluntariado pretendeuse cumprir os obxectivos de mellorar, sistematizar e cualificar a formación do voluntariado; así como os de crear unha estrutura de información, formación e sensibilización do voluntariado, tal e como se establece no Plan galego de acción voluntaria 2011-2014.

Os cursos presenciais desenvóléronse nas principais cidades e vilas de Galicia e outras pequenas localidades co obxecto de achegar a formación a todas as persoas interesadas nas distintas temáticas. Ao mesmo tempo, leváronse a cabo cursos en liña para facilitar a formación das persoas con dificultades para desprazarse e poder participar na formación presencial por incompatibilidades cos seus horarios laborais e diferentes responsabilidades.

Igual que en anos anteriores, para planificar a formación presencial e en liña, contouse coas contribucións e suxestións das Entidades de Acción Voluntaria (EAV) e cos concellos. Con este obxectivo, abriuse unha canle de participación a través do portal de voluntariado galego www.voluntariadogalego.org, no que podían dar suxestións sobre os cursos e contidos que consideraban interesantes.

No ano 2015 ofertáronse un total de 18 cursos, 6 presenciais e 12 en liña. Estes cursos tiveron como destinatarios

preferentes o persoal técnico e voluntarios das entidades inscritas no Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria da Xunta de Galicia.

As solicitudes e a súa tramitación realizáronse a través do portal www.voluntariadogalego.org,

Cursos	Inscritos/as
Presenciais	133
En liña	6.036
Total	6.169

5.2.6.2 Programas con colaboración interadministrativa

Voluntariado ambiental para a prevención e defensa contra os incendios forestais 2015

Consistiu nun proxecto de educación ambiental posto en marcha nos meses de xullo, agosto e setembro pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado en colaboración coa Dirección Xeral de Montes da Consellería de Medio Rural.

O programa tivo por obxecto promover unha campaña de sensibilización e información no coidado dos nosos montes, colaborar na vixilancia dos montes de Galicia, reforzar a idea da necesidade de conservar os nosos recursos forestais, fomentar unha actitude de prevención de riscos nos nosos montes e promover mecanismos que incidisen en actitudes de persuasión fronte ao descoido ou a irresponsabilidade no monte.

O programa desenvolveuse en quendas de 5 días nas seguintes localizacións: A Peroxa, Boqueixón, Curtis, Muíños, Ribeira, Parque Natural do Invernadoiro e no Macizo Central e Bidueiral de Montederramo. Estivo concibido como un campo de traballo, no que grupos de 6 persoas voluntarias xunto cun monitor realizaron diferentes actividades

de sensibilización e información sobre a necesidade de coidado e preservación da masa forestal.

O programa incluía aloxamento e pensión completa nun albergue, programa de actividades e seguro de accidentes e responsabilidade civil.

As actividades que realizaron os participantes no programa foron establecidas pola Dirección Xeral de Ordenación e Producción Forestal. Unha vez realizada a formación, as persoas voluntarias comezaron o seu labor, que incluía a realización das seguintes actividades: vixilancia ambiental, visitas ás poboacións próximas para facer unha campaña de sensibilización sobre a importancia da conservación da masa forestal, fixación de rutas de sendeirismo, control de especies invasoras, colaboración na restauración das áreas incendiadas, localización e control de vertedoiros incontrolados, limpeza de ríos e caracterización dun tramo de río, limpeza e desbroce de cortalumes e actividades culturais vinculadas cos montes en colaboración cos concellos de referencia.

Ao finalizar a súa participación neste programa de voluntariado ambiental, as persoas voluntarias obtiveron da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado un certificado acreditativo da acción voluntaria desenvolvida, que será inscrito como experiencia voluntaria no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia.

Zona	Quendas	Voluntarios
Parque Natural do Invernadeiro	2	12
Macizo Central e Bidueiral de Montederramo	2	12
A Peroxa	4	22
Boqueixón	3	13
Curtis	4	23
Muíños	4	24
Ribeira	4	22
Total	23	128

Voluntariado ambiental no Parque Nacional das Illas Atlánticas (Ons)

Consistiu nun proxecto de educación ambiental posto en marcha pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado en colaboración coa Dirección Xeral de Conservación da Natureza.

O programa naceu co obxectivo principal de sensibilizar e infundir nos participantes criterios e coñecementos básicos sobre a concienciación medioambiental e a recuperación de ecosistemas no Parque nacional.

O programa desenvolveuse na illa de Ons, en 4 quendas de 5 días, de luns a venres dende o 4 ata o 29 de maio, no que grupos de 6 persoas voluntarias realizaron as seguintes actividades:

- Campaña de eliminación de alóctonas (Acacia melanoxilum, Rubina pseudoacacia e Eucaliptus globulos e Arctotheca caléndula)
- Apoio ás tarefas de guías e información
- Avistamentos de costeiros de aves e mamíferos mariños
- Seguimento plan de anfibios
- Apoio as tarefas de mantemento
- Adecuación de camiños, construción de sinais indicativos
- Reforestación con especies autóctonas
- Limpeza de praias e sistemas dunares

O programa incluía desprazamento dende o punto de queda ata a illa, aloxamento e pensión completa, programa de actividades e seguro de accidentes e responsabilidade civil.

Ao finalizar a súa participación neste programa de voluntariado ambiental, as persoas voluntarias obtiveron da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado un certificado de acreditativo da acción voluntaria desenvolvida, que será inscrito como experiencia voluntaria no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia.

► En total colaboraron 23 voluntarios.

Voluntariado ambiental no Parque Nacional das Illas Atlánticas (Sálvora e Cortegada)

Consistiu nun proxecto de educación ambiental posto en marcha pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado en colaboración coa Dirección Xeral de Conservación da Natureza.

Nesta ocasión o programa de voluntariado desenvolveuse nas Illas de Sálvora e Cortegada e naceu co obxectivo principal de sensibilizar e infundir nos participantes criterios e coñecementos básicos sobre a concienciación medioambiental e a recuperación de ecosistemas no Parque Nacional.

As actividades realizadas polos participantes no programa estiveron establecidas polos técnicos do propio Parque Nacional, e centráronse especialmente na limpeza de praias e na erradicación de plantas invasoras.

O programa desenvolveuse os meses de xullo e agosto nunha única xornada en grupos de 8 voluntarios do seguinte xeito: os martes en Sálvora, e os xoves en Cortegada.

O programa incluíu desprazamento dende o punto de queda ata a illa, manutención, programa de actividades, seguro de accidentes e responsabilidade civil.

Ao finalizar a súa participación neste programa de voluntariado ambiental, as persoas voluntarias obtiveron da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado un certificado acreditativo da acción voluntaria desenvolvida, que será inscrito como experiencia voluntaria no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia..

- ▶ En total participaron 86 voluntarios en Sálvora e 44 voluntarios en Cortegada.

Voluntariado para apoio e acompañamento a persoas con diversidade funcional nas illas Cíes

Consistiu nun proxecto posto en marcha pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado en colaboración coa Dirección Xeral de Conservación da Natureza.

Durante os meses de xullo e agosto un grupo formado por tres voluntarios tiveron a oportunidade de participar, de mércores a mércores, apoiando e acompañando a persoas ou grupos de persoas con diversidade funcional que visitaron a illa nas actividades que desenrolaron na mesma.

Os voluntarios tiveron que realizar un curso previo de formación para poder participar. Este curso foi presencial e tivo lugar o 27 de xuño en Vigo, anotáronse 76 persoas e asistiron 46.

En canto ás súas funcións estas foron basicamente de acompañamento nas rutas e actividades que se fixeron pola illa.

O programa incluía desprazamento dende o punto de queda ata a illa, aloxamento e pensión completa, programa de actividades e seguro de accidentes e responsabilidade civil.

Ao finalizar a súa participación neste programa de voluntariado ambiental, as persoas voluntarias obtiveron da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado un certificado acreditativo da acción voluntaria desenvolvida, que será inscrito como experiencia voluntaria no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia..

- ▶ En total colaboraron 24 voluntarios repartidos en 8 quendas.

Voluntariado ambiental no Parque Natural das Fragas do Eume

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado puxo en marcha, xunto coa Dirección Xeral de Conservación

da Natureza, un programa piloto de voluntariado ambiental no Parque natural das Fragas do Eume.

O programa levouse a cabo do 4 ao 11 de decembro cun grupo de 8 persoas voluntarias acompañadas dun monitor.

En canto ás actividades estas foron basicamente de erradicación de plantas alóctonas.

Ao finalizar a súa participación neste programa de voluntariado ambiental, as persoas voluntarias obtiveron da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado un certificado acreditativo da acción voluntaria desenvolvida, que será inscrito como experiencia voluntaria no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia.

O programa incluía aloxamento e pensión completa, programa de actividades e seguro de accidentes e responsabilidade civil.

- ▶ En total colaboraron 8 voluntarios

Voluntariado ambiental nas illas Cíes decembro 2015

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado, en colaboración coa Dirección Xeral de Conservación da Natureza, puxo en marcha un programa de voluntariado ambiental no Parque nacional das Illas Atlánticas.

Nesta ocasión o programa de voluntariado desenvolveuse nas illas Cíes do 7 ao 18 de decembro en dúas de quedas de 8 participantes cada unha durante 5 días (de luns a venres), co obxectivo principal de sensibilizar e informar nos participantes criterios e coñecementos básicos sobre a concienciación medioambiental e a recuperación de ecosistemas no Parque Nacional.

As actividades a realizar polos participantes centráronse especialmente na limpeza de praias e na erradicación de plantas invasoras.

O programa incluía desprazamento dende o punto de queda ata a illa, aloxamento e pensión completa, programa de actividades e seguro de accidentes e responsabilidade civil.

Ao finalizar a súa participación neste programa de voluntariado ambiental, as persoas voluntarias obtiveron da Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado un certificado acreditativo da acción voluntaria desenvolvida, que será inscrito como experiencia voluntaria no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia.

- ▶ En total colaboraron 15 voluntarios repartidos en 2 quedas

Xuntanzas provinciais de voluntariado 2015

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado invitou ás persoas voluntarias e aos axentes de acción voluntaria ás “Xuntanzas provinciais de Voluntariado 2015”.

Realizáronse tres xuntanzas nas cidades de Ourense (9 de abril), Santiago (22 de abril), e Vigo (28 de abril).

O acto estará presidido polo Director Xeral de Xuventude e Voluntariado D. Ovidio Rodeiro Tato e versou sobre os seguintes temas:

- Proxecto de Decreto polo que se crea o Observatorio Galego de Acción Voluntaria.
- Proxectos de novas ordes de axudas 2016.
- Orde de voluntariado xuvenil 2015.
- Deseño da Estratexia de acción Voluntaria 2015-2018.
- Outros.

Voluntariado dixital

O Programa de voluntariado dixital está impulsado pola AMTEGA e a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado co obxectivo principal de achegar as novas tecnoloxías a unha maior porcentaxe de poboación, favorecendo a inclusión dixital de toda a cidadanía, especialmente entre os colectivos risco de exclusión dixital.

A iniciativa suma a solidariedade individual, a responsabilidade social das empresas do ámbito tecnolóxico, a colaboración das asociacións sen ánimo de lucro e o aproveitamento das infraestruturas públicas para impulsar a inclusión dixital en Galicia.

► Durante o 2015 alcanzáronse as seguintes cifras

- Máis de 460 voluntarios/as dixitais, o que supón un incremento do 12% en relación co ano 2014, os cales participaron de forma activa no programa realizando accións de voluntariado dixital e colaborando en xornadas. 122 entidades colaboradoras, cun incremento do 18% respecto ao período anterior, dos cales 21 son organismos colaboradores, 79 entidades de acción voluntaria e 22 mecenases dixitais
- As actividades do programa beneficiaron a máis de 18.000 persoas, facendo foco de maneira especial en 6 colectivos (maiores, persoas con discapacidade, persoas reclusas, persoas desempregadas, rapazas e rapaces novos e entidades do terceiro sector).

► En 2015 realizáronse múltiples actividades no marco do programa

- Proxectos orientados ao colectivo de persoas maiores para achegar ás novas tecnoloxías (correo electrónico, blogs, redes sociais, ofimática, etc.).

- Proxectos orientados ao terceiro sector de apoio aos labores que realizan como o apoio no desenvolvemento web (portal web da Asociación Recreativa e Cultural Arcos Tilos do concello de Teo, espazo web para a difusión do Encontro Internacional de Torneiros do concello de Xermade).
- Proxectos de dinamización de espazos públicos como a aula CeMIT do Concello de Mos impartindo actividades formativas sobre as TIC.
- Proxectos de colaboración coas entidades adheridas ao programa: obradoiros tecnolóxicos con ferramentas libres nos centros penitenciarios de Galicia.
- Proxectos de promoción da saúde infantil a través das TIC (ciclo de cursos “Adestra os ollos coas TIC” no Concello de Ames).
- Difusión e fomento da aplicación dos principios do software libre á fabricación mediante a participación na «CompostelaMiniMakerFaire».
- Proxectos orientados ao fomento da innovación social dixital como os desenvolvidos a través do Proxecto CeMIT-Innova nas aulas CeMIT dos Concellos de Vimianzo, Sarreaus, A Estrada e A Coruña.
- Apoio na resolución de retos sociais a través das TIC mediante a participación no I Hackatón solidario ‘Intro para todos’ para mellorar o uso e accesibilidade dos ordenadores da aula CeMIT do Concello de Padrón.
- Promoción do voluntariado mediante a participación en xornadas: «I Xornadas sobre Voluntariado e Política Social» organizadas pola Deputación da Coruña.

Ademais, realizouse o Plan de formación voluntariado dixital 2015 “DesignThinking para a Innovación Social

Dixital". A finalidade deste plan formativo, é ofrecer as ferramentas e as metodoloxías máis avanzadas para xerar ideas, detectar necesidades de mercado e resolver problemas, apostando pola innovación como un proceso colaborativo. A través da formación e a práctica traballáronse todas as fases da metodoloxía DesignThinking: empatía, definición, ideación, prototipado e testeo.

No ámbito formativo, tamén se organizou un "Programa de formación en software libre para o terceiro sector" formado por 6 obradoiros prácticos sobre diferentes solucións libres e 2 obradoiros de desenvolvemento sobre o xestor de contidos Drupal e rematou coa "I Xornada de boas prácticas con Software Libre nas ONG e Entidades de Acción Social", que contou cos relatorios sobre experiencias de implantación de Software Libre en diferentes entidades asociativas e sociais así como exemplos de uso de ferramentas de Software Libre no ámbito da cooperación e a inclusión social.

O programa Voluntariado dixital tamén actúa como canle de unión entre as necesidades en materia de equipamento informático detectadas polas entidades de acción voluntaria adheridas ao programa e as cesións realizadas por outras entidades colaboradoras. Así, durante o 2015 atendéronse 59 solicitudes de cesión de equipamento e xestionouse a doazón de máis de 160 PC e pantallas a 29 entidades que precisaban equipamento tecnolóxico para mellorar os servizos que prestan aos colectivos cos que traballan.

No presente ano, establecéronse mecanismos de compensación e incentivos ás persoas voluntarias do programa a través do asentamento das actuacións no Rexistro de Experiencia Voluntaria da Xunta e a emisión dos correspondentes diplomas de experiencia voluntaria (22 diplomas).

Programa de intercambio xuvenil internacional REAJ

Un programa de intercambios xuvenís impulsado pola Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado en colaboración coa Rede española de albergues xuvenís e a Asociación de Inglaterra e Gales de albergues xuvenís. Mediante o desenvolvemento deste programa, quíxose dar aos mozos/as socios/as da Rede española de albergues xuvenís unha oportunidade única de experimentar, vivir e colaborar nos albergues doutro país co obxectivo de mellorar os seus coñecementos nun ambiente internacional.

O obxectivo principal do programa foi potenciar o desenvolvemento profesional dos mozos/as, facilitándolles así a súa formación nas distintas actividades que se realizaron nas instalacións dos albergues. Así mesmo, adquiriron un coñecemento intercultural durante a súa estancia no país de acollida, impulsando a aprendizaxe de idiomas, o respecto por outras culturas e formas de vida, e a súa influencia nas distintas ramas profesionais. O programa foi dirixido a mozos e mozas de 18 a 30 anos, que reuniron as seguintes características:

- Ter inquiredanzas profesionais, especialmente no mundo do alberguismo.
- Ser voluntario/a dalgunha entidade de acción voluntaria, ou ter colaborado con algunha nalgún momento anterior
- Posuír o carné de alberguista en vigor durante o desenvolvemento do programa.
- Ter un coñecemento fluído do idioma principal do país de destino (nivel mínimo esixido de inglés: B1).

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado e a Asociación Española de Albergues (REAJ) elixiron aos participantes do conxunto de candidaturas recibidas na web www.voluntariadogalego.org a partir do mes de maio de 2015, tendo en conta os requisitos

ou calquera outro tipo de indicacións determinadas pola asociación nacional de destino ou dos albergues.

- ▶ Anotáronse 87 persoas de España e participaron 20 españois e 6 ingleses.

Programa de Voluntariado nos espazos xove da Rede galega de centros xuvenís

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado puxo en marcha un programa de voluntariado nos Espazos xove da Rede galega de centros xuvenís para persoas de entre 18 e 35 anos. Con este programa preténdese fomentar a participación e solidariedade da poboación xuvenil entre iguais, adquirir unha formación non formal no ámbito das actividades formativas e lúdicas que se realizan nos Espazos Xove e servir de plataforma para o desenvolvemento dunha xuventude dinámica, participativa, solidaria e comprometida.

- ▶ Anotáronse un total de 70 mozos nos distintos Espazo xoves.

Programa de voluntariado para persoas con alzhéimer

No Ano Galego do Alzhéimer, a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado e a Secretaría Xeral de Política Social puxeron en marcha esta iniciativa co obxectivo de mellorar a calidade de vida das persoas que padecen a enfermidade de alzhéimer e das súas familias e cuidadores.

Este programa xurdiu coa idea de fomentar que os cidadáns teñan un maior coñecemento e solidariedade cara as persoas que padecen esta demencia e contribúan a garantir unha vida digna a estes enfermos, na súa maioría persoas maiores.

O apoio de persoas voluntarias na atención dos enfermos de alzhéimer permítelles gozar da compañía doutras persoas e axúdalles a mellorar o seu estado de ánimo. Para

as familias e persoas cuidadoras tamén é unha axuda de gran valor.

As persoas voluntarias realizan nestes centros fundamentalmente funcións de acompañamento e e están dirixidas por un profesional ou responsable do centro. Ademais, contribúen a que os usuarios participen nas diversas actividades que se desenvolven no centro, apoiem os maiores na súa mobilidade, lles axuden a realizar as actividades da súa vida cotiá e a ocupar o seu tempo libre.

Os centros dependentes da Consellería de Política Social onde prestan accións de voluntariado con este colectivo son os seguintes:

- Centros de día de Alzhéimer de A Coruña: A Coruña, Ferrol (AFAL), Ribeira (AGADEA), Santiago de Compostela (AGADEA) e Volta do Castro
- Centros de día de Alzhéimer de Lugo: Burela, Lugo (AFALU) e Celeiro (Viveiro)
- Centros de día de Alzhéimer de Pontevedra: Lalín (Geriatros), Moaña e Vigo
- Residencias de Maiores da Coruña: Laraxe (Cabanas), Concepción Arenal, Torrente Ballester, Caranza (Ferrol), Oleiros, Ribeira, Volta do Castro (Santiago de Compostela) e Fundación José Otero-Carmela Martínez (Santiago de Compostela)
- Residencias de Maiores de Lugo: Castro Riberas do Lea (Castro de Rei), Centro Asimédica Virgen de la Luz (Monforte), Asimédica de Monforte, As Gándaras (Lugo) e Quiroga
- Residencias de Maiores de Ourense: Bande, Nosa Señora dos Miragres (Barbadás) e Larouco
- Residencias de Maiores de Pontevedra: Meixoeiro (Vigo) e Monte Arieiro (Vigo)
- Asociacións de familiares de enfermos de Alzhéimer: AFAOR (Ourense), AFAGA (Vigo), AFAL e AFAMO
- ▶ En total, anotáronse ao programa 204 voluntarios.

Voluntariado Cultural: voluntariado nas bibliotecas nodais de Galicia

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado e a Secretaría Xeral de Cultura, a través da Subdirección Xeral de Bibliotecas, puxeron en marcha esta iniciativa co obxectivo de responder a unha demanda social e incorporar voluntarios/as á rede de biblioteca nodais de Galicia.

A pretensión deste programa foi que as bibliotecas nodais puidesen prestar con máis eficacia a súa función de formar, de informar, e de permitir o acceso á cultura e ao lecer dos cidadáns, en igualdade de oportunidades e por medio de procesos áxiles e innovadores capaces de brindar servizos de calidade que se acomodasen ás necesidades dos usuarios e da comunidade a que serven.

Os voluntarios realizaron fundamentalmente as seguintes tarefas:

- Apoio á difusión e promoción das bibliotecas públicas
- Apoio na formación en competencias informacionais
- Apoio na posta en práctica de proxectos e animación lectora e sociocultural
- Apoio na realización de actividades culturais ou artísticas
- Apoio á aprendizaxe doutras linguas

▶ **Anotáronse ata o momento:**

- 105 voluntarios na Biblioteca Pública de Santiago Anxel Casal
- 81 voluntarios na Biblioteca Nodal da Coruña
- 47 voluntarios na Biblioteca Nodal de Lugo
- 42 voluntarios na Biblioteca Nodal de Ourense
- 37 voluntarios na Biblioteca Nodal de Pontevedra
- 41 voluntarios na Biblioteca Nodal de Vigo.

O hospital psiquiátrico de Conxo precisa voluntarios

Dende a páxina web www.voluntariadogalego.org, abriuse un formulario de inscrición para solicitar voluntarios que leven a cabo o programa para o Hospital Psiquiátrico de Conxo de Santiago de Compostela, que ten por beneficiarios ás persoas ingresadas con algunha doenza psiquiátrica, cos obxectivos principais de mellorar a súa estadía no hospital e a súa calidade de vida en xeral.

▶ **Anotáronse ata o momento: 56 persoas**

Voluntariado Gold Eoxi Lugo, Cervo e Monforte

A Consellería de Sanidade e a extinta Consellería de Traballo a Benestar puxeron en marcha o “Programa de voluntariado Gold”

Eoxi Lugo, Cervo e Monforte.

O proxecto de voluntariado da EOXI Lugo, Cervo e Monforte naceu dentro do seu Plan de Humanización co OBXECTIVO XERAL de establecer unha cultura que terá a misión de ser a forza que impulse a organización cara a excelencia na atención de cada ser humano como usuario dun establecemento de saúde.

O voluntariado Gold é unha aposta pola participación das persoas, sanitarias ou non sanitarias, en situación laboral activa ou desempregada; estudantes, xubilados,..., en definitiva, calquera persoa que estea interesada en compartir o seu tempo cos demais.

Os obxectivos do programa son:

- Sumar calidade humana á calidade técnica.
- Contribuír á mellora da satisfacción das necesidades dos usuarios.
- Dar prioridade á calidade de trato aos doentes.
- Proporcionar información e comunicación o máis claras e comprensibles posible.

- Imprimir unha maior seguridade, confianza e respecto.
- Reforzar os apartados de confortabilidade e accesibilidade no centro hospitalario.
- Contribuír á mellora das condicións e calidade de vida das persoas durante a súa estancia hospitalaria.
- Incidir no cumprimento dos principios de solidariedade, implicación e participación da cidadanía na consecución dos intereses públicos previstos no artigo 4 da Lei de acción voluntaria.

Poderá ser voluntaria/o calquera persoa maior de idade que desexa doar parte do seu tempo, ou calquera entidade, organismo ou institución pública ou privada que queira contribuír ao desenvolvemento do voluntariado.

- ▶ **Anotáronse ata o momento: 47 persoas**

Xuntos polo Nadal

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado colaborou, por cuarto ano consecutivo coa Secretaría Xeral de Política Social no programa “Xuntos polo Nadal” que organizou esta última.

O obxectivo deste programa é que as persoas maiores que vivan soas poidan pasar acompañadas as festas do Nadal. Con esta finalidade ofértanse 120 prazas na Residencia de Tempo Libre do Carballiño (Ourense) e 120 na de Panxón en Nigrán (Pontevedra).

Este programa desenvolveuse nas datas comprendidas entre o 23 de decembro de 2015 e o 2 de xaneiro de 2016, e as persoas maiores tiveron aloxamento e manutención en réxime de pensión completa durante os 11 días que durou o programa.

“Xuntos polo Nadal” é unha iniciativa de ambos departamentos que se pon en marcha coa pretensión de que todo aquel/a que así o desexa poida acudir a estas residencias como voluntario/a, e prestar o seu apoio e colaboración nas

actividades que nelas se organicen nesas datas, así como ofrecer a súa compañía aos maiores que alí se atopen.

Os voluntarios/as proporcionaron apoio e acompañamento aos maiores e colaboración na organización das actividades lúdicas que tiveron lugar en ambas residencias.

- ▶ **Anotáronse 13 persoas en Carballiño e 4 en Panxón.**

Día Universal dos Dereitos do Neno

Con motivo do Día Universal dos Dereitos do Neno, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica da Consellería de Política Social organizou unha Xuntanza de Familias Acolledoras de Galicia, que tivo lugar o sábado día 21 de novembro, na Cidade da Cultura en Santiago de Compostela.

Coa intención de fomentar e reforzar a figura do acollemento familiar, celebrouse unha mesa redonda e dous puntos de atención e información, así como actividades lúdicas para os nenos, para o desenvolvemento das cales precísanse persoas voluntarias que realizaron as seguintes funcións: informativa (Acompañamento, orientación e información das instalacións ás familias, en especial a aquelas persoas con mobilidade reducida e organización do gardarroupa), e educativa (colaboración co persoal contratado na atención aos menores que participen nos obradoiros).

- ▶ **Creouse un formulario de inscrición na páxina web www.voluntariadogalego.org e anotáronse 5 persoas.**

Programa de Bibliotecas Escolares Solidarias

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado en colaboración coa Dirección Xeral de Centros e Recursos Humanos da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria colaboran na realización do programa Bibliotecas escolares solidarias, integrado no Plan LIA (Lectura, Información e Aprendizaxe) de bibliotecas escolares, da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

As accións incluídas neste programa, en colaboración coa Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, van destinadas aos centros públicos, de nivel non universitario e de titularidade da consellería. O Plan LIA de bibliotecas escolares presenta entre os seus obxectivos o de “incentivar o uso das bibliotecas escolares por parte das comunidades educativas, aproveitando os seus recursos para unha mellor atención da diversidade, e unha máis óptima atención á multiculturalidade, ás necesidades educativas específicas e ao plurilingüismo”, así como o de “estimular a experiencia lectora entre os distintos sectores da comunidade educativa”. Unha das liñas estratéxicas deste plan é a de “acadar maiores cotas de implicación das familias na formación dos novos lectores”.

Por outra parte, unha das funcións da biblioteca escolar é a de axudar a paliar as desigualdades no acceso aos recursos culturais e de acceso ao coñecemento, poñendo á disposición de todo o alumnado, independentemente da súa situación socioeconómica, todas as ferramentas precisas para avanzar na súa formación como lector crítico e como usuario e produtor de información, competencias claves na actual sociedade da información.

Con este fin créase o programa BIBLIOTECAS ESCOLARES SOLIDARIAS dentro do cal se engloban unha serie de iniciativas tales como:

1 Concesión do Selo “Biblioteca Escolar Solidaria”

A finalidade desta iniciativa é a de recoñecer a bibliotecas nas que se traballa de forma salientable a compensación de desigualdades. Foméntase así o voluntariado cultural entre os integrantes da comunidade escolar.

As características específicas son:

- Convocatoria específica por curso escolar.
- Presentación de memorias por parte dos centros interesados.

- Concesión dos selos (15 por curso escolar).

2 Voluntariado na biblioteca Escolar

Neste caso a finalidade é o recoñecemento de horas de voluntariado na biblioteca escolar, para o alumnado colaborador, mediante a emisión de certificado ou diploma acreditativo do traballo realizado.

As características son:

- Destinado a alumnado de ESO, bacharelato, formación profesional ou ensinanza de réxime especial.
- As bibliotecas escolares deberán adherirse ao programa, no momento que se estipule e levar rexistro das actividades do alumnado.

Adheríronse a esta iniciativa 20 centros.

3.- Voluntariado de Lectura-A

A finalidade é estimular o voluntariado cultural relacionado coa biblioteca e a lectura, entre o alumnado de 5º e 6º de primaria.

- ▶ O total de centros inscritos foi de 41 e 1.300 alumnos.

Tapóns para unha nova vida

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado colabora coa Fundación Seur no proxecto “Tapóns para unha nova vida”. Para iso colocou en diversos lugares adscritos á propia Dirección Xeral puntos de recollida de tapóns de plástico.

O obxectivo do proxecto é axudar a nenos sen recursos a acceder a un tratamento médico ou a aparatos ortopédicos non regulados no sistema sanitario co fin de mellorar a súa calidade de vida e sensibilizar a toda a sociedade sobre a necesidade de comprometerse con causas sociais e ambientais, mediante un sinxelo xesto como é a recollida de tapóns de plástico.

5.2.6.3 Programas en colaboración con outras entidades

“Operación kilo”

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado colaborou unha vez mais co Banco de Alimentos Rías Altas na “Operación kilo” que tivo lugar os días 8 e 9 de maio de 2015.

Nesta ocasión, a dirección xeral ocupouse novamente de dar publicidade ao programa a través do portal www.voluntariadogalego.org colgando a información na páxina principal e enviándoa a través dun boletín a todas as entidades, concellos e voluntarios rexistrados no portal, creando un formulario de inscrición para que as persoas interesadas se puidesen anotar. Tamén asumiu o seguro de accidentes e de responsabilidade civil dos voluntarios.

“Gran recollida de alimentos”

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado colaborou unha vez mais coa Federación Galega de Banco de Alimentos, creando un formulario de inscrición para que as persoas interesadas se puidesen anotar.

Despois do éxito da “Gran recollida de alimentos” do 11 ao 13 de decembro, os almacéns estaban cheos e precisaban ser ordenados para poder repartirse ás familias máis necesitadas canto antes.

- ▶ Anotáronse un total de 38 voluntarios.

Voluntariado dende dentro

A Consellería de Política Social, en colaboración coa Asociación para a Prevención da Exclusión Social (APES) e os centros penitenciarios de Galicia, puxeron en marcha un programa para crear unha bolsa de voluntarios formada por persoas que cumpren condena.

Esta iniciativa, que levou por nome “Voluntariado desde dentro”, enmárcase dentro dos obxectivos do Plan galego de acción voluntaria 2011-2014, que xurdiu do diálogo e o consenso con todas as entidades inscritas no Rexistro de Acción Voluntaria.

A finalidade última do programa foi conseguir unha bolsa de 40 persoas voluntarias e 20 entidades colaboradoras nas que estas persoas poidan colaborar.

Para levar a cabo este programa, APES encargouse de realizar o contacto cos centros penitenciarios e facer unha selección entre os reclusos interesados en colaborar como voluntarios.

Pola súa banda, a Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado ocupouse de promover o programa entre as entidades sen ánimo de lucro, e de formar os posibles candidatos, así como de asumir o seguro de accidentes e de responsabilidade civil dos voluntarios. Tamén se encargou de xestionar as solicitudes das seis entidades que decidiron contar con algún destes participantes e de inscribir a estes últimos no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia, para que as accións voluntarias que realicen poidan ser certificadas e incorporadas ao seu currículo.

Procedeuse á selección dos potenciais participantes e á súa formación en voluntariado, na que participaron, de xeito presencial, 71 reclusos nos 5 cursos que tiveron lugar nos centros penitenciarios de Teixeiro (A Coruña), Monterroso (Lugo) e Pereiro de Aguiar (Ourense), así como nos centros de inserción social (CIS) de Vigo e A Coruña.

VOLUNTARIOS NO TEATRO

A Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado colaborou coa Fundación Cidade da Cultura creando un formulario de inscrición para buscar 20 voluntarios para subirse a un escenario nunha particular versión do Don Juan de Molière.

Podían participar calquera persoa a partir de 65 anos de idade con ganas de gozar e pasalo ben.

Acto de celebración do Día Internacional do Voluntariado

Con motivo da conmemoración do Día Internacional do Voluntariado, a xefa do servizo de Voluntariado e Participación mantivo un encontro a través de vídeo conferencia con estudantes e profesores dalgúns dos centros pertencentes á Rede de centros escolares solidarios participantes no deseño e execución das actividades de visibilización da acción voluntaria que se desenvolveron de forma simultánea en varias localidades galegas.

galicia

XUNTA DE GALICIA